

ΜΠΕΜΠΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2011

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Λειτουργία σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης	6
Ωράριο λειτουργίας σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης	6
Διακοπαι - Αργιαι Δημοσιων και Ιδιωτικων σχολειων	8
Αναπλήρωση διδακτικών ωρών	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Καθήκοντα και αρμοδιότητες εκπαιδευτικών	11
Αναθέσεις Μαθημάτων	11
Εφημερεύοντες Καθηγητές	13
Πρωινή προσευχή	14
Πολύτεκνοι Καθηγητές	15
Απαλλαγή πολύτεκνων εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικές εργασίες	15
Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών- Υ/διευθυντών - Εκπαιδευτικών	17
Αποφάσεις Συλλόγου Διδασκόντων	31
Υποχρεώσεις των Δημοσίων Υπαλλήλων	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άδειες Εκπαιδευτικών	34
----------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Φοίτηση Μαθητών	36
Χαρακτηρισμός Φοίτησης -Συνέπειες	37
Ορισμός Υπευθύνου Εκπαιδευτικού για τις απουσίες των μαθητών	37
Χαρακτηρισμός της φοίτησης των μαθητών όλων των Γυμνασίων	41
Απουσίες Δικαιολογημένες	42
Απουσίες μαθητών λόγω αγωνιστικών υποχρεώσεων	45
Απουσίες μαθητών με Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	46
Ενημέρωση Γονέων - Δικαιολόγηση Απουσιών	48
Δικαιολόγηση Απουσιών	49
Αλληλογραφία Σχολείου – Κηδεμόνων	50
Πρωτοκόλληση δικαιολογητικών Απουσιών	50
Απουσίες από Προφυλάκιση και από Νοσηλεία	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ 55

Κυρώσεις – Ποινές μαθητών/τριων	55
---------------------------------------	----

Όργανα επιβολής κυρώσεων & τρόπος καταχώρησης των ποινών	55
Έντυπα καταχώρησης Ποινών	56
Μη καταχώρηση Ποινών στο Βιβλίο Κυρώσεων	57
Εκπρόσωποι Μαθητών στα Πειθαρχικά Συμβούλια Διδασκόντων	58
Διάρκεια ισχύος της Ποινής Αλλαγή Σχολικού Περιβάλλοντος	60
Διαγωγή Μαθητών	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
Σχολικοί Περίπατοι και Εκπαιδευτικές Εκδρομές	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
Βραβεία - Τιμητικές διακρίσεις Μαθητών (Προϋποθέσεις)	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
Διδασκαλία μαθημάτων	81
Διδασκαλία ξένων γλωσσών στα Γυμνάσια	81
Διδασκαλία Αγγλικής κατά επίπεδα γνώσεων	81
Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στο Γυμνάσιο	82
Απαλλαγή Μαθητών Γυμνασίου από την Ξένη Γλώσσα	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄	
Αξιολόγηση Μαθητών – Εξετάσεις	90
Διαδικασία Τριμηνιαίας Αξιολόγησης Μαθητών	91
Παιδαγωγικές συσκέψεις - Ενημέρωση των Γονέων - Έλεγχοι Προόδου	94
Τρόπος Εξέτασης των Μαθητών Γυμνασίου στα μαθήματα	95
Γαλλικά, Γερμανικά	100
Μαθηματικά	103
Πληροφορική	103
Υπόλοιπα εξεταζόμενα μαθήματα	104
Χαρακτηρισμός Μαθημάτων	106
Μαθήματα με Κλάδους	106
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
Εξαγωγή Αποτελεσμάτων	108
Εξαγωγή Αποτελεσμάτων – Προαγωγή Μαθητών	108
Εξεταστέα Ύλη γραπτώς εξεταζομένων μαθημάτων	108
Κοινά θέματα Εξετάσεων	108
Μεταγγραφέντες μαθητές από ιδιωτικά σε Δημόσια Γυμνάσια και από Εσπερινά δημόσια ή Ιδιωτικά σε Ημερήσια	109

Μαθήματα χωρίς τριμηνιαίο βαθμό	109
Βαθμός στη Γυμναστική μικρότερος του (8)	110
Βαθμός Ετήσιας Προόδου κατά Μάθημα	110
Βαθμολογική Κλίμακα Αξιολογήσεως	111
Προαγωγή ή Απόλυση Μαθητών	112
Προαγωγή Μαθητών με Ετήσιο Μ.Ο Βαθμολογίας	112
Προαγωγή Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ετήσιος Μ.Ο)	112
Προαγωγή Ελλήνων Μωαμεθανών Μαθητών	113
Παραπομπή Μαθητών	113
Παραπεμπτικές Εξετάσεις Μαθητών	115
Παραπεμπτικές Εξετάσεις στα Μαθήματα της Β' Ομάδας	119
Παραπεμπτικές Εξετάσεις στα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών	119
Επαναληπτικές Εξετάσεις Μαθητών τελευταίας τάξεως Γυμνασίου	120
Παραπομπή και Απόρριψη Μαθητή	121

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Εξετάσεις Ειδικών Περιπτώσεων	122
Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	122
Εξέταση Μαθητών Ημερήσιων και Εσπερινών Γυμνασίων, με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες	123
Εξέταση Μαθητών με Σύνθετες Γνωστικές κ.α. Δυσκολίες λόγω Κακοποίησης	125
Εξέταση στην Ξένη Γλώσσα Μαθητών με Διαταραχής στο Λόγο	128
Εξετάσεις κατ' Ιδίαν Διδαχθέντων Μαθητών	136
Αλλοδαποί Μαθητές	140

Κατατακτήρια Εξέταση Αλλοδαπών 145

Απουσίες στις Εξετάσεις	148
Απουσία από τις Παραπεμπτικές Εξετάσεις	150
Αναβαθμολογήσεις	151
Επανεξέταση Μαθητών που εξετάζονται Προφορικά	157
Επίδειξη γραπτών δοκιμίων	157

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ'

Επιλογή Σημαιοφόρων – Παρελάσεις	159
Συμμετοχή εκπαιδευτικού στις σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες με ανάθεση μετά από απόφαση του συλλόγου διδασκόντων	162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑ΄

Απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών	164
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΒ΄

Τίτλοι Σπουδών	166
Τρόπος συντάξεως Τίτλων Σπουδών	166
Ακύρωσις παρανόμων τίτλων	167
Αναγραφή Επισημειωματικής Πράξης στα Αποδεικτικά Απόλυσης των Αλλοδαπών Μαθητών	170
Αλλαγή Επιθέτου λόγω Υιοθεσίας σε Απολυτήριο Τίτλο	170
Αναγραφή του Θρησκευάματος στον Τίτλο Απόλυσης	171
Αλλαγή Ονόματος Μαθητών μετά τη Βάπτισή τους	171
Επώνυμο Θετών Τέκνων	173
Απώλεια Τίτλου Σπουδών	175
Επαλήθευση Τίτλου άλλων Σχολείων	175

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΓ΄

Επιτρεπόμενα Είδη Κυλικείου	177
-----------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΔ΄

Είσοδος Τρίτων στο Σχολικό Χώρο	182
Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις στα Σχολεία Π/βάθμιας και Δ/βάθμιας Εκπ/σης	182
Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας με ΟΚΑΝΑ για Προγράμματα Αγωγής Υγείας στα Σχολεία	182
Παρουσία Ειδικών Επιστημόνων στα Σχολεία	185
Είσοδος Εκπροσώπων των Μέσων Ενημέρωσης στα Σχολεία	186
Είσοδος Φωτογράφων στα Σχολεία	186

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΕ΄

Σχολικά Συμβούλια	188
-------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΣΤ΄

Κανονισμός Λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων	190
Μαθητικές εκλογές	200

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Λειτουργία σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης

Ωράριο λειτουργίας σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης

Γ2/3611/31-08-1987 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σας γνωρίζουμε ότι το καθημερινό ωράριο λειτουργίας των σχολείων της Β/θμιας Εκπ/σης από το σχολικό έτος 1987- 1988 καθορίζεται ανάλογα με τους κύκλους λειτουργίας ως ακολούθως:

Α) ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΑ

1. ΠΡΩΙΝΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Έναρξη λειτουργίας πρωινού και απογευματινού κύκλου 08^η ώρα και 15', 14^η ώρα και 15' αντίστοιχα.

β) Διάρκεια διδακτικών ωρών πρωινού και απογευματινού κύκλου αντίστοιχα: (45', 45', 45', 45', 45', 40'), (45', 45', 45', 45', 40', 40')

γ) Διάρκεια διαλειμμάτων αντίστοιχα: 5', 10', 10', 10', 5', 5'.

2. ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Έναρξη λειτουργίας: 19η ώρα και 20'

β) Διάρκεια διδακτικών ωρών αντίστοιχα: 40', 40', 40', 40', 35'.

γ) Διάρκεια διαλειμμάτων αντίστοιχα: 0', 10', 10', 0'.

Β) ΣΧΟΛΕΣ

1) ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Έναρξη λειτουργίας: 15η ώρα και 05'.

β) Διάρκεια διδακτικών ωρών αντίστοιχα: 45', 45', 45', 40', 40', 40'.

γ) Διάρκεια διαλειμμάτων αντίστοιχα: 10', 10', 10', 5', 5'.

2. ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

α) Έναρξη λειτουργίας 19η ώρα και 20'

β) Διάρκεια διδακτικών ωρών αντίστοιχα: 40', 40', 40', 40'.

γ) Διάρκεια διαλειμμάτων αντίστοιχα: 0', 10', 10'.

Γ) Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων και των Γραφείων της Β/θμιας Εκπ/σης μπορούν να εγκρίνουν παρεκκλίσεις από τα προαναφερόμενα ωράρια λειτουργίας των σχολείων της περιφέρειάς τους, εφόσον αυτές δεν εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία τους ή τη λειτουργία συστεγαζόμενων σχολείων, σε ότι αφορά τα παρακάτω και μόνο.

α) Την ώρα έναρξης της λειτουργίας, στις περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται από τις συγκοινωνιακές συνθήκες ή από ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας των σχολείων αυτών.

β) Την ανακατανομή, χωρίς μείωση, του συνολικού χρόνου (20') διάρκειας των διαλειμμάτων των εσπερινών σχολείων.

Δ) α) Ιδιαίτερα για τα συστεγαζόμενα σχολεία που λειτουργούν στον ίδιο κύκλο καθορίζεται να έχουν το ίδιο ωράριο λειτουργίας.

β) Στη περίπτωση που δύο συστεγαζόμενα ΤΕΛ ή ΤΕΛ και ΕΠΛ λειτουργούν ανά εν στον πρωινό και απογευματινό κύκλο τότε η ώρα έναρξης του απογευματινού κύκλου καθορίζεται η 14^η και 25'.

γ) Για τα εσπερινά σχολεία μπορεί η ώρα έναρξής τους να είναι η 19^η ώρα και 10', εφόσον αυτό εγκριθεί από τον αντίστοιχο προϊστάμενο της Δ/νσης ή του Γραφείου της Β/θμιας Εκπ/σης με σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου μαθητικού συμβουλίου του σχολείου και με την προϋπόθεση ότι κατά τ' άλλα θα τηρούνται οι διατάξεις αυτής της εγκυκλίου.

δ) Σας επισυνάπτουμε ενδεικτικό πίνακα ημερήσιας λειτουργίας διδακτηρίου.

ε) Από την έναρξη του διδακτικού έτους 1987-1988 παύει να ισχύει η Γ/7002/21-9-81 εγκύκλιος του ΥΠΕΠΘ.

Ενδεικτικός πίνακας ημερήσιας λειτουργίας διδακτηρίου

Κύκλοι διδασκαλίας Λυκείων - Γυμνασίων		Διδακτικές ώρες	Διάρκεια διδακτικών ωρών	Χρόνος διδακτικών ωρών	Χρόνος διαλειμμάτων
ΠΡΩΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Τ.Ε.Λ. Ε.Π.Λ. ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ	1	8.15-9.00	45'	5'
		2	9.05-9.50	45'	10'
		3	10.00-10.45	45'	10'
		4	10.55-11.40	45'	10'
		5	11.50-12.35	45'	5'
		6	12.40-13.25	45'	5'
		7	13.30-14.10	40'	5'
ΑΠΟΓΕΥΜΑ- ΤΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Τ.Ε.Λ. ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ	8	14.15-15.00	45'	5'
		9	15.05-15.50	45'	10'
		10	16.00-16.45	45'	10'
		11	16.55- 17.40	45'	10'
		12	17.50-18.30	45'	5'
		13	18.35-19.15	45'	5'
		14	19.20-20.00	40'	5'
ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Τ.Ε.Σ.	14	19.20-20.00	40'	-
	Τ.Ε.Λ. ΛΥΚΕΙΑ	15	20.00-20.40	40'	10'
	ΓΥΜΝΑΣΙΑ	16	20.50-21.30	40'	10'

		17	21.40-22.20	40'	-
		18	22.20-22.55	35'	-

Διακοπαί - Αργία Δημοσίων και Ιδιωτικών σχολείων

Π.Δ. 104/1979

«Περί σχολικού και διδακτικού έτους, υπηρεσιακών βιβλίων, εγγράφων, μετεγραφών, φοιτήσεως, διαγωγή και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαιδεύσεως»

Άρθρο 2

Διακοπαί - Αργία

1. Διδασκαλία μαθημάτων δεν διεξάγεται και εξετάσεις δεν διενεργούνται κατά τας ακολούθους χρονικάς περιόδους του σχολικού έτους, καλουμένας διακοπάς:

α) **Διακοπαί Χριστουγέννων**, από 24^{ης} Δεκεμβρίου μέχρι και της 7^{ης} Ιανουαρίου.

β) **Διακοπαί Πάσχα**, από της Μεγάλης Δευτέρας μέχρι της Κυριακής του Θωμά.

γ) **Θερινά διακοπαί**, από της 1^{ης} Ιουλίου μέχρι και της 31^{ης} Αυγούστου, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρ. 1 του παρόντος Π.Δ.

2. Κατά τας θερινάς διακοπάς το γραφείον εκάστου Γυμνασίου και Λυκείου δέχεται το κοινόν, μίαν ημέραν την εβδομάδα, η οποία ορίζεται δι' αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων και ανακοινούται δια της πινακίδος των ανακοινώσεων. Κατά την ημέραν ταύτην εις τουλάχιστον των καθηγητών εκάστου Γυμνασίου και Λυκείου, οριζόμενος υπό του Διευθυντού προ της λήξεως του διδακτικού έτους, είναι υπεύθυνος δια την διεκπεραίωσιν παντός τρέχοντος υπηρεσιακού θέματος, ασκών εκτάκτως αρμοδιότητας διευθυντού σχολείου και υπογράφων αντί αυτού παν έγγραφον ή τίτλον. Επί πλειόνων τας αρμοδιότητας αυτάς ασκεί ο κατά βαθμόν ανώτερος και επί ισοβάθμων ο αρχαιότερος. Εάν η ως άνω ημέρα συμπίπτει με ημέραν αργίας, το γραφείον δέχεται το κοινόν την επομένην εργάσιμον ημέραν.

3. **Ημέραι αργίας των Γυμνασίων και Λυκείων** ορίζονται:

α) Άπασαι αι Κυριακαί, β) αι θρησκευτικά έορταί των **Τριών Ιεραρχών** και του **Αγίου Πνεύματος**, γ) αι εθνικά έπέτειοι της **28^{ης} Οκτωβρίου** και **25^{ης} Μαρτίου**, δ) η **Καθαρά Δευτέρα**, ε) η **1^η Μαΐου** και στ) η κατά τας κειμένας διατάξεις **ημέρα αργίας δια την έδραν εκάστου σχολείου** λόγω τακτικής θρησκευτικής ή εθνικής εορτής.

4. Κατά την παραμονήν των εθνικών επετείων της 28ης Οκτωβρίου και της 25ης Μαρτίου πραγματοποιούνται εις τα Γυμνάσια και Λύκεια εορταστικά εκδηλώσεις. Εάν η παραμονή συμπίπτει με ημέραν αργίας, αι ανωτέρω εκδηλώσεις πραγματοποιούνται την προηγουμένην της αργίας ταύτης.

5. Την 26^{ην} Οκτωβρίου πραγματοποιείται η εορτή της Σημαίας.

Αναπλήρωση διδακτικών ωρών

116379/Γ2/11-10-2011

ΘΕΜΑ: «Συμπληρωματικές ρυθμίσεις για την Αναπλήρωση διδακτικών ωρών»

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1) Τις διατάξεις:

α) της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 2145/1993 (ΦΕΚ 88 Α'),

β) των άρθρων 51 και 53 του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2621/1998 (ΦΕΚ 136 Α'),

γ) του άρθρου 2 του ν. 1304/1982 (ΦΕΚ 144 Α'),

δ) του άρθρου 2 της με αρ. πρωτ. 1120/Η/07-01-2010 (ΦΕΚ Β' 1) κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με θέμα: «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων».

ε) του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 (98 Α') και το γεγονός ότι από την εφαρμογή αυτής της απόφασης δεν προκύπτει πρόσθετη δαπάνη για τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από τον οποίο καλύπτονται τέτοιου είδους δαπάνες, με εγγεγραμμένες πιστώσεις του οικείου φορέα και ΚΑΕ που επαρκούν για την αντιμετώπιση των εξαιρετικών περιπτώσεων ανάθεσης υπερωριακής διδασκαλίας σε εκπαιδευτικούς για την αναπλήρωση διδακτέας Ύλης.

2) Την με αρ. πρωτ. 22143/Γ2/21-02-2008 (ΦΕΚ 357 Β') Απόφαση του Υπουργείου Παιδείας.

3) Την ανάγκη αναπλήρωσης των χαμένων διδακτικών ωρών.

Αποφασίζουμε

Άρθρο μόνο

1. Στα σχολεία που έχασαν διδακτικές ώρες, η αναπλήρωση εξασφαλίζεται, με τους παρακάτω τρόπους:

α. Περικοπή περιπάτων και εκδρομών.

β. Περιορισμός των εργασιμων ημερών των πολυήμερων εκδρομών.

γ. Αξιοποίηση των σχολικών εορτών (πραγματοποιούνται και οι εορτές και τα μαθήματα).

δ. Εφόσον η ύλη δεν μπορεί να καλυφθεί με τους παραπάνω τρόπους, προστίθενται διδακτικές ώρες μετά την ολοκλήρωση του ημερησίου προγράμματος, και αξιοποιούνται τα Σάββατα.

ε. Εφόσον η ύλη δεν μπορεί να καλυφθεί με την σωρευτική εφαρμογή των ανωτέρω και απαιτηθεί παράταση του διδακτικού έτους, αυτό θα υλοποιηθεί με απόφαση του ΥΠΔΒΜΘ, βάσει των ισχυουσών διατάξεων, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπ/σης.

2. Με την αναπλήρωση πρέπει να εξασφαλίζεται για κάθε μάθημα η κάλυψη τουλάχιστον των 4/5 των απολεσθεισών ωρών διδασκαλίας.

3. Με την παύση της λειτουργίας του σχολείου και μέχρι να ομαλοποιηθεί η λειτουργία του, ο Διευθυντής συγκαλεί το Σχολικό Συμβούλιο ανά δεκαπενθήμερο, προς τον σκοπό αντιμετώπισης της κατάστασης και διατύπωσης γνώμης για την προσήκουσα διαδικασία αναπλήρωσης των ωρών διδασκαλίας που έχουν χαθεί.

Μόλις ομαλοποιηθεί η λειτουργία του σχολείου, ο Διευθυντής συγκαλεί αμέσως και εκτάκτως το Σχολικό Συμβούλιο, το οποίο προτείνει στον Διευθυντή της Διεύθυνσης Δ/θμιας εκπαίδευσης την οριστική διαδικασία αναπλήρωσης των ωρών διδασκαλίας που έχουν χαθεί. Η διαδικασία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του διανυομένου τριμήνου/τετραμήνου, από την ομαλοποίηση της λειτουργίας του σχολείου.

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δ/θμιας Εκπαίδευσης εισηγείται τον τρόπο αναπλήρωσης των μαθημάτων και της ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Σε περίπτωση που το σχολικό συμβούλιο δεν υποβάλει την πρότασή του εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ομαλοποίηση της λειτουργίας του σχολείου, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δ/θμιας Εκπαίδευσης εισηγείται απευθείας τον τρόπο αναπλήρωσης των μαθημάτων και της ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης, χωρίς πρόταση του σχολικού συμβουλίου.

Την απόφαση για την αναπλήρωση λαμβάνει ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Καθήκοντα και αρμοδιότητες εκπαιδευτικών

Αναθέσεις Μαθημάτων

118842/Γ2/17 –09- 2008 Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ, (ΦΕΚ 1984/τ.Β΄ /24-09-2008)

α) Πίνακας αντιστοιχίας διδασκομένων μαθημάτων του Γυμνασίου και κλάδων και ειδικοτήτων εκπαιδευτικών σε Α΄ και Β΄ ανάθεση

ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Α΄ ΑΝΑΘΕΣΗ	Β΄ ΑΝΑΘΕΣΗ
Θρησκευτικά		ΠΕ01	
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα &	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από μετάφραση	ΠΕ02	
	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	ΠΕ02	
Νεοελληνική Γλώσσα & Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	ΠΕ02	
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	ΠΕ02	
Ιστορία		ΠΕ02	ΠΕ01,ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07,ΠΕ13
Κοινωνική & Πολιτική Αγωγή		ΠΕ10, ΠΕ13	ΠΕ02, ΠΕ09
Αγγλικά		ΠΕ06	
Γαλλικά ή Γερμανικά		ΠΕ05, ΠΕ07	
Μαθηματικά		ΠΕ03	ΠΕ04
Φυσική		ΠΕ04.01	ΠΕ03,ΠΕ04 (02,03,04,05), ΠΕ12.10
Χημεία		ΠΕ04.02, ΠΕ12.08	ΠΕ04 (01,03,04,05)
Γεωγραφία		ΠΕ04.05	ΠΕ03, ΠΕ04 (01,02,03,04), ΠΕ15
Βιολογία		ΠΕ04 (03,04)	ΠΕ04 (01,02,05), ΠΕ14
Φυσική Αγωγή		ΠΕ11	
Αισθητική	Μουσική	ΠΕ16	

	Καλλιτεχνικά	ΠΕ08	
	Οικιακή Οικονομία	ΠΕ15	
	Πληροφορική	ΠΕ19, ΠΕ20	
	Τεχνολογία	ΠΕ12 (εκτός ΠΕ12.13) ΠΕ14 (04,05) ΠΕ17 ΠΕ18 (12,13,14,15, 16,17,18,20,30,36)	ΠΕ12.12, ΠΕ17 (09,10), ΠΕ18 (20,36)
	ΣΕΠ	<p>Όλοι οι καθηγητές ανεξαρτήτως ειδικότητας. Προηγούνται με σειρά προτεραιότητας:</p> <p>Α. Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε γραφείο ΣΕΠ (όπου υπάρχει).</p> <p>Β. Εκπαιδευτικοί κάτοχοι διδακτορικού τίτλου στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό προσανατολισμό.</p> <p>Γ. Εκπαιδευτικοί κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό προσανατολισμό.</p> <p>Δ. Εκπαιδευτικοί κάτοχοι πιστοποιητικού ειδικού προγράμματος μεταπτυχιακού επιπέδου στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό προσανατολισμό του ΥΠΕΠΘ χρονικής διάρκειας 1.000 ωρών.</p> <p>Ε. Εκπαιδευτικοί κάτοχοι πιστοποιητικού ειδικού προγράμματος επιμόρφωσης στη Συμβουλευτική και στον Επαγγελματικό προσανατολισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. χρονικής διάρκειας 520 ωρών ή πιστοποιητικό προγράμματος κατάρτισης στην τεκμηρίωση πληροφοριακού υλικού ΣΕΠ του ΥΠ.Ε.Π.Θ. χρονικής διάρκειας 660 ωρών.</p> <p>ΣΤ. Εκπαιδευτικοί που είναι κάτοχοι πιστοποιητικού ειδίκευσης του ΣΥΠ της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.</p> <p>Ζ. Εκπαιδευτικοί που είναι κάτοχοι πιστοποιητικού πεντάμηνου σεμιναρίου επιμόρφωσης στελεχών στον ΣΕΠ.</p> <p>Η. Εκπαιδευτικοί που έχουν παρακολουθήσει ολιγοήμερα σεμινάρια ΣΕΠ.</p> <p>Θ. Όλοι οι καθηγητές ΠΕ ανεξαρτήτως ειδικότητας.</p>	

Εφημερεύοντες Καθηγητές

Π.Δ. 16/17.1.30, Αρ.5 (ΦΕΚ 16 Α΄)

Πάντες οι καθηγητές του Γυμνασίου , ανά εις καθ' ἑκαστη ἡμέραν και κατά σειράν οριζομένην υπό του Διευθυντού εν συνεννοήσει μετά των καθηγητών, υποχρεούνται να παραμένουν εν τω Γυμνασίω καθ' ἀπάσας τας εργασίμους ώρας.

Οι εφημερεύοντες οὔτοι καθηγηταί 1) επιτηρούσι τους μαθητάς κατά τα διαλείμματα, τας παιδιάς και τας άλλας εν τω σχολείω απασχολήσεις αυτών και απασχολούσιν αυτούς καθ' ἄς ώρας απουσιάζει τις των συναδέλφων αν μη συμπίπτουν αι ώραι διδασκαλίας αυτών, 2) φροντίζουν την μετά την κρούσιν του κώδωνος εκάστης ώρας κοσμίαν και εν τάξει είσοδον των μαθητών εις τας τάξεις.

Δ/2/32287/12-3-2008 ΥΠΕΠΘ

Απανώντας στο ερώτημα σας. σας πληροφορούμε ότι με ευθύνη του υποδιευθυντή και σε συνεργασία με τους διδάσκοντες ορίζονται οι εφημερεύοντες καθηγητές του σχολείου (άρθρο 33 παρ. 2ε' και 36. παρ. 18 της υπουργικής απόφασης Φ.353.1/324/105657/Δ1 ΦΕΚ 1340 Β' (15-1-2002)

Σχετικά με τις εφημερίες των καθηγητών διευκρινίζουμε τα ακόλουθα:

Η εφημερία είναι δυνατόν να αναλαμβάνεται από περισσότερους καθηγητές αρκεί να εξασφαλίζεται η συνεχής και αδιάλειπτη επιτήρηση και προστασία των μαθητών. Διευκόλυνση , στο θέμα των εφημεριών γίνεται όπου είναι δυνατόν , στους εκπαιδευτικούς που έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας ή μέλη οικογένειας με αναπηρία.

6492/11.1.83 Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Έχοντας υπόψη:

.....

αποφασίζουμε

Τροποποιούμε την 18726/22.2.78 απόφαση και καθορίζουμε τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Συλλόγου των Καθηγητών, των Διευθυντών και των Υποδιευθυντών και του Διδακτικού προσωπικού των σχολείων Μ.Ε. ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

α) Διευθυντές

.....

β) Υποδιευθυντές

4. Καταρτίζει το πρόγραμμα εφημερευόντων σε συνεργασία με τον Σ.τ.Κ. και έχει την ευθύνη της εφαρμογής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

Διδακτικό προσωπικό

Οι καθηγητές που διδάσκουν στα σχολεία Μ.Ε. (Γυμνάσια, Λύκεια) έχουν τα εξής ειδικά καθήκοντα

5. Όταν είναι **εφημερεύοντες** παραμένουν στο σχολείο μέχρι τέλους της λειτουργίας του και εφαρμόζουν όσα προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και τις σχετικές αποφάσεις του Σ.τ.Κ.

Πρωινή προσευχή

Τέλος, σε ότι αφορά την **πρωινή προσευχή**, σύμφωνα με την Φ. 200.21 /16 / 139240 /26-11-77, την οποία σας επισυνάπτουμε, **η καθημερινή κοινή προσευχή γίνεται** με την απαιτούμενη ευλάβεια κάθε ημέρα πριν από την έναρξη των μαθημάτων **σε κοινή συγκέντρωση μαθητών και διδακτικού προσωπικού** στο προαύλιο του σχολείου.

Γ4/2556/18.12.91 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που τίθενται στην υπηρεσία μας σχετικά με τις υποχρεώσεις των καθηγητών **Φυσικής Αγωγής** κατά τις καθημερινές συντάξεις των μαθητών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η καθημερινή σύνταξη των μαθητών κατά την πρωινή ή απογευματινή προσευχή είναι υποχρέωση και καθήκον των εφημερευόντων καθηγητών, οποιασδήποτε ειδικότητας (Φ.35/5259/Γ/891/15.2.82 του ΥΠΕΠΘ)

Με τη Φ.24/9018/Γ4/745/18.12.84, η Δ/ση Φυσικής Αγωγής του ΥΠΕΠΘ διευκρινίζει ότι όταν καθηγητής Φ.Α. έχει την πρώτη ώρα μάθημα, συνεργάζεται με τον εφημερεύοντα καθηγητή για τη σύνταξη των μαθητών, την πρώτη ώρα του πρωινού ή απογευματινού κύκλου. Φυσικά, αυτό δεν σημαίνει ότι ο καθηγητής Φ.Α. αντικαθιστά τον εφημερεύοντα, αλλά ότι βοηθά αυτόν στο έργο του, όπως και οι παρόντες καθηγητές.

(Φ.35/5259/Γ/891/15.2.82 του ΥΠΕΠΘ)

Με τη Φ.24/9018/Γ4/745/18.12.84, η Δ/ση Φυσικής Αγωγής του ΥΠΕΠΘ διευκρινίζει ότι όταν καθηγητής Φ.Α. έχει την πρώτη ώρα μάθημα, συνεργάζεται με τον εφημερεύοντα καθηγητή για τη σύνταξη των μαθητών, την πρώτη ώρα του πρωινού ή απογευματινού κύκλου.

Φυσικά, αυτό δεν σημαίνει ότι ο καθηγητής Φ.Α. αντικαθιστά τον εφημερεύοντα, αλλά ότι βοηθά αυτόν στο έργο του, όπως και οι παρόντες καθηγητές.

3187/ Εγκ 29/1.11.96 Εισάγ. Αρείου Πάγου

1.Με αφορμή πρόσφατο κρούσμα συλλήψεως ζεύγους έξω από κτηριακό συγκρότημα της Καλλιθέας, στο οποίο στεγάζονται τα 1^ο και 7^ο Δημοτικό Σχολείο, να κατέχουν ποσότητα ναρκωτικών και των υποψιών που διατυπώνονται περί προσπάθειας συλληφθέντων να χορηγήσουν στους μαθητές ναρκωτικά με την μορφή καραμέλας, η Εισαγγελία του Αρείου

Πάγου , επιθυμεί να επισημάνει την αδιαφιλονίκητη ανάγκη λήψεως μέτρων για την αποτροπή διακινήσεως ναρκωτικών εντός των Σχολείων και στον περίγυρο.

2. Η ευθύνη προς τούτο βαρύνει τη διεύθυνση και το προσωπικό του Σχολείου, οι οποίοι **έχοντας υποκαταστήσει την γονική επιμέλεια κατά τις ώρες λειτουργίας του Σχολείου**, πρέπει να λάβουν τα επιβαλλόμενα μέτρα για την αποτροπή της εισόδου στο χώρο του Σχολείου οιασδήποτε τρίτου, χωρίς την έγκριση του Διευθυντή του Σχολείου ή του προς τούτο οριζόμενου προσώπου.

3. Εάν παρέχονται υποψίες προσεγγίσεως στον χώρο ή τον περίγυρο του Σχολείου προσώπων υπόπτων για διακίνηση ναρκωτικών, θα ειδοποιείται αμέσως η αρμόδια Αστυνομική αρχή να επιλαμβάνεται.

Στις περιπτώσεις εισαγωγής στο Σχολείο ναρκωτικών, θα ενεργείται προκαταρκτική ποινική εξέταση, για να διαπιστωθεί εάν προς τούτο συνετέλεσε στην συγκεκριμένη περίπτωση η επίδειξη αμέλειας, υπό την ανωτέρω έννοια, είτε της διεύθυνσεως του Σχολείου είτε των αρμοδίων αστυνομικών αρχών.

4. Η ιδιάζουσα αντικοινωνική σημασία των πράξεων διακίνησης ναρκωτικών, εντός ή γύρω από τα Σχολεία επιβάλλει ιδιαίτερος την γρήγορη διεκπεραίωση των σχετικών δικογραφιών.

Πολύτεκνοι Καθηγητές

60662/Δ2/25-8-04, Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

Θέμα: «Απαλλαγή πολύτεκνων εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικές εργασίες»

Απαντώντας στην αρ. 60662/Δ2/28-6-2004 αίτησή σας, σχετικά με τις διευκολύνσεις και την απαλλαγή των πολύτεκνων εκπαιδευτικών από τις εξωδιδασκτικές εργασίες, σας πληροφορούμε ότι οι διευθυντές σχολείων πρέπει να φροντίζουν ώστε οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί να έχουν συνεχόμενο ωράριο διδασκαλίας και να απαλλάσσονται από τη συμμετοχή τους σε γιορταστικές, αθλητικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις και περιπάτους. Διευκρινίζεται όμως ότι η απαλλαγή από την υποχρέωση αυτή δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί δεν εμφανίζονται καθόλου στο σχολείο. Αντίθετα η παραμονή τους στο σχολείο για χρόνο ίσο με το διδακτικό τους ωράριο είναι υποχρεωτική, όταν πρόκειται να εκτελέσουν συγκεκριμένο έργο που τους ανατίθεται από τα όργανα διοίκησης του σχολείου. Επιπλέον απαλλάσσονται και από τις ακόλουθες εξωδιδασκτικές εργασίες: τήρηση βιβλίων του σχολείου, εκτέλεση διοικητικών εργασιών , εφημερίες, καθήκοντα υπεύθυνου βιβλιοθήκης. Αντίθετα οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί δεν απαλλάσσονται από τις εξωδιδασκτικές εργασίες που έχουν άμεση σχέση με τα διδακτικά τους καθήκοντα (υποχρέωση ενημέρωσης γονέων και παράδοση βαθμολογίας).

Απαλλαγή πολύτεκνων εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικές εργασίες

20203/Δ2/25- 2-2005, Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

Με αφορμή ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην υπηρεσία μας, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8, του άρθρου 13 του Ν. 1566/1985 από τις εξωδιδασκτικές εργασίες απαλλάσσονται οι μητέρες παιδιών μέχρι δύο ετών.

Ωστόσο με προηγούμενα έγγραφά μας έχουμε γνωστοποιήσει ότι και στους πολύτεκνους εκπαιδευτικούς θα παρέχονται και οι εξής διευκολύνσεις-απαλλαγές: οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί έχουν συνεχόμενο ωράριο διδασκαλίας και απαλλάσσονται από την οργάνωση εορταστικών, αθλητικών, πολιτιστικών εκδηλώσεων και περιπάτων. Η απαλλαγή αυτή όμως δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί δεν εμφανίζονται καθόλου στο σχολείο. Αντίθετα, η παραμονή τους στο σχολείο για χρόνο ίσο με το διδακτικό τους ωράριο είναι υποχρεωτική, όταν πρόκειται να εκτελέσουν συγκεκριμένο έργο που τους ανατίθεται από τα όργανα διοίκησης του σχολείου. Επιπλέον απαλλάσσονται και από τις ακόλουθες εξωδιδασκτικές εργασίες: τήρηση βιβλίων του σχολείου, εκτέλεση διοικητικών εργασιών, εφημερίες, καθήκοντα υπεύθυνου βιβλιοθήκης. Δεν απαλλάσσονται όμως οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί από τις εξωδιδασκτικές εργασίες που έχουν άμεση σχέση με τα διδακτικά τους καθήκοντα (υποχρέωση ενημέρωσης γονέων και παράδοση βαθμολογίας).

Οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί, στους οποίους αναφέρονται οι παραπάνω ρυθμίσεις, είναι αυτοί των οποίων τα παιδιά φοιτούν σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μόνο.

139629/Δ1/10 - 11-2009, Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ

Θέμα: «Απαλλαγή πολύτεκνων εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικές εργασίες»

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας σχετικά με την με αριθμ. πρωτ. Φ.350/12/59201/Δ1/7-5-2008 εγκύκλιο του ΥΠ.Ε.Π.Θ., με θέμα «Απαλλαγή πολύτεκνων εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικές εργασίες», διευκρινίζουμε ότι:

Η ανωτέρω εγκύκλιος αφορά στους εκπαιδευτικούς που έχουν τέσσερα παιδιά και άνω.

Τις διευκολύνσεις δικαιούνται οι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί των οποίων και τα τέσσερα παιδιά φοιτούν στις δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης (Α/θμιας και Β/θμιας).

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών- Υ/διευθυντών - Εκπαιδευτικών

Αριθ. Φ.353.1./324/105657/Δ1, Υ.Α. (ΦΕΚ 1340 Β', 16/10/2002

Άρθρο 28

Γενικά Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών Σχολείων

1. Ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος σχολείου συνεργάζεται με τους Σχολικούς Συμβούλους, τα Στελέχη της Διοίκησης, τους εκπαιδευτικούς, καθώς και τους μαθητές και τους γονείς για την από κοινού επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Ενθαρρύνει το διδακτικό προσωπικό να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες οι οποίες συμβάλλουν στη διαπαιδαγώγηση ελεύθερων, υπεύθυνων, δημοκρατικών και ευαισθητοποιημένων πολιτών.

2. Ειδικότερα:

α) Εκπροσωπεί το σχολείο σε όλες τις σχέσεις του με τους τρίτους.

β) Παραμένει στο σχολείο όλες τις εργάσιμες ώρες και είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου και το συντονισμό της σχολικής ζωής.

γ) Εφαρμόζει τους νόμους, τα προεδρικά διατάγματα, τις κανονιστικές αποφάσεις, τις εγκυκλίους και τις υπηρεσιακές εντολές των Στελεχών Διοίκησης, είναι υπεύθυνος για την τήρηση τους και υλοποιεί τις αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων.

δ) Προωθεί, σε συνεργασία με το Σύλλογο Διδασκόντων, το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή Προϊστάμενο Γραφείου και τους Σχολικούς Συμβούλους, τη λειτουργία τμημάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, Ενισχυτικής Διδασκαλίας, τάξεων υποδοχής, φροντιστηριακών τμημάτων, τμημάτων διευρυμένου ωραρίου, Ολοήμερου σχολείου και των λοιπών εκπαιδευτικών καινοτομιών και έχει την ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία αυτών.

ε) Συγκροτεί με πράξη του τις επιτροπές για τις εξετάσεις, για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών και την έκδοση των αποτελεσμάτων και όσες άλλες προβλέπονται για τη λειτουργία του σχολείου.

στ) Συντάσσει τις αξιολογικές εκθέσεις για το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, όπως προβλέπει η νομοθεσία.

ζ) Ενημερώνει το διδακτικό προσωπικό, τους γονείς και τους μαθητές, για την εκπαιδευτική πολιτική, τους στόχους και το έργο του σχολείου.

η) Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ο Διευθυντής ενημερώνει και φυλάσσει τους φακέλους των υπηρεσιακών μεταβολών των εκπαιδευτικών του σχολείου του και, σε περίπτωση μετάθεσης, τους διαβιβάζει στα νέα τους σχολεία.

θ) Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση είναι εκκαθαριστής αποδοχών του προσωπικού του σχολείου του και βοηθείται στο έργο του αυτό από εκπαιδευτικό που ορίζει ο σύλλογος διδασκόντων.

ι) Έχει την παιδαγωγική ευθύνη για τη διαμόρφωση θετικού κλίματος στο σχολείο και για την ανάπτυξη αρμονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας.

ια) Ενημερώνει τους νεοδιόριστους, τους αναπληρωτές και τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και τους χορηγεί αντίγραφα των βασικών νόμων, αποφάσεων και εγκυκλίων σχετικών με την εκπαίδευση.

ιβ) Στην περίπτωση που υπηρετούν στο σχολείο περισσότεροι του ενός Υποδιευθυντές, ορίζει με πράξη του έναν υποδιευθυντή ως νόμιμο αναπληρωτή του και καταμερίζει τις αρμοδιότητες και τις εργασίες σ' αυτούς.

ιγ) Είναι υπεύθυνος σε συνεργασία με τον Υποδιευθυντή, το γραμματέα του σχολείου και τον αρμόδιο εκπαιδευτικό για την τήρηση της αλληλογραφίας του σχολείου και των πάσης φύσεως βιβλίων και εντύπων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

ιδ) Φροντίζει για τη λήψη κάθε μέτρου το οποίο συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του σχολείου.

Άρθρο 29

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών σε σχέση με το Σύλλογο των Διδασκόντων

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας προσκαλεί τα μέλη του Συλλόγου στις συνεδριάσεις, στις οποίες και προεδρεύει. Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και εισηγείται ο ίδιος ή αναθέτει την εισήγηση θεμάτων σε άλλον εκπαιδευτικό.

2. Σε συνεδρίαση του Συλλόγου των Διδασκόντων εισηγείται την κατανομή των πρόσθετων εξωδιδασκικών εργασιών. Αξιοποιεί δημιουργικά τις δυνατότητες όλου του προσωπικού μέσα στο πλαίσιο των διακριτών ρόλων και αρμοδιοτήτων του.

3. Σε συνεργασία με τους διδάσκοντες έχει την ευθύνη της σύνταξης του ωρολογίου προγράμματος του σχολείου με γνώμονα την αποδοτική λειτουργία του.

4. Ενημερώνει το Σύλλογο των Διδασκόντων για το έργο της σχολικής επιτροπής. Μεριμνά μαζί με το Σύλλογο των Διδασκόντων για τη συντήρηση και λειτουργία των σχολικών εγκαταστάσεων καθώς και την προμήθεια των απαραίτητων εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

5. Είναι υπεύθυνος, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την καθαριότητα και αισθητική των χώρων του διδακτηρίου, καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών.

6. Ενημερώνει το Σύλλογο των Διδασκόντων για την εκπαιδευτική νομοθεσία, τις εγκυκλίους και τις αποφάσεις που αφορούν τη λειτουργία του σχολείου και την εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης.

7. Συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος δημοκρατικής συμπεριφοράς των διδασκόντων και των μαθητών και είναι υπεύθυνος, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες, για την τήρηση της πειθαρχίας.

8. Φροντίζει να καλύπτονται οι διδακτικές ώρες σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικών, τροποποιώντας το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας ή αναθέτοντας την κάλυψη του κενού σε διαθέσιμο εκπαιδευτικό.

9. Είναι υπεύθυνος για τη διανομή των διδακτικών βιβλίων, σε συνεργασία με τον Υποδιευθυντή του σχολείου και τον ορισθέντα εκπαιδευτικό.

10. Σε συνεργασία με τους διδάσκοντες καταρτίζει το πρόγραμμα ενημέρωσης των γονέων, το οποίο κοινοποιεί στο σύλλογο γονέων και τον οικείο Διευθυντή ή Προϊστάμενο Γραφείου Εκπαίδευσης.

11. Συνεργάζεται με τους διδάσκοντες για τον ορισμό των θεμάτων των εξετάσεων, ορίζει τους επιτηρητές και είναι υπεύθυνος για την τήρηση των σχετικών με τις εξετάσεις διατάξεων.

12. Παρέχει στους διδάσκοντες συγκεκριμένες οδηγίες για να ανταποκρίνονται στα καθήκοντα τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

13. Απευθύνει στους διδάσκοντες, όταν είναι απαραίτητο, συστάσεις με πνεύμα συναδελφικής αλληλεγγύης. Στις περιπτώσεις που διδάσκοντες δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα τους και οι προσπάθειές του μένουν χωρίς αποτέλεσμα, ενημερώνει σχετικά το Σύλλογο των Διδασκόντων, το διοικητικό του Προϊστάμενο και τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο. Εφόσον, παρ' όλα αυτά, δεν υπάρξει αποτέλεσμα, αναφέρεται γραπτά στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου.

14. Ενημερώνεται για τους **λόγους απουσίας του διδακτικού προσωπικού** από το σχολείο και από τις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων και ενεργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, όταν συντρέχει λόγος.

15. Είναι υπεύθυνος για **την κάλυψη του υποχρεωτικού ωραρίου εβδομαδιαίας διδασκαλίας από όλους τους εκπαιδευτικούς**. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας για τη συμπλήρωση αυτή ενημερώνει άμεσα τον Προϊστάμενο Γραφείου ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Άρθρο 30

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών των Σχολείων σε σχέση με τους Σχολικούς Συμβούλους, το Διευθυντή Εκπαίδευσης και τον Προϊστάμενο του Γραφείου

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με το Σύλλογο των Διδασκόντων και τους Σχολικούς Συμβούλους προωθεί τα επιμορφωτικά προγράμματα που γίνονται για το διδακτικό προσωπικό και συμμετέχει σ' αυτά. Ο ίδιος έχει την ευθύνη της οργάνωσής τους.

2. Συνεργάζεται με τους Σχολικούς Συμβούλους ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου ή προκαλεί συσκέψεις με αυτούς για την αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σχολική μονάδα.

3. Αναλαμβάνει, σε συνεργασία με τους αρμόδιους Σχολικούς Συμβούλους, πρωτοβουλίες για τη βοήθεια των νέων εκπαιδευτικών στο διδακτικό τους έργο.

4. Ενημερώνει τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου για την πραγματοποίηση μορφωτικών ή άλλων πολιτιστικών επισκέψεων σε χώρους ιστορικής και πολιτιστικής αναφοράς και σε παραγωγικές επιχειρήσεις.

5. Ενημερώνει έγκαιρα το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου για τις ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό.

Άρθρο 31

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών σχολείων σε σχέση με τους Μαθητές

- 1.** Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας συγκροτεί τα τμήματα κάθε τάξης και κατανέμει τους μαθητές στα τμήματα, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις και σύμφωνα με τις αρχές της παιδαγωγικής, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.
- 2.** Εκδίδει και υπογράφει τους τίτλους σπουδών ως υπεύθυνος και συνυπογράφουν ως συνυπεύθυνοι, ο εκπαιδευτικός που συνέταξε τον τίτλο και οι διδάσκοντες, εφόσον απαιτείται.
- 3.** Συνεργάζεται με τις μαθητικές κοινότητες για την οργάνωση της σχολικής ζωής, μέσα σε κλίμα κατανόησης και υπευθυνότητας.
- 4.** Εφαρμόζει τις ισχύουσες διατάξεις για την υποχρεωτική φοίτηση των μαθητών στο σχολείο.
- 5.** Συντελεί στη διαμόρφωση συνθηκών φιλικού παιδαγωγικού κλίματος μεταξύ μαθητών και διδασκόντων.
- 6.** Διενεργεί και ανανεώνει τις εγγραφές των μαθητών από τάξη σε τάξη.
- 7.** Εφαρμόζει τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την εγγραφή μαθητών αδήλων στα μητρώα ή δημοτολόγια.
- 8.** Εγκρίνει τις μετεγγραφές των μαθητών, όπως προβλέπεται και έχει την ευθύνη για τη φύλαξη των στοιχείων εγγραφής στο αρχείο του σχολείου.

Άρθρο 32

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Διευθυντών σε σχέση με τα όργανα Λαϊκής Συμμετοχής και τους άλλους Συντελεστές Εκπαίδευσης

- 1.** Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας καλεί τα μέλη του Σχολικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του οργάνου με γραπτή πρόσκληση που την απευθύνει τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες νωρίτερα και καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ύστερα από εισηγήσεις των οργάνων που μετέχουν στο Σχολικό Συμβούλιο.
- 2.** Καλεί τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών για ενημέρωση και συμμετέχει στις συνεδριάσεις τους, όταν προσκαλείται και το θεωρεί αναγκαίο.
- 3.** Παρέχει πληροφορίες σε κάθε πολίτη που έχει έννομο συμφέρον, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και δεν τον παραπέμπει σε άλλες υπηρεσίες για θέματα που εκείνος οφείλει να γνωρίζει.

Άρθρο 33

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Υποδιευθυντών των Σχολικών Μονάδων

- 1.** Ο Υποδιευθυντής της σχολικής μονάδας αναπληρώνει το Διευθυντή σε όλες τις λειτουργίες του και τον βοηθεί στο καθημερινό του έργο. Αναλαμβάνει ένα μέρος από τις αρμοδιότητες του Διευθυντή, για να μπορεί αυτός να ασχολείται περισσότερο απερίσπαστος με το εκπαιδευτικό έργο του σχολείου.
- 2.** Ειδικότερα ο Υποδιευθυντής:
  - α)** Αναπληρώνει το Διευθυντή του σχολείου, όταν αυτός δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, και παραμένει στο σχολείο όλες τις εργάσιμες ώρες.

- β)** Συνεργάζεται με το Διευθυντή και τον βοηθεί για την ομαλή λειτουργία του σχολείου.
- γ)** Έχει την ευθύνη για την αρχειοθέτηση των εγγράφων και τη διεκπεραίωση της υπηρεσιακής αλληλογραφίας του σχολείου.
- δ)** Συντάσσει τα απογραφικά δελτία συμπληρώνει και αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες τα στατιστικά στοιχεία και όσα άλλα ζητούνται από αυτές.
- ε)** Καταρτίζει το πρόγραμμα για τους επόπτες της ημέρας σε συνεργασία με τους διδάσκοντες και έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του.
- στ)** Έχει την ευθύνη για την έγκαιρη διανομή των διδακτικών βιβλίων σε συνεργασία με τον διδάσκοντα που ορίζει ο Σύλλογος.
- ζ)** Τηρεί το βιβλίο υλικού του σχολείου και φροντίζει για την παραλαβή και καλή λειτουργία των εποπτικών μέσων διδασκαλίας και των ειδών εξοπλισμού του σχολείου.
- η)** Είναι υπεύθυνος για την οργάνωση των μαθητικών εκδηλώσεων και μαθητικών εκλογών.
- θ)** Σε περίπτωση απουσίας του Υποδιευθυντή, ο Σύλλογος των Διδασκόντων, αναθέτει σε μέλη του τις παραπάνω αρμοδιότητες του Υποδιευθυντή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΔΠ) - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ (ΣΔ)

Άρθρο 36

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Εκπαιδευτικών - Διδασκόντων

Οι εκπαιδευτικοί επιτελούν έργο υψηλής κοινωνικής ευθύνης. Στο έργο τους περιλαμβάνεται η διδασκαλία, η εκπαίδευση και η διαπαιδαγώγηση των μαθητών. Η πρόοδος, η οικονομική ανάπτυξη, ο πολιτισμός και η συνοχή της κοινωνίας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της εκπαίδευσης και κατ' επέκταση από τη συμβολή και την προσπάθεια των εκπαιδευτικών. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών οφείλουν να εναρμονίζονται με τους στόχους αυτούς.

Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί:

- 1.** Διδάσκουν στους μαθητές τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών. Διαπαιδαγωγούν και εκπαιδεύουν τους μαθητές σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης και μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, με την καθοδήγηση των Σχολικών Συμβούλων και των στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης.
- 2.** Προγραμματίζουν τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων τους και συμμετέχουν στον γενικότερο προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας λαμβάνοντας υπόψη τους τις οδηγίες του ΥΠΕΠΘ, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) και των Σχολικών Συμβούλων.
- 3.** Προετοιμάζουν καθημερινά και οργανώνουν το μάθημα τους, εφαρμόζοντας σύγχρονες και κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας με βάση τις ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαιτερότητες των γνωστικών αντικειμένων.
- 4.** Συνεργάζονται με τους μαθητές, σέβονται την προσωπικότητά τους, καλλιεργούν και εμπνέουν σ' αυτούς, κυρίως με το παράδειγμα τους, δημοκρατική συμπεριφορά.

5. Συμμετέχουν υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, στις παιδαγωγικές συναντήσεις και στα σεμινάρια επιμόρφωσης που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και εκφράζουν ελεύθερα τις παιδαγωγικές απόψεις τους.

6. Δέχονται στην τάξη τους Σχολικούς Συμβούλους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και συνεργάζονται μαζί τους. Οι επισκέψεις αυτές γίνονται ύστερα από σχετική συνεννόηση με το διδάσκοντα. Μετά το πέρας της επίσκεψης οι Σχολικοί Σύμβουλοι εξετάζουν και συζητούν με το διδάσκοντα τα τυχόν διδακτικά και μεθοδολογικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν.

7. Ενημερώνονται από τον Διευθυντή του σχολείου και τηρούν τους νόμους, τα διατάγματα, τις αποφάσεις, τις οδηγίες, τις εγκυκλίους και τα βιβλία. Αναλαμβάνουν τις εξωδιδασκτικές εργασίες του σχολείου, συμβάλλοντας έτσι έμπρακτα στη συλλογική λειτουργία του.

8. Συνεργάζονται με εκπαιδευτικούς που επιμορφώνονται ή με ασκούμενους φοιτητές για την πραγματοποίηση διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους ή τους ίδιους. Προηγείται σχετική ενημέρωση από το Διευθυντή του σχολείου και ένταξη αυτών των διδασκαλιών στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας.

9. Μεριμνούν για τη δημιουργία κλίματος αρμονικής συνεργασίας και συνεχούς και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και τους ενημερώνουν για τη φοίτηση, τη διαγωγή και την επίδοση των παιδιών τους.

10. Φροντίζουν για την πρόοδο όλων των μαθητών τους και τους προσφέρουν παιδεία διανοητική, ηθική και κοινωνική. Ενδιαφέρονται για η δημιουργία υγιεινών συνθηκών παραμονής των μαθητών τους το σχολείο και συμβάλλουν στην επιτυχία όλων των εκδηλώσεων που οργανώνονται από την τάξη και το σχολείο.

11. Προσέρχονται στο σχολείο έγκαιρα πριν από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων τους, εφαρμόζουν το ωρολόγιο πρόγραμμα και δεν παραβιάζουν την ώρα έναρξης και λήξης των μαθημάτων.

12. Παρίστανται στο χώρο συγκέντρωσης των μαθητών κατά την έναρξη λειτουργίας του σχολικού ωραρίου και κάθε φορά που ο Σύλλογος των Διδασκόντων απευθύνεται στο σύνολο των μαθητών. Με τον τρόπο αυτό δίνεται το αναγκαίο κύρος στη συλλογική λειτουργία του σχολείου.

13. Ενδιαφέρονται για τις συνθήκες ζωής των μαθητών τους στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόοδο και συμπεριφορά των μαθητών τους και υιοθετούν κατάλληλες παιδαγωγικές ενέργειες, ώστε να αντιμετωπισθούν πιθανά προβλήματα.

14. Για θέματα που αφορούν το σχολείο προβαίνουν σε ανακοινώσεις προς τους μαθητές, τους γονείς ή τους πολίτες μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων.

15. Ενθαρρύνουν τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τους ίδιους και το σχολείο και καλλιεργούν τις αρχές και το πνεύμα αλληλεγγύης και συλλογικότητας.

16. Συνεργάζονται με το Διευθυντή, τους γονείς και τους αρμόδιους Σχολικούς Συμβούλους για την καλύτερη δυνατή παιδαγωγική αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς,

σεβόμενοι την προσωπικότητα και τα δικαιώματα των μαθητών. Δεν επιτρέπεται να απομακρύνουν τους μαθητές από την τάξη κατά τις ώρες διδασκαλίας χωρίς σημαντικό λόγο. Εάν απομακρύνουν μαθητή από την αίθουσα, ενημερώνουν το Διευθυντή και φροντίζουν στο σημείο αυτό να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

17. Παραμένουν στο σχολείο κατά τις εργάσιμες ημέρες πέρα από το ωράριο διδασκαλίας τους, για να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες από κάθε εκπαιδευτικό καθορίζονται με πράξη του Διευθυντή του σχολείου.

18. Αναλαμβάνουν καθήκοντα εφημερευόντων, έχουν την ευθύνη της επιτήρησης και της προστασίας των μαθητών και επιμελούνται την καθαριότητα των σχολικών χώρων και ό,τι άλλο σχετίζεται με την υγιεινή και την ασφάλεια τους.

19. Είναι υπεύθυνοι για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη, εισέρχονται στην αίθουσα μαζί τους και εξέρχονται μετά την αποχώρηση αυτών.

20. Μετέχουν στις επιτροπές που συγκροτούνται από τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων, τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και τους Προϊσταμένους Γραφείων ή τους Σχολικούς Συμβούλους, όπου αυτό απαιτείται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

21. Καταγράφουν στα σχετικά βιβλία μετά τη λήξη της διδακτικής ώρας τη διδασκόμενη ύλη, ελέγχουν τις απουσίες των μαθητών και υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο απουσιών.

22. Αξιολογούν αντικειμενικά την πρόοδο και την επίδοση των μαθητών τους και ενημερώνουν σχετικά τους γονείς ή κηδεμόνες καθώς και τους ίδιους τους μαθητές. Επίσης διορθώνουν τις εργασίες των μαθητών, τις αξιολογούν και τους ενημερώνουν σχετικά.

23. Ανανεώνουν και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους σχετικά με τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα και τις επιστήμες της αγωγής τόσο μέσω των διάφορων μορφών επιμόρφωσης και επιστημονικής-παιδαγωγικής καθοδήγησης, που παρέχονται θεσμικά από το σύστημα της οργανωμένης εκπαίδευσης, όσο και με την αυτοεπιμόρφωση. Τα ανωτέρω κρίνονται απαραίτητα, διότι οι ανάγκες της κοινωνίας μεταβάλλονται με γρήγορους ρυθμούς. Για να μπορεί η εκπαίδευση να ανταποκριθεί σ' αυτούς τους ρυθμούς, πρέπει ο εκπαιδευτικός να παρακολουθεί τις εξελίξεις με διαρκή και έγκυρη επιμόρφωση.

24. Στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης απουσίας τους από το σχολείο ενημερώνουν έγκαιρα το Διευθυντή του σχολείου για την αναπροσαρμογή του προγράμματος.

25. Αντικαθιστούν εκπαιδευτικό ο οποίος λείπει και, ανάλογα με την περίπτωση, ή καλύπτουν το κενό ή απασχολούν τους μαθητές, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Διευθυντή.

26. Αξιοποιούν τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και τις νέες τεχνολογίες. Προς το σκοπό αυτό οφείλουν να αναζητούν, σε συνεργασία με το Διευθυντή του σχολείου, τρόπους εξοικείωσης με τη χρήση τους.

27. Λαμβάνουν μέρος σε όλα τα προγράμματα του σχολείου όπως στην Ενισχυτική Διδασκαλία, στο Ολοήμερο σχολείο και στα προγράμματα τάξεων υποδοχής, όταν τους ανατίθενται από τα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 37

Σύνθεση και Λειτουργία του Συλλόγου των Διδασκόντων (ΣΔ)

- 1.** Ο Σύλλογος των Διδασκόντων (ΣΔ) είναι συλλογικό όργανο του σχολείου και αποτελείται από τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σ' αυτό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Έργο του είναι η χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη λειτουργία του σχολείου, για την οποία είναι υπεύθυνος. Οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων κινούνται πάντοτε στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής νομοθεσίας.
- 2.** Πρόεδρος του Συλλόγου των Διδασκόντων είναι ο Διευθυντής του σχολείου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει θέση Υποδιευθυντή και δεν έχει ορισθεί νόμιμος αναπληρωτής του Διευθυντή, όταν αυτός απουσιάζει, προεδρεύει στο Σύλλογο Διδασκόντων ο ανώτερος στο βαθμό εκπαιδευτικός και επί ισοβαθμών εκείνος που έχει τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό.
- 3.** Ειδικότερα ο Σύλλογος των Διδασκόντων συνεδριάζει τακτικά ή έκτακτα ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του και η **συμμετοχή του διδακτικού προσωπικού στις συνεδριάσεις του είναι υποχρεωτική**. Απουσία μέλους από τις συνεδριάσεις πρέπει να είναι απόλυτα δικαιολογημένη.
- 4. Τακτικές συνεδριάσεις** του Συλλόγου των Διδασκόντων γίνονται ύστερα από πρόσκληση του προέδρου:
  - α)** πριν από την έναρξη των μαθημάτων του διδακτικού έτους,
  - β)** στο τέλος κάθε τριμήνου ή τετραμήνου,
  - γ)** κατά την ημέρα έκδοσης των αποτελεσμάτων των προαγωγικών, απολυτηρίων, ή πτυχιακών εξετάσεων και
  - δ)** στο τελευταίο δεκαήμερο του διδακτικού έτους.
- 5.** Έκτακτες συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων συγκαλούνται για συγκεκριμένα θέματα:
  - α)** ύστερα από πρόσκληση του προέδρου και
  - β)** ύστερα από γραπτή αίτηση προς το Διευθυντή τουλάχιστον από το ένα τρίτο των μελών του συλλόγου, στην οποία αναγράφονται το θέμα ή τα θέματα και ο εισηγητής.
- 6.** Δε συγκαλείται συνεδρίαση του συλλόγου, αν το θέμα ή τα θέματα που προτείνονται για συζήτηση ανήκουν, σύμφωνα με το νόμο, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διευθυντή ή άλλου σχολικού φορέα ή όταν δεν είναι σύννομα.
- 7.** Ο Σύλλογος Διδασκόντων συνεδριάζει πάντοτε εκτός ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων.
- 8.** Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 5, και το χρόνο πραγματοποίησης της συνεδρίασης ορίζει ο Διευθυντής του σχολείου ή εκείνα τα μέλη του Συλλόγου που ζήτησαν τη σύγκληση του οργάνου σε έκτακτη συνεδρίαση. Εισηγήση επί των θεμάτων κάνει ο Διευθυντής ή άλλος εκπαιδευτικός ο οποίος ορίζεται από το Διευθυντή.
- 9.** Για το **χρόνο** πραγματοποίησης **των τακτικών συνεδριάσεων** και **τα θέματα της ημερήσιας διάταξης τα μέλη** λαμβάνουν γνώση δύο ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλησης του συλλόγου σε συνεδρίαση. Η **γνωστοποίηση** αυτή **γίνεται με ανάρτηση της πρόσκλησης στον πίνακα ανακοινώσεων του διδακτικού προσωπικού** του σχολείου.

10. Οι έκτακτες συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων μπορούν να πραγματοποιούνται και με προφορική ειδοποίηση, χωρίς τους περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου.

11. Πριν από την έναρξη της συζήτησης στις τακτικές συνεδριάσεις, μπορεί να γραφτεί στην ημερήσια διάταξη νέο θέμα από το Διευθυντή, το οποίο πρέπει να αιτιολογηθεί πλήρως ως επείγον. Μπορεί επίσης να εισαχθεί νέο θέμα ως επείγον ύστερα από απόφαση της πλειοψηφίας του Συλλόγου.

12. Για τις συνεδριάσεις που διακόπτονται, εφόσον έχει οριστεί ημερομηνία για την ολοκλήρωσή τους, δεν απαιτείται νέα ειδοποίηση.

13. Ο σύλλογος των διδασκόντων βρίσκεται σε νόμιμη απαρτία και οι αποφάσεις του είναι έγκυρες, όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα.

14. Οι **αποφάσεις του συλλόγου** λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η άποψη με την οποία τάσσεται ο πρόεδρος. Όταν οι προτάσεις είναι περισσότερες και καμιά δε συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ανάμεσα στις δυο επικρατέστερες. Το μέλος που απέχει από την ψηφοφορία ή δίνει λευκή ψήφο θεωρείται απόν. Η ψηφοφορία είναι φανερή. Μυστική ψηφοφορία διεξάγεται όταν προβλέπεται από σχετική διάταξη ή αποφασίζει ο Σύλλογος κατά πλειοψηφία.

15. Οι **αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων** λαμβάνονται πάντοτε μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, είναι δεσμευτικές για όλους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και υλοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου. Καταχωρούνται στο βιβλίο πράξεων του Συλλόγου και υπογράφονται υποχρεωτικά από τον πρόεδρο, το γραμματέα και τα παρόντα μέλη. Στην ίδια πράξη καταχωρούνται και οι απόψεις της μειοψηφίας, αν ζητηθεί.

Ζητήματα τα οποία ρυθμίζονται από την υφιστάμενη εκπαιδευτική νομοθεσία δεν είναι επιτρεπτό να γίνονται θέματα συνεδρίασης του Συλλόγου των Διδασκόντων και ούτε να λαμβάνονται αποφάσεις αντίθετες με τις ρυθμίσεις αυτές.

16. Τα πρακτικά τηρεί ο γραμματέας του σχολείου ή εκπαιδευτικός που ορίζεται από το Σύλλογο των Διδασκόντων.

17. Οι Σύλλογοι των Διδασκόντων των συστεγαζόμενων σχολείων, ανεξαρτήτως βαθμίδας, μπορούν να συνεδριάζουν από κοινού τακτικά ή έκτακτα για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν από τη συστέγαση των σχολείων. Στην περίπτωση αυτή προεδρεύει ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας που έχει τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων ως Διευθυντής και σε περίπτωση ταυτόχρονης τοποθέτησης, εκείνος που προηγείται στη σειρά αξιολόγησης.

18. Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παίρνουν μέρος, με δικαίωμα λόγου, εκπρόσωποι των μαθητών, όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν και εφόσον αυτά ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων.

19.Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων είναι δυνατή η συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων ή του Διευθυντή Εκπαίδευσης και Προϊσταμένου Γραφείου, εάν το ζητήσει ο σύλλογος των εκπαιδευτικών ή εάν οι ίδιοι το επιθυμούν.

Άρθρο 38

Έργο του Συλλόγου των Διδασκόντων

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας έχει την ευθύνη να υλοποιεί τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο έργο του σχολείου περιλαμβάνονται τρεις κυρίως εκπαιδευτικοί σκοποί.

α) Η καλλιέργεια και ανάπτυξη των γνωστικών και των νοητικών ικανοτήτων των μαθητών.

β) Η συναισθηματική καλλιέργεια για την αποδοχή αρχών που θα στηρίξουν τις αξίες τους και θα επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους, ώστε να διαμορφώσουν θετική στάση για τη ζωή και την κοινωνία.

γ) Η καλλιέργεια και διεύρυνση των ψυχοκινητικών ικανοτήτων του μαθητή για την απόκτηση δεξιοτήτων και την ομαλή ένταξη του στην κοινωνία.

2. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών ο Σύλλογος των Διδασκόντων πρέπει:

α) Να προγραμματίζει και να οργανώνει το έργο του, να το παρακολουθεί και, τέλος, να το αξιολογεί.

β) Να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, ώστε τα μέλη του να επιμορφώνονται διαρκώς, να ανανεώνουν τις γνώσεις τους στον επιστημονικό τομέα και στις επιστήμες της αγωγής (ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση), για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους.

γ) Να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις φαινομένων σχολικής αποτυχίας και διαρροής των μαθητών, εφαρμόζοντας κατάλληλα αντισταθμιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.

δ) Να ανανεώνει και να αξιοποιεί τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και τη σύγχρονη τεχνολογία στη διδακτική πράξη για την αποτελεσματικότερη άσκηση του εκπαιδευτικού έργου.

Άρθρο 39

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων

Α'. Γενικά:

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων σε τακτική συνεδρίαση πριν από την έναρξη των μαθημάτων προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όλο το σχολικό έτος.

α) Στον τομέα της επιμόρφωσης λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των μελών του και με βάση αυτές υποβάλλει πρόταση στο Σχολικό Σύμβουλο ή στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο Γραφείου, κατά περίπτωση, προκειμένου να αντιμετωπισθούν με την ενδοσχολική επιμόρφωση. Ο Σύλλογος συνεκτιμά και τις αντίστοιχες προσπάθειες που έγιναν κατά τα προηγούμενα έτη.

β) Σχετικά με την αναγκαιότητα των αντισταθμιστικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της σχολικής επίδοσης των μαθητών κατά το προηγούμενο διδακτικό έτος και τα συμπεράσματα της αυτοαξιολόγησης του σχολείου για το διάστημα αυτό. Συνεκτιμά, δηλαδή εάν εφαρμόστηκαν προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, ένταξης παλιννοστούντων ή άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών, σε ποιους μαθητές και με ποιο αποτέλεσμα.

γ) Στον τομέα των μέσων, των πόρων και των προγραμμάτων εσωσχολικής ζωής λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του σχολείου.

2.Ο Σύλλογος Διδασκόντων παρακολουθεί και εφαρμόζει τον αρχικό προγραμματισμό και, εφόσον, χρειασθεί παρεμβαίνει διορθωτικά.

3.Στο τέλος της σχολικής χρονιάς γίνεται η αυτοαξιολόγηση, κατά την οποία αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό και η αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων ενεργειών.

Η έκθεση αυτοαξιολόγησης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί, υποβάλλεται μέσω του Διευθυντή του σχολείου στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και στον Προϊστάμενο Γραφείου. Όταν δεν υπάρχει Προϊστάμενος Γραφείου ή έκθεση υποβάλλεται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης.

4.Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, **την ανάθεση στο διδακτικό προσωπικό της διδασκαλίας των μαθημάτων στις τάξεις και τα τμήματα.**

5.Οργανώνει τον καταμερισμό των εργασιών στα μέλη του, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, έτσι ώστε να αξιοποιούνται οι δυνατότητες όλων των μελών του και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας.

6.Εισηγείται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο του Γραφείου και στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο τη λειτουργία τμημάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης και τάξεων υποδοχής.

7.Αναθέτει στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου ώρες του προγράμματος Ενισχυτικής Διδασκαλίας για τη συμπλήρωση του ωραρίου. Επίσης, αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία στο πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, όπως η νομοθεσία προβλέπει.

8.Αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, την ανάληψη δράσεων, πρωτοβουλιών, προγραμμάτων, την οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων που ανοίγουν το σχολείο στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό ευαισθητοποιούνται και προβληματίζονται οι μαθητές και διαμορφώνουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές.

9.Ο Σύλλογος Διδασκόντων έχει την ευθύνη για την ποιοτική βελτίωση και την αξιοποίηση των σχολικών εγκαταστάσεων, ιεραρχώντας και προτείνοντας στη σχολική επιτροπή, μέσω του Διευθυντή, την κάλυψη των αναγκών και αναθέτοντας στα μέλη του συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

10.Αποφασίζει, σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους, με τα Επιμορφωτικά Κέντρα και τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ή με τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ την **οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων σε ενδοσχολικό επίπεδο**

ή συμμετέχει σε γενικότερα προγράμματα επιμόρφωσης, όταν διαπιστώνονται ανάγκες, όταν εισάγονται καινοτομίες ή επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν ειδικά προβλήματα της σχολικής μονάδας. Τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται εκτός ωρών διδασκαλίας.

11. Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει για την πραγματοποίηση εκδρομών, περιπάτων ή επισκέψεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

12. Ενημερώνει, σε συνεργασία με το Διευθυντή, τους γονείς και κηδεμόνες, τουλάχιστον κάθε τρίμηνο ή τετράμηνο, σχετικά με τη φοίτηση, την πρόοδο και τη συμπεριφορά των μαθητών. Η ενημέρωση γίνεται εκτός των ωρών εργασίας του σχολείου.

13. Συνεργάζεται με όλα τα στελέχη Επιστημονικής-Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και της Διοίκησης για τον καλύτερο συντονισμό και την υλοποίηση του διδακτικού έργου, την ανταλλαγή απόψεων και την αντιμετώπιση των διάφορων διδακτικών και άλλων ζητημάτων που ενδεχομένως προκύπτουν.

14. Ορίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, τους υπεύθυνους των τμημάτων ή τάξεων για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών. Επίσης ορίζει τους συμβούλους των αντίστοιχων μαθητικών κοινοτήτων.

15. Όταν ο Σύλλογος, για οποιονδήποτε λόγο, αδυνατεί να αναθέσει στους εκπαιδευτικούς τη διδασκαλία μαθημάτων ή την κατανομή τάξεων και τμημάτων, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής του σχολείου σε συνεργασία με τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο. Σε περίπτωση αδυναμίας να ανατεθούν εργασίες και τομείς ευθύνης εντός του σχολείου, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής.

Β'. Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:

1. Αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία για την κάλυψη των ωρών του ωρολογίου προγράμματος σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Ορίζει τους εκπροσώπους του στην επιτροπή ελέγχου της λειτουργίας των σχολικών κυλικείων, η οποία επιτροπή σε συνεργασία με τις μαθητικές κοινότητες παρακολουθεί τις συνθήκες λειτουργίας του.

3. Αποφασίζει για τη δικαιολόγηση των απουσιών των μαθητών, για την προαγωγή, απόλυση, παραπομπή σε επανεξέταση ή απόρριψη στο τέλος του διδακτικού έτους, με βάση τα σχετικά στοιχεία και τη βαθμολογία που έχει καταχωριστεί στα οικεία βιβλία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

4. Επιβάλλει στους μαθητές τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ποινές. Στο τέλος του διδακτικού έτους αποφασίζει για το χαρακτηρισμό της διαγωγής, τεκμηριώνοντας τις αποφάσεις του.

ΣΤ'. Συμβούλιο τμήματος της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:

1. Το συμβούλιο του τμήματος αποτελείται από όλους τους διδάσκοντες στο τμήμα και προεδρεύει σ' αυτό ο αρχαιότερος των διδασκόντων ή ο Διευθυντής ή ο Υποδιευθυντής, εφόσον διδάσκουν σ' αυτό.

2. Συνεδριάζει έκτακτα κάθε φορά που ανακύπτουν θέματα σχετικά με τη φοίτηση, τη συμπεριφορά, την υγεία και την πρόοδο των μαθητών του τμήματος.
3. Συγκαλείται από τον προεδρεύοντα ή αν το ζητήσουν με έγγραφο τους δυο τουλάχιστον διδάσκοντες.
4. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου μπορεί να μετέχει και ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας του τμήματος.
5. Το συμβούλιο του τμήματος συνεδριάζει κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου και εκτός ωρών διδασκαλίας των εκπαιδευτικών.
6. Το συμβούλιο του τμήματος δεν έχει αποφασιστικές αρμοδιότητες, αλλά είναι όργανο εισηγητικό προς το Σύλλογο των Διδασκόντων, που έχει και την τελική ευθύνη της λήψης αποφάσεων.

6492/11-01-1983 Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Έχοντας υπόψη: .....

αποφασίζουμε

Τροποποιούμε την 18726/22.2.78 απόφαση και καθορίζουμε τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Συλλόγου των Καθηγητών, των Διευθυντών και των Υποδιευθυντών και του Διδακτικού προσωπικού των σχολείων Μ.Ε. ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α`

α) Σύλλογος διδασκόντων καθηγητών

2. Ο σύλλογος των καθηγητών συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά πριν από την έναρξη των μαθημάτων και ανά μία στο τέλος κάθε τριμήνου και έκτακτα όποτε το ζητήσει ο Διευθυντής ή με έγγραφο τους - όπου αναφέρεται το θέμα και ο εισηγητής - το **1/3 των μελών του συλλόγου**.

3 . Ο χρόνος που θα μεσολαβεί μεταξύ των εκτάκτων συνεδριάσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 20 ημερών, εκτός αν το ζητήσει η πλειοψηφία των μελών του συλλόγου λόγω έκτακτης ανάγκης.

10. Κάθε απόφαση καταχωρίζεται στο βιβλίο πράξεων του συλλόγου και πρέπει να είναι απόλυτα αιτιολογημένη. Καταχωρίζεται επίσης περιληπτικά η άποψη της μειοψηφίας, εφόσον τούτο ζητηθεί.

11. Η **ψηφοφορία είναι φανερή**. Μυστική ψηφοφορία είναι επιτρεπτή εφόσον προβλέπεται από σχετική διάταξη ή την αποφασίζει η πλειοψηφία των παρόντων μελών του συλλόγου.

12. Τα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα και όλα τα παρόντα μέλη.

β) Συμβούλιο Τάξης

1. Το Συμβούλιο της τάξης αποτελείται από τους καθηγητές που διδάσκουν στην τάξη και τον υποδιευθυντή του σχολείου ο οποίος και προεδρεύει στις συνεδριάσεις.

2. Το Συμβούλιο της τάξης συνεδριάζει κάθε φορά που ανακύπτει θέμα σχετικό με τη λειτουργία της τάξης ή τμήματος της τάξης και εφόσον το συγκαλέσει ο Διευθυντής ή ο υποδιευθυντής ή το ζητήσουν με έγγραφο τους τρεις τουλάχιστον καθηγητές.

3. Στις συνεδριάσεις του Σ.τ.Τ. μπορεί να μετέχει και ο Διευθυντής, οπότε και προεδρεύει, όπως επίσης μπορεί να παρευρίσκεται ο Πρόεδρος της Μαθητικής κοινότητας της τάξης ή του τμήματος.

4. Το Σ.τ.Τ. δεν έχει αποφασιστικό χαρακτήρα, αλλά εισηγητικό προς τον σύλλογο των καθηγητών, ο οποίος έχει την τελική ευθύνη της λήψης των αποφάσεων.

Αποφάσεις Συλλόγου Διδασκόντων

Ε1/573/20.3.1984 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Ο Σύλλογος καθηγητών είναι ένα συλλογικό όργανο το οποίο είναι μαζί με τη διεύθυνση είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του νόμου στα σχολεία.

Σε καμιά περίπτωση **δεν είναι νομικά δυνατό**, γι' αυτό ούτε επιτρεπτό, **ο σύλλογος καθηγητών να παίρνει αποφάσεις παρά τον νόμο** (π.χ. μη πραγματοποίηση μαθημάτων σε μέρες που δεν είναι εξαιρέσιμοι από το νόμο).

Γίνεται έτσι φανερό ότι τα μέλη συλλόγων καθηγητών είναι προσωπικά υπεύθυνα για ενδεχόμενα παράνομες αποφάσεις των συλλόγων τους.

Οι διευθυντές έχουν υπηρεσιακό καθήκον να μην εφαρμόσουν παράνομες αποφάσεις συλλόγων.

Η § 20 του Αρ. 4 του Π.Δ.508/83 (ΦΕΚ 195 τ. Α' 30.12.83) δεν μπορεί να στηρίξει αντίθετη εκδοχή, δηλαδή ότι τάχα ο σύλλογος έχει ευχέρεια να αποφασίζει διαφορετικά από τις κείμενες διατάξεις, γι' αυτό ενδεχόμενη εξακολούθηση της τακτικής αυτής θα ελεγχθεί με ιδιαίτερη αυστηρότητα.

Υποχρεώσεις των Δημοσίων Υπαλλήλων

N.3528/ 09- 02-2007

Άρθρο 24

Πίστη στο Σύνταγμα

Ο υπάλληλος είναι εκτελεστής της θέλησης του Κράτους, υπηρετεί μόνο το Λαό και οφείλει πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία.

Άρθρο 25

Νομιμότητα υπηρεσιακών ενεργειών

1. Ο υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη νομιμότητα των υπηρεσιακών του ενεργειών.
2. Ο υπάλληλος οφείλει να υπακούει στις διαταγές των προϊσταμένων του. Όταν όμως εκτελεί διαταγή, την οποία θεωρεί παράνομη, οφείλει, πριν την εκτέλεση, να αναφέρει εγγράφως την αντίθετη γνώμη του και να εκτελέσει τη διαταγή χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

Άρθρο 27

Συμπεριφορά υπαλλήλου

1. Ο υπάλληλος οφείλει να συμπεριφέρεται εντός και εκτός της υπηρεσίας κατά τρόπο ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης.
2. Ο υπάλληλος οφείλει κατά την άσκηση των καθηκόντων του να συμπεριφέρεται με ευπρέπεια στους διοικούμενους και να τους εξυπηρετεί κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεων τους.
3. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε βάρος των πολιτών, εξαιτίας των πολιτικών, των φιλοσοφικών ή των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων.

Άρθρο 43

Πότε δεν οφείλεται μισθός

1. Δεν οφείλεται μισθός όταν ο υπάλληλος από υπαιτιότητα του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.
2. Η περικοπή του μισθού στις περιπτώσεις της παρ. 1 ενεργείται με πράξη του αρμόδιου για την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών οργάνου, το οποίο οφείλει να ειδοποιήσει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού ή της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος. Κατά της πράξης αυτής, η οποία κοινοποιείται με απόδειξη στον υπάλληλο, επιτρέπεται προσφυγή στο υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση. Η άσκηση της προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφαινεται οριστικώς.

Άρθρο 45

Ελευθερία της έκφρασης

1. Η ελευθερία της έκφρασης των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων, όπως και των επιστημονικών απόψεων και της υπηρεσιακής κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής, αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων και τελεί υπό την εγγύηση του Κράτους.

Δεν επιτρέπονται διακρίσεις των υπαλλήλων λόγω των πεποιθήσεων ή των απόψεων τους ή της κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής.

2. Η συμμετοχή των υπαλλήλων στην πολιτική ζωή της Χώρας επιτρέπεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άδειες Εκπαιδευτικών

A. Κανονική άδεια . Αφορά όλο το διδακτικό προσωπικό. Χορηγείται συνολικά έως 10 ημέρες για έκαστο ημερολογιακό έτος. Χορηγείται μετά αιτήσεως του ενδιαφερομένου από τη 4^ο Γραφείο Β/θμιας Εκπ/σης Πειραιά.

B. Αναρρωτική. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χορηγούνται α) με **υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου** ή γνωμάτευση **θεράποντος γιατρού έως δύο (2) ημέρες** κάθε φορά και όχι περισσότερες από τέσσερις **(4) ημέρες** κατ' έτος, **β)** με γνωμάτευση του θεράποντα γιατρού έως τρεις (3) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από έξι (6) κατ' έτος, **γ)** με γνωμάτευση του **διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου έως πέντε (5) ημέρες** κάθε φορά και όχι πέραν των δέκα **(10) ημερών** κατ' έτος.

Το σύνολο των βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών των περ. (α), (β) και (γ) που χορηγούνται χωρίς γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής, δεν υπερβαίνει αθροιστικά τις δέκα (10) ημέρες το χρόνο.

Σε περίπτωση **βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας πριν ή μετά από αργία** ή ανάμεσα σε δύο (2) αργίες, ο υπάλληλος παραπέμπεται υποχρεωτικά για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή.

Στις ίδιες περιπτώσεις **δεν επιτρέπεται η χορήγηση αναρρωτικής άδειας με υπεύθυνη δήλωση** του υπαλλήλου.

Σημειώνεται ότι ως αργίες για την εφαρμογή της διάταξης αυτής νοούνται οι οριζόμενες από τις σχετικές διατάξεις επίσημες αργίες (άρθρο 1 του Ν. 1157/1981). Συγκεκριμένα, **επίσημες αργίες** είναι οι εξής: **Η 25η Μαρτίου, η 28η Οκτωβρίου, η εορτή των Τριών Ιεραρχών, η Καθαρά Δευτέρα, η 1η Μαΐου, η εορτή του Αγίου Πνεύματος** (Δευτέρα της Πεντηκοστής) **και όλες οι Κυριακές.**

Η υπηρεσία χορηγεί την αναρρωτική άδεια ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου. Η **αίτηση για αναρρωτική άδεια υποβάλλεται εντός επτά (7) ημερών** από την απουσία του υπαλλήλου λόγω ασθένειας.

Γ. Γονική . (4) ημερών . Η άδεια αυτή είναι με αποδοχές και χορηγείται στον ένα γονέα. για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης. Η άδεια χορηγείται στον υπάλληλο γονέα, ανεξάρτητα αν ο άλλος γονέας δεν εργάζεται.

Η άδεια χορηγείται είτε για ορισμένες ώρες είτε για ολόκληρη την ημέρα, σε καμιά όμως περίπτωση πάνω από μία ημέρα συνεχώς.

Για τη χορήγησή της ο δικαιούχος υπάλληλος πρέπει να υποβάλει στην υπηρεσία του σχετική αίτηση, δηλώνοντας συγχρόνως υπεύθυνα, στην περίπτωση που και οι δύο γονείς είναι δικαιούχοι, πόσες ημέρες (ή ώρες) της δικαιούμενης από κοινού άδειας των 4 ημερών έχει κάνει ήδη χρήση ο άλλος γονέας στην υπηρεσία που εργάζεται.

Αν και οι δύο γονείς είναι δικαιούχοι, αποφασίζουν με κοινή συμφωνία, κάθε φορά, ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση της άδειας και για πόσο χρονικό διάστημα, που πάντως η

συνολική διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβεί σε διάρκεια τις τέσσερις (4) ημέρες και για τους δύο γονείς. Η άδεια χορηγείται στον υπάλληλο γονέα, ανεξάρτητα αν ο άλλος γονέας δεν εργάζεται.

Δ. Αιμοδοσίας. 2 ημερών

Οι δύο αυτές ημέρες άδειας χορηγούνται πέραν της **ημέρας αιμοδοσίας** και μπορούν να ληφθούν είτε συνεχόμενα με το χρόνο της αιμοδοσίας ή οποτεδήποτε μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος. Σε κάθε περίπτωση δεν μεταφέρονται στο επόμενο ημερολογιακό έτος. Την εν λόγω άδεια τη δικαιούται και ο εκπαιδευτικός **που προσέρχεται σε οιοδήποτε κέντρο αιμοληψίας** από δική του πρωτοβουλία, για να προσφέρει αίμα. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να προσκομίσει σχετική βεβαίωση του νοσηλευτικού ιδρύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Φοίτηση Μαθητών

Β.Δ. 20.6-8.7.55 Αρ. 4

Δύο φορές Στάσιμοι

§4. Μαθητής **υποχρεωθείς να επαναλάβη δις τα μαθήματα της αυτής τάξεως** συνεπεία υστερήσεως εις τας εξετάσεις του δεν δύναται να εγγραφή εκ τρίτου εις το αυτό σχολείον, εφ' όσον λειτουργεί εν τη αυτή πόλει και έτερον σχολείον του αυτού τύπου, ει μη μόνον μετά εγκριτικήν απόφασιν του συλλόγου των καθηγητών.

Β.Δ. 20.6-8.7.55 Αρ. 70

§3. Απαγορεύεται απολύτως η ταυτόχρονος φοίτησις μαθητού εις πλείονα του ενός σχολεία Μ.Ε. του αυτού τύπου.

§4. Μαθηταί μη προσκομίζοντες νομίμους τίτλους σπουδών εν ουδεμιά περιπτώσει γίνονται δεκτοί προς εγγραφήν ή εξέτασιν.

Α.Ν. 2517/1940

Αρ.13. Φοίτησις εις δημόσια σχολεία προσώπων μη επισήμως ως μαθητών εγγεγραμμένων προς απλήν ακρόασιν των εν αυτοίς διδασκομένων μαθημάτων απαγορεύεται.

Ν.1566/85 Αρ. 2

§3. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική στο δημοτικό και στο Γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16ο έτος της ηλικίας του. Όποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του ανηλίκου και παραλείπει την εγγραφή ή την εποπτεία του προς φοίτηση τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του ποινικού κώδικα.

Χαρακτηρισμός Φοίτησης -Συνέπειες

Ορισμός Υπευθύνου Εκπαιδευτικού για τις απουσίες των μαθητών

18726/22-02-1978 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

ΚΕΦ. Α` Παρ. 11

Οι διευθυντές ορίζουν υπεύθυνο καθηγητή για κάθε τάξη ή τμήμα τάξεως, ο οποίος θα ελέγχει τη φοίτηση των μαθητών του τμήματος του, καταχωρίζει τις απουσίες τους στα βιβλία απουσιών και θα συνοδεύει την τάξη κατά κανόνα στις εκδρομές και στις μορφωτικές επισκέψεις της.

ΚΕΦ. Γ` Παρ. 9

Ως **υπεύθυνοι καθηγητές**, παραλαμβάνουν, με δική τους ευθύνη, τα Δελτία απουσιών και τα διάφορα δικαιολογητικά απουσίας των μαθητών, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη δικαιολόγηση των απουσιών τους στο τέλος κάθε τριμήνου ή και ολόκληρου του διδακτικού έτους και καταχωρίζουν στα οικεία βιβλία τις απουσίες αυτών.

Γ2/2651/1983 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

εδ. θ` ) Στη συνεδρία για το αποτέλεσμα λόγω της τακτικής ή όχι φοίτησης του μαθητή, στο τέλος του χρόνου, γίνεται ειδική (ξεχωριστή) πράξη για τους μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις του εδαφίου γ` της §2 του Αρ.2 και στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της §3 του ίδιου άρθρου (κατ` εξαίρεση ... κοσμιωτάτη)

Παρ 3. εδ. στ`) Τα δικαιολογητικά γενικώς δε δεσμεύουν το σύλλογο, όταν υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι ή πράξεις που αποδεικνύουν ότι οι προβαλλόμενοι λόγοι δεν είναι αληθείς.

εδ. η`) Τέλος, κάθε **τρίμηνο συντάσσεται πράξη για τη φοίτηση των μαθητών (απουσίες που δικαιολογούνται από τον κηδεμόνα, απουσίες που δικαιολογούνται από γιατρό κτλ.)**

Γ2/2051/29-09-1983 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Φοίτηση μαθητών Μ.Ε.

Το πρόβλημα της τακτικής φοίτησης των μαθητών της Μέσης Εκπαίδευσης έχει απασχολήσει, όπως γνωρίζετε, πολύ το ΥΠ.Ε.Π.Θ. τον τελευταίο καιρό.

Πολλές είναι οι πτυχές του προβλήματος που επισημάνθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Ο τρόπος της δικαιολόγησης των απουσιών, η συγκέντρωση των δικαιολογητικών από τον υπεύθυνο Καθηγητή, η τακτική καταχώριση των απουσιών στο ΒΙΒΛΙΟ ΦΟΙΤΗΣΕΩΣ, η συχνή και υπεύθυνη σχετική ενημέρωση των Κηδεμόνων και πολλά άλλα είναι τα κύρια θέματα στα οποία σημειώθηκαν παραλείψεις από τα αρμόδια εκπαιδευτικά όργανα.

Οι συνέπειες της ελλιπούς φοιτήσεως πρέπει να είναι ίδιες, χωρίς διάκριση, για όλους τους μαθητές. Δεν εξατομικεύονται σε καμία περίπτωση και με κανένα τρόπο. Είναι απαράδεκτη και αντιπαιδαγωγική η μη υπεύθυνη τήρηση των στοιχείων φοίτησης (απουσιών) τα οποία πρέπει να διατηρούνται αναλλοίωτα.

Για τους λόγους αυτούς υποσχεθήκαμε την αναθεώρηση των σχετικών με τις απουσίες σχολικών διατάξεων και υλοποιούμε την υπόσχεση αυτή με το Σχέδιο Π.Δ/τος για τις απουσίες που σας κοινοποιήθηκε.

Δύο είναι οι αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώνονται οι αντιλήψεις μας.

Πρώτο: Το σχολείο είναι χώρος μάθησης και συνεπώς χώρος υποχρεωτικής παρουσίας των μαθητών για την όσο γίνεται πληρέστερη πνευματική τους συγκρότηση. Στο χώρο αυτό αναπτύσσονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία που θα τους επιτρέψουν να προχωρήσουν στις σπουδές τους και η απαραίτητη κοινωνική συνείδηση που θα τους βοηθήσει την ομαλή ένταξή τους στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο μετά την αποφοίτησή τους.

Δεύτερο: Η ενημέρωση των γονιών είναι πρωταρχικό χρέος όλων των παραγόντων του Σχολείου. Δικαιούται και πρέπει ο Κηδεμόνας να έχει λεπτομερή, υπεύθυνη, σαφή και διαρκή ενημέρωση και για τις πραγματοποιούμενες, για οποιονδήποτε λόγο, απουσίες από αυτόν.

Το σχέδιο Π.Δ. προβλέπει:

I. Στο άρθρο 1 θεσπίζονται διατάξεις, η τήρηση των οποίων επιτρέπει το μη υπολογισμό απουσιών που σημειώθηκαν για ειδικούς λόγους.

II. Στο άρθρο 2 μεταβάλλονται τα γνωστά αριθμητικά όρια που προβλέπονταν από το Π.Δ. 104/79 και καθόριζαν τις συνέπειες από την ελλιπή φοίτηση.

Ο προβλεπόμενος μέσος όρος βαθμού 15 έχει έννοια μετά τη στρογγυλοποίησή του προς τον πλησιέστερο ακέραιο.

Παρακαλούμε να συνειδητοποιήσουν όλοι (Καθηγητές, μαθητές και κηδεμόνες) ότι η υπέρβαση των ορίων αυτών δημιουργεί οριστική και τελεσίδικη κατάσταση για τους μαθητές, η οποία σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να μεταβληθεί, ούτε παρέμβαση από οποιονδήποτε τρίτο πρόκειται να ασκηθεί και φυσικά να γίνει δεκτή. Η ευθύνη για την έκδοση του αποτελέσματος της τακτικής ή όχι φοίτησης των μαθητών είναι αποκλειστική του Συλλόγου των Καθηγητών, στηρίζεται στην υπεύθυνη τήρηση των σχετικών στοιχείων **και η σχετική πράξη του δεν προσβάλλεται ούτε μεταβάλλεται.**

III. Το άρθρο 3 ορίζει τις διαδικασίες ενημέρωσης των γονιών και δικαιολόγησης των απουσιών.

α) Αμέσως μετά τη **συμπλήρωση της 30ής απουσίας** του μαθητή, ενημερώνεται ο κηδεμόνας με κλειστή **ταχυδρομική επιστολή** (ατελώς), η οποία **αποστέλλεται 1-5 κάθε μήνα** συνεχώς μέχρι το τέλος του διδακτικού έτους για διαρκή ενημέρωση για τις πραγματοποιούμενες τον προηγούμενο μήνα απουσίες. Η ευθύνη της αποστολής της επιστολής είναι αποκλειστικά του υπεύθυνου καθηγητή με την πρόσθετη υποχρέωση της σχετικής ενημέρωσης του Δ/ντή του Σχολείου.

Ο τύπος της επιστολής μπορεί να περιλαμβάνει τρεις παραγράφους: Φοίτηση, Ειδικά προβλήματα, παρατηρήσεις για την πρόοδο, εφόσον και όταν κρίνεται αναγκαίο.

β) Ο κηδεμόνας, που έχει την αποκλειστική ευθύνη για την φοίτηση του μαθητή, οφείλει να προσέρχεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα για την υπεύθυνη πληροφόρησή του κυρίως για τη φοίτηση (ενυπόγραφο σημείωμα) αλλά και για κάθε άλλο θέμα της σχολικής κατάστασης του μαθητή (διαγωγή, πρόοδος, κλπ.).

Η αποκατάσταση επαφής με τους Κηδεμόνες είναι χρέος των υπευθύνων Καθηγητών.

Κάθε σχολείο μπορεί να μεθοδεύσει με οποιονδήποτε τρόπο την πραγματοποίηση της επαφής αυτής. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να απουσιάζει ο υπεύθυνος καθηγητής, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου, την ημέρα που έχει οριστεί για την επιτέλεση της σοβαρής αποστολής, δηλαδή την ενημέρωση των προσερχομένων κηδεμόνων.

γ) Η ενημέρωση των προσερχομένων ή μη Κηδεμόνων κατά το πρώτον δεκαήμερο κάθε μήνα δεν αίρει την υποχρέωση της αποστολής της μνημονευθείσας επιστολής.

δ) Ο **κηδεμόνας** μπορεί να δικαιολογήσει απουσίες **μέχρι δύο (2) το πολύ ημερών** ανεξάρτητα από τους λόγους στους οποίους οφείλονται, αλλά μνημονεύοντας στο σχετικό ενυπόγραφο σημείωμα, που καταθέτει στο Σχολείο, τους λόγους αυτούς. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να το ασκήσει μέχρι της **συμπληρώσεως απουσιών δέκα (10) το πολύ ημερών** όλο το χρόνο.

ε) Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρωτοκολλούνται απαραίτητως.

στ) Τα δικαιολογητικά γενικώς δε δεσμεύουν το Σύλλογο, όταν υπάρχουν συγκεκριμένοι λόγοι ή πράξεις που αποδεικνύουν ότι οι προβαλλόμενοι λόγοι δεν είναι αληθείς.

ζ) Στην παράγραφο 5 του άρθρου 3 ορίζονται περιπτώσεις απουσιών που σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να δικαιολογηθούν.

η) Τέλος κάθε τρίμηνο συντάσσεται πράξη για τη φοίτηση των μαθητών (απουσίες που δικαιολογούνται από τον κηδεμόνα, απουσίες που δικαιολογούνται από γιατρό, κλπ.).

θ) Στη συνεδρία για το αποτέλεσμα λόγω της τακτικής ή όχι φοίτησης του μαθητή στο τέλος του χρόνου, γίνεται ειδική (ξεχωριστή) πράξη για τους μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις του εδαφίου γ της παρ. 2 του άρθρου 2 και στις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου (Κατ' εξαίρεση κοσμιότητας).

ι) Η ευθύνη για την τήρηση των παραπάνω δε μεταβιβάζεται σε καμιά περίπτωση στο Γραμματέα που πιθανόν υπηρετεί στο σχολείο, ανεξάρτητα από τις καθορισμένες υποχρεώσεις του.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι όλοι θα αντιληφθούν τη σοβαρότητα του θέματος και θα επιτελέσουν στο ακέραιο το καθήκον τους με αίσθημα ευθύνης και ως Παιδαγωγοί και ως υπάλληλοι.

Το Υπουργείο είναι αποφασισμένο να παρακολουθήσει το θέμα της ακριβούς τηρήσεως των παραπάνω υποχρεώσεων των καθηγητών με όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή του και πιστεύει ότι δε θα βρεθεί στη δυσάρεστη θέση να λάβει πειθαρχικά μέτρα στις περιπτώσεις που θα αποδειχθεί οποιαδήποτε παρέκκλιση.

Η παρούσα παρακαλούμε να κοινοποιηθεί σε όλα τα Σχολεία και να γίνει αντικείμενο συζήτησης σε ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου των Καθηγητών.

Π.Δ.191/92 Αρ.1

§3.(αντικαθιστά την **§3** του **Π.Δ. 142/91**)

Την **τελευταία ημέρα του Γ' τριμήνου δεν διεξάγεται διδασκαλία μαθημάτων** .

Την ημέρα αυτή ο Σύλλογος των διδασκόντων κάθε σχολείου Δ.Ε., αποφασίζει για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών και εκτελεί κάθε προπαρασκευαστική εργασία για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των προβλεπομένων γραπτών εξετάσεων.

Π.Δ.104/79 Αρ.24 (Όπως αντικαταστάθηκε με το **Αρ.2 Π.Δ.485/83**)

§1.Η φοίτηση **όλων των μαθητών των σχολείων της Μέσης Γενικής και Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκ/σης** είναι καθήκον και χαρακτηρίζεται ως **επαρκής, ή ελλιπής ή ανεπαρκής** με βάση το, κατά την §5 του Αρ.23 του Π.Δ. 104/79 και του Αρ.26 του Π.Δ.294/79, γενικό σύνολο των απουσιών, που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, σε συνδυασμό και με την , μέχρι την ημέρα χαρακτηρισμού της, ετήσια προφορική επίδοση σε όλα τα μαθήματα.

§2. (Όπως διαμορφώθηκε με το **Αρ.5 §5 του Π.Δ.54/84**)

Επαρκής χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή, εφόσον:

α) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή που σημειώθηκαν κατά το οικείο διδακτικό έτος, ανεξάρτητα από το λόγο στον οποίο οφείλονται, δεν υπερβαίνει τις **πενήντα (50)**.

β) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή δεν υπερβαίνει τις **εκατό (100)**, από τις οποίες οι πάνω από τις πενήντα (50) είναι δικαιολογημένες ή οφείλονται σε ασθένεια που βεβαιώνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Αρ.3 §3 του παρόντος Π.Δ.

γ) Κατ' εξαίρεση ο σύλλογος των διδασκόντων κάθε σχολείου με ειδική πράξη του χαρακτηρίζει επαρκεί τη φοίτηση μαθητή που σημείωσε απουσίες περισσότερες από εκατό (100) και όχι πέρα των **εκατόν πενήντα (150)**, με την προϋπόθεση ότι **όλες οι απουσίες που είναι πάνω από τις πενήντα (50) είναι δικαιολογημένες** ή οφείλονται σε ασθένεια, που βεβαιώνεται κατά τα ανωτέρω, η επίδοσή του κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, με την έννοια ότι ο Γενικός Μέσος όρος της προφορικής βαθμολογίας που προκύπτει από το άθροισμα των μέσων όρων των τριών τριμηνιαίων βαθμών, διαιρούμενο με τον αριθμό των διδασκομένων μαθημάτων, είναι **τουλάχιστον δέκα πέντε (15)** και η **διαγωγή** του είναι **κοσμιότητα**.

Π.Δ.185/90 Αρ. Μόνον

§1. Για το χαρακτηρισμό της φοίτησης των **μαθητών όλων των γυμνασίων**, λυκείων και τεχνικών - επαγγελματικών σχολών ισχύουν τα αριθμητικά όρια που για κάθε περίπτωση προβλέπονται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 485/83 (ΦΕΚ 184/Α) προσαυξημένα : α) κατά **δεκατέσσερις (14) απουσίες στην περίπτωση των μαθητών ημερήσιων τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων** και β) κατά τριάντα (30) απουσίες στην περίπτωση των εσπερινών τεχνικών - επαγγελματικών σχολών.

Χαρακτηρισμός της φοίτησης των μαθητών όλων των Γυμνασίων

Γ2/2209/18-03-1998 ΦΕΚ 314 τ.Β' Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. Των άρθρων 5 παρ. 11, 7 παρ. 5, 8 παρ. 9 και του άρθρου 9 παρ. 9 του Ν. 1566/85 ΦΕΚ 167/τ.Α' /30-9-85.
2. Του άρθρου 7 του Ν. 2525/1997.
3. Του άρθρου 2 του Π.Δ. 485/83, ΦΕΚ 184/τ.Α' /21-12-83.
4. Το Π.Δ. 185/90, ΦΕΚ 70/τ.Α' /4-5-90.
5. Την αριθμ. 19/1997 πράξη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού,
αποφασίζουμε:

1. Για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών όλων των Γυμνασίων στα οποία εφαρμόζονται αυξημένο εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας ισχύουν τα αριθμητικά όρια που προβλέπονται για κάθε περίπτωση από το άρθρο 2 του Π.Δ. 485/83, ΦΕΚ 184/τ.Α' /2-12-83 προσαυξημένα κατά δεκατέσσερις (14) απουσίες

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Απουσίες Δικαιολογημένες

Π.Δ.294/79

Άρθρο 21

Περιπτώσεις δικαιολογημένης απουσίας

Παρ. 1. Δια τον χαρακτηρισμόν κατά την έννοιαν του Αρ.24 του παρόντος Π.Δ. της φοιτήσεως των μαθητών **δεν λαμβάνοντα υπ` όψιν:**

α) Απουσΐαι εκ του σχολείου κατά τας ώρας λειτουργΐας αυτού μαθητών αποστελλομένων εις το εξωτερικό ή το εσωτερικόν δι` ειδικήν αποστολήν δυνάμει εγγράφου εντολής του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ή του οικείου Νομάρχου.

β) Απουσΐαι μαθητών απασχολουμένων οπωσδήποτε εις εργασΐαν ανατεθείσαν αυτοΐς υπό του Δ/ντού ή δια πράξεως του Συλλόγου των Διδασκόντων.

γ) Απουσΐαι μαθητών δια την προσέλευσιν των ενώπιον του Συμβουλίου επιλογής οπλιτών προσηκόντως αποδεδειγμένην.

δ) Απουσΐα λόγω συμμετοχής εις επισήμους αθλητικὰς εκδηλώσεις πιστοποιουμένη υπό της αρμοδίας δημοσΐας αθλητικής αρχής.

ε) Απουσΐαι μαθητών α) του Καθολικού Δόγματος κατά τας εορτάς του Μνηστήρος Ιωσήφ, της Αγίας Δωρεάς και από της προτεραΐας μέχρι της επομένης του Λατινικού Πάσχα, **β) του Εβραϊκού Θρησκευματος** την προτεραΐαν και την 1ην του Εβραϊκού έτους, την ημέραν της Εξιλεώσεως ως και την προτεραΐαν και την ημέραν του Εβραϊκού Πάσχα, **γ) του Μουσουλμανικού Θρησκευματος** κατά τας ημέρας των εορτών **Σεκέρ Μπαιράμ** και **Κουρμπάν Μπαιράμ** και την **πρωτεραΐαν εκάστης** τούτων.

στ) Απουσΐα των μαθητών συνεπεία μετεγγραφής εις Γυμνάσιο ή Λύκειον ετέρας πόλεως επί τρεις ημέρας, μη περιλαμβανομένης εις ταύτας της ημέρας της εκδόσεως του προς αποχώρησιν του μαθητού υπηρεσιακού σημειώματος.

ζ) Απουσΐα μαθητών απαλλασσομένων νομίμως εν μέρει ή εν όλω εκ της συμμετοχής αυτών εις την διδασκαλίαν μαθημάτων κατά τα εν τω επομένω άρθρω οριζόμενα. (Τα επόμενα εδάφια προστέθηκαν με το Αρ.1 του Π.Δ.485/83) .

η) Απουσΐα μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργΐας του οφειλόμενες σε ολιγώρη ή ολιγοήμερη απεργΐα των υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ που βεβαιώνεται κατά τόπους από τον Οικείο Νομάρχη.

θ) Απουσΐα μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργΐας του, που οφείλονται στις προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του Π.Δ.104/79 και του άρθρου 30 του Π.Δ./294/79 κυρώσεις και μέχρι τριών (3) ημερών κατά την κρίση του Συλλόγου των διδασκόντων σε συνδυασμό με τις διατάξεις της §3 του άρθρου 28 του Π.Δ. 104/79 και του άρθρου 31 του Π.Δ.294/79.

ι) Απουσΐες μαθητών μέχρι τριών το πολύ ημερών κατά μήνα οφειλόμενες στην ανάγκη μεταγγΐσεως αίματος σε ειδικό νοσηλευτικό ίδρυμα λόγω μεσογειακής ή δρεπανοκυτταρικής αναιμΐας από την οποίαν πάσχουν. Οι απουσΐες αυτές δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά για όλο το έτος τις απουσΐες 24 ημερών .

ια) Απουσίες μαθητών οφειλόμενες σε θεραπεία αρχική ή συνεχιζόμενη σε χώρες του εξωτερικού. Στις περιπτώσεις αυτές δεν υπολογίζονται και οι απουσίες τριών ημερών για την μετάβαση και επιστροφή πέρα από τις βεβαιούμενες από τα σχετικά ιατρικά πιστοποιητικά.

Άρθρο 22

Παρ. 1. Κηδεμών μαθητού κωλυμένου δια λόγους υγείας παθήσεως, μονίμου ή παροδικής, ή ειδικής μειονεξίας να μετάσχει στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής ή της Μουσικής δύναται να ζητήσει την εξαίρεσιν του μαθητού εκ τινός των μαθημάτων τούτων δι' αιτήσεως του. Η αίτησις αυτή συνοδευόμενη υποχρεωτικώς και υπό ιατρικής βεβαιώσεως κρατικού ιατρού ή ιατρού ασφαλιστικού του φορέως διαλαμβανούσης τους λόγους και την διάρκειαν της αιτουμένης απαλλαγής, υποβάλλεται εις τον Διευθυντήν του σχολείου εντός πέντε ημερών από της ενάρξεως των μαθημάτων ή της εμφανίσεως της παθήσεως ή της μετ' ασθένειαν επανόδου του μαθητού εις το σχολείον.

Παρ. 2. Επί της κατά την προηγούμενην παράγραφον αιτήσεως **αποφαίνεται ο Δ/ντής μετά του κατά περίπτωση αρμοδίου διδάσκοντος καθηγητού, συντασσομένης σχετικής πράξεως εις το βιβλίον πράξεων του Συλλόγου των Διδασκόντων.** Εν αμφιβολία ο μαθητής παραπέμπεται εις την αρμόδιαν σχολιατρικήν υπηρεσίαν.

Η βεβαίωσις της προηγουμένης παραγράφου δεν απαιτείται εις ας περιπτώσεις η πάθησις είναι εμφανής μη χρείζουσα αποδείξεως.

Η ισχύς της κατά τα ανωτέρω απαλλαγής αφορώσης εις ολόκληρον το διδακτικόν έτος ή τμήμα αυτού άρχεται από της ενάρξεως των μαθημάτων ή της εμφανίσεως της ασθενείας προσηκόντως βεβαιουμένης.

Παρ. 3.Απαλλαγήν εκ του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής διδακτικής τινός ώρας δύναται να ζητήσει ο μαθητής δι' αποχρώντα λόγον παρά του διδάσκοντος, όστις δύναται να χορηγήσει ταύτην μετ' έγκρισην του Διευθυντή του Σχολείου.

Παρ. 4.Οι κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου απαλλασσόμενοι εκ του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής μαθηταί δεν υποχρεούνται εις την παρακολούθησιν τούτου. Προκειμένου όμως περί απαλλαγής εκ του μαθήματος της Μουσικής την υποχρέωσιν της παρακολουθήσεως ή μη του μαθήματος αυτού καθορίζει το κατά την § 2 του παρόντος άρθρου αρμόδιον όργανον

Γ2/2209/18.3.98 Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ. , Φ.Ε.Κ. 314/31.3.98 τ.Β'

1.....

2. Για τους μαθητές που πάσχουν από **σακχαρώδη διαβήτη**, και με το ιατρικό δεδομένο ότι η πάθηση είναι βαρύτατη και απαιτεί καθημερινά ενέσεις ινσουλίνης, επανειλημμένες μετρήσεις του σακχάρου του αίματος, καθώς και εισαγωγές στο νοσοκομείο δεν θα υπολογίζονται απουσίες είκοσι τεσσάρων (24) ημερών για όλο το διδακτικό έτος.

Γ2/5098/18.9.92 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας ..... σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

α) Επειδή κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας " η παράλειψη ουσιώδους τύπου επάγεται ακυρότητα της όλης διαδικασίας και της τελικής εκτελεστής πράξεως " και " η δράση της δημόσιας διοίκησης δεν είναι νόμιμη, όταν δεν τηρούνται οι τύποι οι επιβαλλόμενοι από τους νόμους στις διοικητικές ενέργειες ", παρακαλούμε κατά την **επιβολή σε μαθητές των κυρώσεων (ωριαίας απομακρύνσεως ή της αποβολής από τα μαθήματα)** που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για μεν τα ΤΕΛ και τις ΤΕΣ από το άρθρο 31 του Π.Δ. 294/79 ,για δε τα Γυμνάσια και τους λοιπούς τύπους Λυκείων από τις διατάξεις της § 2γ' του **άρθρου 28 του Π.Δ. 104/79 «περί αρμοδιότητας επιβολής κυρώσεων»**

Σε διαφορετική περίπτωση **οι καταχωριζόμενες απουσίες θεωρούνται μη νόμιμες** και δεν πρέπει να προσμετρώνται στο σύνολο των απουσιών ενός μαθητή κατά τον ετήσιο χαρακτηρισμό της φοίτησης του.

Π.Δ.104/79 Άρθρο 28

1. Τας υπό του προηγούμενου άρθρου προβλεπομένης κυρώσεις δύναται να επιβάλλουν:

α) Έκαστος των διδασκόντων καθηγητών μόνον τας υπό στοιχ. α', β' και γ' κυρώσεις.

β) Ο Διευθυντής του Σχολείου τας υπό στοιχ. α', β', γ' και δ' κυρώσεις.

γ) Συμβούλιον αποτελούμενον εκ του Διευθυντού του Σχολείου, ως Προέδρου και των διδασκόντων εις την τάξιν του μαθητού καθηγητών ως μελών τας υπό στοιχ. α', β', γ', δ' και ε' κυρώσεις.

δ) Την υπό στοιχ. στ' κύρωσιν δύναται να επιβάλλη μόνον η ολομέλεια του Συλλόγου των διδασκόντων του Σχολείου.

2. α) Η παρατήρησις, σκοπούσα εις την προειδοποίησιν του μαθητού, ότι ετέρα αυτού παρέκκλισις δυνατόν να επισύρη κύρωσιν βαρυτέραν, κρίνεται ως η ελαφροτέρα των κυρώσεων μη καταχωριζομένη εις τα οικεία βιβλία του σχολείου.

β) Η επίκλησις καταχωρίζεται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του σχολείου, εφ' όσον κρίνει τούτο επιβεβλημένον το επιβάλλον ταύτην όργανον.

γ) Πάσαι αι λοιπαί κυρώσεις του άρθ. 27 του παρόντος επιβαλλόμεναι, **καταχωρίζονται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του Σχολείου**, κατόπιν **ενυπογράφου σημειώματος** προς τον **Δ/ντήν** του επιβαλόντος την κύρωσιν οργάνου, καταχωριζόμεναι επίσης εις το Ατομικόν Δελτίον του τιμωρηθέντος μαθητού.

3. α) Οι αποβαλλόμενοι μαθηταί δύναται να παραμένουν εις το σχολείον κατά τας ώρας διδασκαλίας των μαθημάτων, απασχολούμενοι μερίμνη του Δ/ντού του Σχολείου.

β) Σχετικά με τον ετήσιο **χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών** των σχολείων της Δ.Ε., σας πληροφορούμε ότι η **σχετική πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων** πρέπει να είναι **πλήρως αιτιολογημένη** (σχετική εγκύκλιος μας: 236.6/3/Γ2/1504/15.5.84

Γ2/4755/9.9.94 ΥΠ.Ε.Π.Θ

Πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή των διευθυντών των σχολείων Δ.Ε. στην πιστή εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων ως προς την λειτουργία των σχολείων και ιδιαίτερα ως προς τις εγγραφές - μετεγγραφές στα ΤΕΛ - ΤΕΣ.

Επίσης πρέπει να εφαρμόζονται πιστά αλλά με ιδιαίτερη προσοχή οι διατάξεις ως προς την επιβολή των κυρώσεων στους μαθητές π.χ. επεβλήθησαν κυρώσεις **ομαδικής αποβολής** σε τμήμα ενώ **δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις**.

Γ2/2651/1983 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Αρ. ΙΙΙ.

εδ. θ') Στη συνεδρία για το αποτέλεσμα λόγω της τακτικής ή όχι φοίτησης του μαθητή, στο τέλος του χρόνου, γίνεται ειδική (ξεχωριστή) πράξη για τους μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις του εδαφίου γ' της §2 του Αρ.2 και στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της §3 του ίδιου άρθρου (κατ' εξαίρεση ... κοσμιωτάτη)

Π.Δ.185/90 Αρ. Μόνον

§1. Για το χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών όλων των γυμνασίων, λυκείων και τεχνικών - επαγγελματικών σχολών ισχύουν τα αριθμητικά όρια που για κάθε περίπτωση προβλέπονται από το άρθρο 2 του Π.Δ. 485/83 (ΦΕΚ 184/Α) προσαυξημένα : α) κατά **δεκατέσσερις (14) απουσίες στην περίπτωση των μαθητών ημερήσιων τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων** και β) κατά τριάντα (30) απουσίες στην περίπτωση των εσπερινών τεχνικών - επαγγελματικών σχολών.

Γ2/2209/18.3.98 Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ. , Φ.Ε.Κ. 314/31.3.98 τ.Β '

1.Για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης μαθητών όλων των Γυμνασίων στα οποία εφαρμόζεται αυξημένο εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας ισχύουν τα αριθμητικά όρια που προβλέπονται για κάθε περίπτωση από το άρθρο 2 του Π.Δ. 485/83 (ΦΕΚ 184 τ.Α' /2.12.83) προσαυξημένα κατά δεκατέσσερις (14) απουσίες.

2. Για τους μαθητές που πάσχουν από **σακχαρώδη διαβήτη**, και με το ιατρικό δεδομένο ότι η πάθηση είναι βαρύτατη και απαιτεί καθημερινά ενέσεις ινσουλίνης, επανειλημμένες μετρήσεις του σακχάρου του αίματος, καθώς και εισαγωγές στο νοσοκομείο δεν θα υπολογίζονται απουσίες είκοσι τεσσάρων (24) ημερών για όλο το διδακτικό έτος.

Απουσίες μαθητών λόγω αγωνιστικών υποχρεώσεων

Π.Δ.294/80 Αρ. 1

§6.Δι' αποφάσεως του ΥΠΕΠΘ δύναται να χαρακτηρίζεται ως επαρκής η φοίτησις μαθητών ανεξαρτήτως αριθμού απουσιών, εφόσον οι **μαθηταί** τυγχάνουν **πρωταθληταί** αι δε απουσίαι των οφείλονται εις την συμμετοχήν των εις διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις πιστοποιουμένας υπό της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Γ/ 6219/16.11.79 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Σας γνωστοποιούμε ότι από του τρέχοντος σχολικού έτους 1979-80 που άρχισε να ισχύει το Π.Δ. 104/79 αρμόδιο όργανο για τη **δικαιολόγηση των απουσιών μαθητών-αθλητών** είναι το σχολείο του κάθε μαθητή, σύμφωνα με το εδ. δ' της §1 του Αρ.21 του ανωτέρω Δ/τος.

Κατόπιν τούτου παρακαλούμε τα ανάλογα έγγραφα της Γ.Γ. Αθλητισμού, για τη δικαιολόγηση των απουσιών μαθητών-αθλητών, να απευθύνονται προς τα σχολεία τους.

Ε3/288/13.5.1985 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Απαντούμε ..... και σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 294/79 "περί...." δεν λαμβάνεται υπόψη **απουσία λόγω συμμετοχής** εις **επίσημους αθλητικάς εκδηλώσεις πιστοποιημένη υπό της δημοσίας αθλητικής αρχής.**

Επομένως δεν μπορούν να δικαιολογηθούν οι απουσίες του ποδοσφαιριστή ....., μαθητή της Β' τάξεως του ..... Λυκείου ....., που έγιναν λόγω συμμετοχής του στις προπονήσεις.

Γ2/34293/3 - 4 – 2002, Υπουργική Απόφαση

Προκειμένου να μη ληφθούν υπόψη οι **απουσίες** των μαθητών, οι οποίοι υπερέβησαν το όριο απουσιών, λόγω **αγωνιστικών υποχρεώσεων** που αφορούν: 1) Πανελλήνια πρωταθλήματα, 2) Διεθνείς διοργανώσεις ενταγμένες στο καλεντάρι της Διεθνούς Ομοσπονδίας, 3) Βαλκανικούς αγώνες, 4) Πανευρωπαϊκούς αγώνες, 5) Παγκόσμιους αγώνες, 6) Προπονήσεις μόνο με εθνική ομάδα του αντίστοιχου αθλήματος, 7) Προπονητικά κάμπινγκ μόνο με την εθνική ομάδα για συμμετοχή σε παγκόσμια πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, **απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εξασφάλιση προφορικής βαθμολογίας ενός τουλάχιστον τετραμήνου και η προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών : Βεβαίωση από την οικεία ομοσπονδία του αθλήματος, θεωρημένη από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, για τη συμμετοχή του μαθητή στα αντίστοιχα πρωταθλήματα ή προπονητικά κάμπινγκ και προπονήσεις με την εθνική ομάδα, με πιστοποίηση ημερομηνίας.**

Τα παραπάνω δικαιολογητικά πρέπει να κατατίθενται έως και την ημερομηνία λήξης των μαθημάτων.

Απουσίες μαθητών με Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Ν. 3699 /2-10-2008, ΦΕΚ 199, Τ. Α '

«Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»

Άρθρο 6

Φοίτηση

3. Για τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η φοίτησή τους θεωρείται επαρκής όταν:

α) το σύνολο των επιπλέον απουσιών δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (**30%**) των προβλεπόμενων από το οικείο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα και

β) οι επιπλέον από τις προβλεπόμενες κάθε φορά δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες απουσίες οφείλονται αποδεδειγμένα στη συμμετοχή τους σε προγράμματα αποκατάστασης και θεραπείας που πιστοποιούνται από τον φορέα υλοποίησης.

Γ2/2004/16.5.91 ΥΠΕΠΘ

Με αφορμή .... σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

α) Η φοίτηση μαθητών που έχουν **διαγωγή κοσμιότητα** και σημείωσαν απουσίες μέχρι και 150 , από τις οποίες όλες οι άνω των 50 είναι δικαιολογημένες, χαρακτηρίζεται επαρκής και οι μεν μαθητές του Γυμνασίου προάγονται , παραπέμπονται ή απορρίπτονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι δε μαθητές των ημερήσιων Γενικών Λυκείων και των ημερήσιων ΤΕΣ προσέρχονται στις εξετάσεις περιόδου Μαΐου - Ιουνίου.

β) Μπορεί ο σύλλογος των διδασκόντων με ειδική πράξη του να χαρακτηρίσει τη φοίτηση μαθητών ελλιπή και να τους παραπέμψει σε ολική κατά Σεπτέμβριο εξέταση, εφόσον έχουν διαγωγή κοσμιότητα και σημείωσαν αριθμό απουσιών μεγαλύτερο από 150 και μέχρι 200, και εκ των οποίων , όλες οι άνω των 50 είναι δικαιολογημένες.

γ) Η φοίτηση μαθητών που σημείωσαν απουσίες άνω των 50 χαρακτηρίζεται ανεπαρκής και υποχρεούνται να επαναλάβουν τα μαθήματα της ίδιας τάξης, εφόσον δεν εμπίπτουν σε καμιά από τις ανωτέρω περιπτώσεις ή στις διατάξεις της §2β' του άρθρου 2 του Π.Δ. 485/83.

δ) Για τους μαθητές των ημερήσιων ΤΕΛ και ΕΠΛ τα αριθμητικά όρια είναι προσαυξημένα κατά περίπτωση με 14 απουσίες. Επιπλέον για δε τους μαθητές των **εσπερινών σχολείων όλων των τύπων**, τα αριθμητικά όρια είναι προσαυξημένα κατά περίπτωση με **30 απουσίες επιπλέον (Π.Δ. 185/90, ΦΕΚ 70 τ.Α')** και

ε) Εφόσον τα δικαιολογητικά απουσιών που υποβλήθησαν από γονείς ή κηδεμόνες, σύμφωνα με την **Γ2/4601/20.11.90** εγκύκλιο μας , **ξεπέρασαν τον αριθμό των δέκα ημερών** που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις, οι διευθυντές των σχολείων μπορούν να δέχονται δικαιολογητικά έξι (6) επί πλέον ημερών.

Στις περιπτώσεις δε που ο αριθμός των υποβληθέντων δικαιολογητικών ήταν μικρότερος των δέκα (10) ημερών, τότε το σύνολο των ημερών που οι κηδεμόνες των μαθητών έχουν τη δυνατότητα να δικαιολογήσουν, είναι δέκα έξι (16) ημέρες.

Ενημέρωση Γονέων - Δικαιολόγηση Απουσιών

ΠΔ 104/79

Άρθρο 25

Ενημέρωση γονέων - Δικαιολόγηση απουσιών

1. Για την τακτική παρακολούθηση της φοίτησης του μαθητή ευθύνεται εξ ολοκλήρου ο κηδεμόνας του. Ο **υπεύθυνος καθηγητής** για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών τμήματος ή τάξεως, αφού ενημερώσει τον Δ/ντή του Σχολείου, ότι ο μαθητής συμπλήρωσε ήδη τριάντα (30) απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες, είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τον **κηδεμόνα με ταχυδρομική επιστολή**, η οποία στέλνεται με τη μέριμνα του σχολείου από **1 έως 5 κάθε μήνα** που προηγήθηκε και από 15 έως 20 Μάη για το πρώτο 15/θήμερο του ίδιου μήνα. Με την παραπάνω επιστολή ο κηδεμόνας ενημερώνεται και για κάθε άλλο θέμα που αφορά τη σχολική κατάσταση του μαθητή.

2. Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή οφείλει να προσέρχεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα κατά τις ώρες λειτουργίας του Σχολείου για να ενημερώνεται υπεύθυνα για τη φοίτηση του μαθητή λαμβάνοντας σχετικό ενυπόγραφο σημείωμα του υπεύθυνου καθηγητή. Η επιστολή της παρ.1 αποστέλλεται στον κηδεμόνα ανεξάρτητα από την προσέλευσή του ή όχι στο Σχολείου και είναι ανεξάρτητη από το ενυπόγραφο σημείωμα.

3. Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή που απουσίασε για λόγους υγείας από το Σχολείο περισσότερο από δύο μέρες, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει ο ίδιος, το βραδύτερο μέχρι και τη δεκάτη μέρα από την επιστροφή του μαθητή στο Σχολείο, **βεβαίωση δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος** ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή **οποιοδήποτε ιδιώτη γιατρού**, που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας. Η βεβαίωση αυτή μπορεί να χρησιμεύσει ως δικαιολογητικό για τις αντίστοιχες απουσίες. Μετά την ανωτέρω προθεσμία κανένα δικαιολογητικό υποβαλλόμενο εκπρόθεσμα δε γίνεται δεκτό. Κάθε βεβαίωση υποβάλλεται με αίτηση και καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο απαραίτητως. Για τη δικαιολόγηση απουσιών δύο **(2) ημερών, λόγω ασθένειας ή άλλων σοβαρών οικογενειακών λόγων**, αρκεί και ενυπόγραφο σημείωμα του κηδεμόνα που προσκομίζεται από τον ίδιο αποκλειστικά δέκα μέρες το πολύ μετά την επάνοδο του μαθητή στο Σχολείο. Με τον τρόπο αυτό ο κηδεμόνας μπορεί να **δικαιολογήσει τις απουσίες το πολύ δέκα ημερών (10)** αθροιστικά για όλο το έτος.

4. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δε δεσμεύουν το Σύλλογο, όταν ο ίδιος γνωρίζει με ικανά και επαρκή στοιχεία τους πραγματικούς λόγους απουσίας του μαθητή.

5. Σε καμιά περίπτωση **δε** θεωρούνται **δικαιολογημένες απουσίες** μαθητών:

α) Όταν πραγματοποιούνται χωρίς άδεια του Δ/ντή του Σχολείου σε ώρες του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του Σχολείου, μεμονωμένες ή συνεχείς. Για **την πρώτη** και την **τελευταία διδακτική** ώρα του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του Σχολείου είναι δυνατόν, κατά την κρίση του Συλλόγου, να δικαιολογηθούν απουσίες οφειλόμενες σε

εξαιρετικά σοβαρούς αντικειμενικούς λόγους, που αναφέρονται σε ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες καιρικές, συγκοινωνιακές και άλλες κάθε Σχολείου.

β) Όταν οφείλονται σε ομαδική, κατά την κρίση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Μέσης εκπαίδευσης, απομάκρυνση των μαθητών από το σχολείο.

6. Οι δικαιολογημένες απουσίες των μαθητών που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αθροίζονται και λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης κάθε μαθητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 αυτού του Π. Δ/τος. Γι' αυτές τις απουσίες συντάσσεται αμέσως μετά την λήξη κάθε τριμήνου (για τα Γενικά Λύκεια και τα Γυμνάσια και κάθε διμήνου για τα Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια) ειδική πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων.

7. Όπου στο παρόν άρθρο αναφέρεται ο κηδεμόνας του μαθητή, νοείται ο πατέρας ή η μητέρα ή οποιοδήποτε νόμιμο εξουσιοδοτημένο από αυτούς φυσικό πρόσωπο, προκειμένου μόνο περί μαθητών που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους εκπληρώνουν προσωπικά την υποχρέωση για τη δικαιολόγηση των απουσιών τους. Οι μαθητές που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους εκπληρώνουν προσωπικά την υποχρέωση για τη δικαιολόγηση των απουσιών τους.

Δικαιολόγηση Απουσιών

Γ2/2930/20-10-1983 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παρέχουμε τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. Απουσίες μεμονωμένες ή συνεχείς μέρους του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του Σχολείου, **μπορούν να δικαιολογηθούν** μόνο αν πραγματοποιήθηκαν **με την άδεια του Διευθυντή του σχολείου**.

Στη περίπτωση αυτή ο Διευθυντής του σχολείου κάνει σχετική παρατήρηση στο ημερήσιο δελτίο απουσιών της τάξεως ή του τμήματος.

2. Ο κηδεμόνας μπορεί να υποβάλει δικαιολογητικά για απουσίες του μαθητή μίας ή δύο ημερών, μόνο όταν απουσιάζει σε όλη τη διάρκεια του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του σχολείου. Οι μέρες αυτές δεν μπορεί να είναι αθροιστικά για όλο το έτος περισσότερες των δέκα (10). Το συνολικό άθροισμα των απουσιών που μπορεί να δικαιολογηθούν με τον τρόπο αυτό δεν είναι σταθερός αριθμός για όλα τα σχολεία ή για όλες τις τάξεις. Εξαρτάται από το συνολικό αριθμό διδακτικών ωρών κάθε μέρας για τις δέκα μέρες (4/ωρα, 5/ωρα, 6/ωρα).

3. Όταν η φοίτηση χαρακτηρίζεται ελλιπής, δεν εξάγεται προαγωγικό ή απολυτήριο αποτέλεσμα τον Ιούνιο, τόσο για τους μαθητές του Γυμνασίου, όσο και για τους μαθητές του Λυκείου.

Οι μαθητές αυτοί παραπέμπονται σε συμπληρωματική εξέταση το Σεπτέμβριο και το περι προαγωγής ή απολύσεως αποτέλεσμα αυτών εξάγεται κατά τις κείμενες διατάξεις μετά την συμπληρωματική εξέταση του Σεπτεμβρίου.

4. Τα **προσκομιζόμενα δικαιολογητικά απουσιών καταχωρίζονται στο κανονικό πρωτόκολλο αλληλογραφίας του σχολείου**.

Αλληλογραφία Σχολείου – Κηδεμόνων

Γ2/6032/16-12-1986 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Για τη διαδικασία της αποστολής, στο πρώτο 5/θήμερο κάθε μήνα κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, ενημερωτικών επιστολών με περιεχόμενο αποκλειστικά της μαθητικής κατάστασης των μαθητών (φοίτηση, πρόοδο κ.λ.π.), για ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων από τα Σχολεία Μ.Ε. που φοιτούν τα παιδιά τους, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα σύμφωνα με την 85032/20-9-1983 εγκύκλιο ΕΛ.ΤΑ. :

Α. 1. Η ενημέρωση αυτή, προς τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών των Δημόσιων Σχολείων Γενικής, Τεχνικής - Επαγγελματικής και Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης ,θα γίνεται με **κλειστή επιστολή** (ΑΤΕΛΩΣ) σε φάκελο τυποποιημένο, που οι διαστάσεις του θα είναι 12 εκατ. και 23,5 εκατ.

2. Οι επιστολές αυτές για να παραλαμβάνονται ατελώς από τα αντίστοιχα ταχυδρομικά Γραφεία θα πρέπει :

α) Να αναφέρονται σε θέματα Μαθητικής Κατάστασης των φοιτώντων μαθητών στα παραπάνω Σχολεία, κατά τη χρονική περίοδο της ταχυδρόμησής τους.

β) Οι φάκελοι τους να φέρουν στο δεξί πάνω μέρος της συνεχούς επιφάνειας τους την ένδειξη ΠΡΟΟΔΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ και κάτω από αυτή τη μονογραφή του αντίστοιχου Δ/ντή του Σχολείου.

γ) Οι φάκελοι τους να φέρουν τον τίτλο του σχολείου, να είναι σφραγισμένοι με την επίσημη σφραγίδα του και στις διευθύνσεις του αποστολέα και παραλήπτη να έχουν αναγραφεί οι αντίστοιχοι ταχυδρομικοί κώδικες.

δ) Να **στέλνονται σαν απλές επιστολές** χωρίς ιδιαίτερα χαρακτηρισμό όπως ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ κ.λ.π.

Β. Επισημαίνουμε ότι οι κ.κ. Δ/ντές των Σχολείων θα πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή, ώστε κατά την (ΑΤΕΛΩΣ) ταχυδρόμηση της αλληλογραφίας αυτής να ταχυδρομούνται ΜΟΝΟ οι προαναφερόμενες επιστολές.

Γ. Σύμφωνα με την παραπάνω εγκύκλιο οι Υπηρεσίες αυτές υποχρεούνται κάθε διαπιστωμένη ανωμαλία ή καταστρατήγηση του ευεργετικού αυτού μέτρου για τα σχολεία της Μ.Ε. να τη βεβαιώνουν με πρωτόκολλο και να τη γνωστοποιούν στην Υπηρεσία ΕΛ.ΤΑ. για τα πάρα πέρα. Παρακαλούμε αντίγραφο της εγκυκλίου αυτής να κοινοποιήσετε σε κάθε Δημόσιο Σχολείο της αρμοδιότητάς σας.

Πρωτοκόλληση δικαιολογητικών Απουσιών

Γ2/6032/16-12-1986 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή παράπονα και διαμαρτυρίες γονέων και κηδεμόνων σχετικά με το αντικείμενο του θέματος, παρακαλούμε τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά απουσιών να πρωτοκολλούνται στο πρωτόκολλο του σχολείου σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ.3 του

Π.Δ. 485/83 και των Γ2/2651/83, Γ2/3385/83 εγκυκλίων του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και στη συνέχεια να χορηγείται με ειδικό σημείωμα, στον ενδιαφερόμενο ο αριθμός πρωτοκόλλου που έλαβε.

Εκπρόθεσμες αιτήσεις για δικαιολόγηση απουσιών θα **πρωτοκολλούνται κατά τον ίδιο τρόπο και θα αντιμετωπίζονται στη συνέχεια από το σύλλογο των καθηγητών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.**

Ε3/1108/15-02-1985 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή σχετικό ερώτημα που υποβλήθηκε στην υπηρεσία μας, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρ.1 εδαφ. θ` του Π.Δ.485/83 ο σύλλογος των διδασκόντων ενός σχολείου έχει την δυνατότητα να μη λάβει υπόψη του, κατά το χαρακτηρισμό και φοίτηση των μαθητών, τις **απουσίες τριών (3) ημερών που οφείλονται σε πειθαρχικές κυρώσεις.**

2. Όταν οι απουσίες αυτές **ανήκουν σε περισσότερες από τρεις ημέρες** τότε ο σύλλογος των καθηγητών έχει την δυνατότητα να μην υπολογίσει, από το σύνολο των απουσιών αποβολής, όσες απουσίες πραγματοποιήθηκαν σε τρεις μόνο συγκεκριμένες ημέρες, τις οποίες ημέρες επιλέγει κατά την κρίση του.

3. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο οι απουσίες αυτές να σημειώνονται στο βιβλίο απουσιών κατά τρόπο διακεκριμένο.

Γ2/6870/03-12-1996 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

..... σχετικά με τις **απουσίες μαθητών που οφείλονται σε απεργία των Μέσων Συγκοινωνίας** σας πληροφορούμε ότι **δεν λαμβάνονται υπόψη** για το χαρακτηρισμό της φοίτησης κατ' αναλογία του **άρθρου 1 του Π.Δ. 485/83.**

27649/Γ2/ 09-03-2011, απόφαση ΥπΠΔΒΜΘ

«Απουσίες μαθητών λόγω απεργίας Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και λόγω του ιού της γρίπης Α (H1N1)».

Κατόπιν ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην υπηρεσία μας σχετικά με τις απουσίες μαθητών που δεν ανήκουν χωροταξικά στη σχολική μονάδα στην οποία φοιτούν (Εσπερινά, Πειραματικά, Μουσικά, Καλλιτεχνικά, ΕΠΑ.Λ, ΕΠΑ.Σ) και οι οποίες αποδεδειγμένα (ανάλογα με το μέσο που χρησιμοποιεί ο κάθε μαθητής) οφείλονται σε απεργία των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, σας πληροφορούμε ότι οι

απουσίες αυτές δε θα λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης.

Επίσης, οι απουσίες που σημειώνουν οι μαθητές στις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λόγω του ιού της γρίπης Α (H1N1), δε θα λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης, εφόσον προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Γ2/323/10-02-1983 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Ο Διευθυντής του σχολείου, συνεικουρούμενος από τους διδάσκοντες και τους εφημερεύοντες καθηγητές, οφείλει να ενημερώνει με τον προσφορότερο τρόπο τους κηδεμόνες των μαθητών, όταν οι τελευταίοι απουσιάζουν. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να γίνεται προσωπικά ή τηλεφωνικά ή ακόμα και με ταχυδρομική επιστολή κατά την προσωπική εκτίμηση του Διευθυντή και κατά περίπτωση.

Οι κηδεμόνες των μαθητών πρέπει να είναι απολύτως ενήμεροι τόσο για τις πραγματοποιούμενες απουσίες των μαθητών, όσο και για το σύνολο των απουσιών, με βάση τις οποίες η φοίτηση χαρακτηρίζεται ελλιπής ή ανεπαρκής σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρ.24 του Π.Δ. 104/79.

Επισημαίνουμε ότι **ολιγόωρη ή πολύωρη ή ακόμα ολιγοήμερη ή πολυήμερη ομαδική απομάκρυνση** των μαθητών για οποιονδήποτε λόγο από το σχολείο δεν εμπίπτουν σε καμία περίπτωση στις διατάξεις της §3 του Αρ.25 του Π.Δ.104/79.

Οι μαθητές που έχουν **συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας** τους εκπληρώνουν προσωπικά την υποχρέωση για την δικαιολόγηση των απουσιών τους.

Π.Δ.104/79 Αρ.8

§10.Δια το από της ενάρξεως των μαθημάτων μέχρι της ημέρας της εκπροθέσμου εγγραφής χρονικό διάστημα, αι απουσΐαι των μαθητών λογίζονται στο ακέραιον.

§11.Εις εκτάκτους περιπτώσεις ο ΓΕΜΕ εγκρίνη την εκπρόθεσμη εγγραφή μαθητών ξένων ή Ελληνικών σχολείων της αλλοδαπής χωρίς να καταλογίζονται οι απουσίες κατά την §10.

Γ2/2820/12.7.1988 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Ύστερα από ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σας πληροφορούμε ότι μαθητής που απορρίπτεται κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου και ο οποίος έχει ζητήσει αναβαθμολόγηση γραπτών δοκιμίων του, υποχρεούται να φοιτά κατά το επόμενο σχολικό έτος στην τάξη που απερρίφθη, μέχρις ότου εκδοθούν τα αποτελέσματα από την αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων του.

Σε περίπτωση που ο μαθητής προαχθεί ύστερα από την αναβαθμολόγηση, θα εγγραφεί στην επόμενη τάξη και θα μεταφερθούν για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης του σ' αυτή οι απουσίες που σημείωσε μέχρι τότε.

Π.Δ.104/79 Αρ.20

§1. Η προαγωγή και η απόλυσις των μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων εξαρτάται εκ της τακτικής αυτών φοιτήσεως εις το σχολείον και εκ της κατά την διάρκειαν του διδακτικού έτους επιδόσεως τους.

§2. Η τακτική φοίτησις ή απουσία των μαθητών εκ του σχολείου κατά τας ώρας λειτουργίας αυτού αποτελούν τα κριτήρια δια τον χαρακτηρισμόν της φοιτήσεως αυτών ως επαρκούς ή ελλιπούς ή ανεπαρκούς

§3. Αι απουσΐαι αριθμούνται ανά μία δι' εκάστην διδακτικήν ώραν

§4. Απουσΐαι μαθητού εκ των πολιτιστικών εκδηλώσεων ή αθλητικών τοιούτων, πραγματοποιουμένων εν τω πλαισίω του ωρολογίου προγράμματος του σχολείου, λογίζεται ως απουσία εκ των διδασκομένων μαθημάτων επί ισαρίθμους διδακτικές ώρας, η δε απουσία εξ ημερησίας εκδρομής ή περιπάτου λογίζεται ως απουσία επί ισαρίθμους διδακτικές ώρας όσα και τα ωριαία μαθήματα, τα μη διδαχθέντα εκ του λόγου τούτου κατά την ημέραν αυτήν. Εξάιρεση χωρεί εις ας περιπτώσεις κατά την κρίσιν του Δ/ντού του σχολείου η εις τας ανωτέρω εκδηλώσεις συμμετοχή του μαθητού καθίσταται εκ των πραγμάτων αδύνατος.

Ε3/443/14.5.84 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Οι **αδικαιολόγητες απουσίες μαθητών που πραγματοποιούνται κατά τις γιορταστικές εκδηλώσεις σε εργάσιμες ημέρες** καθώς και σε μέρες που προβλέπονται από διάταξη νόμου για την πραγματοποίηση γιορταστικών εκδηλώσεων, **υπολογίζονται για τον χαρακτηρισμό της φοιτήσεως τους**, ενώ δεν υπολογίζονται οι απουσίες που πραγματοποιούνται σε μέρες αργίας των σχολείων.

Γ/1301/27.3.80 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Με αφορμή ερωτήματα σχετικά με την καταχώρηση ή μη απουσιών μαθητών στις περιπτώσεις α) που πραγματοποιείται από το Σχολείο περίπατος ή εκδρομή ημερήσια και απουσιάζουν και καθηγητές και β) που απουσιάζει καθηγητής και δεν διδάσκεται το μάθημα του, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Στην περίπτωση περιπάτου του σχολείου οι απουσίες υπολογίζονται στο ακέραιο, γιατί, εξυπακούεται, ότι την έλλειψη των απόντων καθηγητών καλύπτουν οι παρόντες συνάδελφοι τους, οι οποίοι επωμίζονται την ευθύνη όλων των μαθητών του σχολείου, που πραγματοποιεί τον περίπατο.

Όταν όμως πραγματοποιείται ημερήσια εκδρομή, στην περίπτωση που απαιτείται δήλωση του κηδεμόνα για τη συμμετοχή του μαθητή σ' αυτή, σύμφωνα με την ισχύουσα περί σχολικών εκδρομών εγκύκλιο αρ. 236.1 /1/ 38597/1.4.1978, δεν καταχωρίζονται οι απουσίες σε όσους προσκομίσουν δήλωση αρνητική.

2. Στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η διδασκαλία κάποιου μαθήματος, λόγω απουσίας του καθηγητή, οι **απόντες μαθητές θα παίρνουν κανονικά τις απουσίες εφόσον η τάξη ή το τμήμα τους απασχολήθηκε από άλλο καθηγητή**, υπό την προϋπόθεση, ότι ο απασχολήσας καθηγητής θα μονογράφει στην οικεία στήλη του ημερησίου Δελτίου Απουσιών με την παρατήρηση "απασχόληση".

Γ2/4965/7.11.91 Εγκ. ΥΠΕΠΘ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 20 του Π.Δ.104/79 η απουσία μαθητή από σχολικό περίπατο λογίζεται ως απουσία για ισάριθμες διδακτικές ώρες που αντιστοιχούν στα ωριαία μαθήματα της ημέρας του σχολικού περιπάτου.

2. Όταν όμως ο **σχολικός περίπατος πραγματοποιείται με χρήση μεταφορικού μέσου** (πούλμαν) **απαιτείται δήλωση του κηδεμόνα** του μαθητή για τη συμμετοχή του στον περίπατο αυτό.

Αν ο **κηδεμόνας δεν συμφωνεί δεν καταχωρίζονται οι απουσίες** στο μαθητή λόγω της μη συμμετοχής του στον περίπατο.

Γ1/416/19.3.96 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στο Υπ. Παιδείας, σχετικά με τη συμμετοχή μαθητών σε **αθλητικές δραστηριότητες** και σε προγράμματα διάφορων φορέων, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

1. Κανένα πρόγραμμα και καμιά αθλητική δραστηριότητα, από οποιονδήποτε φορέα και αν προέρχεται, δεν πραγματοποιούνται εντός του διδακτικού ωραρίου.
2. Σε καμιά περίπτωση δεν απομακρύνονται μαθητές από το τμήμα τους σε ώρα διδασκαλίας, για να πάρουν μέρος σε διάφορες αθλητικές ή άλλες δραστηριότητες.
3. Τα προγράμματα των φορέων, στα οποία περιλαμβάνονται και οι αθλητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούν σωματεία κλπ, εφαρμόζονται εκτός ωραρίου λειτουργίας του σχολείου και οι μαθητές συμμετέχουν σ' αυτά με πρωτοβουλία και συγκατάθεση των γονέων.
4. Υπεύθυνοι για την εφαρμογή της εγκυκλίου αυτής είναι οι διευθυντές των σχολείων και οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι, όπως προαναφέρθηκε, δεν θα επιτρέπουν την απομάκρυνση μαθητή από το τμήμα σε ώρα διδασκαλίας οποιουδήποτε μαθήματος, συμπεριλαμβανομένης της Φυσικής Αγωγής.

Απουσίες από Προφυλάκιση και από Νοσηλεία

Ε3/128/19-04-1985 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σε απάντηση ..... σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1.....

2. Οι απουσίες μαθητή που **οφείλονται σε προφυλάκιση δεν δικαιολογούνται** είτε αυτός κριθεί ένοχος είτε αθώος.

3.....

4. Για νοσηλεία **μακράς διάρκειας σε νοσοκομείο** (τουλάχιστον τρίμηνο), μπορεί να εφαρμοσθεί η Φ.105/Ε1/550/82 υπουργική απόφαση και **ο ενδιαφερόμενος να εξετασθεί σαν κατ' ιδίαν διδαχθείς** (εφόσον βέβαια ανήκει στις κατηγορίες που ορίζουν η παραπάνω απόφαση και η Ε3/1137/84 η οποία την συμπλήρωσε.

5. Όσον αφορά την επιδημία γρίπης ή ανεμοβλογιάς που είχε σαν αποτέλεσμα να σημειωθεί μεγάλος αριθμός απουσιών, ο σύλλογος των διδασκόντων εξαντλεί την επιείκεια του, στα πλαίσια πάντα των διατάξεων του Π.Δ.485/83.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Κυρώσεις – Ποινές μαθητών/τριων

Π.Δ.104/79 Αρ.26

§1. Η συμπεριφορά μαθητών, η καθ' οιονδήποτε τρόπον εκδηλουμένη εντός και εκτός του σχολείου δια πράξεων ή παραλείψεων, συνιστά την διαγωγήν αυτών.

§2. Η διαγωγή περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων της σχολικής καταστάσεως των καθ' έκαστον σχολικόν έτος εις το Γυμνάσιον ή Λύκειον φοιτώντων μαθητών και ελέγχεται, χαρακτηρίζεται και καταχωρίζεται εις τα οικεία βιβλία κατά τας διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

§3. Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσις προς τους διέποντας την σχολική ζωήν κανόνας και προς τας ηθικάς αρχάς του κοινωνικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διαβιούν, αποτελεί υποχρέωσιν αυτών, πάσα δε παρέκκλισις εκ ταύτης, εκδηλουμένη δι' υπαιτίου πράξεως ή παραλείψεως, αποτελεί αντικείμενον παιδαγωγικού ελέγχου και εν ανάγκη αντιμετωπίζεται δια σχολικών κυρώσεων κατά τας διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος

Είδη κυρώσεων

Π.Δ.104/79 Αρ.27

§1. Δια πάσαν υπαίτιον παρέκκλισιν εκ της προσηκούσης κατά την έννοιαν της §3 του Αρ. 26 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος διαγωγής και αναλόγως του βαθμού της παρεκκλίσεως ταύτης **επιβάλλονται εις τους μαθητάς αι κάτωθι κυρώσεις:**

α) παρατηρήσεις,

β) επίπληξης,

γ) ωριαία απομάκρυνσης εκ του διδασκομένου μαθήματος,

δ) αποβολή εκ των μαθημάτων **μέχρι 3 ημερών,**

ε) αποβολή εκ των μαθημάτων **μέχρι 5 ημερών** και

στ) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος.

Όργανα επιβολής κυρώσεων & τρόπος καταχώρησης των ποινών

Π.Δ.104/79 Αρ.28

§1.Τας υπό του προηγούμενου άρθρου προβλεπομένας κυρώσεις δύναται να επιβάλλουν:

α) Έκαστος των διδασκόντων καθηγητών μόνον τας υπό στοιχ. α', β' και γ' κυρώσεις

β) Ο Διευθυντής του σχολείου τας υπό στοιχ. α', β', γ' και δ' κυρώσεις

γ) Συμβούλιον αποτελούμενον εκ του Διευθυντού του σχολείου, ως προέδρου και των διδασκόντων εις την τάξιν του μαθητού καθηγητών ως μελών τας υπό στοιχ. α', β', γ', δ' και ε' κυρώσεις.

δ) Την υπό στοιχ. στ' κύρωσιν δύναται να επιβάλη μόνον η ολομέλεια του συλλόγου των διδασκόντων του σχολείου.

§2. α. Η παρατήρησις, σκοπούσα εις την προειδοποίησιν του μαθητού, ότι ετέρα αυτού παρέκκλισις δυνατόν να επισύρη κύρωσιν βαρυτέραν, κρίνεται ως ελαφροτέρα των κυρώσεων **μη καταχωριζομένη εις τα οικεία βιβλία του σχολείου.**

β. Η επίπληξις καταχωριζεται εις το βιβλίον επιβολής κυρώσεων του σχολείου, εφ' όσον κρίνει τούτο επιβεβλημένον το επιβάλλον ταύτην όργανον.

γ. Πάσαι αι λοιπαί κυρώσεις του αρ.27 του παρόντος επιβαλλόμεναι, **καταχωριζονται εις το βιβλίον επιβολής κυρώσεων του σχολείου, κατόπιν ενυπογράφου σημειώματος** προς τον διευθυντήν του επιβαλόντος την κύρωσιν οργάνου, **καταχωριζόμεναι επίσης εις το ατομικόν δελτίον του τιμωρηθέντος μαθητού.**

§3. Οι αποβαλλόμενοι μαθηταί δύναται να παραμείνουν εις το σχολείον κατά τας ώρας διδασκαλίας των μαθημάτων, απασχολούμενοι μερίμνη του Διευθυντού του σχολείου.

Έντυπα καταχώρησης Ποινών

Π.Δ 104/79 ,Άρθρο 3 (Υπηρεσιακά Βιβλία) και Άρθρο 4 (Υπηρεσιακά Έντυπα)

Γ/4790/31-07-1979 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Νέα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα

Σας γνωρίζουμε ότι με την απόφαση αριθ. 232.Ι/50/Γ/4789/3Ι-7-79 του κ. υπουργού Παιδείας ορίσθηκε ότι τα νέα υπηρεσιακά Βιβλία και έντυπα, πού προβλέπονται από το Π.Δ. 104/1979 για τα Γυμνάσια και τα Λύκεια Γενικής Εκπ/σεως

ΙΙ. Βιβλίο Επιβολής Κυρώσεων

(ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ : Ο αριθμός στο επίσημο κείμενο είναι ΙΙ και όχι 11 ως αναμένεται) Είναι, κοινή διαπίστωση, πώς οι, πειθαρχικές κυρώσεις, που επιβάλλονται στους μαθητές από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα του σχολείου, δεν αποφασίζονται, με νόμιμες πάντοτε διαδικασίες. Έτσι, όχι, σπάνια δε μπορούμε να ενημερώσουμε τους γονείς και κηδεμόνες για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση επιβολής κυρώσεως. Η βιασύνη στη λήψη αποφάσεων, το αναπολόγητο των μαθητών, το αναιτιολόγητο των αποφάσεων και το ανορθόδοξο των πειθαρχικών διαδικασιών είναι, φαινόμενα συνηθισμένα, με αποτέλεσμα τον κλονισμό της πίστεως των μαθητών στη δικαιοκρισία των καθηγητών, με τις γνωστές δυσάρεστες συνέπειες στις σχέσεις μαθητών - κηδεμόνων και σχολείου. Για τον τρόπο συντάξεως των τέτοιων πειθαρχικών αποφάσεων βλ. ΥΠΟΔ. Νο. 5.

Το μέχρι τώρα χρησιμοποιούμενο Ποινολόγιο καταργείται

Στο άρθρο 4 του ΠΔ 104/79 Υπηρεσιακά έντυπα

1.- Ατομικά Δελτία μαθητών (Καρτέλλες).

Στην πρώτη στήλη αναγράφονται : α) το σχολείο όπου εγγράφεται για πρώτη φορά ως μαθητές του Γυμνασίου η Λυκείου, β) το στοιχείο εισόδου, δηλ. το είδος του τίτλου με τον οποίο εγγράφεται, γ) το σχολικό έτος της εγγραφής, δ) η ημερομηνία της εγγραφής, ε) η

τάξη στην οποία εγγράφεται και στ) ο αριθμός Μητρώου Μαθητών (Α. Μ. Μ.) Στην ίδια στήλη **προβλέπεται χώρος για την αναγραφή ηθικών αμοιβών, ποινών και άλλων σημειώσεων, όπως πότε έλαβε μέρος στις εισιτήριες ή τις πανελλήνιες εξετάσεις Λυκείου.**

7. Έντυπο εισηγήσεως ή επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων

Το έντυπο αυτό (βλ. ΥΠΟΔ. Νο. 8) συντάσσεται, και υποβάλλεται αρμόδια, όταν επιβάλλεται πειθαρχική ποινή σε μαθητή αυτεπάγγελτα από τον καθηγητή και αυτεπάγγελτα ή μετά από εισήγηση από το Διευθυντή. Οι αποφάσεις για την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων από το πειθαρχικό συμβούλιο του έδαφ. γ.,παρ. Ι του άρθρου 28 και το Σύλλογο καταχωρίζονται στο ειδικό Βιβλίο Επιβολής Κυρώσεων.

Γ/4790/31.7.69 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

ΙΙ. Βιβλίο Επιβολής κυρώσεων

Είναι κοινή διαπίστωση, πως οι πειθαρχικές κυρώσεις, που επιβάλλονται από τους μαθητές από τα αρμόδια όργανα του σχολείου, δεν αποφασίζονται πάντοτε με νόμιμες διαδικασίες.

Έτσι όχι σπάνια δε μπορούμε να ενημερώσουμε τους γονείς και κηδεμόνες για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση επιβολής κυρώσεως. Η βιασύνη στη λήψη αποφάσεων, το αναπολόγητο των μαθητών, το αναιτιολόγητο των αποφάσεων και το ανορθόδοξο των πειθαρχικών διαδικασιών είναι φαινόμενα συνηθισμένα, με αποτέλεσμα τον κλονισμό της πίστεως των μαθητών στη δικαιοκρασία των καθηγητών, με τις γνωστές δυσάρεστες συνέπειες στις σχέσεις μαθητών - κηδεμόνων και σχολείου.

Μη καταχώρηση Ποινών στο Βιβλίο Κυρώσεων

Γ2/5098/18.9.92 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας ..... σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

α)Επειδή κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας " η παράλειψη ουσιώδους τύπου επάγεται ακυρότητα της όλης διαδικασίας και της τελικής εκτελεστής πράξεως " και " η δράση της δημόσιας διοίκησης δεν είναι νόμιμη, όταν δεν τηρούνται οι τύποι οι επιβαλλόμενοι από τους νόμους στις διοικητικές ενέργειες ",παρακαλούμε κατά την επιβολή σε μαθητές των κυρώσεων (ωριαίας απομακρύνσεως ή της αποβολής από τα μαθήματα) που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για μεν τα ΤΕΛ και τις ΤΕΣ από το άρθρο 31 του Π.Δ. 294/79 ,για δε τα Γυμνάσια και τους λοιπούς τύπους Λυκείων από τις διατάξεις της 2γ' του άρθρου 28 του Π.Δ. 104/79.

Σε διαφορετική περίπτωση **οι καταχωριζόμενες απουσίες θεωρούνται μη νόμιμες και δεν πρέπει να προσμετρώνται στο σύνολο των απουσιών ενός μαθητή κατά τον ετήσιο χαρακτηρισμό της φοίτησης του.**

β)Σχετικά με τον ετήσιο χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών των σχολείων της Δ.Ε., σας πληροφορούμε ότι η σχετική πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη (σχετική εγκύκλιος μας: 236.6/3/ Γ2/1504/15.5.84)

Εκπρόσωποι Μαθητών στα Πειθαρχικά Συμβούλια Διδασκόντων

Ε3/873/31/31.12.84 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Διευκρινίζουμε ότι στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών όταν συζητούνται πειθαρχικά θέματα μαθητών, οι εκπρόσωποι των μαθητών παρευρίσκονται με δικαίωμα μόνο λόγου και αποχωρούν κατά την ώρα της διάσκεψης και ψηφοφορίας.

Γ2/4094/23.9.86 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Κανονισμός λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων

Άρθρο 5 ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ

1. Για να κατοχυρωθεί η ουσιαστική και απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου προϋπόθεση αποτελεί η ανάπτυξη της συνεργασίας καθηγητών-μαθητών. Τα θέματα που δημιουργούνται από τη συμπεριφορά των μαθητών μέσα στο σχολείο δεν αποτελούν αντικείμενο προστριβής και αντιδικίας αλλά αντιμετωπίζονται με διάλογο, κατανόηση και καλή θέληση.
2. Σε περιπτώσεις που δημιουργείται πρόβλημα από τη συμπεριφορά μαθητή ή μαθήτριας στο σχολείο, ανεξάρτητα και πέρα από τη διαδικασία επιβολής ποινών, όπως ορίζεται από τη σχολική νομοθεσία, η **γενική συνέλευση της μαθητικής κοινότητας, στην οποία ανήκει ο μαθητής ή η μαθήτρια**, συνέρχεται έκτακτα με πρωτοβουλία του συμβουλίου της κοινότητας, συζητά το θέμα και εισηγείται τον τρόπο αντιμετώπισής του στο σύλλογο των καθηγητών που έχει και την ευθύνη της τελικής απόφασης.
3. Ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας μεταφέρει στο σύλλογο των καθηγητών την άποψη της γενικής συνέλευσης της κοινότητας.
4. Ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας καθώς και το προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου παραβρίσκονται στις αντίστοιχες συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών με δικαίωμα λόγου.
5. Μαθητής, παραπεμπόμενος για παράπτωμα στο σύλλογο των καθηγητών, έχει το δικαίωμα της απολογίας.
6. Σε κάθε περίπτωση που συζητούνται στο σύλλογο των καθηγητών πειθαρχικά θέματα παραβρίσκονται στις σχετικές συνεδριάσεις με δικαίωμα λόγου και οι εκπρόσωποι των μαθητών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 αυτού του άρθρου.

141522/Γ2/9-11-2010 , έγγραφο ,ΥπΠΔΒΜΘ

ΘΕΜΑ: «Διαδικασία επιβολής ποινής αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος»

Με αφορμή ζητήματα που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία επιβολής της ποινής αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος και σε συνέχεια του με αρ. πρ. 28/11-05-10 εγγράφου του Συνηγόρου του Πολίτη σας υπενθυμίζουμε τα εξής:

Οι σχολικές κυρώσεις αποτελούν μέσο διαπαιδαγώγησης των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου. Πρέπει όμως να επιβάλλονται κλιμακωτά και ο Σύλλογος Διδασκόντων να εξετάζει την προσφορότητα της επιβαλλόμενης κύρωσης υπό το πρίσμα του συμφέροντος του μαθητή.

Στο άρθρο 27 του Π.Δ. 104/1979 (23 Α') περιγράφονται τα είδη των κυρώσεων που είναι οι ακόλουθες: α) παρατήρηση β) επίπληξη γ) ωριαία απομάκρυνση από το διδασκόμενο μάθημα δ) αποβολή από τα μαθήματα μέχρι 3 ημερών ε) αποβολή από τα μαθήματα μέχρι 5 ημερών και τέλος στ) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρ. 25 του Π.Δ. 104/1979, όταν η διαγωγή του μαθητή παρεκκλίνει από την προσήκουσα σε βαθμό ώστε η παρέκκλιση αυτή να δημιουργεί παιδαγωγικό πρόβλημα που υπερβαίνει τις επανορθωτικές δυνατότητες του σχολείου στο οποίο φοιτά, ο μαθητής αυτός υποχρεούται σε αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο νέων σχολικών συνθηκών, ώστε να παρασχεθεί η ευχέρεια βελτίωσης της διαγωγής του.

Όσον αφορά στη διαδικασία λήψης απόφασης σχετικά με την αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος επισημαίνουμε τα εξής:

1. θα πρέπει να τηρείται η υποχρέωση της προηγούμενης ακρόασης του ανήλικου και του κηδεμόνα, αφού έχει προηγηθεί έγγραφη ενημέρωση τους προ πενθημέρου όπου θα αναφέρει τον τόπο, την ημέρα, την ώρα της ακρόασης και θα προσδιορίζει το αντικείμενο του μέτρου ή της ενέργειας, σύμφωνα με το άρ. 6 του Ν. 2690/1999 (45 Α').

2. Η αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος είναι εκτελεστή διοικητική πράξη και υπόκειται στη διαδικασία έκδοσης που προβλέπεται για κάθε διοικητική πράξη. Επομένως, οι Σύλλογοι Διδασκόντων πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί. Συγκεκριμένα, για τη συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων συντάσσεται πρακτικό από το γραμματέα που επικυρώνεται από τον πρόεδρο του Συλλόγου και στο οποίο θα πρέπει να μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών καθώς και ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την **απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών** αλλά **στο πρακτικό θα πρέπει να καταχωρίζονται οι γνώμες και τα ονόματα των μελών που μειοψήφησαν** (άρ.15, Ν. 2690/1999). Δεν επιτρέπεται η λευκή ψήφος, η δήλωση «παρών» ή η αδικαιολόγητη αποχή.

3. θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στις παιδαγωγικές μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενες περιπτώσεις για το συγκεκριμένο μαθητή και αναλυτική αναφορά των κυρώσεων που επιβλήθηκαν πριν την υιοθέτηση της τελευταίας κατά σειρά κύρωσης.

4. θα πρέπει να τηρείται ειδική και επαρκής αιτιολόγηση ως προς την αναγκαιότητα της ποινής. Προκειμένου να είναι πλήρης η σχετική αιτιολογία, πρέπει να παρατίθεται στην πειθαρχική απόφαση τόσο τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν το παράπτωμα όσο και οι λόγοι για τους οποίους κρίθηκε ότι πρέπει να επιβληθεί η βαρύτερη ποινή της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που με την ίδια απόφαση τιμωρούνται περισσότεροι του ενός μαθητή με την ίδια ποινή, η αιτιολογία θα πρέπει να διαχωρίζεται για τον κάθε

μαθητή χωριστά. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμάται ότι ο συγκεκριμένος μαθητής θα ωφεληθεί από την αλλαγή αυτή.

5. Η επιβολή της κύρωσης της αλλαγής του σχολικού περιβάλλοντος δε θα πρέπει να ανακοινώνεται δημόσια ώστε να μην περιορίζεται η παιδαγωγική αξία της επιβαλλόμενης κύρωσης και να αποφεύγεται η διαπόμπευση του μαθητή.

6. Ο Προϊστάμενος ή ο Διευθυντής Εκπαίδευσης επιλέγει τη σχολική μονάδα στην οποία θα γίνει η μετεγγραφή μετά την αλλαγή του σχολικού περιβάλλοντος και η αρμοδιότητα του είναι μόνο εκτελεστική (παρ. 4, άρ. 16, Π.Δ. 104/1979).

7. Θα πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη αν λειτουργεί άλλη αντίστοιχη σχολική μονάδα στην περιοχή.

8. Δεν είναι νόμιμο να επιβάλλει ο Σύλλογος Διδασκόντων τη σχολική κύρωση της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος σε μαθητή του οποίου τη διαγωγή έχει ήδη χαρακτηρίσει ως "κοσμία" και δεν είναι επίσης νόμιμο ο αυτός Σύλλογος να επιβάλλει την ίδια κύρωση για παρεκκλίσεις του μαθητή από την αξιουμένη από το νόμο συμπεριφορά κατά το προηγούμενο σχολικό έτος.

Διάρκεια ισχύος της Ποινής Αλλαγή Σχολικού Περιβάλλοντος

Ε3/705/1985 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας , αναφορικά με το θέμα, σας γνωρίζουμε ότι **η ποινή της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος**, άρθρο 30 και 31 του Π.Δ. 294/79 **ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους** και μετά τη λήξη δηλαδή **το επόμενο σχολικό έτος ο μαθητής μπορεί να επανέλθει στο πρώτο σχολείο που φοιτούσε.**

Π.Δ.104/79 Αρ.16

§4. Περί των κατά το παρόν άρθρον μετεγγραφών την αποφασιστικήν αρμοδιότητα έχει ο προϊστάμενος της οικείας εκπαιδευτικής περιφέρειας Γενικός Επιθεωρητής , εξαιρέσει των ενεργουμένων προς υλοποίησιν των κυρώσεων αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος, δια τας οποίας πλην της επιλογής του εις ο η μετεγγραφή σχολείου η αρμοδιότης είναι μόνον εκτελεστική.

Εγκύκλιος Γ2/6563/21-11-1996 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Δεν υπάρχει διάταξη που να επιτρέπει ομαδική αποβολή μαθητών από τα μαθήματα τους, ούτε αποβολή εκ περιτροπής. Κάτι τέτοιο θα ήταν αντιπαιδαγωγικό και όχι σύμφωνο με το πνεύμα και τους στόχους της εκπαίδευσης.

Άλλωστε δεν είναι δυνατόν να επιβάλλεται κύρωση σε μαθητές που δεν διαπιστώθηκε η προσωπική τους ευθύνη και η παρέκκλιση τους από την « προσήκουσα διαγωγή », όπως αυτή περιγράφεται στο Π.Δ. 104/79.

Διαγωγή Μαθητών

Π.Δ. 104/1979 (ΦΕΚ 23 Α'), Άρθρο 26

1. Η συμπεριφορά μαθητών, η καθ' οιονδήποτε τρόπον εκδηλουμένη εντός και εκτός του σχολείου δια πράξεων ή παραλείψεων, συνιστά την διαγωγήν αυτών.

2. Η διαγωγή περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων της σχολικής καταστάσεως των καθ' έκαστον σχολικόν έτος εις το Γυμνάσιον ή Λύκειον φοιτώντων μαθητών και ελέγχεται, χαρακτηρίζεται και καταχωρίζεται εις τα οικεία βιβλία κατά τας διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

3. Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσις προς τους διέποντας την σχολική ζωήν κανόνας και προς τας ηθικάς αρχάς του κοινωνικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διαβιούν, αποτελεί υποχρέωσιν αυτών, πάσα δε παρέκκλισις εκ ταύτης, εκδηλουμένη δι' υπαιτίου πράξεως ή παραλείψεως, αποτελεί αντικείμενον παιδαγωγικού ελέγχου και εν ανάγκη αντιμετωπίζεται δια σχολικών κυρώσεων κατά τας διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

4. Η διαγωγή εκάστου μαθητού χαρακτηρίζεται "κοσμιωτάτη", "κοσμία", επίμεπτη", αναλόγως των συνιστώντων αυτήν χαρακτηριστικών στοιχείων κατά τας κατωτέρω διακρίσεις:

α) "κοσμιωτάτη" χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινός όταν ούτος τηρή απολύτως την κατά την έννοιαν της παρ.3 του παρόντος άρθρου προσήκουσαν διαγωγήν.

β) "κοσμία" χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινός όταν ούτος τηρή μεν κατά κανόνα την κατά την έννοιαν της παρ.3 του παρόντος άρθρου προσήκουσαν διαγωγήν ουχί όμως άνευ παρεκκλίσεων.

γ) "επίμεπτη" χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινός όταν ούτος παρεκκλίνη από την προσήκουσαν, κατά κανόνα την κατά την έννοιαν της παρ.3 του παρόντος άρθρου, διαγωγήν εις βαθμόν ανεπίτρεπτον, αλλ' η παρέκκλισις αύτη κρίνεται επιδεκτική παιδαγωγικής επανορθώσεως εντός του αυτού σχολικού περιβάλλοντος.

Όταν ο μαθητής παρεκκλίνη από την προσήκουσαν, κατά την έννοιαν της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, διαγωγήν εις βαθμόν ώστε η παρέκκλισις αύτη να δημιουργή παιδαγωγικόν πρόβλημα υπερβαίνον τας επανορθωτικάς δυνατότητας του εις ο φοιτά σχολείου, ο μαθητής ούτος υποχρεούται εις αλλαγήν σχολικού περιβάλλοντος, ίνα εν τω πλαισίω νέων σχολικών συνθηκών τω παρασχεθή η ευχέρεια βελτιώσεως της διαγωγής του.

5. Ο ετήσιος χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών εκάστου Γυμνασίου ή Λυκείου ενεργείται κατά την λήξη του διδακτικού έτους δι' ειδικής πράξεως του συλλόγου των διδασκόντων αποφαινομένου κατά πλειοψηφίαν επί τη βάσει της εν γένει εν τε τω σχολείω και εκτός αυτού συμπεριφοράς τούτων και των τυχόν εις τα οικεία βιβλία κατακεχωρισμένων στοιχείων κυρώσεων ή ηθικών αμοιβών, προσηκόντως συνεκτιμωμένων κατά την κρίσιν του συλλόγου των διδασκόντων.

Προκειμένου περί χαρακτηρισμού της διαγωγής μαθητού τινός ως "κοσμίας" ή "επίμεπτης" η κατά τα ανωτέρω πράξις του συλλόγου των διδασκόντων δέον να είναι ητιολογημένη.

6. Δια της αυτής πράξεως χαρακτηρίζεται και η μέχρι της ημέρας του χαρακτηρισμού διαγωγή των κατά το άρθρο 24 ελλιπώς ή ανεπαρκώς φοιτησάντων.

7. (Όπως συμπληρώθηκε με την 5 Αρ.1 Π.Δ. 294/80)

Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής μαθητών, ως καθαρώς παιδαγωγικού χαρακτήρος δεδομένον, αποτελεί στοιχείον "σχολικής χρήσεως" και αναγράφεται επί του τίτλου.

8. Ουδεμία τροποποίησης διαγωγής μαθητού υπό του συλλόγου των διδασκόντων χωρεί μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον οριστικήν έξοδον τούτου εκ του σχολείου

232.1/29/Γ/3370/25.5.79 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

8. Η διαγωγή των μαθητών που σύμφωνα με την 7 του Αρ.26 του Π.Δ. 104/79 αποτελεί στοιχείο σχολικής αποκλειστικά χρήσεως, δεν έχει την έννοια ότι δεν αναγράφεται στους τίτλους αλλά ότι δεν μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τον μαθητή στην εξωσχολική και γενικά την κοινωνική ζωή του.

Η 8 του ίδιου άρθρου για την μη τροποποίηση της διαγωγής μαθητών μετά την οριστική έξοδο τους από το σχολείο έχει την εφαρμογή της και στους μαθητές παρελθόντων ετών.

Γ2/1504/15.5.84 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σχετικά με τον ετήσιο χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων Μ.Γ.Ε. σας πληροφορούμε ότι στη σχετική πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων πρέπει να αναγράφονται με πληρότητα και σαφήνεια οι συγκεκριμένοι λόγοι εξαιτίας των οποίων ο Σύλλογος αποφαινεται για το χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών.

Και ως προς τον χαρακτηρισμό της διαγωγής ως "κοσμιωτάτη", είναι αρκετή η ομόφωνη γνώμη του συλλόγου των διδασκόντων η οποία εκφράζεται συνολικά για όλους αυτούς τους μαθητές.

Σε ότι αφορά το χαρακτηρισμό της διαγωγής ως "κοσμίας" ή "επίμεμπτης" απαιτείται πλήρως θεμελιωμένη αιτιολογία του Συλλόγου, ώστε η απόφαση να είναι αμάχητη σε κάθε περίπτωση (προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κλπ)

Δεν επιτρέπεται να χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητών κοσμία" ή "επίμεμπτη" με την αιτιολογία "..... διότι κατά την διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων η συμπεριφορά του ήταν ανεπίτρεπτη...". Ο λόγος αυτός έτσι γενικά διατυπωμένος δεν αποτελεί ισχυρή αιτιολογία του χαρακτηρισμού της διαγωγής. Η απόφαση του συλλόγου των καθηγητών στην περίπτωση αυτή είναι ανατρέψιμη.

18890/Γ2/14-02-2011/ΥΠΔΒΜΘ

ΘΕΜΑ: «Αποτύπωση καλών πρακτικών σχολικών μονάδων Δ.Ε. για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και επιθετικότητας μεταξύ μαθητών».

Ο Συνήγορος του Παιδιού, κατά τη διάρκεια των επισκέψεών του στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διαπίστωσε την έντονη ανησυχία της εκπαιδευτικής κοινότητας

και των μαθητών σχετικά με την εξάπλωση βίαιων συμπεριφορών ανάμεσα σε μαθητές αλλά και το ότι το σχολείο έχει τη δυνατότητα να παρέμβει αποτελεσματικά, τόσο για την πρόληψη όσο και για την αντιμετώπιση και αποτροπή των φαινομένων αυτών.

Για την αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της επιθετικότητας είναι απαραίτητο να διασφαλισθούν οι συνθήκες γενικότερης λειτουργικότητας και ευνομίας στη σχολική κοινότητα, καθώς και να αναπτυχθεί κλίμα συνεργασίας, συμμετοχής και αλληλοσεβασμού ανάμεσα στα μέλη της, διασφαλίζοντας τα δικαιώματα των ανήλικων μελών της. Οι σημαντικότεροι παράγοντες προκειμένου να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη μείωση της σχολικής βίας είναι οι ακόλουθοι:

- ♦ Διαμόρφωση καλού σχολικού κλίματος επικοινωνίας, διαλόγου και εμπιστοσύνης, ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές. Το κλίμα επικοινωνίας και διαλόγου θα πρέπει να υποστηρίζεται έμπρακτα τόσο από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας, όσο και από τους εκπαιδευτικούς μέσα στις τάξεις.

- ♦ Αξιοποίηση του θεσμού των μαθητικών συμβουλίων για την ενίσχυση της ανάδειξης των απόψεων των μαθητών.

- ♦ Παρακολούθηση και προστασία των μελών της σχολικής κοινότητας από οποιαδήποτε απειλή ή άσκηση βίας σε βάρος τους. Κάθε εκπαιδευτικός ή μαθητής θα πρέπει να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του ή τα παράπονά του και εφόσον χρειάζεται, να λαμβάνει εγγυήσεις για την αποτροπή της επανάληψης βλαπτικών συμπεριφορών.

- ♦ Επαρκής ενημέρωση των μαθητών και επικοινωνία στις τάξεις, σχετικά με την άσκηση, το σεβασμό και την προστασία των δικαιωμάτων όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Ειδικότερα, θα πρέπει να γίνονται συζητήσεις και ενημερώσεις σχετικά με την άσκηση βίας, πώς εκδηλώνεται αλλά και για τους τρόπους που μπορεί να αποτραπεί με την συνδρομή όλων.

- ♦ Καθιέρωση διαδικασιών ακρόασης με την συνδρομή του Προϊσταμένου Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, όταν εκδηλώνεται ένα περιστατικό βίας και ανάθεση ρόλων συμβούλων σε εκπαιδευτικούς με ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να εξηγούν τις συμπεριφορές τους, να εκφράζουν τις απόψεις τους, να επικοινωνούν ύστερα από την εκδήλωση βίαιων ενεργειών και να γίνεται προσπάθεια συμφιλίωσης μεταξύ των εμπλεκόμενων.

- ♦ Επιβολή κυρώσεων ύστερα από προσεκτική ακρόαση των μερών και με την συνδρομή του Σχολικού Συμβούλου αλλά και του Προϊσταμένου Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, όπου αυτή κρίνεται αναγκαία.

- ♦ Ενίσχυση του ρόλου των μαθητών στη διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων, ενδεχόμενα μέσα από τη δημιουργία ομάδων φιλίας ή διαμεσολάβησης, ανάλογα με τις δυνατότητες υποστήριξης των ομάδων αυτών από τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας.

- ♦ Ανάπτυξη προαιρετικών ομαδικών δραστηριοτήτων που ενδιαφέρουν τους μαθητές και βοηθούν στην καλλιέργεια στενότερων δεσμών και σχέσεων συνεργασίας μεταξύ τους (π.χ. ομάδες εφημερίδας, περιοδικού, αθλητισμού, ιστολογίου κ.τ.λ.).

- ♦ Τακτική επικοινωνία με τους γονείς και ευαισθητοποίησή τους, έτσι ώστε να βρίσκονται κοντά στα παιδιά τους και στους προβληματισμούς τους, επικοινωνώντας διαλεκτικά μαζί τους.
- ♦ Συνεργασία ολόκληρης της σχολικής κοινότητας, τόσο σε επίπεδο σχολικού συμβουλίου, όσο και μέσα από τη διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης, συζητήσεων, εκθέσεων που θα προάγουν τις ειρηνικές σχέσεις αλλά και την εγρήγορση όλων, με απώτερο στόχο την αποτροπή της εκδήλωσης μορφών βίας, επιθετικότητας και εκφοβισμού μεταξύ μαθητών. Με την αδιαμφισβήτητη συμβολή σας στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ευελπιστούμε στη συνεργασία σας, για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, με σεβασμό στα δικαιώματα όλων των μελών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Σχολικοί Περιπάτοι και Εκπαιδευτικές Εκδρομές

12928/Γ2/ 10 –11- 2011, ΥΠΑΔΒΜΘ , ΦΕΚ 2769/2-12-2011

«Εκδρομές–Μετακινήσεις μαθητών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας».

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις:

α. Των άρθρων 18 και 45 του ν. 1566/1985 (Φ.Ε.Κ. 167, τ.Α΄/30.09.1985) «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».

β. Του άρθρου 111, παρ. 13 του ν. 1892/1990 (Φ.Ε.Κ. 101, τ.Α΄/31.07.1990) «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

γ. Του άρθρου 18 του ν. 2303/1995 (Φ.Ε.Κ. 80, τ.Α΄/05.05.1995) «Πληρωμή αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων μέσω τραπεζικού συστήματος και άλλες διατάξεις».

δ. Του άρθρου 7, παρ. 2, του ν. 2525/1997 (Φ.Ε.Κ. 188, τ.Α΄/ 23.09.1997) «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

ε. Του άρθρου 2, παρ. 6 του ν. 2986/2002 (Φ.Ε.Κ. 24, τ.Α΄/13.02.2002) «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις».

στ. Των άρθρων 3 και 4 του ν. 3475/2006 (Φ.Ε.Κ. 146, τ.Β΄/13.07.2006) «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».

ζ. Του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87, τ.Α΄/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».

η. Του άρθρου 20, παρ. 4 του π.δ. 104/1979 (Φ.Ε.Κ. 23, τ.Α΄/07.02.1979) «Περί σχολικού και διδακτικού έτους, υπηρεσιακών βιβλίων, εγγραφών, μετεγγραφών, φοιτήσεως, διαγωγής και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης».

2. Την υπ΄ αριθμ. Γ2/4867/28–08–1992 υπουργική απόφαση, (ΦΕΚ 629, τ.Β΄/23.10.1992) «Σχολικές Δραστηριότητες».

3. Την υπ΄ αριθμ. Γ2/455/07–02–2000 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 161, τ.Β΄/16.02.2000) «για την Αγωγή Σταδιοδρομίας».

4. Την υπ΄ αριθμ. Δ1/Φ.353.1./324/105657 υπουργική απόφαση (Φ.Ε.Κ. 1340, τ.Β΄/16.10.2002) «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. και των

συλλόγων των διδασκόντων», όπως τροποποιήθηκε με την υπουργική απόφαση 353.1/1/4517/Δ1/17-01-2003 (Φ.Ε.Κ. 64, τ.Β'/24.01.2003).

5. Την υπ' αριθμ. 117223/Ι Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 1615, τ.Β'/06.10.2010) «Μετακινήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών στο εξωτερικό στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ανταλλαγών, αδελφοποιήσεων, εγκεκριμένων προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων και άλλων προγραμμάτων».

6. Την υπ' αριθμ. 1720/2006/ΕΚ απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2006.

7. Την υπ' αριθμ. 45784/ΙΑ υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 831, τ.Β'/25.05.07) «Μετακινήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών στο εξωτερικό στο πλαίσιο υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων».

8. Την 1120/Η/07.01.2010 (Φ.Ε.Κ. 1, τ.Β'/08.01.2010) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων «Καθορισμός αρμοδιοτήτων Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου και Ιωάννη Πανάρητου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

9. Την ανάγκη πραγματοποίησης μετακινήσεων, εντός και εκτός της χώρας, μαθητών και συνοδών εκπαιδευτικών Δημοσίων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο υλοποίησης περιπάτων, εκδρομών, επισκέψεων, εγκεκριμένων προγραμμάτων και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

10. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98, τ.Α'/22.04.2005).

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, **αποφασίζουμε:**

Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους είναι δυνατό να πραγματοποιούνται για τους μαθητές των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σχολικοί περίπατοι, ημερήσιες εκπαιδευτικές εκδρομές, πολυήμερες εκπαιδευτικές εκδρομές (εσωτερικού και εξωτερικού), εκπαιδευτικές και διδακτικές επισκέψεις και επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων, ενώ κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατό να πραγματοποιούνται μετακινήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών ανταλλαγών, αδελφοποιήσεων και δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας.

Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1 - Σχολικοί Περίπατοι

1. Ως σχολικός περίπατος ορίζεται η οργανωμένη από το σχολείο ομαδική μετάβαση μαθητών σε τόπους που βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τη σχολική μονάδα. Η μετάβαση αυτή γίνεται πεζή ή με χρήση μεταφορικού μέσου, εντός του διδακτικού ωραρίου και έχει στόχο κοινωνικοποιητικό, ψυχαγωγικό, παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό. Σχολικούς περιπάτους είναι δυνατό να πραγματοποιούν οι μαθητές όλων των τάξεων.

2. Οι **περίπατοι** πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του ωραρίου λειτουργίας των σχολείων, **δεν υπερβαίνουν τους πέντε (5) συνολικά σε όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους** και δεν πραγματοποιούνται περισσότεροι του ενός (1) μέσα στον ίδιο μήνα. Συνιστάται να καταρτίζεται ενδεικτικός προγραμματισμός του συνόλου των περιπάτων ενός διδακτικού έτους από το Σύλλογο Διδασκόντων Καθηγητών, κατά την έναρξη του διδακτικού έτους, στο πλαίσιο του προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου. Η τοποθεσία και η ακριβής ημερομηνία πραγματοποίησης του περιπάτου μπορούν να διαφοροποιηθούν σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό, εάν συντρέχουν λόγοι που σχετίζονται με τη λειτουργία του σχολείου ή είναι απαγορευτικές οι καιρικές συνθήκες ή εάν υπάρχει πρόταση για επιλογή καταλληλότερης τοποθεσίας.

3. Πέραν του αρχικού προγραμματισμού, για την πραγματοποίηση περιπάτου λαμβάνεται απόφαση από το Σύλλογο των Διδασκόντων Καθηγητών. Μετά τη λήψη της σχετικής απόφασης, ενημερώνεται η αρμόδια προϊσταμένη εκπαιδευτική αρχή.

4. Οι **διδάσκοντες καθηγητές είναι υποχρεωμένοι να συνοδεύσουν τους μαθητές στον περίπατο**, εκτός εάν κατά την κρίση του Συλλόγου η συμμετοχή κάποιου καθηγητή καθίσταται αδύνατη.

5. **Σε μαθητή** που **απουσιάζει** από το **σχολικό περίπατο καταχωρίζονται απουσίες ισάριθμες με τις διδακτικές ώρες** που προβλέπονται από το ωρολόγιο πρόγραμμα της ημέρας κατά την οποία πραγματοποιείται ο περίπατος. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση του περιπάτου χρησιμοποιείται μεταφορικό μέσο, για τη συμμετοχή του μαθητή κατατίθεται υπεύθυνη δήλωση από τον κηδεμόνα του. Αν ο κηδεμόνας δεν συμφωνεί, δεν καταχωρίζονται απουσίες.

6. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή διδακτική διαδικασία τις ημέρες πραγματοποίησης των σχολικών περιπάτων, συνιστάται συγκροτημένες ομάδες μαθητών να έχουν τη δυνατότητα εναλλακτικά να πραγματοποιούν εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο σχολικών δραστηριοτήτων ή καινοτόμων προγραμμάτων, εφόσον έχουν γίνει οι προαπαιτούμενες ενέργειες.

Άρθρο 2 - Εκπαιδευτικές Εκδρομές

1. Οι εκπαιδευτικές εκδρομές αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα της αγωγής των μαθητών, γιατί τους δίνουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τόπους που έχουν ιδιαίτερη μορφωτική αξία, να γνωρίσουν τα επιτεύγματα του ανθρώπου μέσα στη μακροχρόνια πορεία του πολιτισμού και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους. Για το σκοπό αυτό επιλέγονται περιοχές με ιδιαίτερη εκπαιδευτική αξία (πολιτιστική, αρχαιολογική, ιστορική, οικολογική), ενώ κρίνεται απαραίτητη η προηγούμενη ενημέρωση και παροχή πληροφοριών στους μαθητές σχετικά με τον τόπο τον οποίο πρόκειται να επισκεφθούν, ώστε να εξασφαλίζεται η απόκτηση όσο το δυνατόν πιο πλούσιων εμπειριών.

Τις εκδρομές επιβάλλουν εκπαιδευτικοί λόγοι, οι οποίοι απορρέουν από τον παιδαγωγικό–μορφωτικό χαρακτήρα του σχολείου και επομένως, κρίνεται σκόπιμο να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την πραγματοποίησή τους.

2. Πραγματοποιείται **μία (1) ημερήσια εκδρομή** χωρίς διανυκτέρευση για τους μαθητές όλων των τάξεων των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οποτεδήποτε μέσα στο διδακτικό έτος, **έως και δέκα (10) ημέρες από τη λήξη των μαθημάτων**. Σε περίπτωση που για την πραγματοποίησή της επιλέγονται οργανωμένοι χώροι όπως αθλητικά κέντρα, τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές κατασκηνώσεις και άλλα, θα πρέπει να είναι πιστοποιημένοι και να διαθέτουν σχετική άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες υπηρεσίες και κατάλληλες προδιαγραφές για την υποδοχή μαθητών. Ο αρχηγός της εκδρομής θα πρέπει να ελέγχει εκ των προτέρων την καταλληλότητα του χώρου υποδοχής και να ζητά αντίγραφα των σχετικών αδειών και πιστοποιητικών τόσο των εγκαταστάσεων όσο και των παρεχόμενων υπηρεσιών (άθλησης, εστίασης κλπ.).

3. Πραγματοποιείται μία (1) πολυήμερη εκδρομή από τους μαθητές της τελευταίας τάξης των Γενικών (ΓΕ.Λ.) και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και της Β' τάξης των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) στο εσωτερικό της χώρας ή σε χώρες του εξωτερικού, κατά το χρονικό διάστημα από 15 Οκτωβρίου έως 18 Δεκεμβρίου και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων, η οποία έχει διάρκεια συνολικά μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η εκδρομή αυτή, ανάλογα με τη χιλιομετρική απόσταση από τον τόπο προορισμού και τον τρόπο μετακίνησης των μαθητών, μπορεί να έχει διάρκεια έως επτά (7) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών.

4. Θεωρείται σημαντικό να ενισχύεται το ενδιαφέρον για την πραγματοποίηση εκδρομών στο εσωτερικό της χώρας σε περιοχές με αρχαιολογικό, περιβαλλοντικό, ιστορικό ενδιαφέρον και φυσικό κάλλος.

Άρθρο 3

I. Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πλαίσιο των καινοτόμων προγραμμάτων Σχολικών δραστηριοτήτων

Πραγματοποιούνται έως **δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις**, ή επισκέψεις σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) διάρκειας έως δύο (2) εργάσιμων ημερών ή έως τεσσάρων (4) ημερών, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, οποτεδήποτε μέσα στο σχολικό έτος –εξαιρουμένων των περιόδων ενδοσχολικών και πανελλαδικών εξετάσεων–, στο πλαίσιο εγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αγωγής υγείας, πολιτιστικών θεμάτων και αγωγής σταδιοδρομίας ή λοιπών καινοτόμων δράσεων και προγραμμάτων) και αφορούν στη συγκεκριμένη ομάδα μαθητών – εκπαιδευτικών οι οποίοι υλοποιούν τα προαναφερόμενα προγράμματα.

II. Μετακινήσεις – επισκέψεις σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)

Ειδικότερα, οι επισκέψεις αυτές πραγματοποιούνται για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα των Κ.Π.Ε. για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη σύμφωνα με τις κατά έτος οδηγίες της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 4

Διδακτικές επισκέψεις

1. Εντός του Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών ενσωματώνονται στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου πολλαπλές πηγές πληροφόρησης και εκπαίδευσης εντός και εκτός των φυσικών συνόρων του σχολείου.

Στο πλαίσιο αυτό, δίνεται η δυνατότητα διεξαγωγής μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος σε εξωσχολικούς χώρους, με τη διοργάνωση σχετικών διδακτικών επισκέψεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ετήσιου σχεδιασμού του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο τάξης και σχολικής μονάδας. Με τον τρόπο αυτό, η εμπειρία συνιστά τη βάση απόκτησης της γνώσης και το σχολείο ανοίγεται στη ζωή και στην κοινωνία.

2. Διδακτικές επισκέψεις είναι δυνατό να πραγματοποιούνται σε χώρους επιστημονικής, ιστορικής, θρησκευτικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής αναφοράς, σε μονάδες παραγωγής, αξιοθέατα κλπ., κατόπιν συνεννόησης και σε συνεργασία με τους αρμόδιους κατά περίπτωση δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, όπως οι υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, ιστορικά αρχεία, δημοτικές βιβλιοθήκες, φυσιολατρικές λέσχες, επιμελητήρια, επιστημονικούς συλλόγους, κέντρα νεότητας, δημόσιους οργανισμούς, εκθεσιακούς και μουσειακούς χώρους, εργαστήρια, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

3. Πραγματοποιούνται οποτεδήποτε μέσα στο διδακτικό έτος έως εννέα (9) ανά τάξη διδακτικές επισκέψεις, με διάρκεια μίας ή περισσότερων διδακτικών ωρών. Ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτικών επισκέψεων μπορεί να παραταθεί έως και δύο ώρες πέραν του ωραρίου λειτουργίας του σχολείου. Οι επισκέψεις αναφέρονται σε συγκεκριμένη ενότητα των διδακτικών αντικειμένων του αναλυτικού προγράμματος και πραγματοποιούνται ύστερα από συναίνεση του σχολικού συμβούλου ειδικότητας ή, εναλλακτικά, του συμβούλου γενικής παιδαγωγικής ευθύνης.

Άρθρο 5

Εκπαιδευτικές ανταλλαγές και αδελφοποιήσεις

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατό να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών και εκπαιδευτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο εξωτερικό, στο πλαίσιο υλοποίησης αδελφοποιήσεων, εκπαιδευτικών ανταλλαγών, εγκεκριμένων προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, διμερών προγραμμάτων, συμμετοχών σε διεθνείς συναντήσεις, συνέδρια, διαγωνισμούς και άλλες διεθνείς εκδηλώσεις.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιούνται μετακινήσεις στο εξωτερικό, με διάρκεια έως πέντε (5) εργάσιμες ημέρες ή έως επτά (7) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, εντός του σχολικού έτους, εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος μίας εβδομάδας πριν την έναρξη των εξετάσεων (ενδοσχολικών και πανελλαδικών) έως τη λήξη τους, στις οποίες συμμετέχουν συγκεκριμένες ομάδες του σχολείου, ύστερα από σχετική απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών και με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο. Ειδικότερα, όσον αφορά στις αδελφοποιήσεις επιτρέπεται η πραγματοποίηση μίας (1) μετακίνησης το χρόνο ανά σχολική μονάδα.

Άρθρο 6

A. Ευρωπαϊκά προγράμματα και δραστηριότητες

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατό να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών και εκπαιδευτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων.

Ο αριθμός των μετακινήσεων ανά έτος, η χρονική περίοδος μετακίνησης και ο αριθμός των μετακινούμενων μαθητών και εκπαιδευτικών, οι οποίοι πρέπει απαραίτητως να ανήκουν στη σχολική μονάδα και στην παιδαγωγική ομάδα του προγράμματος, καθορίζονται σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας του εγκεκριμένου σχεδίου στο οποίο εντάσσεται η μετακίνηση, με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας, ιδιαίτερα κατά την περίοδο πανελλαδικών και ενδοσχολικών εξετάσεων.

B. Προϋποθέσεις μετακινήσεων

Για τη περίπτωση των μετακινήσεων του άρθρου 6 ισχύουν τα κάτωθι:

i. Δικαιολογητικά για συμμετοχή σε σχέδια συνεργασίας / συμπράξεις ευρωπαϊκών προγραμμάτων

α. Αίτηση, η οποία υπογράφεται και σφραγίζεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του σχολείου.
β. Πρόσκληση και πρόγραμμα της επίσκεψης από το ξένο σχολείο ή το φορέα υποδοχής.
γ. Επίσημη έγκριση του προγράμματος από το φορέα συντονισμού σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο.

δ. Αντίγραφο του πρακτικού συγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας.

ε. Σε περίπτωση μετακίνησης μαθητών, υποβάλλονται επιπλέον τα κάτωθι δικαιολογητικά:

1) αντίγραφο του Πρακτικού του Συλλόγου Διδασκόντων, στο οποίο αναφέρονται:

- η απόφαση του Συλλόγου για την πραγματοποίηση της επίσκεψης
- ο κωδικός και ο τίτλος του σχεδίου
- τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών και του/των συνοδών εκπαιδευτικών

2) βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου ότι τηρεί στο γραφείο του τις ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων ή κηδεμόνων των συμμετεχόντων ανήλικων μαθητών, με τις οποίες επιτρέπουν στα παιδιά τους να συμμετάσχουν στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα.

ii. Δικαιολογητικά για συμμετοχή σε δράσεις ατομικής κινητικότητας (προπαρασκευαστικές επισκέψεις, σεμινάρια επιμόρφωσης ή κατάρτισης)

α. Αίτηση υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο εκπαιδευτικό και από το Διευθυντή του σχολείου στο οποίο ανήκει. Εάν ο εκπαιδευτικός συμπληρώνει ωράριο σε περισσότερα του ενός σχολεία, την αίτηση συνυπογράφουν οι Διευθυντές όλων των σχολείων που διδάσκει ο αιτών.

β. Αντίγραφο της σύμβασης με το φορέα συντονισμού σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο.

γ. Πρόσκληση και πρόγραμμα από το φορέα υποδοχής.

Γ. Διαδικασία έγκρισης μετακινήσεων

Οι αιτήσεις μετακίνησης θα πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση στον οικείο αιρετό Περιφερειάρχη, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν την ημερομηνία πραγματοποίησης της μετακίνησης, μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών από τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι μετακινούμενοι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι μέλη της παιδαγωγικής ομάδας που έχει οριστεί για την υλοποίηση του σχεδίου. Στις αποφάσεις μετακίνησης θα πρέπει να αναγράφονται ρητά τα ονόματα των εκπαιδευτικών και των μαθητών που πρόκειται να μετακινηθούν.

Οι εκθέσεις από τις μετακινήσεις κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και στην αρμόδια Εθνική Μονάδα Συντονισμού. Αντιθέτως, οι αποφάσεις μετακίνησης δεν κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

Επισκέψεις στη Βουλή των Ελλήνων

α. Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους είναι δυνατό να πραγματοποιούνται επισκέψεις στο «Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία» των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που προσκαλούνται από τον Πρόεδρο του Ίδρύματος, ύστερα από αίτησή τους.

β. Οι επισκέψεις αυτές εντάσσονται στις εκπαιδευτικές εκδρομές, αποτελούν ανεξάρτητο πρόγραμμα και αφορούν στους μαθητές όλων των τάξεων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

γ. Οι επισκέψεις στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, ανάλογα με την απόσταση, μπορεί να συμπεριλαμβάνουν έως δύο (2) διανυκτερεύσεις, ενώ για τη νησιωτική Ελλάδα και τις ακριτικές–παραμεθόριες περιοχές έως τρεις (3) διανυκτερεύσεις. Οι επισκέψεις στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων πραγματοποιούνται από την έναρξη του διδακτικού έτους έως και δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Α. Προϋποθέσεις μετακινήσεων

Άρθρο 8

1. Για κάθε **εκδρομή–μετακίνηση μαθητών απαιτείται απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών** της σχολικής μονάδας που πραγματοποιεί τη μετακίνηση με αιτιολόγηση για την επιλογή του σκοπού και του τόπου προορισμού, η οποία λαμβάνεται, εκτός από την περίπτωση του άρθρου 1, **είκοσι πέντε (25) ημέρες** πριν από την πραγματοποίηση των πολυήμερων εκδρομών και **δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την πραγματοποίηση των ημερήσιων εκδρομών**. Σε περίπτωση κατά την οποία εκφράζεται τεκμηριωμένη ένσταση για την υλοποίηση της εκδρομής–μετακίνησης από μέλη του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών, ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας στο ίδιο πρακτικό αιτιολογεί το σκεπτικό της πραγματοποίησής της.

Με την απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών ορίζονται απαραίτητως:

i. Ο αρχηγός της εκδρομής–μετακίνησης και ο αναπληρωτής του που πρέπει να είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί.

ii. Οι συνοδοί καθηγητές και οι αναπληρωτές τους, που είναι εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, πλην των αναπληρωτών καθηγητών με μειωμένο ωράριο και των ωρομισθίων, και σε αναλογία ένας εκπαιδευτικός ανά τριάντα (30) μαθητές για μετακινήσεις στο εσωτερικό και ένας (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές για μετακινήσεις στο εξωτερικό, σε κάθε περίπτωση εκτός του αρχηγού. Ο αρχηγός της εκδρομής–μετακίνησης, καθώς και οι συνοδοί καθηγητές, θα πρέπει να ανήκουν στο Σύλλογο των Διδασκόντων Καθηγητών του σχολείου που πραγματοποιεί την εκδρομή, ενώ προηγούνται οι διδάσκοντες στην αντίστοιχη τάξη. Στην περίπτωση μετακινήσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων, οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στη μετακίνηση πρέπει να είναι οπωσδήποτε μέλη της παιδαγωγικής ομάδας.

iii. Η ημερομηνία αναχώρησης και επιστροφής.

iv. Ο τόπος όπου θα πραγματοποιηθεί η εκδρομή.

v. Το αναλυτικό πρόγραμμα της εκδρομής, το οποίο πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα, για να επιτυγχάνεται τόσο ο σκοπός της, που είναι εκπαιδευτικός και μορφωτικός, όσο και η ασφαλής μετακίνηση των μαθητών.

Στο αναλυτικό πρόγραμμα θα πρέπει να αναγράφονται οι ακριβείς ώρες αναχώρησης από το σχολείο και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη μετακίνηση, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως, επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού, ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

vi. Στις **περιπτώσεις μετακινήσεων** των άρθρων 3 και 5, εφόσον οι μετακινήσεις πραγματοποιούνται **στο πλαίσιο εγκεκριμένων προγραμμάτων**, στο πρακτικό **αναγράφεται απαραίτητως η απόφαση έγκρισης του προγράμματος.**

2. Για την **περίπτωση του άρθρου 2 απαιτείται η συμμετοχή στην εκδρομή του 70% του αριθμού των μαθητών** της τάξης ή του σχολείου. Ειδικά για τις πολυήμερες εκδρομές των μαθητών των Επαγγελματικών Λυκείων και των Επαγγελματικών Σχολών απαιτείται η συμμετοχή του 70% των μαθητών της τάξης ή της ειδικότητας. Σχολεία με μικρό αριθμό μαθητών είναι δυνατό να πραγματοποιούν πολυήμερες εκδρομές μετά από σύμπραξη–συνεργασία με άλλα σχολεία και με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Για τις μετακινήσεις των περιπτώσεων 3 και 5 τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών αναγράφονται στην απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών του ίδιου άρθρου.

3. Για τις επισκέψεις του άρθρου 7 απαιτείται η συμμετοχή του 1/2 των μαθητών της τάξης.

4. Σε **κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο ο γονέας/κηδεμόνας να καταθέτει στο Διευθυντή** του σχολείου **αυτοπροσώπως ενυπόγραφη υπεύθυνη δήλωση**, με την οποία συναινεί για τη συμμετοχή του παιδιού του στη σχεδιαζόμενη εκδρομή–μετακίνηση, αφού προηγουμένως ενημερωθεί εγγράφως για το αναλυτικό πρόγραμμα της εκδρομής–μετακίνησης και συμφωνεί για την πιστή τήρησή του, καθώς και για τις

υποχρεώσεις των μαθητών. Επίσης, στην ίδια υπεύθυνη δήλωση, ο γονέας/κηδεμόνας θα αναγράφει αν ο μαθητής έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Στην περίπτωση κατά την οποία ο μαθητής έχει χρόνιο πρόβλημα υγείας η υπεύθυνη δήλωση θα συνοδεύεται με ενημερωτικό σημείωμα όπου θα αναγράφονται: α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής, (πρέπει να ελέγχεται το απόθεμα για τη διάρκεια της εκδρομής–μετακίνησης), β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο του θεράποντος ιατρού. Οι υπεύθυνες δηλώσεις κατατίθενται εντός προθεσμίας που ορίζεται από το Διευθυντή του σχολείου. Οι ενήλικες μαθητές υπογράφουν και καταθέτουν οι ίδιοι την υπεύθυνη δήλωση.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών του σχολείου είναι δυνατό να συμμετέχουν στην εκδρομή έως και **δύο (2) μέλη του Συλλόγου των Γονέων και Κηδεμόνων**, με δική τους δαπάνη, χωρίς σ` αυτή την περίπτωση να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών.

6. Με αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών του σχολείου **είναι δυνατό μαθητής με ειδικές ανάγκες να συμμετέχει σε εκδρομή/μετακίνηση με συνοδεία συγγενικού του προσώπου**, με δική του δαπάνη. Απαγορεύεται αυστηρά σε οποιοδήποτε άλλο άτομο, πλην των ρητά αναφερόμενων στην Πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών, με οικονομική ή χωρίς οικονομική επιβάρυνση, να συμμετέχει σε σχολική εκδρομή–μετακίνηση.

B. Έγκριση εκδρομών–μετακινήσεων

Άρθρο 9

Οι **εκδρομές–μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό εγκρίνονται από τον οικείο αιρετό Περιφερειάρχη**, μετά από έλεγχο και αντίστοιχη εισήγηση του οικείου Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μόνο για τις μετακινήσεις του άρθρου 6.

Άρθρο 10

1. Για να χορηγηθεί η έγκριση της εκδρομής–μετακίνησης πρέπει να πληρούνται όλες οι κατά περίπτωση προαναφερόμενες προϋποθέσεις και να **υποβληθούν έγκαιρα στα αρμόδια εγκριτικά όργανα** τα εξής:

i. Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών, σύμφωνα με το άρθρο 8.

ii. Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου ότι καλύπτεται ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετοχής των μαθητών (για τις περιπτώσεις των άρθρων 2, 4 και 7 της παρούσας), βάσει των υπεύθυνων δηλώσεων των γονέων/κηδεμόνων τους. **Ο Διευθυντής του σχολείου βεβαιώνει, επίσης, ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/ κηδεμόνων όλων των μαθητών** που συμμετέχουν στην εκδρομή–μετακίνηση ή των ιδίων, αν είναι ενήλικοι.

iii. Ειδικά για τις επισκέψεις του άρθρου 7 απαιτούνται ακόμα: α) Ηλεκτρονική αίτηση του σχολείου στο Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, β) Πρόσκληση του Προέδρου του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων, γ) Ετήσια έγκριση του προγράμματος των επισκέψεων στο

Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων και της μετακίνησης των σχολείων από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

2. Εφόσον υπάρχουν σοβαροί λόγοι εξαιτίας των οποίων καθίσταται αδύνατη η πραγματοποίηση της εκδρομής–μετακίνησης στην ημερομηνία που είχε αρχικά αποφασιστεί, είναι δυνατή η πραγματοποίησή της σε άλλη ημερομηνία με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων Καθηγητών και σε συνεννόηση με το τουριστικό γραφείο, με βάση τις αντικειμενικές δυνατότητες, αλλά εντός των προβλεπόμενων από την παρούσα Υπουργική Απόφαση χρονικών περιόδων. Επίσης, είναι δυνατή η αλλαγή των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και μαθητών, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις όσον αφορά στον αριθμό των συμμετεχόντων μαθητών και των συνοδών εκπαιδευτικών. Σε κάθε περίπτωση ενημερώνεται εγγράφως η αρμόδια για την έγκριση της εκδρομής αρχή.

Άρθρο 11

Τα **δικαιολογητικά προς έγκριση** των εκδρομών–μετακινήσεων υποβάλλονται ιεραρχικά στον οικείο Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, **τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες** για τις πολυήμερες εκδρομές και δεκατρείς ημέρες¹³⁾ για τις μονοήμερες εκδρομές πριν την αναχώρηση των εκδρομέων–μετακινουμένων.

Ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αφού διαπιστώσει τη νομιμότητα της εκδρομής–μετακίνησης, συντάσσει σχετική εισήγηση, την οποία κοινοποιεί στον Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και εν συνεχεία τη διαβιβάζει, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του άρθρου 10, στον οικείο αιρετό Περιφερειάρχη.

Γ. Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών–μετακινήσεων

Άρθρο 12

Οι εκδρομές–μετακινήσεις οργανώνονται από το σχολείο με ευθύνη του Διευθυντή. Ενδεικνύεται να προγραμματίζονται κατά το δυνατόν παράλληλα με άλλες μετακινήσεις, ώστε να μη διαταράσσεται για μεγάλο χρονικό διάστημα η ομαλή διδακτική διαδικασία.

Άρθρο 13

Εφόσον πρόκειται για **ημερήσια**, απλή μετακίνηση των μαθητών, ο Διευθυντής του σχολείου **λαμβάνει τουλάχιστον τρεις (3) προσφορές για την επιλογή του μεταφορικού μέσου**, τις οποίες ανακοινώνει στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Άρθρο 14

1. Για τις **προγραμματιζόμενες εκδρομές–μετακινήσεις**, ο Διευθυντής του σχολείου **προκηρύσσει στην ιστοσελίδα της αρμόδιας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εκδήλωση ενδιαφέροντος, στην οποία υποχρεωτικά θα καταγράφονται:** α) προορισμός/οί, β) προβλεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων, γ) μεταφορικό/ά μέσο/α και τυχόν πρόσθετες προδιαγραφές, δ) «κατηγορία» καταλύματος, ε) λοιπές υπηρεσίες (παρακολούθηση εκδηλώσεων, επίσκεψη χώρων κλπ.), στ) υποχρεωτική Ασφάλιση Ευθύνης Διοργανωτή, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Συνιστάται στα σχολεία να ζητούν και την πρόσθετη προαιρετική ασφάλιση, που καλύπτει τα έξοδα σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας. Για τις παραπάνω υπηρεσίες πρέπει να ζητείται η τελική

συνολική τιμή του οργανωμένου ταξιδιού, αλλά και η επιβάρυνση ανά μαθητή, ώστε οι προσφορές να είναι οικονομικά και ποιοτικά συγκρίσιμες. Η προσφορά του ταξιδιωτικού γραφείου θα κάνει ρητή αναφορά στην κατηγορία του καταλύματος που προτείνει. Οι προσφορές, που θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3), κατατίθενται κλειστές στο σχολείο. Με κάθε προσφορά κατατίθεται από το ταξιδιωτικό γραφείο απαραίτητως και υπεύθυνη δήλωση ότι διαθέτει ειδικό σήμα λειτουργίας, το οποίο βρίσκεται σε ισχύ.

2. Για την αξιολόγηση των προσφορών και την επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, συγκροτείται Επιτροπή, με Πράξη του Διευθυντή του σχολείου, η οποία αποτελείται από τον ίδιο, ως πρόεδρο, δύο (2) συνοδούς–εκπαιδευτικούς, που ορίζονται από το Σύλλογο των Διδασκόντων Καθηγητών, έναν (1) εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, εφόσον λειτουργεί τέτοιος Σύλλογος, και από εκπροσώπους του 15/μελούς Μαθητικού Συμβουλίου ή των 5/μελών Συμβουλίων των Μαθητικών Κοινοτήτων που θα λάβουν μέρος στην εκδρομή–μετακίνηση, οι οποίοι εκπροσωπούνται με μία (1) ψήφο.

Η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα και ευθύνη επιλογής του ταξιδιωτικού γραφείου που θα πραγματοποιήσει την εκδρομή–μετακίνηση. Η επιλογή του ταξιδιωτικού γραφείου καταγράφεται στο πρακτικό που συντάσσεται και στο οποίο αναφέρονται με σαφήνεια τα κριτήρια επιλογής. Το εν λόγω πρακτικό, εφόσον ζητηθεί, κοινοποιείται από το Διευθυντή του σχολείου σε κάθε συμμετέχοντα ή/και έχοντα νόμιμο δικαίωμα να ενημερωθεί, ο οποίος μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά της επιλογής εντός δύο (2) ημερών από τη σύνταξη του πρακτικού επιλογής.

3. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών και την εξέταση των ενδεχόμενων ενστάσεων, γίνεται η τελική επιλογή του ταξιδιωτικού γραφείου και το σχολείο συντάσσει σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού (ιδιωτικό συμφωνητικό), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, που υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στη **σύμβαση περιλαμβάνονται** απαραίτητως τα εξής:

- i.** Το εγκεκριμένο από το Σύλλογο Διδασκόντων Καθηγητών αναλυτικό πρόγραμμα της εκδρομής.
- ii.** Το όνομα του ξενοδοχείου, η κατηγορία του, ο αριθμός δωματίων και κλινών και οι παρεχόμενες από αυτό υπηρεσίες.
- iii.** Η Ασφάλεια αστικής επαγγελματικής ευθύνης.
- iv.** Το συνολικό κόστος της εκδρομής και κόστος ανά μαθητή.
- v.** Τους Γενικούς Όρους συμμετοχής στην εκδρομή.

4. Το **σχολείο υποχρεούται να αναρτά στον πίνακα ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του τις προσφορές των τουριστικών γραφείων, τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού** που υπογράφτηκε, καθώς **και τον αριθμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου επαγγελματικής ευθύνης.**

5. Οι Διευθυντές των σχολείων, για την πραγματοποίηση της εκδρομής, οφείλουν να συνεννοούνται με τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων αποζημίωσης των συνοδών καθηγητών και του αρχηγού.

6. Μετά τον προγραμματισμό των πολυήμερων εκδρομών–μετακινήσεων, με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου, καταχωρείται η εκδρομή–μετακίνηση στην ειδική ηλεκτρονική διεύθυνση του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ., προκειμένου να ενημερώνονται οι υπηρεσίες άλλων Υπουργείων, οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και οι Περιφέρειες του τόπου προορισμού των εκδρομών, ώστε να λαμβάνεται κάθε αναγκαίο μέτρο για την ασφαλή μετακίνηση των μαθητών και την τήρηση των διατάξεων που καθορίζουν τους όρους λειτουργίας των χώρων διαμονής, εστίασης και ψυχαγωγίας.

7. Οι εκδρομές–μετακινήσεις των μαθητών είναι δυνατό να πραγματοποιούνται με τα εναέρια, θαλάσσια, οδικά και σιδηροδρομικά μέσα μεταφοράς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι ασφάλειας για καθένα από αυτά.

8. Για την **ασφαλή μετακίνηση των μαθητών**, η εκκίνηση των εκδρομών–μετακινήσεων θα γίνεται από το χώρο του σχολείου, **δε θα πραγματοποιείται πριν από τις 6 π.μ.**, ενώ η **άφιξη στον τόπο προορισμού** ή η επιστροφή στο σχολείο θα πραγματοποιείται το **αργότερο έως τις 10 μ.μ.**, όταν η εκδρομή πραγματοποιείται οδικώς. Σε περίπτωση χρήσης δεύτερου μεταφορικού μέσου, είναι δυνατό να διαφοροποιηθούν τα παραπάνω προβλεπόμενα χρονικά όρια εκκίνησης–άφιξης με απόφαση του αιρετού Περιφερειάρχη της Διοικητικής Περιφέρειας.

Επίσης, κάθε είδους μετακίνηση των μαθητών στον τόπο διαμονής τους κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης των εκδρομών θα γίνεται σε χρόνο σύμφωνο με το εγκεκριμένο πρόγραμμα της εκδρομής.

9. Πριν από την αναχώρηση, **ο Διευθυντής του σχολείου σε συνεργασία με τον αρχηγό της εκδρομής–μετακίνησης και τους συνοδούς καθηγητές τονίζει στους μαθητές την ανάγκη για τη σχολαστική τήρηση του προγράμματος της εκδρομής** και την υποδειγματική συμπεριφορά τους, έτσι ώστε να επιτευχθούν σε όλη τη διάρκεια της εκδρομής η ασφαλής μετακίνηση, η διαμονή και η ψυχαγωγία, καθώς και οι εκπαιδευτικοί στόχοι.

10. Σε περίπτωση μετακίνησης με **τουριστικά λεωφορεία**, ο αρχηγός της εκδρομής–μετακίνησης φροντίζει να αναρτηθεί στα οχήματα ευανάγνωστη πινακίδα με την ένδειξη «**Σχολική Εκδρομή** – (όνομα σχολείου)» σε εμφανή σημεία στο πρόσθιο και οπίσθιο μέρος του οχήματος, η οποία διατηρείται έως το τέλος της εκδρομής.

11. Η **τήρηση του προγράμματος της εκδρομής, καθώς και η ασφάλεια των μαθητών σε όλη τη διάρκεια της μετακίνησης**, από την αναχώρηση έως και την επιστροφή τους, **αποτελεί ευθύνη του αρχηγού της εκδρομής και των συνοδών εκπαιδευτικών**. Ο **Διευθυντής** του σχολείου, εφόσον η μετακίνηση γίνεται με τουριστικά λεωφορεία, απευθύνεται εγγράφως στη Διεύθυνση Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να διενεργηθεί έλεγχος των οχημάτων (έγγραφα καταλληλότητας οχήματος, επαγγελματική άδεια οδήγησης, έγγραφα οδηγού κλπ.), λίγο πριν την αναχώρηση των εκδρομέων. Οι συνοδοί καθηγητές επιβλέπουν τα όρια ταχύτητας και, εφόσον κρίνουν σκόπιμο, απευθύνονται στις αστυνομικές διευθύνσεις του τόπου προορισμού, για επανάληψη των ελέγχων.

12. Οι χώροι που επιλέγονται για τη διαμονή, εστίαση και ψυχαγωγία των μαθητών πρέπει να διαθέτουν νόμιμη άδεια λειτουργίας και να πληρούν τους όρους ασφάλειας και υγιεινής.

13. Σε έκτακτη ανάγκη ή ανυπέρβλητη δυσκολία που τυχόν προκύψει κατά τη διάρκεια της εκδρομής–μετακίνησης, ο αρχηγός απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στις κατά τόπο αρμόδιες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για το εσωτερικό και ζητά τη συνδρομή τους, ενώ για το εξωτερικό ζητά τη συνδρομή των πλησιέστερων πρεσβευτικών ή προξενικών αρχών, καθώς και του αρμόδιου Συντονιστή Εκπαίδευσης Εξωτερικού, των οποίων τα τηλέφωνα και τις διευθύνσεις έχει φροντίσει να πληροφορηθεί πριν την αναχώρηση.

14. Για κάθε εκδρομή–μετακίνηση στο εξωτερικό των εκπαιδευτικών και των μαθητών, είναι απαραίτητη η ασφαλιστική κάλυψη για τη διάρκεια του ταξιδιού και της διαμονής. Για εκδρομές – μετακινήσεις σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να απευθύνονται στα γραφεία του οικείου Οργανισμού Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.) απ’ όπου εκδίδεται η ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης, η οποία ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Για τους μαθητές θα πρέπει να μεριμνήσουν έγκαιρα οι γονείς τους, απευθυνόμενοι στον ασφαλιστικό τους φορέα, προκειμένου να έχουν τη σχετική πληροφόρηση και να προβούν στην έκδοση ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης για τα παιδιά τους. Σε περίπτωση εκπαιδευτικής επίσκεψης σε χώρα η οποία δεν είναι κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται η έγκαιρη ενημέρωση της Πρεσβείας ή του πλησιέστερου Προξενείου της Ελλάδας στη χώρα αυτή και η κοινοποίηση της σχετικής Απόφασης μετακίνησης στη Διεύθυνση Ε1 του Υπουργείου Εξωτερικών (φαξ: 210 – 3682 277).

15. Ο τελικός έλεγχος των δαπανηθέντων για την εκδρομή χρημάτων που προήλθαν από τυχόν πόρους των μαθητικών κοινοτήτων γίνεται από το Διευθυντή του σχολείου.

16. Μετά την ολοκλήρωση της εκδρομής–μετακίνησης ο αρχηγός, σε συνεργασία με τους συνοδούς καθηγητές, συντάσσει λεπτομερή έκθεση σχετικά με τη διεξαγωγή της, την τήρηση του προγράμματος και το βαθμό επίτευξης των εκπαιδευτικών στόχων της. Επίσης, συντάσσει φύλλο αξιολόγησης των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από το τουριστικό γραφείο, με βάση αντικειμενικά στοιχεία. Η έκθεση και το φύλλο αξιολόγησης υποβάλλονται στο Διευθυντή του σχολείου για ενημέρωση του ιδίου και του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών και κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υποβάλλει συγκεντρωτική έκθεση των σχολείων της περιοχής ευθύνης του στον Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ο οποίος με τη σειρά του συντάσσει την τελική έκθεση για τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειάς του και την υποβάλλει στο αρμόδιο Γραφείο του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

17. Για την ενημέρωση των σχολείων τηρείται στις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης φάκελος εκδρομών, στον οποίο κατατίθενται από το Διευθυντή κάθε σχολείου:

i. Αντίγραφα των συμβάσεων των σχολείων με τα τουριστικά γραφεία.

ii. Έκθεση και φύλλο αξιολόγησης του τουριστικού γραφείου, τα οποία συντάσσονται από τον αρχηγό της εκδρομής και τους συνοδούς και αναφέρονται στην τήρηση των συμφωνηθέντων όρων από τα τουριστικά γραφεία.

Άρθρο 15

Με την ισχύ της παρούσας καταργείται η Υπουργική Απόφαση 13324/Γ2/17-02-2006 (Φ.Ε.Κ. 206, τ.Β'), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει θέματα της παρούσας απόφασης, όσον αφορά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Βραβεία - Τιμητικές διακρίσεις Μαθητών (Προϋποθέσεις)

Άρθρο 30 του Π.Δ 104/79 (Φ.Ε.Κ 23/Α/7-2-1979)

1. Εις μαθητές επιτυχάνοντες γενικό βαθμό ετήσιας προόδου «άριστα» και επιδείξαντες διαγωγή «κοσμιωτάτη» απονέμεται, κατόπιν αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων, «αριστείο προόδου» με επίδοση ειδικού διπλώματος.

2. Εις τον πρώτο κάθε τάξης ή τμήματος τάξης κάθε Σχολείου τυχόντα τουλάχιστον γενικού ετήσιου βαθμού «λίαν καλώς» (16 - 18 ¹/₂) και επιδείξαντα διαγωγή «κοσμιωτάτη απονέμεται, κατόπιν αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων, «βραβείο προόδου» με επίδοση ειδικού διπλώματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας απονέμεται και εις τους ισοβαθμήσαντες ισότιμο αντίστοιχο «βραβείο προόδου».

3. Εις μαθητές δικαιούμενους κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος ίδιας τιμητικής διακρίσεως για πράξη αυτοθυσίας ή ασυνήθους ανιδιοτελούς φιλαλληλίας, ευθύς μετά την τέλεση της πράξεως, απονέμεται, δι' αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων, δημόσιος έπαινος ενώπιον του συνόλου των μαθητών και των διδασκόντων καθηγητών επί τούτο συνερχομένων.

Επί πλέον εις τους μαθητές αυτούς, οι οποίοι δια της αυτής ως άνω απόφασης του Συλλόγου των Διδασκόντων απαλλάσσονται απασών των τυχόν βαρυνουσών αυτών κυρώσεων με όλες τις συνέπειες τους, επιδίδεται ειδικό δίπλωμα κατά την από των διατάξεων του επόμενου άρθρου οριζόμενη ημέρα επισήμου απονομής των από του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος προβλεπομένων τιμητικών διακρίσεων.

4. Ο τύπος και οι διαστάσεις των από του παρόντος άρθρου προβλεπομένων ειδικών διπλωμάτων καθορίζεται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Γ2/2939/23-4-1998 Υ.Π.Ε.Π.Θ

Με την με αριθμό 612/11-3-1998 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ έγιναν δεκτά τα εξής που αναφέρονται στο «Βραβείο Προόδου» των μαθητών :

Οι διατάξεις του Π.Δ 104/79 για την απονομή του βραβείου (παράγραφος 2 του άρθρου 30) δεν κάνουν διάκριση μεταξύ των μαθητών που διδάχτηκαν και βαθμολογήθηκαν νόμιμα σε όλα τα μαθήματα και σε εκείνους, οι οποίοι έχουν απαλλαγεί νόμιμα και επομένως δεν βαθμολογούνται σε ένα ή περισσότερα από αυτά.

Αποκλειστικό, εν προκειμένω, κριτήριο είναι ο γενικός ετήσιος βαθμός, ο οποίος εξάγεται κατά τις ως άνω διατάξεις. Εφόσον, επομένως, ο γενικός ετήσιος βαθμός ενός μαθητή είναι ο μεγαλύτερος στην τάξη του ή στο τμήμα του κατέχει βέβαια διαγωγή κοσμιωτάτη, ο μαθητής αυτός δικαιούται το «Βραβείο Προόδου», έστω και αν έχει απαλλαγεί νόμιμα από μάθημα ή μαθήματα.

Απονομή τιμητικών διακρίσεων

ΑΡΘΡΟ 31 ΤΟΥ Π.Δ 104/79 (Φ.Ε.Κ 23/Α/7-2-1979)

Οι κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου τιμητικές διακρίσεις απονέμονται σε επίσημη τελετή κατά την ημέρα της εορτής της Σημαίας, στην οποία καλούνται να παραστούν εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και οι γονείς και οι κηδεμόνες των μαθητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ **Διδασκαλία μαθημάτων**

Διδασκαλία ξένων γλωσσών στα Γυμνάσια

Γ2/4637/04-09-2001 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Οι μαθητές του Γυμνασίου διδάσκονται δύο ξένες γλώσσες την Αγγλική, ως Α΄ ξένη γλώσσα, (ανεξάρτητα από τη διδασκαλία της στο Δημοτικό) και την Γαλλική ή Γερμανική ως Β΄ ξένη γλώσσα (παράλληλη διδασκαλία).

Η επιλογή της Β΄ ξένης γλώσσας γίνεται στην Α΄ Γυμνασίου και οι μαθητές τη συνεχίζουν και στις επόμενες τάξεις.

Η διδασκαλία της Αγγλικής γίνεται κατά επίπεδα γνώσης όπως ορίζεται με την Υπουργική Απόφαση Γ2/4230/12-7-96.

Ο τρόπος εφαρμογής της Αγγλικής σε επίπεδα αφορά κάθε σχολική μονάδα χωριστά και πρέπει να αντιμετωπίζεται με τρόπο ώστε να μην παρακωλύεται η διδασκαλία των άλλων μαθημάτων. Για τη διαδικασία αυτή είναι αναγκαία η συμβολή των Σχολικών Συμβούλων σε συνεργασία με τους Διευθυντές και το σύλλογο διδασκόντων.

Στα **Εσπερινά Γυμνάσια διδάσκεται ως ξένη γλώσσα μόνο η Αγγλική** και δεν είναι υποχρεωτική η διδασκαλία της σε επίπεδα γνώσης.

Για τη δημιουργία τμημάτων παράλληλης διδασκαλίας ξένης γλώσσας ο ελάχιστος αριθμός που απαιτείται είναι 12 μαθητές.

Σε απομονωμένα Γυμνάσια της ηπειρωτικής και νησιωτικής χώρας και μετά από αιτιολογημένη έκθεση του Προϊσταμένου της Δ/σης μπορούν να λειτουργήσουν τμήματα και με 8 μαθητές.

Διδασκαλία Αγγλικής κατά επίπεδα γνώσεων

Γ2/4230/12-07-1996 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις Πράξεις 23/1995, 30/1995 και 35/1995 του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
2. Τα νέα δεδομένα που προέκυψαν από την εισαγωγή γλώσσας στο Δημοτικό.
3. Την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ανομοιογένειας γνώσεων των μαθητών

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Να εφαρμοστεί υποχρεωτικά η διδασκαλία της αγγλικής κατά επίπεδα γνώσεων στο Γυμνάσιο κατά το σχολικό έτος 1996-97.

Ειδικότερα:

1. Επιβάλλεται η εφαρμογή της απλής οριζόντιας επιπεδοποίησης, η ανακατανομή δηλαδή των μαθητών κάθε τάξης ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων τους σε τμήματα χωρίς να μεταβληθεί ο αριθμός των ήδη υπαρχόντων τμημάτων. Η ανακατανομή αυτή θα ισχύει μόνο για τη διδασκαλία της αγγλικής.

2. Τα επίπεδα που θα προκύπτουν μπορεί να είναι δύο ή περισσότερα ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κάθε σχολείου και δε συμπίπτουν υποχρεωτικά με τον αριθμό τμημάτων κάθε τάξης. Συγκεκριμένα, είναι δυνατόν από τα τέσσερα τμήματα μιας τάξης τα δύο να αντιστοιχούν στο επίπεδο Α, το τρίτο στο επίπεδο Β και το τέταρτο στο επίπεδο Γ. Για καθαρά παιδαγωγικούς λόγους ο χαρακτηρισμός των τμημάτων δεν πρέπει να γίνεται με όρους όπως αρχάριοι, προχωρημένοι κ.τ.λ.

3. Διευκρινίζεται ότι σε μικρές σχολικές μονάδες, όπου υπάρχουν ένα μόνον τμήμα ανά τάξη, θα πρέπει να εφαρμοστεί, εφόσον απαιτείται, ο χωρισμός των μαθητών σε δύο τμήματα/ επίπεδα.

4. Επειδή το υπάρχον διδακτικό δυναμικό δεν επαρκεί για την ταυτόχρονη διδασκαλία του μαθήματος της αγγλικής σε όλα τα τμήματα μιας τάξης που θα προκύψουν από την εφαρμογή της επιπεδοποίησης, συνίσταται να συνδυαστεί η διδασκαλία της αγγλικής με τη διδασκαλία άλλων μαθημάτων, πράγμα που πρέπει να θεωρηθεί ως αφετηρία για τη σύνταξη του σχολικού προγράμματος.

5. Η ένταξη των μαθητών σε επίπεδα θα γίνει μετά από κατατακτήρια εξέταση, που θα διενεργείται μέσα στο μήνα Σεπτέμβριο κάθε σχολικού έτους.

Συνίσταται η συνεργασία των καθηγητών ειδικότητας με τον αρμόδιο σχολικό σύμβουλο, το Διευθυντή του Σχολείου και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης για την ομαλότερη εφαρμογή του θεσμού.

Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στο Γυμνάσιο

14302/Γ2/09-02-2012/ΥΠΔΒΜΘ, (ΦΕΚ 253/2012)

ΘΕΜΑ: «Διδασκαλία β' ξένης γλώσσας στο Γυμνάσιο»

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 5 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ Α' 167) «Δομή και λειτουργία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ Α' 188) «Ενιαίο Λύκειο, Πρόσβαση των Αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου και άλλες διατάξεις».

2. Τη με αρ. πρωτ. 105954/Γ2/03-09-2009 (ΦΕΚ Β' 1890) Υπουργική Απόφαση που καθορίζει το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ημερησίου Γυμνασίου.

3. Την 138580/Η/02-12-2011 (ΦΕΚ Β' 2748) κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Παρασκευή Χριστοφιλοπούλου».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

5. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

1) Οι μαθητές της Α' τάξης Γυμνασίου θα διδάσκονται ως β' ξένη γλώσσα την Γαλλική ή την Γερμανική ή την Ιταλική ή την Ισπανική (παράλληλη διδασκαλία).

Η δημιουργία τμημάτων παράλληλης διδασκαλίας ξένης γλώσσας θα γίνεται με τις εξής **προϋποθέσεις:**

α) Ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη δημιουργία τμήματος παράλληλης διδασκαλίας είναι δώδεκα (12) μαθητές. Σε απομονωμένα Γυμνάσια της ηπειρωτικής και της νησιωτικής χώρας, ο αριθμός αυτός μπορεί να μειωθεί στους δέκα (10) μαθητές, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου ελάχιστου αριθμού μαθητών για τη δημιουργία τμήματος σε μία γλώσσα προτίμησης, τότε οι μαθητές ακολουθούν υποχρεωτικά την επιλογή με τις περισσότερες προτιμήσεις.

Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός μαθητών της τάξης είναι μικρότερος του ελάχιστου αριθμού μαθητών για τη δημιουργία τμήματος, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και με την προϋπόθεση ύπαρξης διαθέσιμου εκπαιδευτικού, δημιουργείται τμήμα της γλώσσας με τις περισσότερες προτιμήσεις.

β) Η ύπαρξη διορισμένου εκπαιδευτικού της ξένης γλώσσας που θα διδάσκονται οι μαθητές, **είτε οργανικά τοποθετημένου στο σχολείο ή σε όμορο σχολείο με διαθέσιμες ώρες προς συμπλήρωση ωραρίου, είτε στη διάθεση του οικείου ΠΥΣΔΕ.**

2) Η επιλογή της β' ξένης γλώσσας γίνεται στην Α' τάξη του Γυμνασίου και οι μαθητές τη συνεχίζουν και στις επόμενες τάξεις.

3) Στη β' ξένη γλώσσα οι μαθητές χωρίζονται σε τμήματα τα οποία λειτουργούν παράλληλα.

Η κατανομή των μαθητών σε τμήματα καθορίζεται με βάση την αλφαβητική σειρά.

Τα αριθμητικά στοιχεία της παρ. 1 ισχύουν όταν στο σχολείο λειτουργεί ένα τμήμα για την κάθε ξένη γλώσσα. Τα τμήματα συμπτύσσονται και διαχωρίζονται ακολουθώντας τα ανώτερα όρια, όπως ισχύει και για τα υπόλοιπα μαθήματα. Συνεπώς δημιουργείται τμήμα για τη β' ξένη γλώσσα από τους μαθητές όλων των τμημάτων της ίδιας τάξης.

Σε περίπτωση που δεν μπορεί να γίνει ο χωρισμός των τμημάτων σύμφωνα με τα ανωτέρω, για την καλύτερη λειτουργία των σχολικών μονάδων τα τμήματα είναι δυνατόν να χωρίζονται σύμφωνα με την επιλογή των μαθητών στη β' ξένη γλώσσα και ακολουθείται η αλφαβητική σειρά εφόσον απαιτείται δημιουργία δυο ή περισσότερων τμημάτων με μαθητές που έχουν επιλέξει την ίδια ξένη γλώσσα και τα τμήματα της τάξης είναι περίπου ισοδύναμα.

Η με αρ. πρωτ. 71103/Γ2/24-06-2011 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1575) καταργείται.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2012-13.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Απαλλαγή Μαθητών Γυμνασίου από την Ξένη Γλώσσα

Π.Δ.188/85 Αρ.2

Παρ. 6. Όταν μαθητής σχολείου Μέσης Γενικής Εκπ/σης εγγράφεται ή μετεγγράφεται σε σχολείο που διδάσκεται διαφορετική ξένη γλώσσα από αυτή που διδάχθηκε στο σχολείο προέλευσης του, ο βαθμός του στη ξένη γλώσσα δεν υπολογίζεται για την προαγωγή ή απόλυση του, ούτε στο γενικό βαθμό προαγωγής ή απόλυσης. Η ρύθμιση αυτή ισχύει μόνον για τη σχολική χρονιά της εγγραφής ή μετεγγραφής του στο νέο σχολείο καθώς και για την επόμενη σχολική χρονιά φοίτησης. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις: α) διετών μαθητών εφόσον στην τάξη επαναφοίτησης τους αλλάζει η διδασκόμενη ξένη γλώσσα (εκτός των διετών μαθητών της Α' τάξης του Γυμνασίου) και β) μαθητών οι οποίοι εγγραφόμενοι ή μετεγγραφόμενοι σε άλλο σχολείο δεν αλλάζουν μεν ξένη γλώσσα, αλλά στην προηγούμενη τουλάχιστον τάξη, δε διδάχτηκαν στο σχολείο προέλευσης τους την ξένη γλώσσα, διότι δε γινόταν διδασκαλία της.

Για τους μαθητές των παραπάνω κατηγοριών υπολογίζεται ο βαθμός της Ξένης Γλώσσας, εφόσον ο κηδεμόνας τους ή οι ίδιοι (όταν είναι ενήλικοι) υποβάλουν στο σχολείο τους σχετική δήλωση το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Π.Δ. 123/1987

Άρθρο 2

Παρ. 2. Όταν **μαθητές τάξης ή τμήματος γυμνασίου ή λυκείου δε διδάχθηκαν καθ' όλου ξένη γλώσσα** για οποιοδήποτε λόγο, με την έναρξη της διδασκαλίας της οι μαθητές αυτής της τάξης ή τμήματος την πρώτη σχολική χρονιά διδάσκονται την Ξένη Γλώσσα με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος αυτού, όπως αυτό κάθε φορά ορίζεται αυτό για την Α' τάξη γυμνασίου, τη δεύτερη σχολική χρονιά διδάσκονται το αναλυτικό πρόγραμμα της Β' τάξης γυμνασίου κ.ο.κ. Οι μαθητές αυτοί εξετάζονται με τον προβλεπόμενο, κάθε φορά τρόπο εξέτασης των μαθητών της τάξης στην οποία φοιτούν, αλλά τα θέματα των γραπτών εξετάσεων καθορίζονται όπως προβλέπεται για τις αντίστοιχες τάξεις και οι βαθμοί τους στην ξένη γλώσσα υπολογίζονται για την προαγωγή ή απόλυση τους.

Παρ. 3. Όταν σε τμήμα, τάξη ή τάξεις γυμνασίου ή λυκείου **διακοπή η διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας** για οποιοδήποτε λόγο, οι μαθητές με την επανάληψη της διδασκαλίας της, συνεχίζουν την ξένη γλώσσα από εκεί που την σταμάτησαν, ανεξάρτητα από την τάξη στην οποία φοιτούν, εξετάζονται με τον προβλεπόμενο κάθε φορά τρόπο εξέτασης των μαθητών της τάξης στην οποία φοιτούν, αλλά τα θέματα των γραπτών εξετάσεων καθορίζονται όπως προβλέπεται για τις αντίστοιχες τάξεις των οποίων το αναλυτικό πρόγραμμα διδάσκονται και οι βαθμοί τους στην ξένη γλώσσα υπολογίζονται για την προαγωγή ή απόλυση τους.

Γ2/4997/18-09-1997 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Απαντώντας .... σας γνωρίζουμε ότι το μάθημα της Ξένης Γλώσσας, Αγγλικών στη περίπτωση σας ανήκει στο υποχρεωτικό πρόγραμμα του σχολείου και σε καμιά περίπτωση μαθητής, κάτοχος πιστοποίησης οποιουδήποτε φορέα, δεν απαλλάσσεται από την παρακολούθηση και τη συμμετοχή σε κάθε προφορική και γραπτή υποχρέωση του, αλλά θεωρείται κανονικός μαθητής ως προς αυτήν.

Διδασκαλία του μαθήματος Πληροφορική -Τεχνολογία Α' και Β' Γυμνασίου και Πληροφορική Γ' Γυμνασίου

Γ2/2678/24-4-97 Έγγραφο, ΥΠΕΠΘ

Σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος "Πληροφορική - Τεχνολογία" στην Α' και Β' τάξη Γυμνασίου και "Πληροφορική" στη Γ' τάξη Γυμνασίου, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το μάθημα "Πληροφορική - Τεχνολογία" στην Α' και Β' τάξη Γυμνασίου αποτελείται από δύο κλάδους και σύμφωνα με το υπ'αριθμ. 447 Π.Δ. (ΦΕΚ 185, τ. Α', 7-10-1993) κάθε κλάδος διδάσκεται από μία ώρα την εβδομάδα. Στη Γ' τάξη Γυμνασίου το μάθημα "Πληροφορική" διδάσκεται μία ώρα την εβδομάδα (Π.Δ. 174/94 ΦΕΚ 113 τ.Α'/ 6-7-94).

2. Η διδακτέα ύλη του κλάδου της Πληροφορικής των Α' και Β' τάξεων Γ/σίου και του μαθήματος Πληροφορικής της Γ' τάξης Γ/σίου καθορίζεται στο ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα (ΠΔ 446/93 ΦΕΚ 260/22-12-95 τ. Α'). Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διδασκαλία του μαθήματος ή του κλάδου "Πληροφορική" είναι η ύπαρξη εργαστηρίου Πληροφορικής και συστημάτων Η/Υ.

3. Για την αξιολόγηση και των δύο κλάδων του μαθήματος "Πληροφορική - Τεχνολογία" Α' και Β' Γυμνασίου **δεν διεξάγονται** γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις. Ο τελικός βαθμός για κάθε κλάδο του μαθήματος προκύπτει από το μέσο όρο των βαθμών των τριών Τριμήνων. Για τον κλάδο "Πληροφορική" **διεξάγονται** γραπτές ωριαίες δοκιμασίες. Η προφορική αξιολόγηση στον κλάδο Πληροφορική θα γίνεται από τον διδάσκοντα με βάση το ενδιαφέρον του μαθητή για το μάθημα, αλλά και τη ικανότητα του για αναπαραγωγή βασικών πρακτικών και μεθόδων που έχει διδαχθεί.

Για τον κλάδο της Τεχνολογίας ο βαθμός προκύπτει σαν αποτέλεσμα αξιολόγησης όλων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που προβλέπονται από το Αναλυτικό πρόγραμμα (π.χ. κατασκευές των μαθητών, γραπτές εργασίες, παρουσιάσεις στα σεμινάρια, συμμετοχή σε ομαδικές εργασίες, αξιοποίηση πηγών πληροφόρησης του τεχνολογικού περιβάλλοντος, κατασκευαστικά σχέδια κ.ά., θέματα που έχει διαπραγματευθεί το σύνολο της τάξης. Οι ερωτήσεις θα αναφέρονται τόσο σε θεωρητικά όσο και σε κατασκευαστικά θέματα).

Για τον κλάδο Τεχνολογία η προφορική αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για το μάθημα στο Αναλυτικό πρόγραμμα. Θα εξεταζονται δηλαδή οι μαθητές στα θέματα που έχει διαπραγματευθεί το σύνολο της τάξης (οι ερωτήσεις θα αναφέρονται τόσο σε θεωρητικά όσο και σε κατασκευαστικά θέματα).

Το μάθημα "Πληροφορική" της Γ' Γυμνασίου ανήκει σύμφωνα με το Π.Δ. 213/89 στην Α' ομάδα μαθημάτων και **διεξάγονται γραπτές ωριαίες δοκιμασίες καθώς και γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις σύμφωνα με το Π.Δ. 409/94 (ΦΕΚ 226 τ. Α).**

Μαθητές της Β' τάξης Γυμνασίου που μετεγγράφησαν από Γυμνάσιο, στο οποίο δεν εδιδάσκετο ο κλάδος της Πληροφορικής, σε Γυμνάσιο που διδάσκεται, μόνο για τη σχολική χρονιά εγγραφής, παρακολουθούν τον κλάδο κανονικά και βαθμολογούνται. Ο βαθμός τους στον κλάδο αυτό δεν υπολογίζεται ούτε για την προαγωγή τους ούτε για την εξαγωγή του γενικού βαθμού προαγωγής, προάγονται δε με βάση το βαθμό τους στον κλάδο της Τεχνολογίας. Η ανωτέρω απαλλαγή ισχύει **μόνο** για τον κλάδο της Πληροφορικής και όχι για τον κλάδο της Τεχνολογίας.

Μαθητές της Γ' τάξης Γυμνασίου που μετεγγράφησαν από Γυμνάσιο στο οποίο δεν εδιδάσκετο το μάθημα της Πληροφορικής, σε Γυμνάσιο που διδάσκεται, μόνο για τη σχολική χρονιά εγγραφής, παρακολουθούν το μάθημα κανονικά, βαθμολογούνται και συμμετέχουν στις εξετάσεις. Ο βαθμός τους στο μάθημα αυτό δεν υπολογίζεται ούτε για την προαγωγή ή απόλυσή τους ούτε για την εξαγωγή του γενικού βαθμού προαγωγής ή απόλυσης.

Για τους ανωτέρω μαθητές υπολογίζεται ο βαθμός στο μάθημα ή στον κλάδο της Πληροφορικής, εφόσον ο κηδεμόνας τους υποβάλλει στο σχολείο τους σχετική δήλωση το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης των μαθημάτων.

Παρακαλούμε να λάβουν ενυπόγραφα γνώση της εγκυκλίου αυτής οι καθηγητές που διδάσκουν "Πληροφορική", " Τεχνολογία".

Διδασκαλία του μαθήματος Πληροφορική-Τεχνολογία

Γ2/1904/31-3-97 Έγγραφο ΥΠΕΠΘ

Έχοντας υπόψη

- 1) Τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ.11, του άρθρου 24 παρ. 2 του Ν.1566/1985 για «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167 τ.Α')
- 2) Τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για «Διδασκαλία των μαθημάτων «Πληροφορική - Τεχνολογία» Α' και Β' τάξεων Γυμνασίου και Πληροφορικής της Γ' τάξης Γυμνασίου» (18-9-95)
- 3) Το Π.Δ. 213/89 (ΦΕΚ 98 τ.Α' 18/4/89)
- 4) Το Π.Δ. 465/81 (ΦΕΚ 129 τ.Α' 15/5/81)
- 5) Το Π.Δ. 447/93 (ΦΕΚ 185 τ.Α' 7/10/93)

Αποφασίζουμε

1) Το μάθημα «Πληροφορική - Τεχνολογία» που διδάσκεται στην Α' και Β' τάξη Γυμνασίου κατατάσσεται στη Β' ομάδα (και οι δύο κλάδοι).

Όταν για οποιοδήποτε λόγο διδάσκεται μόνο ο ένας κλάδος, για την εξαγωγή του αποτελέσματος της ετησίας προόδου υπολογίζεται ο διδασκόμενος κλάδος αυτοτελώς ως μάθημα της Β' ομάδας.

Για τους παραπεμπόμενους μαθητές λόγω ελλιπούς φοίτησης ισχύει το άρθρο 1 του Π.Δ. 157/86(ΦΕΚ 60 τ.Α').

Οι **μαθητές που απερρίφθησαν στο μάθημα αυτό και παραπέμφθηκαν στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου θα εξετασθούν προφορικά** σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.5 του Π.Δ. 182/84(ΦΕΚ 60 τ.Α').

2) Για τη **διδασκαλία** και των δύο κλάδων του μαθήματος "Πληροφορική - Τεχνολογία" Α' και Β' Γυμνασίου θα ακολουθηθεί η εξής πρακτική:

i. Το τμήμα χωρίζεται σε δύο ομάδες μαθητών όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος υπερβαίνει τους είκοσι και το εργαστήριο Πληροφορικής διαθέτει επτά τερματικά. Την πρώτη διδακτική ώρα της εβδομάδας η πρώτη ομάδα θα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής και η δεύτερη ομάδα θα διδάσκεται Τεχνολογία στο εργαστήριο Τεχνολογίας ή στην αίθουσα του τμήματος, εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας. Τη δεύτερη διδακτική ώρα της εβδομάδας θα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής η δεύτερη ομάδα και η πρώτη ομάδα θα διδάσκεται Τεχνολογία σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα ή στην αίθουσα του τμήματος εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας.

ii. Όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος δεν υπερβαίνει τους είκοσι, το τμήμα δεν χωρίζεται σε δύο ομάδες. Η Πληροφορική διδάσκεται στο εργαστήριο Πληροφορικής και η Τεχνολογία διδάσκεται στο εργαστήριο Τεχνολογίας ή στην αίθουσα του τμήματος εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας.

iii. Λόγος μη κάλυψης του ενός από τους δύο κλάδους (Πληροφορικής -Τεχνολογίας) είναι η μη ύπαρξη μονίμων ή αναπληρωτών -ωρομισθίων καθηγητών για τον αντίστοιχο κλάδο. Επομένως κάθε κλάδος διδάσκεται υποχρεωτικά, εκτός εάν δεν υπάρχει το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό και αφού έχει εξαντληθεί όλη η επετηρίδα των αναπληρωτών-ωρομισθίων καθηγητών αυτού του κλάδου.

Όταν δεν καλύπτεται διδακτικά ο ένας από τους δύο κλάδους (Πληροφορική - Τεχνολογία) το μάθημα της Πληροφορικής ή Τεχνολογίας διδάσκεται σε συνδυασμό με οποιοδήποτε άλλο μάθημα. Την πρώτη διδακτική ώρα η πρώτη ομάδα διδάσκεται Πληροφορική ή Τεχνολογία στο εργαστήριο και η δεύτερη διδάσκεται το επιλεγμένο μάθημα στην αίθουσα του τμήματος. Τη δεύτερη διδακτική ώρα η διδασκαλία γίνεται αντίστροφα.

3) Για τη διδασκαλία του μαθήματος "Πληροφορική" Γ' Γυμνασίου θα ακολουθηθεί η εξής πρακτική:

i. Όταν **ο αριθμός των μαθητών του τμήματος υπερβαίνει τους είκοσι** και το εργαστήριο Πληροφορικής διαθέτει επτά τερματικά **το τμήμα χωρίζεται σε δύο ομάδες μαθητών.**

Το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται σε συνδυασμό με οποιοδήποτε άλλο μάθημα και κατά προτεραιότητα με **το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό.** Την πρώτη διδακτική ώρα της εβδομάδας η πρώτη ομάδα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής και η δεύτερη ομάδα διδάσκεται το επιλεγμένο μάθημα στην αίθουσα του τμήματος. Τη δεύτερη διδακτική ώρα η διδασκαλία γίνεται αντίστροφα.

ii. Όταν ο αριθμός των μαθητών στο τμήμα **δεν υπερβαίνει τους είκοσι**, το τμήμα **δεν χωρίζεται σε δύο ομάδες** και η διδασκαλία γίνεται κανονικά στο εργαστήριο Πληροφορικής.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Διδασκαλία του Μαθήματος Πληροφορική-Τεχνολογία

104013/Γ2/12-09-2011

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις των παρ. 10 και 11 του άρθρου 5 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ Α' 167) «Δομή και λειτουργία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ Α' 188) «Ενιαίο Λύκειο, Πρόσβαση των Αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου και άλλες διατάξεις».

Τη με αρ. πρωτ. 105954/Γ2/03-09-2009 (ΦΕΚ Β' 1890) Υπουργική Απόφαση που καθορίζει το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ημερησίου Γυμνασίου.

Τη με αρ. πρωτ. 68419/Γ2/06-07-2006 (ΦΕΚ Β' 984) κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αριθμός μαθητών ανά τμήμα στα Γυμνάσια και στα Ενιαία Λύκεια»

Την 1120/Η/7-1-2010 (ΦΕΚ Β1) κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με θέμα: «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων».

Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Το μάθημα «Πληροφορική – Τεχνολογία» που διδάσκεται στην Α' και Β' τάξη Γυμνασίου κατατάσσεται στη Β' ομάδα (και οι δύο κλάδοι).

Για τη διδασκαλία και των δύο κλαδών του μαθήματος «Πληροφορική – Τεχνολογία» Α' και Β' Γυμνασίου θα ισχύσουν τα εξής:

i) Όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος **δεν υπερβαίνει τους εικοσιένα (21)**, το τμήμα **δεν χωρίζεται σε δύο ομάδες**. Η Πληροφορική διδάσκεται στο εργαστήριο Πληροφορικής και η Τεχνολογία διδάσκεται στο εργαστήριο Τεχνολογίας ή στην αίθουσα του τμήματος, εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας.

ii) Το τμήμα **χωρίζεται σε δύο ομάδες μαθητών** όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος υπερβαίνει τους εικοσιένα (21). Την πρώτη διδακτική ώρα της εβδομάδας η πρώτη ομάδα θα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής και η δεύτερη ομάδα θα διδάσκεται Τεχνολογία στο εργαστήριο Τεχνολογίας ή στην αίθουσα του τμήματος, εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας. Τη δεύτερη διδακτική ώρα της εβδομάδας θα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής η δεύτερη ομάδα και η πρώτη

ομάδα θα διδάσκεται Τεχνολογία στο εργαστήριο Τεχνολογίας ή στην αίθουσα του τμήματος, εφόσον δεν υπάρχει εργαστήριο Τεχνολογίας.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος «**Πληροφορική**» στη **Γ' τάξη Γυμνασίου** θα ισχύσουν τα εξής:

i) Όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος δεν υπερβαίνει τους εικοσιένα (21), το τμήμα δεν χωρίζεται σε δύο ομάδες και η διδασκαλία γίνεται κανονικά στο εργαστήριο Πληροφορικής.

ii) Το τμήμα χωρίζεται σε δύο ομάδες μαθητών όταν ο αριθμός των μαθητών του τμήματος υπερβαίνει τους εικοσιένα (21). Το μάθημα της Πληροφορικής διδάσκεται σε συνδυασμό με οποιοδήποτε άλλο μάθημα. Την πρώτη διδακτική ώρα της εβδομάδας η πρώτη ομάδα διδάσκεται Πληροφορική στο εργαστήριο Πληροφορικής και η δεύτερη ομάδα διδάσκεται το επιλεγμένο μάθημα στην αίθουσα του τμήματος. Τη δεύτερη διδακτική ώρα η διδασκαλία γίνεται αντίστροφα.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2011-12.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´

Αξιολόγηση Μαθητών – Εξετάσεις

Π.Δ. 409/1994

Αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 11, του άρθρου 24 παρ. 2 του Ν. 1566/1985 "Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167 τ.Α`).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1824/1988 "Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 296 τ.Α`).
3. Την υπ` αριθμ. 12/94 γνωμοδότηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού (άρθρο 29Α του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 167 Α`) το οποίο προσετέθη στο νόμο αυτό με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 Α`) βλ. και Π.Ε 403/94).
5. Την υπ` αριθμ. 653/94 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Έννοια και σκοπός της αξιολόγησης

Παρ. 1. Αξιολόγηση είναι η διαδικασία που αποσκοπεί στο να προσδιορίσει, κατά τρόπο συστηματικό και αντικειμενικό, το αποτέλεσμα ορισμένης δραστηριότητας σε σχέση με τους στόχους τους οποίους αυτή επιδιώκει κατ την καταλληλότητα των μέσων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους. Στο χώρο της εκπαίδευσης αξιολόγηση είναι η συστηματική διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων από το εκπαιδευτικό σύστημα σκοπών και ειδικών στόχων.

Παρ. 2. Αξιολόγηση του μαθητή είναι η συνεχής παιδαγωγική διαδικασία, με βάση την οποία παρακολουθείται η πορεία μάθησης αυτού, προσδιορίζονται τα τελικά αποτελέσματα της και εκτιμώνται, παράλληλα, διάφορα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του μαθητή που σχετίζονται με το έργο του σχολείου. Η αξιολόγηση αποτελεί οργανικό στοιχείο της διδακτικής - μαθησιακής διαδικασίας, η οποία αρχίζει με τον καθορισμό των στόχων και ολοκληρώνεται με τον έλεγχο της επίτευξής τους.

Πρώτιστος στόχος της είναι η συνεχής βελτίωση της διδασκαλίας και της γενικότερης λειτουργίας του σχολείου, καθώς και η συνεχής ενημέρωση εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων για τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά μαθησιακά αποτελέσματα.

Παρ. 3. Η αξιολόγηση, ως εξατομικευμένη εκτίμηση της επίδοσης του μαθητή, δεν είναι αυτοσκοπός και σε καμιά περίπτωση δεν προσλαμβάνει χαρακτήρα ανταγωνιστικό ή

επιλεκτικό για το μαθητή του Γυμνασίου. Δεν αναφέρεται μόνο στην επίδοσή του στα διάφορα μαθήματα, αλλά και σε άλλα χαρακτηριστικά του, όπως είναι η προσπάθεια που καταβάλλει, το ενδιαφέρον του, οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσει, η δημιουργικότητά του, η συνεργασία του με άλλα άτομα και ο σεβασμός των κανόνων λειτουργίας του σχολείου.

Διαδικασία Τριμηνιαίας Αξιολόγησης Μαθητών

Π.Δ. 409/1994

Άρθρο 2

Διαδικασία αξιολόγησης

Παρ. 1. Η αξιολόγηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Γυμνάσιο προκύπτει από:

α) την καθημερινή προφορική εξέταση και την όλη συμμετοχή του μαθητή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία

β) τις ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες (τεστ)

γ) τις ωριαίες υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες, οι οποίες γίνονται, χωρίς προειδοποίηση **ανά μία** κατά τη διάρκεια των **δύο πρώτων τριμήνων** και καλύπτουν την ύλη ευρύτερης διδακτικής ενότητας υπό τον όρο ότι προηγήθηκε κατά το προηγούμενο μάθημα σχετική ανακεφαλαίωση

δ) τις εργασίες που εκτελούν οι μαθητές, στο σχολείο ή στο σπίτι, στα πλαίσια της καθημερινής διδακτικής εργασίας

ε) τις συνθετικές δημιουργικές εργασίες

ζ) τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου.

Παρ. 2. Όλες οι διαδικασίες αξιολόγησης λαμβάνουν υπόψη τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους και εναρμονίζονται προς αυτούς.

Παρ. 3. Οι **γραπτές ωριαίες δοκιμασίες γίνονται με την ευθύνη του διδάσκοντα**, σε συνάρτηση με τον προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Σχετικό πρόγραμμα κατατίθεται στο Διευθυντή του Σχολείου, ο οποίος σε συνεννόηση με τους οικείους διδάσκοντες συντονίζει τη διεξαγωγή των δοκιμασιών αυτών έτσι ώστε να αποφεύγεται η διενέργεια ωριαίων δοκιμασιών σε περισσότερα του ενός μαθήματα την ίδια μέρα.

Παρ. 4. Κατά τη διάρκεια του Α' τριμήνου, κάθε μαθητής αναλαμβάνει την εκπόνηση μιας τουλάχιστον συνθετικής δημιουργικής εργασίας σε αντικείμενο της επιλογής του, με την καθοδήγηση του διδάσκοντος. Οι εργασίες, των οποίων τα θέματα καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο, κατατίθενται τον τελευταίο μήνα λειτουργίας του σχολείου και παρουσιάζονται από τους μαθητές στην τάξη ή στα πλαίσια εκδηλώσεων της τάξης ή του σχολείου. Θέματα δημιουργικών εργασιών μπορούν να αντλούνται όχι μόνο από τα καθημερινά μαθήματα αλλά και από τη σχολική και κοινωνική ζωή. Σκοπός τους είναι η ανάπτυξη της συνθετικής και δημιουργικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης του μαθητή, η καλλιέργεια του πνεύματος της αναζήτησης και της έρευνας, η προώθηση των ειδικών κλίσεων και ενδιαφερόντων του μαθητή και ο εθισμός του στη συστηματική και υπεύθυνη εργασία. Συνθετικές εργασίες

μπορούν να αναλαμβάνουν και μικρές ομάδες μαθητών, ώστε να καλλιεργείται το πνεύμα συνεργασίας και να αναπτύσσεται η συλλογική προσπάθεια. Οι εργασίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες των μαθητών και στα διαθέσιμα σ' αυτούς μέσα, ώστε να μπορούν να γίνουν από τους ίδιους, με την καθοδήγηση του διδάσκοντος και χωρίς πρόσθετη ή ειδική βοήθεια. Όποια βοήθεια απαιτείται παρέχεται από το διδάσκοντα μέσα στο ωράριο απασχόλησής του στο σχολείο.

Παρ. 5. Ο κάθε καθηγητής οφείλει, μαζί με τη βαθμολογία που καταθέτει στη διεύθυνση του σχολείου στο τέλος κάθε τριμήνου, να παραδίδει και σημείωμα περιγραφικής αξιολόγησης για κάθε μαθητή σχετικά με την προσπάθεια, το ενδιαφέρον, τις πρωτοβουλίες και τη δραστηριότητά του, καθώς και σχετικά με τις δυνατότητες που απέκτησε στο συγκεκριμένο μάθημα. Για τα μονόωρα μαθήματα το σημείωμα κατατίθεται από το β' τρίμηνο. Οι παρατηρήσεις της περιγραφικής αξιολόγησης στηρίζονται στην καταγραφή των δραστηριοτήτων αξιολόγησης που πραγματοποίησε ο διδάσκων κατά τα αντίστοιχα τρίμηνα. Οι παρατηρήσεις αυτές καταγράφονται και στα ατομικά δελτία των μαθητών και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εσωσχολική χρήση, με σκοπό την ενημέρωση του μαθητών και των γονέων τους καθώς και των Σχολικών Συμβούλων.

Οι λεπτομέρειες, ως προς τη διαδικασία σύνταξης και καταχώρησης των στοιχείων της περιγραφικής αξιολόγησης, θα καθορισθούν με σχετικές οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Παρ. 6. Κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, για ερευνητικούς λόγους ή για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχολικού έργου σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή για άλλους παιδαγωγικούς λόγους, είναι δυνατό να πραγματοποιούνται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και άλλα επιστημονικά όργανα του ΥΠΕΠΘ εξεταστικές δοκιμασίες με βάση ειδικά μελετημένα κριτήρια. Τα τελικά αποτελέσματα των κριτηρίων αυτών σε εθνικό, τοπικό ή και σχολικό επίπεδο, ανάλογα με το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν, γνωστοποιούνται στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στους Σχολικούς Συμβούλους, στις Διευθύνσεις και στα Γραφεία Εκπ/σης καθώς και στα σχολεία των περιφερειών στις οποίες έγιναν οι δοκιμασίες, χωρίς ν' αναφέρονται σ' αυτά οι ατομικές επιδόσεις των μαθητών κάθε σχολείου.

Π.Δ. 465/1981

«Περί του τρόπου προαγωγής, απολύσεως και εξετάσεων των μαθητών των Γυμνασίων»

Άρθρο 3

Παρ. 5. Στις ολιγόλεπτες γραπτές εξετάσεις και στις ωριαίες γραπτές δοκιμασίες μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι μαθητές της τάξεως ή του τμήματος. Μαθητής που απέχει αδικαιολόγητα από τις ωριαίες γραπτές δοκιμασίες θεωρείται ότι εξετάστηκε και βαθμολογήθηκε με τον κατώτατο βαθμό επιδόσεως.

Μαθητής που απέχει δικαιολογημένα από τη διενέργεια ωριαίας γραπτής δοκιμασίας καλείται να υποστεί τη γραπτή αυτή δοκιμασία σε πρώτη ευκαιρία κατά την κρίση του καθηγητή που διδάσκει το μάθημα.

(Όπως διαμορφώθηκε με την § 3 του άρ. 1 του Π.Δ. 268/82).

Παρ. 6. Για τις τάξεις ή τα τμήματα τάξεων, στις οποίες λόγω του μεγάλου αριθμού μαθητών οι δυνατότητες επιτηρήσεως των μαθητών για την αδιάβλητη διεξαγωγή της γραπτής δοκιμασίας είναι περιορισμένες, ορίζονται διαφορετικά αλλά ισοδύναμα κατά το δυνατό θέματα, τα οποία κατανέμονται κατά τέτοιο τρόπο, που οι μαθητές που κάθονται στο ίδιο θρανίο να διαπραγματεύονται διαφορετικά θέματα.

Παρ. 7. Για τη διενέργεια των ωριαίων γραπτών δοκιμασιών απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση του Διευθυντή του Γυμνασίου από τον διδάσκοντα, ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση πολλών τέτοιων δοκιμασιών κατά την ίδια εβδομάδα ή κατά το τέλος κάθε τριμήνου.

Δεν επιτρέπεται να διεξάγονται περισσότερες από μια γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του ημερήσιου διδακτικού προγράμματος και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος για τους ίδιους μαθητές.

(Όπως διαμορφώθηκε με την § 4 του άρ. 1 του Π.Δ. 268/82).

Παρ. 8. Τα γραπτά δοκίμια των ανωτέρω γραπτών εξετάσεων και δοκιμασιών διορθώνονται από τον διδάσκοντα, τίθενται υπόψη των μαθητών για να ενημερωθούν ως προς την επιτυχή ή όχι ανάπτυξη του θέματος και παραδίδονται στο Διευθυντή του Γυμνασίου για φύλαξη μέχρι το τέλος του σχολικού έτους. Επίσης τίθενται υπόψη των γονέων, εφόσον το ζητήσουν.

Άρθρο 4

Τριμηνιαίοι βαθμοί επιδόσεως των μαθητών

Παρ. 1. Καθένας από τους διδάσκοντες αξιολογεί την επιμέλεια και την επίδοση των μαθητών του στο μάθημα που διδάσκει, αφού συνεκτιμήσει το βαθμό της ενεργητικής και θετικής συμμετοχής τους σε όλες τις φάσεις της διεξαγωγής του μαθήματος στο σχολείο και της εκπληρώσεως των υποχρεώσεών τους για εργασίες στο σπίτι, σχετικά με το συγκεκριμένο μάθημα, την προφορική επίδοσή τους που προκύπτει από τις προφορικές εξετάσεις και τις ολιγόλεπτες γραπτές εξετάσεις και την επίδοσή τους στις ωριαίες γραπτές δοκιμασίες.

Σε περίπτωση που ελλείπει ένα από τα ανωτέρω στοιχεία, ο βαθμός τριμηνιαίας επιδόσεως του μαθητή για το μάθημα αυτό διαμορφώνεται από τη συνεκτίμηση των λοιπών στοιχείων.

Παρ. 2. Πέντε μέρες το αργότερο μετά τη λήξη κάθε τριμήνου ο αρμόδιος καθηγητής καταθέτει στο Διευθυντή του σχολείου ιδιαίτερη κατάσταση για κάθε τάξη ή τμήμα τάξεως με τους τριμηνιαίους βαθμούς επιδόσεως των μαθητών του, για το τρίμηνο που έληξε.

Στην περίπτωση που από την ονομαστική κατάσταση λείπει ο βαθμός μαθητή, ο καθηγητής δικαιολογεί στην κατάσταση την έλλειψη αυτή.

Παρ. 3. Για μάθημα που **διδάχθηκε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους λιγότερο από ένα πλήρες και συνεχές τρίμηνο δεν κατατίθεται βαθμολογία.**

Παρ. 4. Για μάθημα που διδάσκεται επί ένα και μισό τρίμηνο κατατίθεται τριμηνιαίος βαθμός του και για το μισό τρίμηνο διδασκαλίας του.

Παρ. 5. Με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου η βαθμολογία των μαθητών, η οποία περιλαμβάνεται στις ανωτέρω καταστάσεις, καταχωρίζεται χωρίς καθυστέρηση και με ιδιαίτερη προσοχή στο ατομικό δελτίο των μαθητών και απαγορεύεται στο εξής οποιαδήποτε μεταβολή της.

Παιδαγωγικές συσκέψεις - Ενημέρωση των Γονέων - Έλεγχοι Προόδου

Π.Δ. 409/1994

Άρθρο 5

Παιδαγωγικά, συσκέψεις - ενημέρωση των γονέων - έλεγχος προόδου

Παρ. 1. Η πρόοδος των μαθητών, καθώς και οι δυσκολίες μάθησης που παρουσιάζουν, αποτελούν αντικείμενα συχνών και συστηματικών συζητήσεων του συλλόγου διδασκόντων. Σκοπός των συζητήσεων αυτών είναι η ανταλλαγή απόψεων και η αλληλοενημέρωση των εκπαιδευτικών για ζητήματα αξιολόγησης καθώς και η λήψη μέτρων για την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας.

Παρ. 2. Με τη λήξη κάθε τριμήνου πραγματοποιούνται παιδαγωγικές συσκέψεις, στις οποίες μετέχει όλο το διδακτικό προσωπικό και έχουν ως θέμα την εκτίμηση της προόδου των μαθητών σε επίπεδο τάξης και σχολείου. Η ενημέρωση των γονέων γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου από τους διδάσκοντες στην τάξη. Η συνεργασία με τους γονείς προσφέρει στον εκπαιδευτικό πληροφορίες οι οποίες θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει καλύτερα το μαθητή και να τον αξιολογήσει σωστότερα. Το **σχολείο γνωστοποιεί στους γονείς την ημέρα και την ώρα που κάθε εκπαιδευτικός δέχεται σε συνεργασία τους γονείς των μαθητών.**

Παρ. 3. Οι **παιδαγωγικές συναντήσεις των εκπαιδευτικών για θέματα αξιολόγησης των μαθητών**, καθώς και οι συναντήσεις με τους γονείς, **εντάσσονται στον ετήσιο και τριμηνιαίο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του σχολείου**, ο οποίος γνωστοποιείται στους Σχολικούς Συμβούλους. Στις συναντήσεις αυτές μπορούν να συμμετέχουν και οι Σχολικοί Σύμβουλοι.

Τρόπος Εξέτασης των Μαθητών Γυμνασίου στα μαθήματα

65605/Γ2/14-05-08 εγκύκλιος του ΥΠΕΠΘ

ΘΕΜΑ: Αξιολόγηση των μαθημάτων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας

Μετά από ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης των μαθημάτων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας στην Α', Β' και Γ' Γυμνασίου σας υπενθυμίζουμε ότι ισχύουν και παρακαλούμε να αξιοποιηθούν και τηρηθούν πιστά το άρθρο 3 του Π.Δ 319 /2000 (ΦΕΚ 261 τεύχος Α') και η εγκύκλιος με αριθμ. πρωτ. 123868/Γ2/1-11-07 του ΥΠΕΠΘ. (Υπάρχει στην ενότητα «διδασκαλία των μαθημάτων»).

Οι ενότητες που έχουν διδαχθεί περιληπτικά δεν αποτελούν αντικείμενο εξέτασης όπως και το υποστηρικτικό υλικό από το βιβλίο «Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας».

Π.Δ. 319/2000 (ΦΕΚ 261 τεύχος Α')

Τρόπος εξέτασης των μαθητών Γυμνασίου στα μαθήματα: Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Ιστορία

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.1566/85 (ΦΕΚ 167/Α) «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις»
2. Τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 136/Α) και του άρθρου 27 του Ν .2881/92 (ΦΕΚ 154/Α), όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.2469/97 (ΦΕΚ38/Α) και το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
3. Την με αριθμό 20 / 2000 πράξη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Ν.1566/85
4. Την με αριθμ. 429 / 2000 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Παρ 1. Οι Κλάδοι του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο ορίζονται ως ακολούθως :

- α. Νεοελληνική Λογοτεχνία και
- β. Γλωσσική Διδασκαλία.

Παρ 2. Οι Κλάδοι του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο Γυμνάσιο ορίζονται ως ακολούθως :

- α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και
- β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από μετάφραση.

Άρθρο 2

Ο τρόπος εξέτασης της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας κατά Κλάδο του μαθήματος ορίζεται, καταργούμενης της παραγράφου 2Α του άρθρου 1 του Π.Δ. 427/86 (ΦΕΚ 201/Α), ως ακολούθως :

A. Νεοελληνική Λογοτεχνία :

Οι μαθητές απαντούν σε τέσσερις ερωτήσεις που αφορούν πεζό ή ποιητικό κείμενο (ολόκληρο ή απόσπασμα) διδαγμένο στην οικεία τάξη. Η κάθε ερώτηση μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα. τα οποία προέρχονται από την ίδια θεματική ενότητα.

Οι ερωτήσεις αναφέρονται:

Ερώτηση 1η. Στο περιεχόμενο του κειμένου (κατανόηση ή ερμηνεία ή σύντομη αποτίμηση φράσεων / τμημάτων του κειμένου ή περίληψη).

Ερώτηση 2η . Στη δομή του κειμένου (μορφοποίηση παραγράφων ή θεματικές ενότητες ή αφηγηματικές τεχνικές).

Ερώτηση 3η . Στη γλωσσική αποτίμηση του κειμένου. Η ερώτηση αναλύεται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα :

α. κύρια γνωρίσματα ή ιδιοτυπίες στη γλώσσα και την έκφραση κ.ά.

β. σχήματα λόγου (εικόνες, μεταφορές κ.α).

Ερώτηση 4η. Στην αξιολογική κρίση του συγκεκριμένου κειμένου. Η ερώτηση εναλλακτικά μπορεί να περιλαμβάνει :

- χαρακτηρισμούς προσώπων ή και καταστάσεων,

- εντοπισμό ή και παραλληλισμό αξιών και ιδεών που έχουν σχέση με την εποχή του έργου και τη βιωματικότητα των μαθητών/τριών

- σύγκριση με άλλα έργα του ίδιου συγγραφέα ή άλλων συγγραφέων της εποχής ή της Σχολής (μόνο για τη Γ` τάξη Γυμνασίου)

Οι ερωτήσεις είναι ισοδύναμες και βαθμολογούνται με πέντε (5) μονάδες η κάθε μία (4X5=20).

B. Γλωσσική Διδασκαλία :

Για την εξέταση στη Γλωσσική Διδασκαλία δίνεται στους/στις μαθητές/τριες ένα κείμενο (ή απόσπασμα του), φωτοτυπημένο από το σχολικό ή άλλο βιβλίο ή από εφημερίδα ή περιοδικό ή ένα κείμενο ειδικά τροποποιημένο για τις ανάγκες της αξιολόγησης. Το κείμενο ανταποκρίνεται στην αντιληπτική ικανότητα των μαθητών της συγκεκριμένης τάξης και σχετίζεται με τους θεματικούς κύκλους οι οποίοι περιέχονται στα αντίστοιχα σχολικά βιβλία. Το κείμενο αυτό είναι δυνατόν να συνοδεύεται από σκίτσα ή άλλες εικόνες που αναφέρονται στη συγκεκριμένη θεματική. Οι μαθητές καλούνται :

1. Να απαντήσουν σε τέσσερις (4) ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/τριών :

α. στην κατανόηση του κειμένου με απάντηση σε μία ερώτηση για το περιεχόμενο του κειμένου ή με την περιληπτική απόδοση του με 50-80 λέξεις

β. στην αναγνώριση της οργάνωσης του κειμένου (σύνδεση προτάσεων ή παραγράφων, διαρθρωτικές λέξεις, τρόποι ανάπτυξης παραγράφων κ.λ.π.)

γ. στην αναγνώριση της λειτουργίας των μορφοσυντακτικών δομών - φαινομένων που έχουν διδαχθεί και που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του κειμένου δ. στην αξιοποίηση του λεξιλογίου του κειμένου (συνώνυμα, αντώνυμα, σημασία λέξεων κ.λ.π.)

2. Να συντάξουν ένα κείμενο 2-3 παραγράφων σε θέμα σχετικό με το περιεχόμενο του κειμένου που επεξεργάστηκαν, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο. Το πρώτο μέρος της εξέτασης βαθμολογείται με 10 μονάδες [δηλαδή τέσσερις (4) ερωτήσεις X 2,5 μονάδες]. Το δεύτερο μέρος της εξέτασης (παραγωγή κειμένου) βαθμολογείται επίσης με 10 μονάδες.

Άρθρο 3

Ο τρόπος εξέτασης της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας κατά Κλάδο του μαθήματος ορίζεται, καταργουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Π.Δ. 294/80 (ΦΕΚ 81 Α), του άρθρου 4 του Π.Δ. 451/93 (ΦΕΚ 187 Α) και του άρθρου 1 του Π.Δ. 77/99 (ΦΕΚ 91 Α), ως ακολούθως :

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα :

1. Στην **Α` τάξη Γυμνασίου** δίνεται στους μαθητές ένα από τα διδαγμένα κείμενα, -χωρίς το εισαγωγικό σημείωμα και τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου που το συνοδεύουν και ζητούνται να απαντηθούν:

α) Δύο (2) ασκήσεις γραμματικής που βαθμολογούνται με **δυόμισι (2.5) μονάδες** η καθεμία [σύνολο πέντε (5) μονάδες].

β) Μία (1) άσκηση συντακτικού που βαθμολογείται με **δύο (2) μονάδες**.

γ) Δύο (2) ασκήσεις λεξιλογικές - σημασιολογικές που βαθμολογούνται με **δυόμισι (2.5) μονάδες** η καθεμία [σύνολο πέντε (5) μονάδες].

δ) Δύο (2) ερωτήσεις κατανόησης περιεχομένου που βαθμολογούνται με **τέσσερις (4) μονάδες** η καθεμία [σύνολο οκτώ (8) μονάδες].

Οι ερωτήσεις αυτές μπορούν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα η κάθε μία.

2. Στη **Β` τάξη Γυμνασίου** δίνεται στους μαθητές ένα από τα διδαγμένα κείμενα, χωρίς το εισαγωγικό σημείωμα και τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου που το συνοδεύουν, και ζητούνται να απαντηθούν:

α) **Δύο (2) ασκήσεις γραμματικής** που βαθμολογούνται με **δυόμισι (2.5) μονάδες** η καθεμία [σύνολο πέντε (5) μονάδες].

β) **Δύο (2) ασκήσεις συντακτικού** που βαθμολογούνται με **δυόμισι (2.5) μονάδες** η καθεμία [σύνολο πέντε (5) μονάδες].

γ) **Δύο (2) ασκήσεις λεξιλογικές** που βαθμολογούνται με **δύο (2) μονάδες** η καθεμία [σύνολο τέσσερις (4) μονάδες].

δ) Τρεις (3) ερωτήσεις περιεχομένου από τις οποίες :

- δύο αναφέρονται στην κατανόηση του κειμένου που δίνεται για εξέταση και

- μία ζητεί τη σύγκριση σύντομου παράλληλου κειμένου (από αυτά των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) με το εξεταζόμενο. Κάθε επιμέρους ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες (2x3=6).

3. Στη **Γ` τάξη** δίνεται στους μαθητές ένα (1) από τα διδαγμένα κείμενα, χωρίς το εισαγωγικό σημείωμα και τα γλωσσικά σχόλια, αυτούσιο ή διασκευασμένο, και ζητούνται:

α) Η μετάφραση 8-10 στίχων του, η οποία βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.
β) **Δύο (2) ασκήσεις γραμματικής** οι οποίες βαθμολογούνται με **δύο (2) μονάδες** η καθεμία [σύνολο τέσσερις (4) μονάδες],

γ) **Δύο (2) ασκήσεις συντακτικού** οι οποίες βαθμολογούνται με **δύο (2) μονάδες** η καθεμία [σύνολο τέσσερις (4) μονάδες].

δ) **Δύο (2) ασκήσεις λεξιλογικές - σημασιολογικές** οι οποίες βαθμολογούνται με **δύο (2) μονάδες** η καθεμία [σύνολο τέσσερις (4) μονάδες].

ε) **Δύο (2) ασκήσεις κατανόησης περιεχομένου.** Από αυτές η μία μπορεί να ζητεί τη σύγκριση σύντομου παράλληλου κειμένου (από αυτά των οποίων έχει γίνει σχετική επεξεργασία κατά τη διδακτική διαδικασία) με το εξεταζόμενο. Οι απαντήσεις βαθμολογούνται με δύο (2) μονάδες η καθεμία [σύνολο τέσσερις (4) μονάδες].

B. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από μετάφραση :

Δίνεται διδαγμένο κείμενο (20-30 στίχων) σε φωτοτυπία και οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερις ερωτήσεις :

Ερώτηση 1η. Αφορά το γραμματικό είδος και το συγγραφέα του κειμένου την εποχή και το έργο του συγγραφέα). Η ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Ερώτηση 2η . Αφορά το περιεχόμενο του κειμένου που εξετάζεται (κατανόηση ή σύντομη αποτίμηση φράσεων ή τμημάτων του κειμένου ή διερεύνηση θεμάτων- προβλημάτων ή περίληψη). Η ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Ερώτηση 3η. Αφορά τη δομή του κειμένου και μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα. όπως :

α. Χωρισμός σε μικρότερες ενότητες με κριτήρια αφηγηματικά ή θεματικά και απόδοση πλαγιότιπλων.

β. Εντοπισμός και αξιολόγηση του ρόλου των εκφραστικών - τρόπων αφηγηματικής και περιγραφικής τεχνικής :

- οπτική της αφήγησης (πρωτοπρόσωπη, τριτοπρόσωπη, μικτή)
- διάλογο, μονόλογος, ειρωνεία, σχόλιο
- λειτουργία του χρόνου (προοικονομίες και επιβραδύνσεις)
- σχήματα λόγου (παρομοίωση, μεταφορά κ.α)

Η ερώτηση βαθμολογείται με έξη (6) μονάδες (3+3).

Ερώτηση 4η . Μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα που αναφέρονται

α) σε χαρακτηρισμούς προσώπων (στάσεις, σκέψεις, δράσεις, συναισθήματα. αξίες, ιδέες, συμπεριφορά των προσώπων του κειμένου και αντίκτυπος στα άλλα κειμενικά πρόσωπα).

β) σε συγκέντρωση, ταξινόμηση και αξιολόγηση στοιχείων του πολιτισμού που εντοπίζονται στο κείμενο (θεσμοί, ήθη και έθιμα, αξίες, ιδέες, οικονομία, υλικά αγαθά, κ.α.) ή στη σύγκριση ενός παράλληλου κειμένου με το κύριο κείμενο όσον αφορά ιδέες, αξίες ή στάσεις και συμπεριφορά προσώπων που εντοπίζονται σ` αυτά. Η σύγκριση μπορεί να ζητηθεί μόνο στη Γ` τάξη Γυμνασίου, όπου οι μαθητές/τριες καλούνται να μελετήσουν τα κείμενα και να δημιουργήσουν το δικό τους κείμενο σε 80-120 λέξεις σε προσεγμένο - γλωσσικά και ορθογραφικά - λόγο. Η ερώτηση βαθμολογείται με έξη (6) μονάδες (3+3).

Άρθρο 4

Ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος της Ιστορίας στο Γυμνάσιο ορίζεται, τροποποιούμενης ως προς αυτό το μάθημα της διάταξης της περίπτωσης ΙΑ` του άρθρου 3 του Π.Δ. 508/77 (ΦΕΚ 161 Α), ως ακολούθως :

Δίνονται δύο ομάδες ερωτήσεων Α και Β. Η ομάδα Α περιλαμβάνει πέντε ερωτήσεις από τις οποίες οι μαθητές/τριες επιλέγουν τις τρεις. Η ομάδα Β περιλαμβάνει τέσσερις ερωτήσεις από τις οποίες οι μαθητές/τριες επιλέγουν τις δύο. Οι ερωτήσεις μπορούν να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα υποερωτήματα.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες (4 X 5=20).

Η **Ομάδα Α** περιλαμβάνει ερωτήσεις που ελέγχουν τη γνώση και την κατανόηση της ιστορικής ύλης που διδάχθηκαν οι μαθητές/τριες (εξήγηση ιστορικών όρων και εννοιών, περιγραφή ή ταξινόμηση ιστορικών γεγονότων, φαινομένων ή περιόδων, κατανόηση ή συνοπτική απόδοση του περιεχομένου μιας γραπτής ή εικαστικής ιστορικής πηγής, κατανόηση και περιγραφή των σχέσεων που υφίστανται ανάμεσα σε διαφορετικά ιστορικά γεγονότα, φαινόμενα κ.λ.π.).

Η **Ομάδα Β** περιλαμβάνει ερωτήσεις που ελέγχουν την ικανότητα των μαθητών/τριών να αναλύουν στοιχεία και σχέσεις, να αξιολογούν τη δράση προσώπων ή ομάδων με βάση συγκεκριμένο κριτήριο, να συνθέτουν ιστορικά δεδομένα.

Στη Γ` τάξη Γυμνασίου μπορεί να τίθεται και ερώτηση που αναφέρεται στη διάκριση ανάμεσα στην αντικειμενική ιστορική πληροφορία και στην υποκειμενική γνώμη που εκτίθεται σε μια ιστορική πηγή κ.λ.π.

Και στις δύο ομάδες ερωτήσεων μπορεί να δίνεται στους/στις μαθητές/τριες φωτοτυπημένο ιστορικό υλικό προς επεξεργασία. Το υλικό αυτό δεν είναι υποχρεωτικό να , προέρχεται αποκλειστικά από το σχολικό τους βιβλίο.

Άρθρο 5

Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 1α του άρθρου 1 του Π.Δ. 427/86 (ΦΕΚ 201 Α) και της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ΠΔ 447/93 (ΦΕΚ 185 Α).

Η ισχύς του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αγγλικά

Π.Δ. 465/81, άρ. 10 (ΦΕΚ 129 τ.Α `) και Γ2/241/25-1-1985 του ΥΠΕΠΘ

Δίδεται διδαγμένο κείμενο στην Α` τάξη 70-100 λέξεων και στη Β` και Γ` τάξεις 100-130 λέξεων και ζητείται από τους μαθητές να απαντήσουν στην ξένη γλώσσα:

A. Σε 4 ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση πληροφοριών και μηνυμάτων που μεταδίδει το κείμενο και όχι η δυνατότητα απλής αναπαραγωγής ή μικρής τροποποίησης φράσεων του κειμένου.

B. Σε 4 παρατηρήσεις μέσα ή έξω από το κείμενο σχετικές με τη γραμματική και με τη σύνταξη της ξένης γλώσσας που να ελέγχουν την ικανότητα του μαθητή να χρησιμοποιεί τη γλώσσα για να παράγει κάποιο μήνυμα, π.χ. να συμπληρώσει κάποια ατέλειωτη φράση ή κάποια άλλα στοιχεία που λείπουν, να τροποποιεί μέρη του κειμένου όταν αλλάζουν π.χ. το πρόσωπο που γράφει, το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται το κείμενο, ο χρόνος, ο σκοπός, κλπ. Κάθε ερώτηση-παρατήρηση μπορεί να αναλύεται σε 2-3 υποερωτήσεις.

Γ. Από τους μαθητές των Β' και Γ' τάξεων ζητείται επιπλέον να γράψουν καθ' υπαγόρευση διδαγμένο κείμενο 50-70 λέξεων για τον έλεγχο της ορθογραφίας.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: Στην Α' τάξη κάθε ερώτηση-παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0-2,5. Στις Β' και Γ' τάξεις κάθε ερώτηση-παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0-2 και η ορθογραφία με μονάδες 1-4. Αν υπάρχουν επίπεδα, οι μαθητές εξετάζονται, ανάλογα με το επίπεδό τους, σε διαφορετικά θέματα ανά τμήμα κάθε τάξης.

Γαλλικά, Γερμανικά

Ισχύει το ίδιο Π.Δ. 465/81, άρ. 10 (ΦΕΚ 129 τ.Α') και η Γ2/241/25-1-1985 εγκύκλιος των Αγγλικών.

Διευκρινιστικά αναφέρονται τα εξής:

-Δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο (70-100 λέξεων για την Α' τάξη και 100-130 λέξεων για τις Β' και Γ' τάξεις) και οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν:

-Σε 4 ερωτήσεις με τις οποίες αξιολογείται η κατανόηση του κειμένου.

-Σε 4 γραμματικές παρατηρήσεις είτε μέσα από το κείμενο είτε όχι, αρκεί τα γραμματικά φαινόμενα να έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

-Από τους μαθητές των Β' και Γ' τάξεων ζητείται επιπλέον η γραφή καθ' υπαγόρευση κειμένου 50-70 λέξεων για τον έλεγχο της ορθογραφίας

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: Στην Α' τάξη κάθε ερώτηση-παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0-2,5. Στις Β' και Γ' τάξεις κάθε ερώτηση-παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0-2 και η ορθογραφία με μονάδες 1-4

526/ 8-5-2008,ΥΠΕΠΘ-Γραφείο Σχολικών Συμβούλων

«Προαγωγικές και Απολυτήριες Εξετάσεις στο Μάθημα των Γερμανικών»

Αγαπητοί συνάδελφοι, φτάσαμε σχεδόν στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Καλή δύναμη στην τελευταία σας προσπάθεια με την κατανομή ύλης, τις εξετάσεις, τις διορθώσεις και βαθμολογήσεις γραπτών.

Στα **Γυμνάσια** για την διεξαγωγή των διαγωνισμάτων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων του Ιουνίου καθώς και των επαναληπτικών εξετάσεων του Σεπτεμβρίου ισχύει το

Π.Δ. 465/81 Φ.Ε.Κ. 129 Τ. Α', άρθρο 10 και η διευκρινιστική εγκύκλιος του ΥΠΕΠΘ
Γ2/241/25-1-1985

Συνοπτικά, οι μαθητές καλούνται:

Α' τάξη

1. Να απαντήσουν σε 4 ερωτήσεις κατανόησης του περιεχομένου διδαγμένου κειμένου **70-100** λέξεων

2. Να απαντήσουν σε 4 γραμματικο-συντακτικές παρατηρήσεις μέσα ή έξω από το κείμενο. Κάθε παρατήρηση αναφέρεται σε διαφορετικό γραμματικό ή συντακτικό φαινόμενο και μπορεί να αναλύεται σε 2-3 ερωτήσεις διαφόρων τύπων (συμπλήρωση ή τροποποίηση προτάσεων, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων, κλπ) που ανταποκρίνονται στο επίπεδο των μαθητών και στη διδαχθείσα ύλη.

Το κείμενο και οι παρατηρήσεις δίδονται φωτοτυπημένα (ή γράφονται στον πίνακα).

Δεν προβλέπονται και δεν δίδονται θέματα επιλογών.

Βαθμολόγηση:

Στην Α' τάξη κάθε ερώτηση και κάθε παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0 - 2,5

Β' και Γ' τάξεις

1. Να απαντήσουν σε 4 ερωτήσεις κατανόησης του περιεχομένου διδαγμένου κειμένου **100-130** λέξεων

2. Να απαντήσουν σε 4 γραμματικο-συντακτικές παρατηρήσεις μέσα ή έξω από το κείμενο. Κάθε παρατήρηση αναφέρεται σε διαφορετικό γραμματικό ή συντακτικό φαινόμενο και μπορεί να αναλύεται σε 2-3 ερωτήσεις διαφόρων τύπων (συμπλήρωση ή τροποποίηση προτάσεων, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων, κλπ) που ανταποκρίνονται στο επίπεδο των μαθητών και στη διδαχθείσα ύλη.

Το κείμενο και οι παρατηρήσεις δίδονται φωτοτυπημένα (ή γράφονται στον πίνακα).

Δεν προβλέπονται και δεν δίδονται θέματα επιλογών.

3. Οι μαθητές των Β' και Γ' τάξεων καλούνται ακόμα να γράψουν με υπαγόρευση διδαγμένο κείμενο **50-70** λέξεων για τον έλεγχο της ορθογραφίας.

Βαθμολόγηση:

Στις Β' και Γ' τάξεις κάθε ερώτηση και κάθε παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0 - 2

Η ορθογραφία βαθμολογείται με μονάδες 1-4.

Στην Ορθογραφία κανένα γραπτό δεν βαθμολογείται με βαθμό κάτω από το 1.

Για τα **Ενιαία Λύκεια** ισχύει το Π.Δ. 60/2006 Φ.Ε.Κ. 65 τ. Α' 30-3-2006, άρθρο 15.

Συνοπτικά, οι μαθητές καλούνται:

1. Να απαντήσουν σε 4 ερωτήσεις κατανόησης διδαγμένου κειμένου **150-180** λέξεων. Κάθε ερώτηση μπορεί να αναλύεται σε περισσότερα υποερωτήματα.

Να απαντήσουν σε 4 παρατηρήσεις **μέσα** από το κείμενο, που εξετάζουν γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα. Κάθε παρατήρηση μπορεί να έχει 2-4 υπο-ερωτήματα.

2. Να παραγάγουν γραπτό λόγο (καθοδηγημένο ή ελεύθερο) 120-150 λέξεων.

Κατανομή βαθμολογίας:

35% (δηλ. 7/20) στις ερωτήσεις της πρώτης κατηγορίας,

35% (δηλ. 7/20) στις ερωτήσεις της δεύτερης κατηγορίας και 30% (δηλ. 6/20) στην παραγωγή γραπτού λόγου.

Για τις δύο πρώτες κατηγορίες διευκολύνει την βαθμολόγηση η ύπαρξη μιας μικρότερης σε έκταση παρατήρησης που βαθμολογείται με 5 μονάδες στις εκατό (δηλ. $10+10+10+5=35\%$).

Τα θέματα των εξετάσεων πρέπει να είναι κλιμακούμενης δυσκολίας και, ανάλογα με την έκταση της διδαγμένης ύλης, να επιλέγονται με τρόπο ώστε να εξετάζεται το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό ύλης και να επιτυγχάνεται αντικειμενική βαθμολόγηση.

Για τα **ΤΕΕ** ισχύει το Π.Δ. 323 ΦΕΚ 272 τ. Α' 28-11-2003, κεφ. Γ, άρθρο 12, παρ. Δ. Ξένη Γλώσσα (Γενικά Αγγλικά) (Αγγλικά Ειδικότητας) (Γαλλικά ή Γερμανικά).

Η γραπτή εξέταση αποτελείται από τρία μέρη:

1. **Κατανόηση γραπτού λόγου:** δίδεται διδαγμένο κείμενο **150-180** λέξεων και 4 παρατηρήσεις κατανόησής του, κλειστού τύπου (π.χ. πολλαπλής επιλογής) ή ανοικτού τύπου (η απάντηση είναι μία πρόταση που δεν δίδεται στην ερώτηση). Οι παρατηρήσεις αυτές μπορούν να αναλυθούν σε υπο-ερωτήματα.

Γλωσσικές παρατηρήσεις: Δίδονται 4 παρατηρήσεις διαφορετικού τύπου (π.χ. συμπλήρωση, τροποποίηση, αντιστοίχιση, κλπ). Οι παρατηρήσεις αποσκοπούν στην αξιολόγηση των μαθητών τόσο στη γνώση λεξιλογίου και γραμματικο-συντακτικών φαινομένων όσο και στην καταλληλότητα χρήσης γλωσσικών φαινομένων ανάλογα με την επικοινωνιακή περίπτωση και βαθμολογούνται ισόποσα. Κάθε παρατήρηση μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι 4 υπο-ερωτήματα κλειστού τύπου.

2. **Παραγωγή γραπτού λόγου:** Ο μαθητής καλείται να παραγάγει ημι-καθοδηγούμενο ή ελεύθερο γραπτό λόγο **120-150** λέξεων.

Κατανομή βαθμολογίας: 30%, 30% και 40% αντίστοιχα.

Για τα **ΕΠΑΛ** ισχύει το Π.Δ. του ΥΠΕΠΘ με αριθμ. πρωτοκόλλου **144856/Γ2/ 17-12-2007**. Συνοπτικά, οι μαθητές καλούνται:

Να απαντήσουν σε 4 ερωτήσεις κατανόησης διδαγμένου κειμένου **150-180** λέξεων. Κάθε ερώτηση μπορεί να αναλύεται σε περισσότερα υποερωτήματα.

1. Να απαντήσουν σε 4 παρατηρήσεις **μέσα ή έξω** από το κείμενο, που εξετάζουν γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα. Κάθε παρατήρηση μπορεί να έχει 2-4 υπο-ερωτήματα.

2. Να παραγάγουν γραπτό λόγο (καθοδηγούμενο ή ελεύθερο) **120-150** λέξεων.

Κατανομή βαθμολογίας:

35% (δηλ. 7/20) στις ερωτήσεις της πρώτης κατηγορίας,

35% (δηλ. 7/20) στις ερωτήσεις της δεύτερης κατηγορίας και

30% (δηλ. 6/20) στην παραγωγή γραπτού λόγου.

Για τις δύο πρώτες κατηγορίες διευκολύνει την βαθμολόγηση η ύπαρξη μιας μικρότερης σε έκταση παρατήρησης που βαθμολογείται με 5 μονάδες στις εκατό (δηλ. $10+10+10+5=35\%$).

Τα θέματα των εξετάσεων πρέπει να είναι κλιμακούμενης δυσκολίας και, ανάλογα με την έκταση της διδαγμένης ύλης, να επιλέγονται με τρόπο ώστε να εξετάζεται το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό ύλης και να επιτυγχάνεται αντικειμενική βαθμολόγηση.

Μαθηματικά

Π.Δ. 508/77, άρθρο 3, παρ. Δ.

Α) Θεωρία: Οι μαθητές υποχρεούνται σε διαπραγμάτευση ενός απλού από δύο τιθέμενα θέματα θεωρίας της διδαγμένης ύλης. Κάθε θέμα θεωρίας μπορεί να αναλύεται σε τρεις το πολύ ερωτήσεις της ίδιας ενότητας.

Β) Ασκήσεις: Οι μαθητές υποχρεούνται να λύσουν δύο από τρεις ασκήσεις ή προβλήματα. Κάθε ένα από τα θέματα των ασκήσεων ή των προβλημάτων δεν πρέπει να αποτελείται από δύο (2) ή περισσότερες διαφορετικές ασκήσεις ή **προβλήματα**.

Η απάντηση στο θέμα της θεωρίας και η κάθε μία από τις λύσεις των ασκήσεων ή προβλημάτων βαθμολογούνται ισότιμα.

Παρατήρηση: (Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ Γ2/2764/6-5-96)

1) Η λέξη αυτοτελώς που αναφέρεται στη σελ 12 παρ 8 του βιβλίου των οδηγιών του Π.Ι για τα Μαθηματικά είναι σαφέστατη. Δεν μπορούμε να δώσουμε την εφαρμογή όπως είναι στο διδακτικό βιβλίο ούτε ως θεωρία αλλά ούτε ως άσκηση στις εξετάσεις. Είναι αυτονόητο το ότι δεν δίδονται οι εφαρμογές ούτε ως «επί μέρους ερώτημα» θέματος άσκησης ή θεωρίας.

2) Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο που αποφάσισε να εξαιρεθούν οι εφαρμογές από την εξεταστέα ύλη είχε σοβαρούς λόγους γι' αυτό. Όταν όμως δηλώνεται με σαφήνεια ότι οι εφαρμογές και τα παραδείγματα χρησιμοποιούνται ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων ή την απόδειξη άλλων προτάσεων νοείται ότι δίνουμε μεγάλη βαρύτητα στις εφαρμογές και γι' αυτό πρέπει να διδάσκονται και να εμπεδώνονται στην τάξη. Αυτό όμως δεν θεμελιώνει δικαίως στο διδάσκοντα να παρακάμψει τη σαφέστατη ρήτρα να μην τίθενται οι εφαρμογές ως θέματα στις εξετάσεις.

Η παιδαγωγική πρωτοβουλία των εκπ/κών μπορεί να εκφραστεί άριστα με τη διδασκαλία των εφαρμογών και τη χρήση τους στην επίλυση άλλων προβλημάτων γι' αυτές και όχι με την εξέτασή τους στις εξετάσεις, το οποίο αποτελεί και παραγνώριση των οδηγιών του Π.Ι.

3) Σχετικά με τις γενικές ασκήσεις το νόημα των οδηγιών είναι να μην τίθενται θέματα εξετάσεων από τις γενικές ασκήσεις γιατί πιστεύουμε ότι είναι δύσκολες για την πλειοψηφία των μαθητών,

4) Σχετικά με το αν είναι δυνατόν να τίθενται δύο ή τρεις εξισώσεις ή ανισώσεις στο ίδιο θέμα άσκησης κατάλληλα διαβαθμισμένες, απαντούμε με σαφήνεια: Είναι θέμα νομικής ερμηνείας και έχει γίνει στο παρελθόν. Η απάντηση είναι σαφώς ΟΧΙ.

Πληροφορική

(Τον Ιούνιο εξετάζεται μόνο στην Γ' τάξη)

Π.Δ 213/89, άρθρο 2, παρ. 2 και Φ.211.17.1/Γ2/77/8-1-1992 του ΥΠΕΠΘ

Οι μαθητές υποχρεούνται να απαντήσουν σε έξι (6) από 9 ερωτήσεις θεωρητικού και εφαρμοσμένου χαρακτήρα. Οι ερωτήσεις εφαρμοσμένου χαρακτήρα δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τρεις (3).

Θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα να μη δοθούν θέματα που η απάντησή τους προϋποθέτει τη ύπαρξη και κατά συνέπεια τη χρήση Η/Υ από το μαθητή.

Οι απαντήσεις βαθμολογούνται ισότιμα.

Σύμφωνα με το **Π.Δ. 429/91**, από τα (6) θέματα μη εφαρμοσμένου χαρακτήρα τα τρία (3) το πολύ θα είναι θέματα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων και τα υπόλοιπα θέματα θα είναι κρίσης. Από τα (3) θέματα εφαρμοσμένου χαρακτήρα το πολύ (1) ή (2) θα είναι θέματα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων και τα υπόλοιπα κρίσης.

Τα θέματα πρέπει να είναι διατυπωμένα με σαφήνεια, ακρίβεια και λιτότητα και να καλύπτουν όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα της εξεταστέας ύλης. Πρέπει ακόμα να συμφωνούν με την ορολογία της τελευταίας έκδοσης του διδακτικού βιβλίου «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ» Γ' Γυμνασίου

Ο βαθμός δυσκολίας των θεμάτων πρέπει να είναι ανάλογος των δυνατοτήτων των μαθητών και οι απαντήσεις σ' αυτά να μπορούν να δοθούν με άνεση στο διατιθέμενο χρόνο.

Υπόλοιπα εξεταζόμενα μαθήματα

Π.Δ. 508/77, άρθρο 3, παρ.Ι.Α. (ΦΕΚ 161 τ. Α')

Οι μαθητές υποχρεούνται να απαντήσουν σε έξι (6) από 9 ερωτήσεις που αναφέρονται σε διαφορετικά κατά το δυνατό κεφάλαια.

Οι απαντήσεις βαθμολογούνται ισότιμα.

Παρατηρήσεις:

Μία ερώτηση δεν είναι δυνατόν να έχει τη μορφή δύο ή περισσότερων υποερωτήσεων που είναι ασύνδετες νοηματικά. Κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο με το Π.Δ. αφού ουσιαστικά θα σήμαινε αυθαίρετη αύξηση του αριθμού των ερωτήσεων πέραν του εννέα (9).

Στα μαθήματα Φυσική και Χημεία το Π.Δ. δεν αποκλείει την ερώτηση εφαρμογής. Άρα είναι δυνατόν η ερώτηση να περιέχει ποσοτικά δεδομένα και υπολογισμούς.

Γ2/2839/25-05-1994 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Ύστερα από ερωτήματα που τέθηκαν στην υπηρεσία μας σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Στην περίπτωση που ο μαθητής υστερεί στο κλάδο της **πληροφορικής που ανήκει στην ομάδα Α'**, το αποτέλεσμα θα εξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της § 1γ του Αρ 1 του Π.Δ. 182/84
2. Στην περίπτωση που ο μαθητής υστερεί στο κλάδο της τεχνολογίας που ανήκει στην ομάδα Β', το αποτέλεσμα θα εξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της § 1β του Αρ. 1 του Π.Δ. 182/84
3. Τέλος σας πληροφορούμε ότι λόγω της πρώτης εφαρμογής των διατάξεων του Π.Δ. 447/93 σχετικά με τα νέα ωρολόγια προγράμματα, σε περίπτωση που μαθητής υστερεί σε

κλάδους όχι του ίδιου μαθήματος, αλλά ανεξαρτήτων μαθημάτων και εξάγεται απορριπτικό αποτέλεσμα ,επειδή ισχύουν γι` αυτό οι διατάξεις της παρ. 3 του αρ. 1 του Π.Δ. 182/84 τότε ανά δύο οι κλάδοι των ανεξαρτήτων μαθημάτων θα θεωρηθούν σαν ένα μάθημα.

Σας υπενθυμίζουμε ακόμη τα εξής:

1.Σύμφωνα με την εγκύκλιο Γ2/5330/4.10.93 η **αξιολόγηση του μαθήματος της πληροφορικής-τεχνολογίας** θα είναι προφορική στις Α` και Β` τάξεις των Γυμνασίων, δεν θα διεξαχθεί γραπτή δοκιμασία και η εξαγωγή του βαθμού ετησίας προόδου θα γίνει σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην τελευταία παράγραφο της παραπάνω εγκυκλίου.

Π.Δ. 191/1992

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων που ρυθμίζουν θέματα σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 5, της § 5 του άρθρου 7, της παραγράφου 9 του άρθρου 8, της § 9 του άρθρου 9 και της § 6 του άρθρου 32 του Νόμου 1566/85 "Δομή και λειτουργία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167/τ.Α`).
2. Την αριθμ. 229/1992 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

Άρθρο 1

1. Ως ημερομηνία λήξεως των μαθημάτων του Γ` τριμήνου για όλες τις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθορίζεται η 31η Μαΐου, τροποποιουμένων σχετικά των διατάξεων του εδαφίου γ της § 4 του άρθρου 1 του Π. Δ. 123/87 (ΦΕΚ 68/τ.Α`) και του εδαφίου β του άρθρου 5 του Π.Δ. 429/91 (ΦΕΚ 156/τ.Α`). Αν η ανωτέρω ημερομηνία συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή Δευτέρα τότε τα μαθήματα λήγουν την αμέσως προηγούμενη της 31ης Μαΐου Παρασκευή.

2. Η § 5 του άρθρου 1 του Π. Δ. 123/87 όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της § 2 του άρθρου μόνου του Π.Δ. 142/91 (ΦΕΚ 59/τ.Α`) και τις διατάξεις του εδαφίου γ' του άρθρου 5 του Π.Δ. 429/91 αντικαθίσταται ως εξής :

"5. Οι εξετάσεις κάθε είδους για τους μαθητές όλων των τύπων των Λυκείων και των ΤΕΣ διεξάγονται κατά το χρονικό διάστημα που αρχίζει δύο (2) ημέρες μετά τη λήξη του Γ` Τριμήνου και λήγει την 30η Ιουνίου, καθώς και κατά το χρονικό διάστημα από **1ης μέχρι 10ης Σεπτεμβρίου**.

3. Η § 3 του άρθρου μόνου του Π.Δ. 142/91 αντικαθίσταται ως εξής :

Την τελευταία ημέρα του Γ` τριμήνου δεν διεξάγεται διδασκαλία μαθημάτων. Την ημέρα αυτή ο Σύλλογος των διδασκόντων σε κάθε σχολείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αποφασίζει για το χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών και εκτελεί κάθε προπαρασκευαστική εργασία για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των προβλεπομένων γραπτών εξετάσεων.

Το πρόγραμμα των εξετάσεων αυτών για όλους τους τύπους Λυκείου και τις ΤΕΣ, στο οποίο ορίζονται οι ημέρες, οι ώρες προσέλευσης των μαθητών καθώς και η διάρκεια εξέτασης κάθε μαθήματος, καταρτίζεται από το Σύλλογο των διδασκόντων και ανακοινώνεται στους μαθητές το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων".

Χαρακτηρισμός Μαθημάτων

Π.Δ. 465/81 Αρ.1

§1. Τα μαθήματα που διδάσκονται στο Γυμνάσιο, δημόσιο και ιδιωτικό, ημερήσιο και εσπερινό, κατατάσσονται σε δύο ομάδες, ως εξής:

Μαθήματα Α' Ομάδας (Βασικά): α) Η Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, β) Η Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, γ) τα Μαθηματικά, δ) τα Θρησκευτικά, ε) η Ιστορία, στ) τα Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος ζ) η Φυσική, η) η Χημεία, θ) η Γεωγραφία-Γεωλογία, ι) η Ανθρωπολογία-Υγιεινή, ια) η Βιολογία ιβ) η Ξένη γλώσσα ιγ) η Πληροφορική

Μαθήματα Β' Ομάδας (μη Βασικά): α) ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός, β) η Φυσική Αγωγή, γ) η Μουσική, δ) τα Καλλιτεχνικά, ε) τα μαθήματα Τεχνολογίας, στ) η Οικιακή Οικονομία.

(Βλέπε και στο **Π.Δ. 198/93**)

Μαθήματα με Κλάδους

Γ2/4294/27.8.93 Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

Με την έναρξη του νέου διδακτικού έτους 93-94 θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

§1.....

§2. I. Σύμφωνα με το ανωτέρω ωρολόγιο πρόγραμμα, τα **μαθήματα με κλάδους** είναι:

α) Αρχαία Ελληνική Γραμματεία με κλάδους: i) Αρχαία Ελληνική Γραμματεία από μετάφραση, που διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα και ii) Η Ελληνική Γλώσσα μέσα από αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα που διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα.

β) Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία με κλάδους: i) Νεοελληνική Γλώσσα και ii) Νεοελληνική Γραμματεία.

γ) Αισθητική Αγωγή με κλάδους i) Καλλιτεχνικά που διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα και ii) Μουσική που διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα.

δ) Πληροφορική-Τεχνολογία με κλάδους: i) Πληροφορική που διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα και ii) Τεχνολογία που διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα.

Γ2/995/17.2.95 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

1. Για το σχολικό έτος 1994-95 δεν θα διεξαχθούν γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις και στους δύο κλάδους του μαθήματος «πληροφορική – Τεχνολογία» των Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου. Για την εξαγωγή του αποτελέσματος της ετήσιας προόδου, το ανωτέρω μάθημα θα θεωρηθεί ως μάθημα της Β' ομάδας (και οι δύο κλάδοι).

2. Στην περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν διδάσκεται ο ένας από τους δύο κλάδους του μαθήματος «πληροφορική – Τεχνολογία» και οι αντίστοιχες ώρες διατίθενται για τη διδασκαλία του άλλου κλάδου, για την εξαγωγή του αποτελέσματος της ετήσιας προόδου ο διδασκόμενος κλάδος θα υπολογίζεται ως μάθημα της Β' ομάδας (και όχι κλάδος).

3. Για το τρέχον σχολικό έτος, στον **κλάδο της πληροφορικής** του μαθήματος «πληροφορική – Τεχνολογία» (Α' και Β' τάξεων του Γυμνασίου) θα **διεξαχθούν γραπτές ωριαίες δοκιμασίες**, ενώ στον κλάδο της **Τεχνολογίας** του ίδιου μαθήματος **δεν θα διεξαχθούν γραπτές ωριαίες δοκιμασίες**, διότι δεν έχει εκδοθεί ακόμα σχετικό διδακτικό βιβλίο.

4. Οι παραπεμπόμενοι μαθητές σε οποιονδήποτε κλάδο του μαθήματος «πληροφορική – Τεχνολογία» κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου θα εξεταστούν προφορικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 157/86 (ΦΕΚ 60 τ. Α').

ε) Φυσική-Χημεία με κλάδους: i) Φυσική που διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα και ii) Χημεία που διδάσκεται 1 ώρα την εβδομάδα

II.α) Όταν για οποιοδήποτε λόγο δεν καλύπτεται διδακτικά ο ένας από τους δύο κλάδους, οι αντίστοιχες ώρες μπορούν να διατεθούν για τη διδασκαλία του άλλου κλάδου, εφόσον εξασφαλίζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις.

Στην περίπτωση αυτή το μάθημα των καλλιτεχνικών εξακολουθεί να εξετάζεται μόνον τον Ιούνιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Εξαγωγή Αποτελεσμάτων

Εξαγωγή Αποτελεσμάτων – Προαγωγή Μαθητών Εξεταστέα Ύλη γραπτώς εξεταζομένων μαθημάτων

Π.Δ. 409/1994

Άρθρο 3

Γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιουνίου

Παρ. 1. Τα μαθήματα στα Γυμνάσια λήγουν στις 31 Μαΐου κάθε διδακτικού έτους. Όταν η ημερομηνία αυτή συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή Δευτέρα, τα μαθήματα λήγουν την αμέσως προηγούμενη Παρασκευή.

Παρ. 2. Τον Ιούνιο, μετά τη λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων, **διεξάγονται γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα** που διδάχτηκαν στη διάρκεια του διδακτικού έτους, **εκτός** από τη Φυσική Αγωγή, τη Μουσική, την Οικιακή Οικονομία, την Τεχνολογία, τα Καλλιτεχνικά και το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό.

Παρ. 3. Όσων μαθημάτων η διδασκαλία λήγει κατά τη διάρκεια του σχολ. έτους η γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση διενεργείται αμέσως μετά τη λήξη της διδασκαλίας τους και σε ημέρα και ώρα που θα ορίσει ο σύλλογος των διδασκόντων.

Παρ. 4. Η **εξεταστέα ύλη** ορίζεται από το διδάσκοντα, γνωστοποιείται εγγράφως στο διευθυντή του σχολείου, καταχωρίζεται στο βιβλίο ύλης και γνωστοποιείται στους μαθητές.

Ως **εξεταστέα ύλη** κατά μάθημα ορίζονται τα **3/5 της ύλης που διδάχθηκε** με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν είναι λιγότερα από το μισό της διδακτέας ύλης.

Παρ. 5. Μετά τη **λήξη των μαθημάτων** **καταρτίζεται από το σύλλογο το πρόγραμμα των εξετάσεων και ανακοινώνεται στους μαθητές.**

Παρ. 6. Κατά τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις, τα θέματα διατυπώνονται έτσι ώστε να ελέγχεται η απόδοση πληροφοριακών γνωστικών στοιχείων και να διερευνάται η ικανότητα του μαθητή να εφαρμόζει, να συνδυάζει, να συνθέτει, να κρίνει και γενικότερα να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό.

Κοινά θέματα Εξετάσεων

Γ2/6019/23-12-1991 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παρακαλούμε να ενημερώσετε όλα τα Γυμνάσια της δικαιοδοσίας σας για τα παρακάτω:

Παρ. 12. Σε όλα τα τμήματα της ίδιας τάξης του ίδιου σχολείου για το ίδιο μάθημα **δίνονται κοινά θέματα** από τον καθηγητή ή τους καθηγητές που διδάσκουν το μάθημα σε συνεργασία με το Δ/ντή του σχολείου, **εκτός εάν συντρέχει σοβαρός αποχρών λόγος ο**

οποίος αναγράφεται σε σημείωση κάτω από το έγγραφο που περιέχει τα θέματα και που κατατίθεται στο σχολείο.

Παρ. 13. Υπενθυμίζεται ότι για το χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών, που γίνεται κατά τη λήξη του Γ` τριμήνου και προ της ενάρξεως των γραπτών εξετάσεων, θα ισχύσουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 485/83.

Μεταγγραφέντες μαθητές από ιδιωτικά σε Δημόσια Γυμνάσια και από Εσπερινά δημόσια ή Ιδιωτικά σε Ημερήσια

Π.Δ. 191/92 Αρ.3

Η § 5 του Αρ. 18 του Π.Δ. 104/79 καθώς και η § 2 του Αρ. 19 Του Π.Δ. 294/79 αντικαθίστανται ως εξής:

Η **επίδοση μαθητών που μετεγγράφονται από ιδιωτική σχολική μονάδα** δευτ/μιας Εκ/σης σε **δημόσια** και **από εσπερινό δημόσιο ή ιδιωτικό Γυμνάσιο σε ημερήσιο** λαμβάνεται υπόψη κατά την εξαγωγή του ετησίου προαγωγικού ή απολυτηρίου αποτελέσματος.

Δεν λαμβάνεται υπόψη η επίδοση μαθητών που μετ/νται από εσπερινό Λύκειο ή ΤΕΣ σε ημερήσιο και η περαιτέρω πρόοδος τους κρίνεται με βάση την επίδοση τους στο Λύκειο ή την ΤΕΣ, στην οποίαν μετεγγράφονται.

Μαθήματα χωρίς τριμηνιαίο βαθμό

Π.Δ.465/81 Αρ.6

§3.Αν για οποιονδήποτε λόγο λείπει **ο ένας από τους τρεις τριμηνιαίους βαθμούς** επιμελείας και επίδοσης σε ένα μάθημα, **ο βαθμός ετήσιας προόδου του μαθήματος αυτού είναι ο Μ. Ο. των δύο άλλων τριμηνιαίων βαθμών του μαθητού.**

Αν υπάρχει ένας μόνο τριμηνιαίος βαθμός επιμελείας και επιδόσεως για ένα μαθητή σε κάποιο μάθημα, ως βαθμός ετήσιας προόδου του στο μάθημα αυτό **θεωρείται ο τριμηνιαίος αυτός βαθμός.**

§4.Αν **δεν κατατέθηκε τριμηνιαίος βαθμός σε κάποιο μάθημα και στα τρία τρίμηνα** χωρίς υπαιτιότητα του μαθητή και η φοίτηση του έχει χαρακτηριστεί επαρκής, ο Δ/ντής του σχολείου συγκροτεί υπό την προεδρία του τριμελή επιτροπή από δύο καθηγητές της ίδιας ή συγγενικής προς το μάθημα ειδικότητας, η οποία διενεργεί ειδική προφορική εξέταση του μαθητή στην ύλη του τρίτου τριμήνου του οικείου μαθήματος, το αποτέλεσμα της οποίας αποτελεί τον ετήσιο βαθμό επιδόσεως του μαθήματος.

Αν ο μαθητής δεν προσέλθει στην εξέταση αυτή μέχρι τη λήξη της προθεσμίας διεξαγωγής των παραπεμπτικών εξετάσεων, βαθμολογείται με μονάδα και εξάγεται το αποτέλεσμα με ειδική πράξη του συλλόγου.

§3. Στα μαθήματα που διδάσκονται κατά το ήμισυ του διδακτικού έτους, ως βαθμός ετησίας επίδοσης λογίζεται το 1/3 του αθροίσματος των δύο τριμηνιαίων βαθμών και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων

Βαθμός στη Γυμναστική μικρότερος του (8)

Β.Δ. 8-7-55 Αρ.43

§7. Εις ας περιπτώσεις ο βαθμός ετησίας προόδου εις το μάθημα της Γυμναστικής είναι μικρότερος του οκτώ (8) ο βαθμός ούτος υπόκειται εις αυτεπάγγελτον αναθεώρησιν ενεργουμένην δια πρακτικής εξετάσεως του υστερήσαντος μαθητού ενώπιον επιτροπής αποτελουμένης εκ του Γυμνασιάρχου, του βαθμολογήσαντος γυμναστού και του αρχαιοτέρου των άλλων γυμναστών του Γυμνασίου ή ελλείπει του τελευταίου τούτου ετέρου καθηγητού του αυτού Γυμνασίου υπό του Γυμνασιάρχου οριζομένου.

Η αναθεώρησις διενεργείται μερίμνη του Διευθυντού προ της εκδόσεως των αποτελεσμάτων. Ο μέσος όρος των υπό των τριών μελών της επιτροπής δοθησομένων βαθμών αποτελεί τον βαθμόν ετησίας προόδου εις το μάθημα της Γυμναστικής

Βαθμός Ετήσιας Προόδου κατά Μάθημα

Π.Δ. 409/1994

Άρθρο 4

Βαθμός ετήσιας επίδοσης κατά μάθημα

Παρ. 1 . Ως βαθμός ετήσιας επίδοσης του μαθητή, σε κάθε μάθημα, στο οποίο γίνεται γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση, λογίζεται το $\frac{1}{4}$ του αθροίσματος που προκύπτει από την άθροιση των τριών τριμηνιαίων βαθμών και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων Ιουνίου.

Παρ. 2. Στα μαθήματα, για τα οποία δεν προβλέπεται γραπτή ανακεφαλαιωτική εξέταση, ως βαθμός ετήσιας επίδοσης λογίζεται το $\frac{1}{3}$ του αθροίσματος των τριών τριμηνιαίων βαθμών.

Παρ. 3. Στα μαθήματα που διδάσκονται κατά το ήμισυ του διδακτικού έτους, ως βαθμός ετήσιας επίδοσης λογίζεται το $\frac{1}{3}$ του αθροίσματος των δύο τριμηνιαίων βαθμών και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων.

Παρ. 4. Ως **βαθμός ετήσιας επίδοσης στα μαθήματα που έχουν κλάδους** λογίζεται ο μέσος όρος των τελικών βαθμών κατά κλάδο, οι οποίοι εξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

Παρ. 5. Ο βαθμός της συνθετικής δημιουργικής εργασίας συνυπολογίζεται αυτοτελώς για το βαθμό ετήσιας επίδοσης του μαθητή.

Σε περίπτωση συλλογικής εργασίας ο βαθμός είναι ο ίδιος για όλους τους μαθητές που πήραν μέρος σ' αυτήν. Εάν κάποιος μαθητής πραγματοποιήσει περισσότερες της μιας συνθετικές δημιουργικές εργασίες, για την εξαγωγή του τελικού μέσου όρου της επίδοσής του υπολογίζεται η εργασία με το μεγαλύτερο βαθμό.

Παρ. 6. Για τους μαθητές που παρουσιάζουν **μαθησιακές δυσκολίες** εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 429/1991.

Βαθμολογική Κλίμακα Αξιολογήσεως

Π.Δ. 465/1981

Άρθρο 2

Βαθμολογική κλίμακα αξιολογήσεως

Παρ. 1. Η βαθμολογική κλίμακα αξιολογήσεως της γραπτής και προφορικής επιδόσεως των μαθητών σε κάθε μάθημα είναι : 1 - 20.

Παρ. 2. **Κατώτατο βαθμολογικό όριο προαγωγής ή απολύσεως για κάθε μάθημα** και κατά την εξαγωγή του ετησίου αποτελέσματος **είναι ο βαθμός δέκα (10)**.

Παρ. 3. Η βαθμολόγηση της επιδόσεως των μαθητών γίνεται με ακέραιους αριθμούς. Κατά την εξαγωγή όμως των μέσων όρων το τυχόν κλασματικό μέρος του βαθμού, εφόσον είναι ίσο η μεγαλύτερο από το μισό της ακέραιης μονάδας, λογίζεται ως ακέραιη μονάδα και προστίθεται στο ακέραιο μέρος του, αλλιώς παραλείπεται.

Παρ. 4. Ο γενικός βαθμός ετήσιας προόδου είναι ο μέσος όρος των βαθμών των μαθημάτων των δυο ομάδων του προηγούμενου άρθρου, ο οποίος αναγράφεται στα υπηρεσιακά βιβλία. έντυπα και τίτλους με το τυχόν Κλασματικό του μέρους. Ο βαθμός αυτός επισημαίνεται με τους χαρακτηρισμούς : "Ανεπαρκώς" "Μέτρια", "Καλά", "Πολύ Καλά", "Άριστα". **Το κατώτατο βαθμολογικό όριο του κάθε χαρακτηρισμού ορίζεται ως εξής:**

- α) "Ανεπαρκώς" 01
- β) "Μέτρια" 10
- γ) "Καλά" $12 \frac{1}{2}$
- δ) "Πολύ καλά" $15 \frac{1}{2}$
- ε) "Άριστα" $18 \frac{1}{2}$

Προαγωγή ή Απόλυση Μαθητών

Π.Δ. 182/1984

Άρθρο 1

Το άρθρο 7 του Π.Δ. 465/81 (ΦΕΚ 129/15.5.81 τ. Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Εξαγωγή αποτελέσματος ετήσιας προόδου των μαθητών

1. Ο μαθητής κρίνεται **άξιος προαγωγής ή απόλυσης:**

α. Όταν έχει σε κάθε μάθημα των ομάδων Α και Β ετήσιο γενικό βαθμό τουλάχιστον δέκα (10).

β. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Β' ομάδας και έχει μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δυο ομάδων, τουλάχιστον πλήρες δέκα (10).

γ. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Α ομάδας και έχει μέσο όρο όλων των μαθημάτων της Α ομάδας τουλάχιστον δεκατρία (13).

δ. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α και Β ισχύουν αντιστοίχως οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

Π.Δ. 191/92 Αρ.3

§4.Ως **βαθμός ετήσιας επίδοσης στα μαθήματα που έχουν κλάδους** λογίζεται ο **Μέσος όρος των τελικών βαθμών κατά κλάδο**, οι οποίοι εξαγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα από την §1 αυτού του άρθρου.

Προαγωγή Μαθητών με Ετήσιο Μ.Ο Βαθμολογίας

Γ2/1293/02-05-1984 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παρ 2. Σχετικά επισημαίνουμε το εδάφιο γ του Αρ.1 " όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Α` ομάδας και έχει μέσο όρο όλων των μαθημάτων και της Α` ομάδας, **τουλάχιστον δεκατρία (13)**". Όπως διατυπώνεται η πρόταση προκύπτει ότι **δεν απαιτείται, όπως μέχρι σήμερα, το πλήρες δεκατρία**. Επομένως όταν το άθροισμα όλων των μαθημάτων της Α` ομάδας διαιρούμενο με τον αριθμό των μαθημάτων δίδει **μέσο όρο 12,5 ή και μεγαλύτερο, τότε ο μαθητής προάγεται**.

Προαγωγή Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Ετήσιος Μ.Ο)

Π.Δ. 191/1992

Άρθρο 5

Οι **μαθητές**, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Νόμου 1566/85 (ΦΕΚ 167/τ.Α), των οποίων **οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες**, κατά τις διατάξεις του άρθρου 33 του ίδιου Νόμου **έχουν πιστοποιηθεί**, εφόσον δεν είναι προφανείς, από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φοιτούν : α) ως εντεταγμένοι σε κανονικά Γυμνάσια β) σε ειδικές τάξεις, τμήματα ή ομάδες που λειτουργούν μέσα σε κανονικά Γυμνάσια και γ) σε αυτοτελή

ειδικά Γυμνάσια, προάγονται, απολύονται, παραπέμπονται ή απορρίπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των §§ 1,2 και 3 του άρθρου 1 του **Π.Δ. 182/84 (ΦΕΚ 60/τ.Α)** με μείωση του προβλεπόμενου από το εδάφιο γ της § 1 του άρθρου αυτού μέσου όρου σε "**τουλάχιστον δώδεκα (12)**".

Προαγωγή Ελλήνων Μωαμεθανών Μαθητών

Π.Δ. 264/76 Αρ.5

Οι **Μωαμεθανοί** το Θρήσκευμα Έλληνες μαθηταί των Ελληνικών Γυμνασίων προάγονται από τάξεως εις τάξιν ή απολύονται του Γυμνασίου, εφ' όσον εις **έκαστον των μαθημάτων των Αρχαίων και Νέων Ελληνικών έχουν βαθμόν τουλάχιστον 8** , εις έκαστον δε των λοιπών μαθημάτων βαθμόν τουλάχιστον 10 και **γενικόν μέσον όρον βαθμολογίας τουλάχιστον πλήρες 10**.

Παραπομπή Μαθητών

Π.Δ. 182/1984

Άρθρο 1

2. Ο **μαθητής παραπέμπεται** σε γραπτή και προφορική ή μόνο προφορική, όπου προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, συμπληρωματική εξέταση το Σεπτέμβριο σε όσα μαθήματα δεν πέτυχε βαθμό προαγωγής, όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα και δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Ο μαθητής, που δεν εμπίπτει σε καμιά από τις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος, δεν κρίνεται άξιος προαγωγής ή απόλυσης, οπότε οφείλει να φοιτήσει και πάλι στην ίδια τάξη, με τη επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Π.Δ/τος 465/1981.

4. Παραπομπή, με οποιαδήποτε μορφή των αποτελεσμάτων ετήσιας προόδου των μαθητών σε δευτεροβάθμια κρίση, δεν επιτρέπεται.

Π.Δ. 447/93 Αρ.3

(Σημείωση Το Αρ. 3 του Π.Δ.429/91 καταργήθηκε αλλά η διάταξη παραμένει ισχυρή)

§1.Η παράγραφος 5 του άρθρου 3 του Π.Δ. 429/91 συμπληρώνεται ως εξής: "Στην περίπτωση που εξάγεται για μαθητή απορριπτικό αποτέλεσμα σε κλάδο μαθήματος και ο συνολικός βαθμός στο μάθημα ως μέσος όρος των βαθμών και των δύο κλάδων είναι επίσης απορριπτικός, ο μαθητής αυτός παραπέμπεται μόνο στο κλάδο του μαθήματος στον οποίον υστέρησε.

Γ2/1427/10.5.84 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

.....

Εάν δεν ισχύουν ταυτόχρονα οι παραπάνω προϋποθέσεις των εδαφίων β' και γ' για τα μαθήματα κάθε ομάδας ξεχωριστά, ο μαθητής παραπέμπεται σε εξέταση το Σεπτέμβριο σε όλα τα μαθήματα που υστερεί.

Γ2/2839/25.5.94 Εγκ. ΥΠΕΠΘ

Ύστερα από ερωτήματα που τέθηκαν στην υπηρεσία μας ...

σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Στην περίπτωση που ο μαθητής υστερεί στο κλάδο της πληροφορικής που ανήκει στην ομάδα Α', το αποτέλεσμα θα εξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της § 1γ του Αρ 1 του Π.Δ. 182/84.

2. Στην περίπτωση που ο μαθητής υστερεί στο κλάδο της τεχνολογίας που ανήκει στην ομάδα Β', το αποτέλεσμα θα εξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της § 1β του Αρ. 1 του Π.Δ. 182/84.

3. Τέλος σας πληροφορούμε ότι λόγω της πρώτης εφαρμογής των διατάξεων του Π.Δ. 447/93 σχετικά με τα νέα ωρολόγια προγράμματα, **σε περίπτωση που μαθητής υστερεί σε κλάδους όχι του ίδιου μαθήματος, αλλά ανεξαρτήτων μαθημάτων και εξάγεται απορριπτικό αποτέλεσμα**, επειδή ισχύουν γι' αυτό οι διατάξεις της παρ. 3 του αρ. 1 του Π.Δ. 182/84 **τότε ανά δύο οι κλάδοι των ανεξαρτήτων μαθημάτων θα θεωρηθούν σαν ένα μάθημα.**

Π.Δ. 508/77 Αρ. 9

Αι περί του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας ισχύουσαι διατάξεις, καθ' ο μέρος αφορούν αυτά εις τους μαθητάς της τελευταίας τάξεως του Λυκείου, ως και αι περί των απορριπτομένων μαθητών της τάξεως αυτής τοιαύται, έχουν ανάλογον εφαρμογήν και επί των μαθητών της Τρίτης (Γ') τάξεως του Γυμνασίου.

48946/Γ2/18-05-2005, Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

ΘΕΜΑ : «**Φοίτηση αλλοδαπών μαθητών**»

Με αφορμή ερωτήματα σχετικά με την εγγραφή και **φοίτηση αλλοδαπών μαθητών με αποδεδειγμένα μη νόμιμους τίτλους σπουδών**, σας ενημερώνουμε **ότι οι μαθητές αυτοί θα προσέλθουν στις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις**, αλλά δε θα εκδοθούν αποτελέσματα από το σύλλογο διδασκόντων και δε θα χορηγηθεί τίτλος, εάν δεν προσκομίσουν τους νόμιμους τίτλους σπουδών.

Με ευθύνη των Διευθυντών των σχολείων να ενημερωθούν εγγράφως, για τα ανωτέρω, οι κηδεμόνες των μαθητών αυτών.

Παραπεμπτικές Εξετάσεις Μαθητών

Χρονική περίοδος διεξαγωγής των παραπεμπτικών εξετάσεων Σεπτεμβρίου

Π.Δ. 123/1987

Άρθρο 1

.....

Οι **εξεταστικές κάθε είδους** γίνονται κατά τις ακόλουθες εξεταστικές περιόδους:

α) Για τους μαθητές των γυμνασίων από 11 Ιουνίου μέχρι 30 Ιουνίου, εκτός από τις **παραπεμπτικές, από 1 μέχρι 10 Σεπτεμβρίου.**

Π.Δ. 580/1982

Τροποποίηση διατάξεων που ρυθμίζουν θέματα των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπ/σεως

Άρθρο 1

Η περίπτωση 5 του εδαφίου Α του άρθρου 3 του Π.Δ. 268/82 "Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων που ρυθμίζουν θέματα σχολείων Μέσης Γενικής Εκπ/σεως" (ΦΕΚ 47 τ.Α' / 13.4.82), αντικαθίσταται ως εξής :

5. Αι πάσης φύσεως εξετάσεις διεξάγονται κατά τας ακόλουθως εξεταστικές περιόδους : **α)** **δια τους μαθητές των Γυμνασίων από 1ης Ιουνίου μέχρι 30ης Ιουνίου** πλην των **παραπεμπτικών εξετάσεων και από 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι 10ης Σεπτεμβρίου**, και **β)** **δια τους μαθητές των Λυκείων από 11ης Μαΐου μέχρι 30ης Ιουνίου και από 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι 10ης Σεπτεμβρίου.**

Π.Δ. 465/1981

«Περί του τρόπου προαγωγής, απολύσεως και εξετάσεων των μαθητών των Γυμνασίων»

Άρθρο 7

Παρ. 5. Η παραπεμπτική εξέταση μαθητών σε μαθήματα της Β' ομάδας γίνεται προφορικά από Επιτροπή δυο καθηγητών της ίδιας ή συγγενικής ειδικότητας υπό την προεδρία του Δ/ντή του Σχολείου, η οποία συγκροτείται από τον ίδιο.

Παρ. 6. Κατά την εξαγωγή του αποτελέσματος παραπεμπτικής εξέτασεως νέα παραπομπή δεν επιτρέπεται με παράλληλη τήρηση των διατάξεων της παραγρ. 3 του άρθρου 12 του παρόντος Π.Δ.

Άρθρο 8

Παραπεμπτικές, Επαναληπτικές Κατατακτήριες Εξετάσεις

Οι Παρ. 1-7 τροποποιήθηκαν και αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του Π.Δ. 182/1984 ως εξής:

1. Οι παραπεμπτικές, επαναληπτικές και κατατακτήριες εξετάσεις διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος από εξεταστική επιτροπή που συγκροτείται και προεδρεύεται από το διευθυντή του σχολείου και αποτελείται από μέλη του διδακτικού

προσωπικού του σχολείου των ειδικοτήτων των μαθημάτων, στα οποία πρόκειται να εξετασθούν οι μαθητές.

2. Η εξέταση στην οποία υποβάλλονται οι μαθητές, οι οποίοι κατά την εξαγωγή του ετήσιου τελικού αποτελέσματος εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος Π. Δ/τος, ονομάζεται παραπεμπτική και διεξάγεται προφορικά και γραπτά με εξαίρεση τις περιπτώσεις μαθητών οι οποίοι κατά τις κείμενες διατάξεις εξετάζονται μόνο προφορικά.

3. Η **εξέταση στην οποία υποβάλλονται οι μαθητές της Τρίτης τάξης** οι οποίοι δεν κρίθηκαν σε οποιαδήποτε περίπτωση άξιοι απόλυσης και προέρχονται για την απόκτηση απολυτήριου τίτλου του Γυμνασίου, ονομάζεται επαναληπτική και διεξάγεται προφορικά και γραπτά.

4. Η **εξέταση, προαγωγική ή απολυτήρια, στην οποία υποβάλλονται μαθητές κατ' ιδίαν διδαχθέντες ή στρατεύσιμοι** ονομάζεται κατατακτήρια εξέταση και διενεργείται για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες γραπτά και για τους στρατεύσιμους προφορικά και γραπτά.

5. Η **προφορική εξέταση, που προηγείται της γραπτής διενεργείται από δυο καθηγητές της ίδιας ή συγγενούς ειδικότητας**, οι οποίοι συμμετέχουν στην εξεταστική επιτροπή.

6. Μετά το τέλος της προφορικής εξέτασης οι δυο καθηγητές καταθέτουν, με ξεχωριστή κατάσταση, τη βαθμολογία του στο Δ/ντη του σχολείου ο οποίος καταχωρίζει στα οικεία βιβλία το μέσο όρο (Μ.Ο) των βαθμών των δυο εξεταστών. Οποιαδήποτε μεταβολή της προφορικής βαθμολογίας μετά την κατάθεση της δεν επιτρέπεται.

7. Για την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή κάθε γραπτής εξέτασης ευθύνονται όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και οι επιτηρητές καθηγητές, που ορίζονται από το διευθυντή του Γυμνασίου κατά τη σύνταξη του προγράμματος των γραπτών εξετάσεων.

8. Τα θέματα της γραπτής εξέτασης σε κάθε μάθημα καταρτίζονται με κοινή εισήγηση των δυο καθηγητών της ίδιας ή συγγενούς προς το μάθημα ειδικότητας, μελών της εξεταστικής επιτροπής και με την έγκριση του Διευθυντή του Γυμνασίου.

9. Τα θέματα, που δίνονται για διαπραγμάτευση γράφονται σε φύλλο χάρτου σφραγισμένο με τη σφραγίδα του Σχολείου και την υπογραφή του Δ/ντή του Σχολείου και υπαγορεύονται στους μαθητές.

10. Τα τυχόν συνοδευτικά των θεμάτων κείμενα αναγράφονται στον πίνακα ή διανέμονται φωτοτυπημένα ή πολυγραφημένο στους μαθητές, οι οποίοι τα παραδίνουν στον επιτηρητή αμέσως μετά τη λήξη της εξέτασης.

11. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών αμέσως μετά το τέλος των γραπτών εξετάσεων, παραδίνονται από τον επιτηρητή καθηγητή στο Δ/ντή του Γυμνασίου, ο οποίος ορίζει ημέρα και ώρα βαθμολόγησής τους, η οποία πραγματοποιείται απαραίτητα στο σχολείο μόνο. Κατά την ημέρα αυτή τα γραπτά βαθμολογούνται από τους εισηγητές καθηγητές της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου χωρίς να γνωρίζει ο δεύτερος το βαθμό του πρώτου, ο οποίος είναι καλυμμένος, και παραδίνονται στο Διευθυντή.

Ο ένας από τους δυο εισηγητές κατά τις εξετάσεις, πρέπει να είναι ο διδάξας το οικείο μάθημα κατά το διδακτικό έτος που έληξε, εφόσον τούτο είναι δυνατόν.

12. Ο Μ.Ο των δυο βαθμών, με τους οποίους αξιολογήθηκε το γραπτό δοκίμιο από τους βαθμολογητές, καταχωρίζεται στα οικεία βιβλία.

Σε περίπτωση που η διαφορά βαθμολογίας των δύο (2) βαθμολογητών είναι μεγαλύτερη από τρεις (3) μονάδες, το θέμα παραπέμπεται στην επιτροπή, που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγρ.1 του παρόντος άρθρου, η οποία αποφαινεται για τον οριστικό μέσο όρο του γραπτού δοκιμίου.

13. Τελικός βαθμός του εξεταζομένου μαθήματος είναι ο Μ.Ο. προφορικής και γραπτής βαθμολογίας.

14. Σε κοινή συνεδρία της εξεταστικής επιτροπής της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εξάγεται κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 1 του παρόντος Π.Δ/τος το ετήσιο αποτέλεσμα του εξεταζόμενου μαθητή και καταχωρίζονται τα βαθμολογικά στοιχεία της εξέτασης στα οικεία βιβλία.

15. **Δευτεροβάθμια κρίση αποτελέσματος εξέτασης, που έγινε από εξεταστική επιτροπή, απαγορεύεται.**

16. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε προφορική εξέταση που γίνεται για ειδικούς λόγους, αντί της γραπτής εξέτασης.

Οι επόμενες παράγραφοι και άρθρα αποτελούν συνέχεια του Π.Δ. 465/81 μετά τις τροποποιημένες παραγράφους 1-7 με το άρθρο 2 του Π.Δ 182/84

Παρ.8. Τα θέματα, που δίνονται για διαπραγμάτευση στους μαθητές υπαγορεύονται και γράφονται σε φύλλο χάρτου σφραγισμένο με τη σφραγίδα του Σχολείου και την υπογραφή του Δ/ντή του Σχολείου.

Παρ.9. Τα τυχόν συνοδευτικά των θεμάτων κείμενα αναγράφονται στον πίνακα ή διανέμονται φωτοτυπημένα ή πολυγραφημένα στους μαθητές, οι οποίοι τα παραδίνουν στον επιτηρητή αμέσως μετά τη λήξη της εξέτασεως.

Παρ.10. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών αμέσως μετά το τέλος των γραπτών εξετάσεων, παραδίνονται από τον επιτηρητή καθηγητή στο Διευθυντή του Γυμνασίου, ο οποίος ορίζει ημέρα και ώρα βαθμολογήσεώς τους, η οποία πραγματοποιείται απαραίτητα στο σχολείο μόνο. Κατά την ημέρα αυτή τα γραπτά βαθμολογούνται από τους εισηγητές καθηγητές της παρ. 7 του παρόντος άρθρου χωρίς να γνωρίζει ο δεύτερος το βαθμό του πρώτου, ο οποίος είναι καλυμμένος και παραδίνονται στο Διευθυντή.

Ο ένας από τους δύο εισηγητές, κατά τις γραπτές εξετάσεις, πρέπει να είναι ο διδάσκων το οικείο μάθημα κατά το διδακτικό έτος που λήγει εφόσον τούτο είναι δυνατό.

Παρ. 11. Ο Μ.Ο. των δυο βαθμών, με τους οποίους αξιολογήθηκε το γραπτό δοκίμιο από τους βαθμολογητές, αποτελεί το βαθμό του μαθήματος και καταχωρίζεται στο Ατομικό Δελτίο του μαθητή και το Μητρώο Μαθητών.

Σε περίπτωση που η διαφορά βαθμολογίας των δυο (2) βαθμολογητών είναι μεγαλύτερη από τρεις (3) μονάδες το θέμα παραπέμπεται στην επιτροπή που προβλέπεται από τις

διατάξεις της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, η οποία αποφαινεται για τον οριστικό μέσο όρο του γραπτού δοκιμίου.

Παρ. 12. Σε κοινή συνέδρια της εξεταστικής επιτροπής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εξάγεται κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 7 του παρόντος Π.Δ/τος το ετήσιο αποτέλεσμα του εξεταζόμενου μαθητή και καταχωρίζονται τα βαθμολογικά στοιχεία της εξετάσεως στα οικεία βιβλία.

Παρ. 13. Δευτεροβάθμια κρίση αποτελέσματος γραπτής εξετάσεως, που έγινε από εξεταστική επιτροπή, απαγορεύεται.

Παρ. 14. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε προφορική εξέταση που γίνεται για ειδικούς λόγους, αντί της γραπτής εξετάσεως, με την τήρηση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος Π. Δ/τος.

Άρθρο 9

Παραπεμπτική εξέταση

Παρ. 1. Η κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του παρόντος Π. Δ/τος παραπεμπτική εξέταση γίνεται στο σχολείο, στο οποίο φοίτησε ο μαθητής.

Η § 2 τροποποιήθηκε με τα **Π.Δ. 580/1982 και Π.Δ. 123/1987**

Η § 3 καταργήθηκε με το άρ. 5 του **Π.Δ. 429/91**

Παρ. 4. Βαθμός της κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέτασεως για κάθε μάθημα είναι ο προβλεπόμενος από την παράγραφο 11 του προηγούμενου άρθρου.

Παρ. 5. Μαθητής που υπόκειται σε παραπεμπτική εξέταση και δεν προσέρχεται, χωρίς επαρκή δικαιολογία, να υποστεί την εξέταση αυτήν κατά την καθορισμένη από το σχετικό πρόγραμμα ημέρα και ώρα διεξαγωγής της, θεωρείται ότι έλαβε μέρος στην εξέταση αυτή και βαθμολογείται με τη μονάδα.

Αν ο μαθητής δεν προσέρχεται στην ανωτέρω παραπεμπτική εξέταση από λόγους ανωτέρας βίας επαρκώς αποδεικνυόμενους, διατηρεί το δικαίωμα προσελεύσεως στα πλαίσια της ίδιας ή άλλης Εξεταστικής περιόδου.

Παρ. 6. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος Π. Δ/τος.

Άρθρο 11

Μαθήματα στα οποία δε γίνονται γραπτές εξετάσεις

Παρ. 1. Δε γίνεται γραπτή εξέταση στα μαθήματα της Β' ομάδας εκτός του Σχεδίου στο μάθημα των Καλλιτεχνικών.

Η παραπεμπτική εξέταση των μαθητών στα μαθήματα αυτά ενεργείται ενώπιον της κατά τις διατάξεις της παραγρ. 7 του άρθρου 8 του παρόντος Π.Δ/τος Επιτροπής. Συνίσταται σε ερωτήσεις επάνω στην κατά τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 9 του παρόντος Π.Δ/τος εξεταζόμενη ύλη καθώς και ασκήσεις και πρακτικές εφαρμογές σχετικές με τα αντικείμενα, που διδάχτηκαν στην οικεία τάξη. Ο μέσος όρος των βαθμών των τριών μελών της Επιτροπής εξέτασεως αποτελεί το βαθμό ετήσιας προόδου του παραπεμπόμενου μαθητή στα μαθήματα αυτά.

Παρ. 2.

Παρ. 3. Τα μαθήματα του Σχολικού και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ) και τα μαθήματα Τεχνολογίας, σε οποιαδήποτε περίπτωση δεν εξετάζονται ούτε βαθμολογούνται.

Παραπεμπτικές Εξετάσεις στα Μαθήματα της Β' Ομάδας

Γ2/1761/29-05-1984 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται σχετικά με τις διατάξεις της §3 του Αρ.2 του **Π.Δ.485/83** (ΦΕΚ 184 τ.Α' /21.12.83) διευκρινίζουμε τα εξής:

1.Γυμνάσια

Μαθητής που η **φοίτηση του χαρακτηρίζεται ελλιπής** παραπέμπεται σε προφορική και γραπτή κατά Σεπτέμβριο εξέταση στα μαθήματα της Α' ομάδας και σε γραπτή εξέταση στο σχέδιο του μαθήματος των καλλιτεχνικών της Β' ομάδας. **Στα υπόλοιπα μαθήματα της Β' ομάδας δεν εξετάζεται**, αλλά κατά την εξαγωγή του ετησίου προαγωγικού ή απολυτηρίου αποτελέσματος συνυπολογίζεται η προφορική βαθμολογία που έλαβε ο μαθητής στα μαθήματα αυτά κατά το οικείο διδακτικό έτος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. (Αφορά το Λύκειο)

3. Στις περιπτώσεις που για τους παραπάνω μαθητές το προαγωγικό ή απολυτήριο **αποτέλεσμα το Σεπτέμβριο είναι απορριπτικό εξαιτίας και μόνο της υστέρησης τους σε μάθημα ή μαθήματα της Β' ομάδας για το Γυμνάσιο** (και στα μαθήματα της Γυμναστικής και Μουσικής για το Λύκειο) , οι μαθητές αυτοί εξετάζονται σ' αυτά τα μαθήματα προφορικά.

Παραπεμπτικές Εξετάσεις στα Μαθήματα Ξένων Γλωσσών

575/1996 Γνωμοδότηση Α' τμήματος Ν.Σ.Κ.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ειδικά **για τα μαθήματα ξένων γλωσσών Γαλλικών, Αγγλικών και Γερμανικών**, που διδάσκονται στις δημόσιες σχολικές μονάδες, **οι δύο εξεταστές της οικείας Επιτροπής των επαναληπτικών - συμπληρωματικών εξετάσεων του Σεπτεμβρίου** πρέπει απαραίτητως **να έχουν την ίδια ειδικότητα και μάλιστα αυτή του εξεταζομένου συγκεκριμένου μαθήματος ξένης γλώσσας**, αφού, μη υφισταμένων συγγενών ειδικοτήτων στα μαθήματα αυτά, η υπό του νόμου παρεχομένη ευχέρεια για συμμετοχή στην επιτροπή των ως άνω εξετάσεων καθηγητή συγγενούς ειδικότητας στην προκειμένη περίπτωση δεν βρίσκει έδαφος εφαρμογής.

Επαναληπτικές Εξετάσεις Μαθητών τελευταίας τάξεως Γυμνασίου

Π.Δ. 465/1981 , Άρθρο 12

Επαναληπτικές εξετάσεις των μαθητών της τελευταίας τάξεως

1. Μαθητές της τελευταίας τάξεως του Γυμνασίου με ετήσιο αποτέλεσμα παραπεμπτικό, προσερχόμενοι στην παραπεμπτική εξέταση απολύονται κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7, αλλιώς δεν κρίνονται άξιοι απολύσεως και υποχρεώνονται να προσέλθουν σε επαναληπτική εξέταση.

2. Η εξέταση των μαθητών της προηγούμενης παραγράφου γίνεται στο σχολείο όπου φοίτησαν ή και σε άλλο σχολείο, δημόσιο ή ιδιωτικό, αφού προηγηθεί η κανονική διαδικασία μετεγγραφής.

3.(Όπως αντικαταστάθηκε με την §2 Αρ.2 Π.Δ.580/82)

Στους μαθητές της τελευταίας τάξεως του Γυμνασίου, που δεν κρίνονται άξιοι απολύσεως ή παραπέμπονται, επιτρέπεται να προσέρχονται σε **επαναληπτική εξέταση** στις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις εξεταστικές περιόδους κάθε σχολικού έτους - εκτός από την περίοδο Ιουνίου του έτους κατά το οποίο φοίτησαν στην τάξη αυτή - και μέχρι να αποκτήσουν τον απολυτήριο τίτλο τους χωρίς την υποχρέωση να φοιτήσουν ξανά

4. Οι επαναληπτικές εξετάσεις του παρόντος άρθρου διενεργούνται γραπτώς εκτός αν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη από τις κείμενες διατάξεις, στην ύλη όπου εξετάζονται κατά το έτος της εξετάσεως οι μαθητές της Τρίτης (Γ`) τάξεως του Γυμνασίου, όπου γίνεται ή εξέταση.

5. Στις επαναληπτικές εξετάσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου δικαιούνται να προσέλθουν οι μαθητές της τελευταίας τάξεως του Γυμνασίου, οι οποίοι δεν άσκησαν το δικαίωμα που έχουν να φοιτήσουν και πάλι στην ίδια τάξη.

231/4/7/Γ2/1349/03-05-1984 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

II. Επαναληπτικές εξετάσεις

Οι μαθητές εξετάζονται σε όλη την ύλη που καθορίζεται από τις διατάξεις του αρ. 1 του Π.Δ. 352/75 και του Π.Δ. 83/83 με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της §3 του Αρ 9 του Π.Δ. 465/61.

Συνεπώς οι διδάσκοντες των Γυμνασίων σύμφωνα με το αρ. 9 §3 του Π.Δ. 465/81 **οφείλουν να καθορίσουν την επομένη της εκδόσεως των αποτελεσμάτων, την εξεταστέαν ύλη για την εξέταση των μαθητών.**

Γ2/7343/22-12-1993 Υπουργική Απόφαση **ΥΠ.Ε.Π.Θ.**

Ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις μαθητών Γυμνασίου

Έχοντας υπόψη:

1. Το Π.Δ. 429/91 "Αξιολόγηση και ενισχυτική διδασκαλία μαθητών Γυμνασίου"
2. Το Π.Δ. 447/93 "Τροποποίηση ωρολογίων προγραμμάτων σχολικών μονάδων Δ.Ε."

Αποφασίζουμε

Οι ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις των μαθητών του Γυμνασίου να πραγματοποιηθούν εντός 10 εργασίμων ημερών.

Παρακαλούμε να ενημερώσετε τα Γυμνάσια της αρμοδιότητάς σας.

Παραπομπή και Απόρριψη Μαθητή

Αρ. 1 του Π.Δ.182/84

§2. Ο μαθητής **παραπέμπεται σε γραπτή και προφορική ή μόνο προφορική**, όπου προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις συμπληρωματική εξέταση το Σεπτέμβριο σε όσα μαθήματα δεν πέτυχε βαθμό προαγωγής, όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα και δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου

Π.Δ. 188/85 Αρ. 3

§2. Ο μαθητής που δεν εμπίπτει σε καμμία από τις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος δεν κρίνεται άξιος προαγωγής ή απόλυσης, οπότε οφείλει να φοιτήσει και πάλιν στην ίδια τάξη με την επιφύλαξη των διατάξεων της §2 του άρθρου 2 του Π.Δ.580/82

(Σημ. Αναφέρεται σε παραπεμπτική εξέταση)

§4.{(Παραπομπή, με οποιαδήποτε μορφή, των αποτελεσμάτων ετήσιας προόδου των μαθητών σε δευτεροβάθμια κρίση, δεν επιτρέπεται.)}

§5. Η **παραπεμπτική ή απολυτήρια εξέταση μαθητών σε μαθήματα της Β' ομάδας γίνεται προφορικά από επιτροπή δύο καθηγητών** από τους οποίους ο ένας είναι αυτός που δίδαξε το μάθημα ή της ειδικότητας του εξεταζομένου μαθήματος, σε περίπτωση υπηρεσιακής μετακίνησης του πρώτου και ο άλλος της ίδιας ή συγγενούς ειδικότητας, υπό την προεδρία του Διευθυντή του Σχολείου ο οποίος και συγκροτεί την επιτροπή.

§6. Κατά την εξαγωγή του αποτελέσματος παραπεμπτικής εξέτασης, νέα παραπομπή δεν επιτρέπεται με παράλληλη τήρηση των διατάξεων της §3 του Αρ.12 του Π.Δ.465/81.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´
Εξετάσεις Ειδικών Περιπτώσεων

**Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές
εκπαιδευτικές ανάγκες**

Ν. 3699 /2-10-2008, ΦΕΚ 199, Τ. Α´

Άρθρο 3

Μαθητές με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1. Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης. Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, **ειδικές μαθησιακές δυσκολίες** όπως **δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμσία, δυσαναγνώσια, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες**. Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

2. Οι μαθητές **με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, ανήκουν στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες**.

3. Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι και οι μαθητές που έχουν μία ή περισσότερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ανεπτυγμένα σε βαθμό που υπερβαίνει κατά πολύ τα προσδοκώμενα για την ηλικιακή τους ομάδα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατόπιν εισήγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ανατίθεται η ανάπτυξη προτύπων αξιολόγησης και ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους μαθητές αυτούς σε Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι. που, κατόπιν πρόσκλησης που τους απευθύνει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκδηλώνουν ενδιαφέρον. Στους μαθητές αυτούς δεν έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

Εξέταση Μαθητών Ημερήσιων και Εσπερινών Γυμνασίων, με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

28722/Γ2/12-03-2010, Απόφαση ΥΠΠΑΔΜΘ

«Εξέταση μαθητών Ημερήσιων και Εσπερινών Γυμνασίων, με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΒΙΑ ΔΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του εδαφίου ια, παρ. 6, άρ. 34 του Ν. 3699/2008 (Φ.Ε.Κ. 199 Α').
2. Τη γνώμη του Τμήματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που διατυπώθηκε με το με αρ. 1/18-2-10 πρακτικό του.
3. Τις διατάξεις της αριθμ.1120/Η/07-01-10 Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 1/τ.Β'/08-01-10) περί «καθορισμού αρμοδιοτήτων Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων»
4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Φ.Ε.Κ. 98 Α'), κατ' εφαρμογή των οποίων βεβαιώνεται ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού

Αποφασίζουμε:

5. Καθορίζουμε τον τρόπο εξέτασης των μαθητών των Ημερήσιων και Εσπερινών Γυμνασίων, με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ως ακολούθως:

Άρθρο ΜΟΝΟ

1. Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που αναφέρονται στο Ν. 3699/2008 (Φ.Ε.Κ. 199 Α') **εξετάζονται προφορικά ή γραπτά, κατά περίπτωση,** ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Ειδικότερα:

α) Εξετάζονται προφορικά κατόπιν αίτησής τους οι μαθητές που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση επειδή:

i) είναι τυφλοί, σύμφωνα με τον Ν. 958/1979 (Φ.Ε.Κ. 191 Α') ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%,

ii) έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή, που συνδέεται με τα άνω άκρα,

iii) πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων,

iv) πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή,

v) παρουσιάζουν ειδικές **μαθησιακές δυσκολίες** όπως **δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία.** Όταν ο μαθητής της περίπτωσης αυτής επιθυμεί να απαντήσει και γραπτά σε κάποια ερωτήματα, αυτά αξιολογούνται κατά τη βαθμολόγηση.

Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στο Γυμνάσιό τους συνοδευόμενη από τη γνωμάτευση σύμφωνα με το ισχύον κάθε φορά σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις I έως IV, από την οποία να προκύπτει ότι η επίδοσή τους στα μαθήματα δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με γραπτές εξετάσεις. Για την **περίπτωση V** απαιτείται γνωμάτευση από τα οικεία Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕΔΔΥ), που λειτουργούν στις έδρες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Ν. 3699/2008 ή από τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ), στην οποία θα αναγράφεται η ειδική μαθησιακή δυσκολία του μαθητή, καθώς και ο χρόνος επαναξιολόγησής του.

β) Εξετάζονται προφορικά ή γραπτά οι μαθητές με φάσμα αυτισμού. Για τις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γνωμάτευση από τα οικεία ΚΕΔΔΥ, που λειτουργούν στις έδρες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Ν. 3699/2008 ή τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) στην οποία θα αναγράφεται η ειδική μαθησιακή δυσκολία του μαθητή, ο προφορικός ή ο γραπτός τρόπος εξέτασης, καθώς και ο χρόνος επαναξιολόγησής του. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στο Γυμνάσιό τους συνοδευόμενη από τη γνωμάτευση των αναφερομένων Κέντρων.

γ) Εξετάζονται γραπτά οι μαθητές που έχουν ιδιαίτερα σοβαρά **προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι)** σε ποσοστό 67% και πάνω και όσοι παρουσιάζουν προβλήματα **λόγου και ομιλίας (δυσαρθρία, τραυλισμός)** καθώς και προβλήματα **επιληψίας**, τα οποία πιστοποιούνται από την οικεία Υγειονομική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στο Γυμνάσιό τους συνοδευόμενη από τη γνωμάτευση σύμφωνα με το ισχύον κάθε φορά σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας.

δ) Ειδικά για τους μαθητές που είναι τυφλοί, σύμφωνα με τον Ν. 958/1979 (Φ.Ε.Κ. 191 Α') ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα ακοής (κωφός, βαρήκοος), γνωματεύσεις χορηγούνται και από τις Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) και του Εθνικού Κέντρου Κωφών εφόσον πιστοποιηθούν από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Πολιτικής ως Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες.

ε) Όταν υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των γνωματεύσεων των ΚΕΔΔΥ και ΙΠΔ για τον ίδιο μαθητή, δίδεται το δικαίωμα προσφυγής σε πενταμελή Δευτεροβάθμια Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), η οποία συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης. Η απόφαση της Δευτεροβάθμιας ΕΔΕΑ είναι οριστική. Στην περίπτωση που υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των γνωματεύσεων των ΚΕΔΔΥ και των ΙΠΔ για τον ίδιο μαθητή και δεν έχει γίνει προσφυγή στην πενταμελή Δευτεροβάθμια ΕΔΕΑ, υπερισχύει η γνωμάτευση του ΚΕΔΔΥ. Σε περίπτωση προσφυγής στην ΕΔΕΑ η σχετική αίτηση και η γνωμάτευση υποβάλλεται στο Διευθυντή του οικείου Γυμνασίου

το αργότερο 10 μέρες πριν την έναρξη των προαγωγικών και απολυτήριων εξετάσεων κάθε έτους.

στ) Τυχόν γνωματεύσεις ή διαγνωστικές εκθέσεις των ΚΔΑΥ ή των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων, που έχουν εκδοθεί πριν από την ισχύ της παρούσας απόφασης, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της σχετικής αίτησης δεν έχει παρέλθει τριετία από την έκδοσή τους.

ζ) Δεν γίνονται δεκτές οι γνωματεύσεις οι οποίες αναφέρουν αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες διαφορετικές από εκείνες που αναγράφονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι γνωματεύσεις των Υγειονομικών Επιτροπών, των ΚΕΔΔΥ, των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων (ΙΠΔ) εκδίδονται κατά προτεραιότητα μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου.

2. Κατά τις **ολιγόλεπτες, ωριαίες δοκιμασίες των τριμήνων** και τις **προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις, οι μαθητές του άρθρου αυτού εξετάζονται (προφορικά ή γραπτά) από τον οικείο καθηγητή ταυτόχρονα με τους μαθητές της τάξης στην οποία ανήκουν και στα ίδια θέματα**, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας.

3. Οι **αιτήσεις και οι γνωματεύσεις** που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, **υποβάλλονται στο Διευθυντή του οικείου Γυμνασίου το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους**. Σε έκτακτες και απρόβλεπτες περιπτώσεις μπορούν να υποβάλλονται και αργότερα.

Από τη δημοσίευση της παρούσας, καταργείται κάθε διάταξη η οποία ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εξέταση Μαθητών με Σύνθετες Γνωστικές κ.α. Δυσκολίες λόγω Κακοποίησης

11586/Γ6/28-01-2011,ΥΠΑΔΜΘ (ΦΕΚ 262/τΒ' / 17-02-2011)

Θέμα: «Εξέταση των μαθητών με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας.»

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 4, 3 παρ. 2 και 34 παρ. 6 του ν.3699/2-10-08 (ΦΕΚ Α' 199) «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπ/κές ανάγκες».
2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).
3. Τις διατάξεις της με αρ. πρ. 1120/Η/7-1-2010 Απόφασης (ΦΕΚ Β' 1) περί «καθορισμού αρμοδιοτήτων Υφυπουργών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων».

4. Τις πράξεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου:

i) 2/16-2-09 που αφορά στις προτεινόμενες τροποποιήσεις του Π.Δ. 60/2006 (ΦΕΚ Α' 65), Π.Δ. 50/2008 (ΦΕΚ Α' 81), του Π.Δ. 51/2008 (ΦΕΚ Α' 82) και

ii) 1/18-2-2008 που αφορά στην αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου με ειδικές εκπ/κές ανάγκες.

iii) 13/18-12-2008 πράξη του Τμήματος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης που αφορά τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του άρθρου 27/ Π.Δ. 60/2006 (ΦΕΚ Α' 65) για την Εξέταση των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

5. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Οι μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές κα κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απαλλάσσονται των γραπτών εξετάσεων και εξετάζονται προφορικά, εφόσον υποβάλουν γνωμάτευση ότι έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση. Η γνωμάτευση χορηγείται από το οικείο Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕΔΔΥ) ή τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά κέντρα (ΙΠΔ), ύστερα από προσκόμιση είτε ιατρικής βεβαίωσης Δημόσιου Νοσοκομείου, που κοινοποιήθηκε σε δικαστικές αρχές, σε περίπτωση κακοποίησης του μαθητή λόγω γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή ενδοοικογενειακής βίας, είτε βεβαίωσης από δικαστική αρχή ή εισαγγελία ανηλίκων, σε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς

Τυχόν γνωματεύσεις που έχουν εκδοθεί από τα ΚΕΔΔΥ ή τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα και ισχύουν πρέπει να επαναξιολογηθούν κατά τα ανωτέρω.

Στις γνωματεύσεις αναφέρεται η διάρκεια ισχύς τους και αναγράφεται ο χρόνος επαναξιολόγησης του μαθητή.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Π.Δ.246/98 Άρθρο 30

Εξέταση των μαθητών με ειδικές ανάγκες

1. Οι μαθητές που αναφέρονται στο άρθρο 32 του Ν. 1566/1985 εξετάζονται προφορικά ή γραπτά, κατά περίπτωση, ανάλογα με τις δυνατότητές τους και αξιολογούνται με βάση το ένα (1) από τα δύο (2) προβλεπόμενα είδη εξέτασης και μόνο. Ειδικότερα:

α) Εξετάζονται μόνον προφορικά:

i. Μαθητές τυφλοί και όσοι πάσχουν από σοβαρές διαταραχές στην όραση.

ii. Μαθητές που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση εξαιτίας μόνιμης ή παροδικής σωματικής βλάβης.

iii. Μαθητές, η επίδοση των οποίων δεν μπορεί να ελεγχθεί με γραπτή δοκιμασία, λόγω ειδικής διαταραχής του λόγου (λεγασθένεια, δυσλεξία).

β) Εξετάζονται μόνο γραπτά μαθητές κωφοί, βαρήκοοι σε ποσοστό 67% και πάνω και όσοι παρουσιάζουν προβλήματα διαταραχής στο λόγο (δυσάρθρια, κεδισμό κλπ).

2. Οι παθήσεις των περ. i και ii του εδαφίου α' και του εδαφίου β' της προηγούμενης παραγράφου βεβαιώνονται από την οικεία Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή, η οποία εκδίδει σχετική γνωμάτευση ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων.

3. Η πάθηση των μαθητών της περ. iii του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου βεβαιώνεται με ειδική διαγνωστική έκθεση αναγνωρισμένου δημόσιου Ιατροπαιδαγωγικού. Κέντρου ή Σταθμού που εκδίδεται, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων και ισχύει για τρία (3) συνεχόμενα χρόνια από την έκδοσή της.

4. Οι μαθητές του άρθρου αυτού εξετάζονται ταυτόχρονα με τους μαθητές της τάξης στην οποία ανήκουν και στα ίδια θέματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικά, οι Μαθητές του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εξετάζονται ενώπιον επιτροπής, την οποία συγκροτεί για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής του Λυκείου και την αποτελούν ο ίδιος ή ο Υποδιευθυντής, ως Πρόεδρος, και δύο (2) καθηγητές της ίδιας ή συγγενούς ειδικότητας. Ο μέσος όρος (ΜΟ) των βαθμών των δύο (2) καθηγητών είναι ο βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.

5. Κατ' εξαίρεση οι βαθμοί των μαθητών του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου στα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών και της Αισθητικής Αγωγής δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εξαγωγή του αποτελέσματος της ετήσιας προόδου ούτε στο γενικό βαθμό προαγωγής ή απόλυσης.

6. Οι ειδικές γνωματεύσεις που βεβαιώνουν τις παραπάνω παθήσεις κατατίθενται στη Διεύθυνση του Σχολείου.

Ισχύς των γνωματεύσεων των Κέντρων Παιδοψυχιατρικής Υγιεινής - ΙΚΑ 21194/Γ6/18-02-2011 έγγραφο του ΥπΠΔΒΜΘ

Θέμα: « **Ενημέρωση** »

Με αφορμή ερωτήματα που αφορούν στην ισχύ των γνωματεύσεων των Κέντρων Παιδοψυχιατρικής Υγιεινής - ΙΚΑ σας κάνουμε γνωστό ότι οι γνωματεύσεις που έχουν εκδοθεί από το Κέντρο Παιδοψυχιατρική Υγιεινής- Ι.Κ.Α Αθηνών και από το Κέντρο Παιδοψυχιατρικής Υγιεινής Ι.Κ.Α - ΕΤΑΜ Πάτρας γίνονται δεκτές αν έχουν εκδοθεί μέχρι και 31-01-2010 ή εάν στη γνωμάτευση αναφέρεται ότι η αίτηση είχε υποβληθεί μέχρι 31-01-2010.

Σε ότι αφορά το Κέντρο Παιδοψυχιατρικής Υγιεινής Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.Π.Υ.Θ.) σας ενημερώνουμε ότι το Κέντρο αυτό με έγγραφο του (αριθμ. πρωτ. 97/11-02-2010) δήλωσε ότι χορηγεί γνωματεύσεις μέχρι 28-02-2010, επομένως θα γίνονται δεκτές οι γνωματεύσεις που έχουν εκδοθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Επισημαίνεται ότι:

- η διάρκεια ισχυόντων γνωματεύσεων των Κέντρων Παιδοψυχικής Υγιεινής - Ι.Κ.Α. δεν μπορεί να είναι πέραν της τριτίας από την ημερομηνία έκδοσης τους.
- οι επαναξιολογήσεις ισχύουν μόνο για τη διδακτική χρονιά 2010-2011 (δηλαδή μέχρι και την 21-06-2011 για την Α/θμία Εκπαίδευση και μέχρι 30-06-2011 για την Β/θμία Εκπαίδευση).

Εξέταση στην Ξένη Γλώσσα Μαθητών με Διαταραχής στο Λόγο

Π.Δ. 157/1986

Άρθρο 2

Παρ. 2. Για τους μαθητές που φοιτούν σε Γυμνάσιο ή Λύκειο ειδικής αγωγής και προσκομίσουν βεβαίωση δημόσιου Ιατροδιαγνωστικού Κέντρου ή σταθμού ότι παρουσιάζουν προβλήματα διαταραχής στο λόγο, μετά από σχετική απόφαση του συλλόγου καθηγητών του σχολείου τους, ο βαθμός στη Μουσική ή και στη Ξένη Γλώσσα δεν υπολογίζεται για την προαγωγή ή απόλυση τους ούτε στο γενικό βαθμό προαγωγής ή απόλυσης.

Γ6/141/14-05-1993 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παρ. 1. Ύστερα από σχετικά ερωτήματα για την ισχύ ή μη της παρ. 2 του Αρ. 2 του Π.Δ. 157/86 και για τους μαθητές των κανονικών Γυμνασίων και Λυκείων που προσκομίζουν βεβαίωση δημόσιου Ιατροπαιδαγωγικού κέντρου ή σταθμού ότι παρουσιάζουν προβλήματα **διαταραχής στο λόγο** (Δυσάρθρια, κεκεδισμό κ.λ. -**όχι δυσλεξία**) σας πληροφορούμε ότι για λόγους ίσης μεταχείρισης και στα πλαίσια της κατά το δυνατόν σχολικής ενσωμάτωσης των μαθητών με ειδικές ανάγκες οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν και για αυτούς που φοιτούν σε κανονικά Γυμνάσια - Λύκεια.

Συγκεκριμένα ο βαθμός των ανωτέρω μαθητών στη μουσική και στην Ξένη Γλώσσα δεν υπολογίζεται για την προαγωγή ή απόλυση τους, ούτε στο Γενικό βαθμό προαγωγής ή απόλυσης.

Παρ. 2. Σας υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με την αρ. 161/16-5-90 του Υπουργείου μας, η ισχύς της διαγνωστικής βεβαίωσης, που εκδίδεται από ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία για τους δυσλεξικούς μαθητές είναι τριετής.

Π.Δ. 188/1985

Άρθρο 5

Για τους μαθητές των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαιδευσεως που **πάσχουν από βαρηκοΐα** (σε ποσοστό 67% και πάνω) που βεβαιώνεται από Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή, οι βαθμοί της ξένης γλώσσας και της Μουσικής δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εξαγωγή των προαγωγικών ή απολυτηρίων αποτελεσμάτων ούτε κατά τον υπολογισμό του γενικού βαθμού προαγωγής ή απόλυσης τους.

Γ6/106/3.4.1992 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

1.

2. Πολλά παιδιά (περίπου 5% στην Ελλάδα) είναι **δυσλεξικά**. Η δυσλεξία, κατά την άποψη των ειδικών, οφείλεται σε πολλές αιτίες και κυρίως σε θεμελιακή υπολειτουργία μαθησιακών μηχανισμών και είναι κατά βάση κληρονομική. Η διάγνωση της δυσλεξίας, όταν δεν είναι καθαρά εμφανής, πρέπει να γίνεται από αναγνωρισμένη ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία. Το δυσλεξικό άτομο είναι ανορθόγραφο όχι με την έννοια της γραμματικής ή ιστορικής ορθογραφίας, αλλά και με την έννοια της ορθής σειράς στη γραφή και την ανάγνωση των γραμμάτων και των συλλαβών των λέξεων, ενώ κατά τον ελεύθερο προφορικό λόγο δεν παρατηρείται πρόβλημα. Βέβαια κάθε ανορθόγραφο άτομο και ιδίως παιδί των πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου δεν πρέπει να θεωρείται δυσλεξικό. Ούτε ο κακογράφος είναι πάντοτε δυσλεξικός. Απαιτείται όμως εγρήγορση από την πλευρά των εκπαιδευτικών ώστε έγκαιρα με την βοήθεια των γονέων και γιατρού, όπου χρειάζεται να αντιμετωπίζεται το πιθανό πρόβλημα του παιδιού ώστε να το βοηθήσουμε στην πράξη.

3. ....

Οι **δυσλεξικοί μαθητές** σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις απαλλάσσονται από τις πάσης φύσεως γραπτές εξετάσεις και **εξετάζονται μόνον προφορικά**. Η όλη αξιολόγηση πρέπει να γίνεται με κατανόηση, διακριτικότητα, αγάπη και εξάντληση της επιείκειας από όλους τους εκπαιδευτικούς με απώτερο στόχο την ενίσχυση και ενθάρρυνση του δυσλεξικού μαθητή. Ας σημειωθεί ότι η επανάληψη της τάξης από έναν δυσλεξικό μαθητή και μάλιστα στην υποχρεωτική εκπαίδευση (Δημοτικό - Γυμνάσιο) μπορεί να οδηγήσει στην εγκατάλειψη της προσπάθειας για μάθηση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να του δημιουργήσει ψυχολογικά, εκπαιδευτικά και κοινωνικά προβλήματα. Επισημαίνεται όμως ότι δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να διαφαίνεται από την πλευρά του καθηγητή προς τον δυσλεκτικό μαθητή η επιβαλλομένη διακριτική μεταχείριση.

4 .....

Γ6/83/29.2.96 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Απαντώντας στο , σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και οι τρεις διατυπώσεις των Κ.Ψ.Υ. που αναφέρετε εμπίπτουν στις διατάξεις των Π.Δ. 420/78 και Π.Δ. 465/1981.

Κάθε γνωμάτευση, η οποία στη διατύπωση της αναφέρει τον όρο **δυσλεξία ή μαθησιακές δυσκολίες δυσλεκτικού τύπου ή τύπου δυσλεξίας**, υπάγεται στις διατάξεις των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων , που πρεβλέπουν αντικατάσταση των γραπτών εξετάσεων από προφορικές.

Διατυπώσεις όπως: στοιχεία δυσλεξίας ή υπολείμματα δυσλεξίας δεν υπάγονται στα εν λόγω Π.Δ., γιατί δεν καλύπτουν το πνεύμα του νομοθέτη και κατά συνέπεια δεν παραπέμπουν σε προφορικές εξετάσεις.

Αυτά ισχύουν σύμφωνα με την νομοθεσία που υπάρχει σήμερα και με την επιφύλαξη της πιθανής τροποποίησής της.

Γ2/6019/23-12-91 Εγκ. ΥΠ.Ε.Π.Θ.

§4. Μαθητές τυφλοί, κωφοί, βαρύκοοι κλπ καθώς και μαθητές που προέρχονται από ξένα σχολεία του εξωτερικού, θα εξεταστούν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τις εξετάσεις αυτές να δίνεται επαρκής χρόνος απάντησης στους μαθητές, ανάλογα με τα ιδιαίτερα προβλήματα που ο καθένας παρουσιάζει.

Γ2/5550/16.10.96 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

2892/3-10-96 Γνωμ. Ν.Σ.Κ.

Στο άρθρο 9 του Π.Δ. 429/1978 ορίζεται ότι:

.....

Από τη διάταξη αυτή προκύπτει σαφώς ότι οι γραπτές δοκιμασίες των μαθητών που πάσχουν από λεγασθένεια, δυσλεξία, υποκαθίστανται από προφορικές, εφόσον και αφότου καταθέσουν στο σχολείο την ως άνω ειδική διαγνωστική έκθεση. Μέχρι της ημέρας αυτής, της καταθέσεως δηλαδή της εκθέσεως, οι μαθητές αυτοί θα πρέπει σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, να εξετάζονται γραπτά, όπως και οι υπόλοιποι μαθητές.

Πίνακας με τις Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες Πιστοποίησης των Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (Γ6/81560/10-08-2006)

Α. ΝΟΜΑΡΧ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΘΗΝΑΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ		
1. ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ (Π.Ν.Α.)		
A. Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Νέου Ηρακλείου Αττικής	Σωκράτους 32 141 22 Νέο Ηράκλειο	210-2816598 210-2850632
B. Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Νέας Σμύρνης	2ας Μαΐου 5 171 21 Νέα Σμύρνη	210-9321255 210-9323493
Γ. Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Αθήνας	Γαρέφη 4, Ελληνορώσων – Κατεχάκη 115 25 Αθήνα	210-6773442 - 3
Δ. Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Παλλήνης	Λεωφ. Μαραθώνος 121 153 51 Παλλήνη	210-6667224 210-6667382
E. Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία του Π.Ν.Α	190 09 Ραφήνα	22940-77791 - 5
2. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜ. ΠΑΙΔΩΝ ΑΘΗΝΩΝ "ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ"		
A. Τμήμα Ψυχολογικής Παιδιατρικής	Θηβών και Μ. Ασίας, Γουδί 115 27 Αθήνα	210-7798748 210-7757496
3. ΓΕΝ ΝΟΣΟΚΟΜ. ΑΘΗΝΩΝ "Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ"		
A. Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παγκρατίου - Παιδοψυχιατρικό Τμήμα	Φερακύδου 1, Παγκράτι 116 35 Αθήνα	210-7519550 210-7019444

4. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ		
A. Κέντρο Κοινωνικής, Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα-Καισαριανής	Δήλου 14. 161 21 Καισαριανή	210-7640111 210-7644705
5. ΠΕΡ. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚ. ΑΘΗΝΩΝ "ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ"		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας	Μεσογείων και Ζαλόγγου 6 153 43 Αγία Παρασκευή	210-6015079 210-6016030
B. Τμήμα Ψυχιατρικής Εφήβων & Νέων	Μεσογείων 154 115 27	210-7480901
6. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Περιστερίου	Πλούτωνος και Ηφαιστού, 121 35 Περιστέρη	210-5756226 210-576664
7. Γ.Ν. ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ		
A. Ψυχιατρικό Τμήμα	Ναϊάδων 117α 175 62 Παλαιό Φάληρο	210-9853761 210-9853762
8. Γ` ΔΥ.ΠΕ ΑΤΤΙΚΗΣ		
A. Κέντρο Προστασίας Παίδων "ΜΙΧΑΛΗΝΕΙΟ"	Ακτή Κουντουριώτη 3, 185 34 Πειραιάς	210-4172400 210-4110508
B. Παιδικό Αναπτυξιακό Κέντρο Πειραιά	Καραολή & Δημητρίου 39 185 34 Πειραιάς	210-4116662 210-4127230
9. Γ. Ν. ΠΕΙΡΑΙΑ " ΤΖΑΝΕΙΟ "		
A. Παιδοψυχιατρικό Τμήμα	Τζανή και Αφεντούλη Πειραιάς	210-4592000 210-4592967
10. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
A. Κεντρικό	Νοταρά 58 106 83 Αθήνα	210-3844733
B. Αθηνών	Ζαΐμη 2, Εξάρχεια 106 83 Αθήνα	210-3815711 210-3844733
Γ. Παράρτημα Πειραιά	Νοταρά 77, 185 35 Πειραιάς	210-4170500 210-4170546
Δ. Παράρτημα Αιγάλεω	Σούτσου 4, Πλατ. Δαβάκη, 122 43 Αιγάλεω	210-5910065 210-5910066
11. Ι.Κ.Α.		
Κέντρο Παιδοψυχικής Υγιεινής Αθήνας	Ηπείρου 17, 104 33 Αθήνα	210-3604929 210-3641681 210-3604919
12. Γ.Ν. Παίδων Πεντέλης		
A. Εξωτερικά Ιατρεία	Λεωφόρος Πεντέλης 152 36 Αθήνα	210-8036300 210-8030402
13. ΓΕΝ. ΠΕΡ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ "ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ"		

A. Ψυχιατρικός Τομέας (Εφήβων και Ενηλίκων)	151 26 Μαρούσι	210-8039911 210-8043203
Για τους ενήλικες υπάρχει δυνατότητα διάγνωσης από τα εξής κέντρα		
Παλαιό Φάληρο	Ναϊάδων 117	210-9856761, -2
Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παγκρατίου - Τμήμα Ενηλίκων	Φερακύδου 5, Παγκράτι 116 35 Αθήνα	210-7016590 210-7016611
Αγία Παρασκευή		210-6391151
B. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
A. Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος	Γιαννιτσών 52 και Αγίων Πάντων 546 27	2310-554031 2310-554032
B. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Δυτικού Τομέα	Πατριάρχου Γρηγορίου Ε' 41 561 23 Αμπελόκηποι	2310-726918 2310-726919
Γ. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Βορειοδυτικού Τομέα	Στ. Παπαδοπούλου 20 566 25 Συκιές	2310-629159 2310-629310
2. Β ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
A. Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Κεντρικού Τομέα	Κομνηνών 15, 546 24 Θεσσαλονίκη	2310-270036 2310-268841
3. ΠΑΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Α.Χ.Ε.Π.Α.		
A. Γ` Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική Θεσσαλονίκης	Στ. Κυριακίδη 1, 546 36 Θεσσαλονίκη	2310-994634 2310-993312
4. ΓΕΝ. ΠΕΡΙΦ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ "Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ"		
A. Ψυχιατρικός Τομέας-Τμήμα Παιδιών και Εφήβων	Μαβίλη 11, Βαρδάρης, Θεσσαλονίκη	2310-515655 2310-350572
5. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ" ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
A. Τμήμα Παιδοψυχιατρικό-Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία	Κωνσταντινουπόλεως 49, 546 42 Θεσσαλονίκη	2310-814780 2310-892421
B. Τομέας Υγείας Παιδιού - Α` Παιδιατρική Κλινική Α.Π.Θ.	Κωνσταντινουπόλεως 49, 546 42 Θεσσαλονίκη	2310-892461
6. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
A. Παράρτημα Θεσσαλονίκης	Καυτατζόγλου 36 και Παπάφη, 546 39 Θεσσαλονίκη	2310-845900 2310-845130
7. Ι.Κ.Α.		
A. Κέντρο Παιδοψυχικής Υγιεινής Θεσσαλονίκης	Πολυτεχνείου 1, 546 39 Θεσσαλονίκη	2310-521800 2310-556583
Γ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΧΑΪΑΣ		

1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚ. ΠΑΙΔΩΝ ΠΑΤΡΩΝ "ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ"		
Α. Γεν. Νοσοκομείο Παίδων Πατρών "ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ"	Ερυθρού Σταυρού 40 263 31 Πάτρα	2610-622222 2610-635220
2. Ι.Κ.Α.		
Α. Κέντρο Παιδοψυχικής Υγιεινής Πάτρας	Ναπολέοντος Ζέρβα 6 Ψαροφάϊ Πατρών	2610-316069
3. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
Α. Παράρτημα Πατρών	Αθανασίου Διάκου 35, Ψηλά Αλώνια 262 24 Πάτρα	2610-336666 2610-338658
4. Π.Ν. ΡΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ		
Α. Ψυχιατρική Κλινική του Π.Π.Γ.Ν. Ρίου Πατρών	Ρίο Πατρών 265 04 Πάτρα	2610-999245
Δ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΒΡΟΥ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣ. ΑΛΕΞΑΝ/ΠΟΛΗΣ-ΔΗΜΟΚΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΘΡΑΚΗΣ		
Α. Ψυχιατρικός Τομέας	Δήμητρας 19 681 00 Αλεξανδρούπολη	25510-25293- 25510-74753
2. ΙΚΑ		
Κέντρο Προληπτικής Ιατρικής	Λεωφ. Μάρκρης 29 681 00 Αλεξανδρούπολη	25510-26810 25510-20403
Ε. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ		
1. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
Α. Παράρτημα Ζακύνθου	Φώσκολου και Φιλιώτη 4 291 00 Ζάκυνθος	26950-26668 - 9
ΣΤ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		
1. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ- ΠΑΝΕΠ. ΝΟΣ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		
Α. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής	Τ. Θ. 1393 714 09 Ηράκλειο	2810-392111 2810-392397
2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
Α. Παράρτημα Ηρακλείου Κρήτης	Χρυσοστόμου 25 713 06 Ηράκλειο	2810-244409
Ζ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ "Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ"		
Α. Κέντρο Ψυχικής Υγείας	Βαλαωρίτου 35 454 44 Γιάννενα	26510-74227

Η. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΒΑΛΑΣ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ		
A. Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας	25ης Μαρτίου 10 654 04 Καβάλα	2510-243992 2510-246233
Θ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΑΡΙΣΑΣ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣ. ΛΑΡΙΣΑΣ "ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ και ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ"		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας	Δημοκρατίας 111 413 34 Λάρισα	2410-611002 - 3
Ι. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		
1.ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΟΛΟΥ "ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ"		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας	Νικοτσάρα 20 382 22 Βόλος	24210-32431 24210-36811
2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ		
A. Παράρτημα Βόλου	Κοραή 74 383 33 Βόλος	24210-38608
ΙΑ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΙΕΡΙΑΣ		
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΤΡΑΣ ΟΛΥΜΠΟΥ		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Κατερίνης	25ης Μαρτίου 102 601 00 Κατερίνη	23510-78145 23510-20020
ΙΒ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΑΜΟΥ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΑΜΟΥ		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Σάμου	Πλατεία Γρηγορίου Αυξεντίου 831 00 Βαθύ Σάμου	22730-80959 22730-80953
ΙΓ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕΡΡΩΝ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ		
A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Σερρών	Αγ. Ιωάννου 9, Ηλιοπούλη 621 00 Σέρρες	3210-51230
ΙΔ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		
1. ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜ. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		
A. Ψυχιατρικός Τομέας - Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο	Πολύγυρος	23710-20388 23710-20390

ΙΕ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΑΝΙΩΝ**1. ΓΕΝ. ΝΟΜΑΡΧ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ**

A. Κέντρο Ψυχικής Υγείας Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Χανίων	Κροκίδα 25 731 00 Χανιά	28210-51364
B. Μονάδα Κοινων. Ψυχιατρ. και Συμβουλευτικής Εφήβων Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Χανίων	Μάρκου Μπότσαρη 49 731 00 Χανιά	28210-90949

Εξετάσεις κατ' Ιδίων Διδαχθέντων Μαθητών

231/2/129900/12-12-1975 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Εξ αφορμής υποβληθέντος **ερωτήματος** σχετικώς με το αν κατά την διάρκεια κατατακτηρίων εξετάσεων οι **μαθηταί βαθμολογούνται μόνον εις τα μαθήματα** εις τα οποία η εξέταση γίνεται προφορικώς και γραπτώς ή εις εκείνα τα οποία γίνεται μόνο προφορική εξέταση (Γυμναστική, Ωδική, κλπ) γνωρίζομεν υμίν, **ότι δια την εξαγωγήν του τελικού αποτελέσματος το οποίον και αναγράφεται επί του τίτλου σπουδών θα λαμβάνονται υπ' όψιν το σύνολον των μαθημάτων του ισχύοντος εκάστοτε αναλυτικού προγράμματος διδασκαλίας ανεξαρτήτως του τρόπου, διεξαγωγής των κατά μάθημα εξετάσεων**, διότι η διάταξις της § 1 του Αρ.69 του από 20/6-8/7/55 Β.Δ. έχει την έννοιαν ότι η εξέταση γίνεται προφορικώς και γραπτώς μόνον εις ά μαθήματα είναι αυτή δυνατή χωρίς όμως και να αποκλείη την εξέτασιν και εις τα μη εξεταζόμενα μαθήματα , εις τα οποία και δέον να βαθμολογούνται.

Ν.2413.96 (ΦΕΚ 124 τ.Α')

Άρθρο 46

§4.. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του Ν. 1894/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

1.α) **Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**, οι οποίοι **διακόπτουν τη φοίτησή τους εξαιτίας ασθενειών που απαιτούν μακρά νοσοκομειακή ή κατ οίκον νοσηλεία, στράτευσης, προσωρινής φυλάκισης, παραμονής στο εξωτερικό, ανάληψης εργασίας στο εμπορικό ναυτικό ή για άλλους εξαιρετικούς αντικειμενικούς λόγους**, οι οποίοι εμποδίζουν τη φοίτησή τους, **μπορεί να χαρακτηρίζονται ως κατ' ιδίαν διδαχθέντες** και να παραπέμπονται σε προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις για τα μαθήματα της τάξης στην οποία έπρεπε να φοιτήσουν.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εξειδικεύονται οι λόγοι χαρακτηρισμού των μαθητών ως κατ' ιδίαν διδαχθέντων και η διαδικασία διεξαγωγής των εξετάσεων, η έκδοση των αποτελεσμάτων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια

Γ2/4036/30.12.83 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Μαθητές που είναι κανονικά γραμμένοι, φοιτούν κανονικά στο σχολείο και κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους αναγκάζονται να διακόψουν την φοίτησή τους εξαιτίας μιας από τις ασθένειες οι οποίες προβλέπονται από τις 24945/2.3.73 και 42373/ 21.4.1976 αποφάσεις του ΥΠΕΠΘ, **θεμελιώνουν το δικαίωμα προσέλευσης** τους στις **εξετάσεις Μαΐου - Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου ως "Κατ' ιδίαν διδαχθέντες"**, για την απόκτηση του τίτλου προαγωγής ή απολύσεως από την τάξη, στην οποίαν είχαν κανονικά εγγραφεί και φοιτήσει προ της εμφάνισης της ασθένειας.

Οι μαθητές αυτοί έχουν την δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της τάξης τους ως ακροατές, υπό τον όρο ότι θα προσκομίσουν γνωμάτευση της

πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής, η οποία θα πιστοποιεί ότι ο μαθητής μπορεί να κάνει χρήση της παρεχόμενης δυνατότητας και θα προσδιορίζει ταυτόχρονα το χρόνο έναρξης και λήξης της φοίτησης του μαθητή στο Σχολείο με την ιδιότητα του ακροατή.

Κατά την φοίτηση τους ως ακροατών, οι μαθητές αυτοί έχουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Γ2/2529/28.9.83 εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ.

E3/128/19.4.1985 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Σε απάντηση ..... σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

4. Για **νοσηλεία μακράς διάρκειας σε νοσοκομείο (τουλάχιστον τρίμηνο)**, μπορεί να εφαρμοσθεί η Φ.105/Ε1/550/82 υπουργική απόφαση και ο ενδιαφερόμενος να εξετασθεί σαν κατ' ιδίαν διδαχθείς (εφόσον βέβαια ανήκει στις κατηγορίες που ορίζουν η παραπάνω απόφαση και η Ε3/1137/84 η οποία την συμπλήρωσε.

5.....

(ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ η Φ.105/Ε1/550/82 που απευθύνετο στην Τεχν. Εκπ/ση είναι όμοιου περιεχομένου με την 24945/2.3.73 Απόφαση του ΥΠΕΠΘ)

Ν.Δ. 1197/1972 Αρ.2

§1. Μαθηταί Δημοτικής Εκ/σεως **ουδόλως φοιτήσαντες εις σχολείον** ένεκα των εν τη επομένη παραγράφω ειδικών παθήσεων, ως και μαθηταί Δημοτικής και Μέσης Εκπ/σεως αναγκασθέντες να διακόψουν την φοίτησιν των δια την αυτήν αιτίαν, διδαχθέντες δε κατ' ιδίαν τα μαθήματα μιας ή πλειόνων τάξεων, **γίνονται δεκτοί εις κατατακτήριον εξέτασιν**, εφ' όσον η πάθησις των δεν επέτρεπε μεν την τακτικήν φοίτησιν των εις το σχολείον, δεν απέκλειε όμως την κατ' ιδίαν διδασκαλίαν και μελέτην και εφόσον εδιδάχθησαν υπό εκπαιδευτικού έχοντος τα νόμιμα προσόντα τα μαθήματα εκάστης τάξεως τα αντιστοιχούντα προς πλήρες σχολικόν έτος. Δεν υπάγονται εις τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου μαθηταί ατάκτως φοιτήσαντες και απορριφθέντες λόγω ελλιπούς φοιτήσεως.

§2. Αι παθήσεις, περί ων η προηγουμένη παράγραφος, ορίζονται δι αποφάσεως του ΥΠ.Ε.Π.Θ., δημοσιευομένης δια της εφημερίδος της κυβερνήσεως

§3. Οι μαθηταί περί ων εις τας προηγουμένας παρ. 1 και 2, γίνονται δεκτοί εις την κατατακτήριον εξέτασιν δι' αποφάσεως του αρμοδίου κατά περίπτωσιν επιθεωρητού, εκδιδομένης κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνος του μαθητού και στηριζομένης: {(α)εις τίτλον.....)}

Ν.Δ. 1197/1972 Αρ.4

§1. Αι κατατακτήριοι εξετάσεις, περί ων τα αρ. 1 και 2 του παρόντος, **διεξάγονται γραπτώς μόνον επί της κατά το επίσημον αναλυτικών πρόγραμμα διδασκείας ύλης των μαθημάτων** της τελευταίας των τάξεων, **τα οποία εδιδάχθησαν κατ' ιδίαν**, κατά **τας εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου**, γίνονται δε δεκτοί εις αυτάς οι μαθηταί **εντός μιας των δύο πρώτων τοιούτων εξεταστικών περιόδων**, οι μεν του αρ.1, από της επανόδου εκ του εξωτερικού, οι δε του αρ. 2, αφ' ής έπαυσαν οι εκ της ειδικής

παθήσεως των λόγιοι οι επιβαλόντες την διακοπήν της φοιτήσεως, τούτου πιστοποιουμένου δια βεβαιώσεως του εις ο εθεραπεύθη ο μαθητής θεραπευτηρίου ή πιστοποιητικού δύο ειδικών θεραπόντων ιατρών της γνωματεύσεως της Υγειονομικής επιτροπής.

ΣΤ 5/29/18.5.87 Διαταγή ΥΠΕΠΘ

..... , σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1.Με τις διατάξεις του Αρ.5 παρ.12 της ΣΤ5/71/1-12-86 απόφασης ΥΠΕΠΘ-ΥΠΠΚ, τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Αρ.2 παρ. 3 του Ν.Δ. 1197/72 κατά το μέρος που αναφέρονται στα δικαιολογητικά. Έτσι μετά την τροποποίηση αυτή, τα **δικαιολογητικά που απαιτούνται να προσκομίσουν οι "κατ' ιδίαν διδαχθέντες"** μαθητές του Αρ.2 του Ν.Δ.1197/92 είναι:

α) Ο τίτλος σπουδών σχολικής χρήσης, εφόσον υπάρχει

β) Βεβαίωση θεραπευτηρίου στο οποίο νοσηλεύτηκε ο μαθητής, ή γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού και

γ) γνωμάτευση του οικείου σχολιάτρου.

2.Η σύμφωνος γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του Αρ. 2 παρ.3 περ. γ' του Ν.Δ. 1197/72, αντικαταστάθηκε από τη γνωμάτευση του οικείου σχολιάτρου που αναφέραμε στην προηγούμενη παράγραφο. Κατά συνέπεια απαιτείται μόνο γνωμάτευση του οικείου σχολιάτρου και όχι και γνωμάτευση της οικείας, υγειονομικής επιτροπής.

3.Η ένσταση που προβλέπεται στο προτελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του Αρ.2 του Ν.Δ.1197/72 σαν διαδικασία δεν θίγηκε με τις διατάξεις της ανωτέρω απόφασης. Διέπεται από τις πάγιες αρχές του δικαίου και της διοικητικής πρακτικής, σύμφωνα με τις οποίες, η ένσταση κατά της γνωμάτευσης του σχολιάτρου θα εξεταστεί από το αμέσως ανώτερο ιεραρχικό όργανο, που είναι η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή και λοιπά.

4.Παρακαλούμε όλες τις υπηρεσίες, που απευθύνεται η εγκύκλιος αυτή, να φροντίσουν για την εφαρμογή της.

24945/02-03-1973 Υπουργική Απόφαση

Έχοντας υπ` όψιν την § 2 του Αρ. 2 του Ν.Δ. 1197/72 **περί κατατακτηρίων εξετάσεων κατ' ιδίαν διδαχθέντων μαθητών** αποφασίζομεν καθορίζομεν τας παθήσεις τας δικαιολογούσας την κατ' ιδίαν διδασκαλίαν μαθητών Δημοτικής και Μέσης Εκπαιδεύσεως και την παραπομπήν των εις κατατακτήριον εξέτασιν ως ακολούθως:

1. Ορθοπεδικαί παθήσεις οστών και αρθρώσεων έχουσαι ανάγκην μακράς ακινησίας ή κατακλίσεως προς θεραπείαν.
2. Τετραπληγίαι, παραπληγίαι ,ημιπληγίαι, σπαστικά ή χαλαραί.
3. Χορεία
4. Αφαίτωσις.
5. Χρόνια νευρολογικά νόσοι ήτοι: μυοπάθειαι ή εγκεφαλοπάθειαι καθιστώσαι αδύνατον την κανονικήν βάδισιν.

6. Λέπρα εις το στάδιον της μεταδόσεως
7. Επιληψία μορφής πυκνοληψίας.
8. Ανοικτή φυματώσις πνευμόνων.
9. Φυματιώδης μηνιγκίτις.
10. Νεοπλασμία βραδείας εξελίξεως.
11. Βαρείαι αιμολυτικά αναιμία απαιτούσαι συχνάς μεταγγίσεις αίματος.
12. Καρδιακαί ή νευρικά χρόνια παθήσεις μη αντισταθμιζόμεναι.
13. Πάσα νόσος ή πάθησις δια την θεραπείαν της οποίας απαιτείται νοσηλεία εις Νοσοκομείον ή κλινικήν επί τρίμηνον τουλάχιστον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Προστέθηκαν οι νόσοι με τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις

* **αιμορροφιλία 42373/21. 4.76**

* **ινοκυστική νόσος του παγκρέατος Γ2/3922/28.12.84**

* **κατάσταση κύησης Γ2/3536/12.12.85 και Γ2/3031/22.10.85**

* **άτομα που υφίστανται θεραπευτική αγωγή στα κέντρα θεραπείας ,
εξαρτημένων ατόμων Γ2/3560/25.9.89**

Γ2/3031/22-10-1985 Υπουργική Απόφαση **ΥΠ.Ε.Π.Θ. (ΦΕΚ 726 Τ.Β´)**

Δικαίωμα για κατ` ιδίαν διδασκαλία και συμμετοχή σε κατατακτήριες εξετάσεις, ένεκα κυήσεως για μαθήτριες Μέσης Γεν. Εκπ/σης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη :

Την § 2 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 1197/72 "περί κατατακτήριων εξετάσεων κατ` ιδίαν διδαχθέντων μαθητών" εντάσσουμε την **κατάσταση κύησης μαθητριών** στις περιπτώσεις που δικαιολογούν την "κατ` ιδίαν διδασκαλία" και την παραπομπή τους σε κατατακτήρια εξέταση.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Κατατακτήριες εξετάσεις κατ` ιδίαν διδαχθέντων μαθητών

Γ2/3560/25-09-1989 Υπουργική Απόφαση **ΥΠ.Ε.Π.Θ. (ΦΕΚ 720 τ.Β´)**

Έχοντας υπ` όψη την § 2 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 1197/72 "περί κατατακτήριων εξετάσεων κατ` ιδίαν διδαχθέντων μαθητών" εντάσσουμε **τα άτομα που υφίστανται θεραπευτική αγωγή στα κέντρα θεραπείας εξαρτημένων ατόμων** στις περιπτώσεις που δικαιολογούν την **κατ` ιδίαν διδασκαλίαν** και την παραπομπή τους σε κατατακτήρια εξέταση.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Αλλοδαποί Μαθητές

Εξετάσεις Αλλοδαπών Μαθητών

Π.Δ. 182/1984

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων που ρυθμίζουν θέματα των Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Άρθρο 3

Το άρθρο 2 του Π. Δ/τος 155/78 (ΦΕΚ 33, τ. Α` 8.3.1978) αντικαθίσταται ως εξής:

1. **Μαθητές, κάτοχοι ενδεικτικού ή αποδεικτικού σπουδών ή άλλου σχετικού αποδεικτικού στοιχείου της μαθητικής κατάστασης τους ξένου σχολείου** που λειτουργεί στο εξωτερικό και είναι αντίστοιχο των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα, εγγράφονται χωρίς κατατακτήρια εξέταση οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους σε αντίστοιχη τάξη των δημόσιων ιδιωτικών σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης της Ελλάδας, **η οποία καθορίζεται από τον οικείο προϊστάμενο Δ/νσης ή Γραφείου Μέσης Εκπαίδευσης.**

2. Οι μαθητές της προηγούμενης παραγράφου που φοίτησαν επί δυο τουλάχιστον συνεχή έτη σε σχολείο του εξωτερικού, πριν από την εγγραφή τους σε σχολείο της Ελλάδας, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο Ελληνικό σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης δε βαθμολογούνται στο μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, ενώ στα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το οκτώ (8). Οι μαθητές αυτοί κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους στο Ελληνικό σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης εξετάζονται προφορικά στο μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας με βαθμολογική βάση το οκτώ (8) και γραπτά στα υπόλοιπα μαθήματα με βαθμολογική βάση το δέκα (10).

3. Οι μαθητές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, που φοίτησαν σε ξένο σχολείο του εξωτερικού που είναι αντίστοιχο των σχολείων Μ.Ε. που λειτουργούν στην Ελλάδα, μόνο κατά το προηγούμενο από την εγγραφή τους σε Ελληνικό σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης σχολικό έτος, κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους στο Ελληνικό σχολείο εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το οκτώ (8) στα μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και γραπτό με βαθμολογική βάση το δέκα (10) στα υπόλοιπα μαθήματα.

4. Οι μαθητές της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού μετά το δεύτερο έτος φοίτησης του στο Ελληνικό σχολείο και οι μαθητές της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού μετά το πρώτο έτος φοίτησης τους στο Ελληνικό σχολείο εξετάζονται και βαθμολογούνται όπως προβλέπεται για τους υπόλοιπους κανονικούς μαθητές της ημεδαπής.

5. Οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτό και φοιτούν σε Ελληνικό Γυμνάσιο προάγονται ή απολύονται, όταν έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις των προηγούμενων

παραγράφων για κάθε περίπτωση. Οι μαθητές αυτοί προάγονται ή απολύονται επίσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

I. Οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο:

α. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Β' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δυο ομάδων πλήρες οκτώ (8) .

β. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Α' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων της ομάδας αυτής **πλήρες δέκα (10).**

γ. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α και Β και ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

II. Οι ανωτέρω μαθητές κατά το δεύτερο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο καθώς και οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο:

α. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Β ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δυο ομάδων πλήρες δέκα (10).

β. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Α' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων της ομάδας αυτής δώδεκα **(12).**

γ. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α και Β και ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

6. Οι μαθητές, που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Λύκειο, προάγονται ή απολύονται όταν έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα τη βαθμολογική βάση που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων αυτών για κάθε περίπτωση. Για την προαγωγή ή απόλυση των μαθητών που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού:

I. Κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων β μέχρι και ζ του άρθρου 16 του Β.Δ. 490/68 (ΦΕΚ 161, τ. Α`/24.7.68), καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 1, του άρθρου 27 του Π.Δ. 298/80 (ΦΕΚ 82, τ. Α` /14.4.80) με παράλληλη μείωση των προβλεπόμενων από τις διατάξεις αυτές για την προαγωγή ή απόλυση βαθμολογικών ορίων κατά δυο (2) μονάδες για κάθε περίπτωση.

II. Για την προαγωγή ή απόλυση των μαθητών κατά το δεύτερο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Λύκειο καθώς και των μαθητών που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Λύκειο εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων β μέχρι και ζ του άρθρου 16 του Β.Δ. 490/68 καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Π.Δ. 298/80.με παράλληλη μείωση των προβλεπόμενων από τις διατάξεις αυτές βαθμολογικών ορίων κατά μια (1) μονάδα για κάθε περίπτωση.

7. Οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης παραπέμπονται σε συμπληρωματική

εξέταση κατά το μήνα Σεπτέμβριο σε όσα μαθήματα δεν πέτυχαν βαθμό προαγωγής, όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα και δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου αυτού.

8. Οι ανωτέρω μαθητές, όταν δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου αυτού, δεν κρίνονται άξιοι προαγωγής ή απολύσεως και οφείλουν να φοιτήσουν και πάλι στην ίδια τάξη, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Π.Δ. 465/81 για τους μαθητές του Γυμνασίου και των διατάξεων του Π.Δ. 352/75 (ΦΕΚ 103 τ. Α`/31.5.75) για τους μαθητές του Λυκείου.

9. Οι μαθητές, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού προάγονται, απολύονται, παραπέμπονται ή επαναλαμβάνουν τα μαθήματα της ίδιας τάξης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν για τους υπόλοιπους κανονικούς μαθητές της ημεδαπής.

Π.Δ.465/81 Αρ.4

§8. Η εκτίμηση της επιδόσεως των μαθητών που προέρχονται από ξένα σχολεία της αλλοδαπής ή της ημεδαπής στα οποία εφαρμόζεται δίγλωσσο πρόγραμμα διδασκαλίας στο εξωτερικό βασίζεται:

α) στο βαθμό της ενεργητικής συμμετοχής τους στις διάφορες φάσεις της διδασκαλίας του μαθήματος στο σχολείο.

β) στη προφορική τους εξέταση

Για την εκτίμηση της επιδόσεως των μαθητών αυτών λαμβάνεται υπ' όψη και η τυχόν συμμετοχή τους σε γραπτή δοκιμασία που για αυτούς ορίζεται προαιρετική.

Γ2/6019/23.12.91 Δ/γη ΥΠΕΠΘ

Παρακαλούμε να ενημερώσετε όλα τα Γυμνάσια της δικαιοδοσίας σας για τα παρακάτω:

1.....

4. Μαθητές δυσλεξικοί, κωφοί, βαρήκοοι κ.λ.π. καθώς και οι μαθητές που προέρχονται από ξένα σχολεία του εξωτερικού, θα εξεταστούν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τις εξετάσεις αυτές να **δίνεται επαρκής χρόνος απάντησης στους μαθητές** ανάλογα με τα ιδιαίτερα προβλήματα που καθένας παρουσιάζει.

Γ2/1307/24.5.83 Δ/γη ΥΠΕΠΘ

α) Διευκρινίζοντας την §2 του Αρ.2 του Π.Δ.155/78 σας γνωστοποιούμε ότι μαθητές προερχόμενοι από ξένα σχολεία της αλλοδαπής εφ' όσον απαλλάσσονται από τις γραπτές εξετάσεις κρίνονται για τη προαγωγή ή την απόλυση τους με βάση τη προφορική βαθμολογία κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους στο Ελληνικό Σχολείο Μ.Ε. (Γυμνάσιο ή Λύκειο). .....

β) (δεν ισχύει) Π.Δ.182/84

815.3/61807/11.6.77 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Διευκρινίζοντας τις διατάξεις Αρ.4 του Π.Δ. 264/76 (Π.Δ. 155/78 Αρ. 2) γνωρίζουμε ότι μαθητές που υπάγονται στις διατάξεις αυτές απαλλάσσονται από βαθμολογία στα μαθήματα Αρχαίων και Νέων Ελληνικών και εξετάζονται στα υπόλοιπα μαθήματα προφορικά όπως και οι λοιποί συμμαθητές τους.

Ως βαθμός ετησίας προόδου στα μαθήματα αυτά θα θεωρηθεί η προφορική βαθμολογία κατά τη διάρκεια φοιτήσεως τους στο Γυμνάσιο ή Λύκειο.

Γ2/1153/1.3.94 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

.....

Για τους μαθητές που ενεγράφησαν σε Γυμνάσια μετά το πέρας των ανακεφαλαιωτικών εξετάσεων του Ιανουαρίου και προέρχονται από σχολεία του εξωτερικού, {(ως βαθμός και των εξετάσεων Ιανουαρίου θα καταχωρισθεί ο βαθμός που θα τύχουν κατά τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου)}.

Τα μαθήματα, των οποίων έληξε η διδασκαλία τους, κατά το πρώτο ήμισυ του διδακτικού έτους δεν θα τα εξεταστούν οι μαθητές αυτοί κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου.

Γ2/2418/22.4.93 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

.....

{(Για τους μαθητές που ενεγράφησαν σε Γυμνάσια μετά το πέρας των ανακεφαλαιωτικών εξετάσεων του Ιανουαρίου προερχόμενοι από σχολεία του εξωτερικού, ως βαθμός και των εξετάσεων Ιανουαρίου θα καταχωρισθεί ο βαθμός που θα τύχουν κατά τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου.)}

Για μαθήματα που διδάσκονται κατά το πρώτο ήμισυ του διδακτικού έτους και οι ανωτέρω μαθητές δεν εξετάσθηκαν, θα τα εξεταστούν κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου.

Γ2/224/15-1-93 Εγκ. ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σχετικά με τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιανουαρίου ή Ιουνίου των μαθητών εκείνων που από τις κείμενες εξετάσεις προβλέπεται προφορική εξέταση, σας πληροφορούμε ότι οι μαθητές αυτοί εξετάζονται προφορικά από τον οικείο καθηγητή που διδάσκει το μάθημα, στα ίδια θέματα στα οποία οι λοιποί συμμαθητές τους εξετάζονται γραπτά.

Μαθητής εξετάζεται ενώπιον επιτροπής καθηγητών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μόνο στις κατατακτήριες, τις παραπεμπτικές ή επαναληπτικές εξετάσεις.

Φ.815.Ζ/4603/2.6.79 Δ/γη ΥΠΕΠΘ

Διευκρινίζοντας και πάλιν το Αρ.2 του Π.Δ. 155/78 σας πληροφορούμε ότι οι μαθητές που υπάγονται στις διατάξεις αυτές απαλλάσσονται από βαθμολογία στα μαθήματα Αρχαία και Νέα Ελληνικά και εξετάζονται στα υπόλοιπα μαθήματα προφορικά σύμφωνα με το Αρ.2 § 2 του ανωτέρω Π.Δ. Ως βαθμός ετησίας προόδου του μαθήματος αυτού που βαθμολογήθησαν

προφορικά θα ληφθή υπ' όψη η προφορική βαθμολογία των τριμήνων κατά τη διάρκεια της φοιτήσεως τους στα Γυμνάσια ή Λύκεια.

Φ.814-12.Ζ/4206/22.10.80 Δ/γη ΥΠΕΠΘ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις του Π.Δ.155/78 με το οποίο παρέχονται ορισμένες διευκολύνσεις και απαλλαγές στους **μαθητές που προέρχονται από ξένα σχολεία** της αλλοδαπής, για το λόγο ότι αγνοούν ή έχουν μειωμένη ικανότητα στη χρήση της Ελληνικής Γλώσσας, εγκρίνουμε, σύμφωνα και με το πνεύμα του ανωτέρω Π.Δ., οι διευκολύνσεις και απαλλαγές του διατάγματος αυτού να παρέχονται και στους μαθητές που προέρχονται από αναγνωρισμένα ως ισότιμα Ελληνικά σχολεία Μ.Ε. της αλλοδαπής, τα οποία ακολουθούν ξενόγλωσσο ή δίγλωσσο πρόγραμμα διδασκαλίας, επειδή συντρέχουν και για αυτούς οι ίδιες προϋποθέσεις, ήτοι έχουν και αυτοί, όπως και οι μαθητές των ξένων σχολείων ανεπαρκή γνώση της Ελληνικής Γλώσσας.

Π.Δ.155/78 Αρ.7 (ή Αρ.4 του Β.Δ.585/72)

§1.**Μαθηταί προερχόμενοι εκ ξένων σχολείων** της πρώτης ή δεύτερης βαθμίδος Γενικής Εκπαιδύσεως της Αλλοδαπής και μετεγγραφόμενοι κατά το δεύτερον τετράμηνο εις σχολείον της ημεδαπής, ως ετήσιαν βαθμολογίαν λαμβάνουν την κατά το δεύτερον τετράμηνο κτηθείσαν προφορικήν και γραπτήν τοιαύτην.

§2.Οι μαθηταί της Β' βαθμίδος των σχολείων της προηγουμένης παραγράφου μετεγγραφόμενοι κατά το τελευταίον διμήνον, εν περιπτώσει υστερήσεως των εις πλείονα των δύο μαθημάτων πρωτευόντων ή μη, κατ' εξαίρεσιν, δεν απορρίπτονται κατά τον Ιούνιον, αλλά παραπέμπονται εις ανεξέτασιν κατά Σεπτέμβριον.

§3.Οι μαθητές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, που φοίτησαν σε ένα σχολείο του εξωτερικού που είναι αντίστοιχο των σχολείων Μ.Ε. που λειτουργούν στην Ελλάδα, μόνο κατά το προηγούμενο από την εγγραφή τους σε Ελληνικό σχολείο Μ.Ε. σχολικό έτος, κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους στο Ελληνικό σχολείο εξετάζονται προφορικά με βαθμολογική βάση το οχτώ (8) στα μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας και γραπτά με βαθμολογική βάση το δέκα (10) στα υπόλοιπα μαθήματα.

§4.Οι μαθητές της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού μετά το δεύτερο έτος φοίτησης τους στο Ελληνικό σχολείο και οι μαθητές της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού μετά το πρώτο έτος φοίτησης τους στο Ελληνικό σχολείο εξετάζονται και βαθμολογούνται όπως προβλέπεται για τους υπόλοιπους κανονικούς μαθητές της ημεδαπής.

§5.Οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1,2,και 3 του άρθρου αυτού και φοιτούν σε Ελληνικό Γυμνάσιο προάγονται ή απολύονται, όταν έχουν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα τη βαθμολογική βάση, που προβλέπεται από τις διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων για κάθε περίπτωση. Οι μαθητές αυτοί προάγονται ή απολύονται επίσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

I. Οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο:

α. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Β' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δύο ομάδων πλήρες οχτώ (8).

β. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Α' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων της ομάδας αυτής πλήρες δέκα (10).

γ. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α' και Β' και ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

II. Οι ανωτέρω μαθητές κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο καθώς και οι μαθητές που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού κατά το πρώτο έτος της φοίτησης τους σε Ελληνικό Γυμνάσιο:

α. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Β' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δύο ομάδων πλήρες δέκα (10).

β. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα της Α' ομάδας και έχουν μέσο όρο όλων των μαθημάτων της δύο ομάδας αυτής δώδεκα (12).

γ. Όταν υστερούν σε ένα (1) μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α' και Β' και ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

§6. (Αφορά την προαγωγή στο Ενιαίο Λύκειο)

Π.Δ. 376/93 Αρ.35

§3. Μαθητές σχολείων Δ.Ε. οι οποίοι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις εξετάζονται προφορικά αντί γραπτά, (σε υποκατάσταση γραπτής εξέτασης από προφορική) εφόσον υστέρησαν σε κάποια μαθήματα κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις Ιουνίου ή απορρίφθηκαν κατά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου, δύνανται, εφόσον το επιθυμούν να ζητήσουν επανεξέταση στα μαθήματα που υστέρησαν. Η νέα αυτή εξέταση πραγματοποιείται στο σχολείο που φοίτησαν ενώπιον επιτροπής συγκροτούμενης από το Δ/ντή και δύο καθηγητές ειδικότητας ή συγγενούς ειδικότητας για κάθε μάθημα.

Η αίτηση για επανεξέταση υποβάλλεται στο σχολείο φοίτησης σε προθεσμία που ορίζεται από το Π.Δ. 123/87.

Κατατακτήρια Εξέταση Αλλοδαπών

Π.Δ.155/78 Αρ.3 (ή Αρ.3 του Β.Δ. 664/69 και Αρ.1 του Β.Δ.585/72)

§1. Μαθητές έχοντες ενδεικτικών ή αποδεικτικών ή απολυτήριο ξένου σχολείου Μ.Ε. λειτουργούντος εν τη Αλλοδαπή αντίστοιχου προς τα εν τη ημεδαπή σχολεία Μ.Ε. δύνανται να προσέλθουν εις κατατακτήριον προαγωγικήν ή απολυτήριο εξετάσιν οποτεδήποτε εντός του διδακτικού έτους ενώπιον καθηγητικού Συλλόγου δημοσίου σχολείου Μ.Ε. της ημεδαπής

ή ανεγνωρισμένου ελληνικού σχολείου Μ.Ε. της Αλλοδαπής, καθοριζομένου δι' υπουργικής αποφάσεως, προς λήψιν τίτλου σπουδών αντιστοίχου τάξεως Ελληνικού Σχολείου Μ.Ε.

§2. Οι μαθητές της προηγούμενης παραγράφου εξετάζονται γραπτώς μόνον επί της διδακτέας ύλης κατά το σχολικόν έτος των εξετάσεων και επί των κάτωθι μαθημάτων κατά περίπτωσιν:

α) Επί πάντων των μαθημάτων, εάν έχουν φοιτήσει εις αντίστοιχον ξένον σχολείον της Αλλοδαπής μόνον εις την τελευταίαν τάξιν του ξένου τούτου σχολείου της Αλλοδαπής ή εις μίαν μόνον των άλλων τάξεων του ξένου σχολείου.

β) Επί πάντων των μαθημάτων με βαθμολογικήν βάσιν το οκτώ εις τα Αρχαία και Νέα Ελληνικά, εάν έχουν φοιτήσει εις τας δύο μόνον τελευταίας τάξεις του αντιστοίχου ξένου σχολείου της Αλλοδαπής ή εις δύο των άλλων τάξεων του ξένου σχολείου.

γ) Επί των μαθημάτων Αρχαίων και Νέων Ελληνικών, Θρησκευτικών και Ιστορίας με βαθμολογικήν βάσιν το οκτώ, εάν έχουν φοιτήσει εις πλείονας των δύο τελευταίων τάξεων ξένου σχολείου της Αλλοδαπής.

Γ2/1144/29.3.90 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Γ. Μαθητές που έχουν αποδεικτικό απολύσεως ή απολυτήριο ξένου σχολείου δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης που λειτουργεί στην αλλοδαπή και είναι αντίστοιχο προς τα λειτουργούντα στη χώρα μας και επιθυμούν να λάβουν απολυτήριο Γενικού Λυκείου της ημεδαπής, σύμφωνα με το Αρ. 3 του Π.Δ.155/78.

1. Εάν προσέρχονται στις εξετάσεις Μαΐου - Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου εξετάζονται στα μαθήματα που υποχρεούνται μαζί με τους μαθητές που υφίστανται κανονική απολυτήρια εξέταση με τους ίδιους όρους και τα ίδια θέματα με την προϋπόθεση ότι τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Μαθηματικά και Ιστορία θα εξεταστούν σύμφωνα με τις διατάξεις των § III 1β, III 2 και IV, της εγκυκλίου αυτής αντίστοιχα

2. Εάν προσέρχονται στις εξετάσεις οποτεδήποτε άλλοτε κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, εξετάζονται στη διδακτέα ύλη που ορίζεται από τα οικεία αναλυτικά προγράμματα και τις σχετικές οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για το έτος διενεργείας των εξετάσεων.

Φ.815.1/38/Ζ.1/1093/21.4.1982 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Επειδή πολλοί μαθητές ξένων σχολείων της αλλοδαπής, κάτοχοι τίτλων Μέσης Εκπαιδεύσεως, επιθυμούντες να αποκτήσουν ισότιμο Ελληνικό τίτλο υποχρεούνται στις κατατακτήριες εξετάσεις που υφίστανται σύμφωνα με το Αρ.3 του Π.Δ. 155/78, να εξετάζονται και στο μάθημα των Θρησκευτικών, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψη, αν οι υπό εξέταση μαθητές είναι αλλόθρησκοι ή αλλόδοξοι και επειδή η διάταξη του ανωτέρω άρθρου δεν συνάδει με το Αρ.13 (§1) του Συντάγματος που προβλέπει ότι η ελευθερία της θρησκευτικής συνειδήσεως είναι απαραβίαστη, παρακαλούμε από εδώ και στο εξής να ενεργείται ως ακολούθως:

Εφ' όσον ο γονέας ή ο κηδεμόνας ή ο ίδιος ο μαθητής, αν είναι ενήλικος, δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι αλλόδοξος ή αλλόθρησκος, τότε θα δίνετε παραγγελία στο σχολείο, στο οποίο θα

γίνονται οι κατατακτήριες εξετάσεις που προβλέπονται από το Π.Δ. 155/78 να μην εξετάζεται ο μαθητής στο μάθημα των Θρησκευτικών.

Στο μετά από την εξέταση εκδιδόμενο τίτλο θα σημειώνεται το δόγμα ή το θρήσκευμα του μαθητή.

§3. Οι μαθητές θεωρούνται επιτυγχόντες εις τας εξετάσεις, εάν εκ της επιτευχθείσης βαθμολογίας εξάγεται βάσει των κειμένων περί προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων διατάξεων προαγωγικών αποτέλεσμα, ότε και χορηγείται εις τούτους τίτλος σπουδών αντιστοίχου τάξεως του σχολείου εις ο υφίσταται την εξέτασιν, μη ισχυουσών εν προκειμένω των περιπτώσεων παραπομπής εις ανεξέτασιν.

Εν περιπτώσει μη εξαγωγής κατά τα ανωτέρω προαγωγικού αποτελέσματος οι μαθηταί ούτοι κατατάσσονται αναλόγως της βαθμολογίας ής έτυχον εις ην τάξιν κρίνονται άξιοι παρά της εξεταστικής επιτροπής, λαμβάνοντες τίτλον σπουδών αντιστοίχου τάξεως του σχολείου, εις ο υφίστανται την εξέτασιν.

§4. Μαθηταί κεκτημένοι απολυτήριον ξένου σχολείου Μ.Ε. λειτουργούντος εν τη Αλλοδαπή αντιστοίχου προς τα σχολεία Μ.Ε. της ημεδαπής δύνανται παραιτούμενοι των ανωτέρω κατατακτηρίων εξετάσεων να εγγραφούν εις την τελευταίαν τάξιν των εν Ελλάδι σχολείων Μ.Ε., εφαρμοζομένων και εν προκειμένω κατά τα λοιπά των οριζομένων εν τη παραγράφω 3 του άρ. 2 του παρόντος.

Φ.815.3/115106/30.9.78

Μαθητές εξ αλλοδαπή επαναπατριζόμενοι και υποβάλλοντες δικαιολογητικά στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας για εγγραφή σε αντίστοιχες τάξεις Σχολείων ημεδαπής, παρακαλούμε να γίνονται δεκτοί ως ακροατές μέχρι λήψεως σχετικών εγκριτικών αποφάσεων.

Γ1/116/342/19.4.1991 Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

Εξαιτίας της εισόδου στη χώρα μας πολλών αλλοδαπών προερχομένων από την Αλβανία (κυρίως Βορειοηπειρωτών), Σαρακατσαναίων από τη Βουλγαρία και Ποντίων από την Ε.Σ.Σ.Δ. παρακαλούνται οι Διευθυντές των Σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να κάνουν δεκτή την αίτηση για εγγραφή και φοίτηση των παιδιών τους, αφού πρώτα γίνει η απαραίτητη διαδικασία περί ισοτιμίας των προσκομιζομένων τίτλων σπουδών.

Ειδικά για τους προερχομένους από την Αλβανία, οι οποίοι τυχόν αδυνατούν να προσκομίσουν τίτλο σπουδών ή βεβαίωση σχετική με την τάξη στην οποία φοιτούσαν (Π.Δ. 182/84 άρθρο 3 Π.Δ.155/78 άρθρο 1), παρακαλούμε να ενημερώσετε σχετικά την Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. και Δ.Ε. αντίστοιχα (ονοματεπώνυμο, σχολείο στο οποίο φοιτούσαν, τάξη κτλ), ώστε να ρυθμίσουμε το θέμα δια της διπλωματικής οδού.

Γ2/4260/9.10.1991 Εγκύκλιος ΥΠΕΠΘ

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σχετικά με εγγραφή μαθητών προερχομένων από Αλβανία (Β. Ήπειρο), οι οποίοι στερούνται τίτλων σπουδών, σας

πληροφορούμε ότι για να εγγραφούν πρέπει να προσκομίσουν τίτλους σπουδών ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 182/84.

(ΣΗΜ. Βλέπε Αρ.2 Π.Δ.155/78 όπως αυτό τροποποιήθηκε)

Απουσίες στις Εξετάσεις

Π.Δ. 490/1968 , Άρθρο 9

Παρ 1. Οι ένεκεν ασθένειας ή άλλου αποχρώντος λόγου μη προσερχόμενοι εις τας γραπτάς δοκιμασίας του Α` τετραμήνου καλούνται, κατόπιν αποφάσεως του καθηγητικού συλλόγου, δια προσκλήσεως αναρτωμένης εις την πινακίδα των γνωστοποιήσεων, να προσέλθουν και υποστούν ταύτας εντός 15 ημερών από της λήξεως των δοκιμασιών, εις ημέρας και ώρας οριζόμενας υπό του διευθυντού εν συνεργασία μετά των αρμοδίων καθηγητών

Παρ 2. Οι δεδικαιολογημένως επίσης μη προσερχόμενοι προς εξέτασιν εντός της κατά τας διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου οριζόμενης προθεσμίας, δύνανται να προσέλθουν και να υποστούν την γραπτήν δοκιμασίαν του Α` τετραμήνου.

Παρ 3. Οι δεδικαιολογημένως μη προσερχόμενοι δια να υποστούν την δοκιμασίαν του Β` τετραμήνου ή την απολυτήριον τοιαύτην, καλούνται δια να εξετασθώσι, κατά τον εν τη παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου οριζόμενον τρόπον, **εν άλλη τινί ημέρα μέχρι της 5ης Ιουλίου. Οι δεδικαιολογημένως επίσης μη προσερχόμενοι ουδέ κατά την ούτως ορισθείσαν ημέραν καλούνται προς εξέτασιν κατά Σεπτέμβριον.** Η πρόσκλησις προς εξέτασιν είναι περιπτή ως προς τους μαθητάς, οίτινες υπέστησαν εξέτασιν εις τίνα μαθήματα, αλλ' εκ της βαθμολογίας των μαθημάτων τούτων εξάγεται απορριπτικόν αποτέλεσμα, μη δυνάμενον να μεταβληθή εξ οιασδήποτε βαθμολογίας επί των λοιπών μαθημάτων εφ' ων δεν εγένετο εξέτασις.

Ως προς τους τελευταίους τούτους μαθητάς εξάγεται το αποτέλεσμα επί τη βάσει της βαθμολογίας των μαθημάτων εις α εξητάσθησαν.

Παρ 4. Οι αδικαιολογήτως μη προσερχόμενοι εις τας γραπτάς δοκιμασίας του Α' ή Β' τετραμήνου ή τας απολυτηρίους εξετάσεις βαθμολογούνται δια του κατωτάτου της βαθμολογικής κλίμακος βαθμού.

Επίσης δια του αυτού βαθμού βαθμολογούνται και οι αποχωρούντες μετά την εκφώνησιν των ζητημάτων ή και κατά την εκφώνησιν αυτών, **εκτός εάν διαπιστωθή ασθένεια προφανής υπό των συνεπιτηρούντων καθηγητών και του διδάσκοντος, ότε αποφαίνεται ο σύλλογος δι' ητιολογημένης πράξεως του, ποίαν ημέραν, συμφώνως προς τας παρ. 1,2 και 3 του παρόντος άρθρου, θα υποστούν την εξέτασιν του εν λόγω μαθήματος.**

Επίσης δια του αυτού βαθμού βαθμολογείται μαθητής συστηματικώς απουσιάζων εκ μαθήματος εις ο δεν γίνεται γραπτή εξέτασις και εφ' ων δεν έτυχε προφορικού βαθμού καθ' όλον το διδακτικόν έτος.

Παρ 5. (όπως αντικαταστάθηκε με την § 7 του Αρ. 5 της ΣΤ/71/1.12.86 Απόφασης του ΥΠ.Ε.Π.Θ.) Οι διατάξεις της §5 του Αρ.9 του Β.Δ. 490/1968, που ορίζουν τον τρόπο της

βεβαίωσης της ασθενείας (υποβολή δικαιολογητικών) για τους μη προσερχόμενους στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις του λυκείου, τροποποιούνται κατά το μέρος που αναφέρονται στα δικαιολογητικά και εφεξής τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ορίζονται ως ακολούθως:

α) Ενυπόγραφο Σημείωμα του κηδεμόνα ή του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος που αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν προσήλθε στις δοκιμασίες εφόσον πρόκειται για τη μη προσέλευση μέχρι δύο ημερών ή

β) Βεβαίωση νοσηλευτικού ιδρύματος ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή **οποιοδήποτε γιατρού** που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας, εφόσον πρόκειται για μη προσέλευση στις δοκιμασίες πάνω από δύο ημέρες. Η βεβαίωση υποβάλλεται από τον κηδεμόνα του μαθητή ή από τον ίδιον εφόσον είναι ενήλικας.

Γ2/206/16.1.92 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Οι μαθητές που λόγω ασθενείας ή άλλες αιτίες δεν θα προσέλθουν σ' ένα ή περισσότερα μαθήματα κατά τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιανουαρίου, μπορούν να εξεταστούν εντός 15 εργασίμων ημερών από τη λήξη των εξετάσεων. Οι μαθητές ειδοποιούνται προς τούτο μετά από σχετική απόφαση του Σ.τ.Κ., με ανακοίνωση στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου.

Όσοι μαθητές δικαιολογημένα δεν προσέλθουν για εξέταση κατά το ανωτέρω οριζόμενο χρονικό διάστημα των 15 ημερών, μπορούν να εξεταστούν σε άλλη ημερομηνία, που καθορίζεται από το Σ.τ.Κ. ,πάντως όχι μετά το τέλος Φεβρουαρίου.

Γ2/2442/30.4.92 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

§4.Για τους μαθητές **Γυμνασίων που δεν προσέρχονται στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις** Ιανουαρίου ή **Ιουνίου** ή στις **παραπεμπτικές ή επαναληπτικές εξετάσεις του Σεπτεμβρίου** θα εφαρμοστούν αντίστοιχα οι διατάξεις του **Αρ. 9 του Β.Δ. 490/68** και του **Αρ. 9 του Π.Δ. 465/91**.

§4.Οι **αδικαιολογήτως μη προσερχόμενοι εις τας γραπτές δοκιμασίας** του Α' ή Β' τετραμήνου ή τας απολυτηρίου εξετάσεις **βαθμολογούνται** δια του **κατωτάτου της βαθμολογικής κλίμακος βαθμού**.

Επίσης δια του αυτού βαθμού βαθμολογούνται και οι αποχωρούντες μετά την εκφώνησιν των ζητημάτων ή και κατά την εκφώνησιν αυτών ,εκτός εάν διαπιστωθή ασθένεια προφανής υπό των συνεπιτηρούντων καθηγητών και του διδάσκοντος, ότε **αποφαίνεται ο σύλλογος δι' ητιολογημένης πράξεως** του, **ποιάν ημέραν**, συμφώνως προς τας παρ. 1,2 και 3 του παρόντος άρθρου, **θα υποστούν την εξέταση του εν λόγω μαθήματος**.

Επίσης δια του αυτού βαθμού βαθμολογείται μαθητής συστηματικώς απουσιάζων εκ μαθήματος εις ο δεν γίνεται γραπτή εξέτασις και εφ' ών δεν έτυχε προφορικού βαθμού καθ' όλον το διδακτικόν έτος.

§5.(όπως αντικαταστάθηκε με την § 7 του Αρ. 5 της ΣΤ/71/1.12.86 Απόφασης του ΥΠΕΠΘ).

Οι διατάξεις της §5 του Αρ.9 του Β.Δ. 490/1968 ,που ορίζουν τον τρόπο της βεβαίωσης της ασθενείας (υποβολή δικαιολογητικών) για τους μη προσερχόμενους στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις του λυκείου, τροποποιούνται κατά το μέρος που αναφέρονται στα δικαιολογητικά και εφεξής τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ορίζονται ως ακολούθως:

α) **Ενυπόγραφο Σημείωμα του κηδεμόνα ή του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος που αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν προσήλθε στις δοκιμασίες** εφόσον πρόκειται για τη μη προσέλευση μέχρι δύο ημερών ή

β) **βεβαίωση νοσηλευτικού ιδρύματος** ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή οποιουδήποτε γιατρού που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας, **εφόσον πρόκειται για μη προσέλευση στις δοκιμασίες πάνω από δύο ημέρες.** Η βεβαίωση υποβάλλεται από τον κηδεμόνα του μαθητή ή από τον ίδιον εφόσον είναι ενήλικας.

Γ2/4705/14-09-1993 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Εκπρόθεσμη εξέταση μαθητών οι οποίοι λόγω ασθενείας ή άλλων σοβαρών λόγων δεν καταστεί δυνατόν να προσέλθουν κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου εγκρίνεται από τον οικείο Προϊστάμενο της Δ/νσης ή του Γραφείου Β/θμιας Εκπ/σης, αφού οι ενδιαφερόμενοι υποβάλουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι 30 Σεπτεμβρίου.

Σε περίπτωση που οι ανωτέρω λόγοι ασθενείας υφίστανται και πέραν της 30ης Σεπτεμβρίου, τότε η αίτηση με τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Δ/νση Σπουδών Δ.Ε. η οποία και εγκρίνει την εκπρόθεσμη εξέταση.

Απουσία από τις Παραπεμπτικές Εξετάσεις

Π.Δ. 465 της 11/15.5.81, (ΦΕΚ Α' 129)

Άρθρο 9

Παραπεμπτική εξέταση

5. Μαθητής που υπόκειται σε παραπεμπτική εξέταση και δεν προσέρχεται, χωρίς επαρκή δικαιολογία, να υποστεί την εξέταση αυτήν κατά την καθορισμένη από το σχετικό πρόγραμμα ημέρα και ώρα διεξαγωγής της, θεωρείται ότι έλαβε μέρος στην εξέταση αυτή και βαθμολογείται με τη μονάδα.

Αν ο μαθητής δεν προσέρχεται στην ανωτέρω παραπεμπτική εξέταση από λόγους ανωτέρας βίας επαρκώς αποδεικνυομένους, διατηρεί το δικαίωμα προσελεύσεως στα πλαίσια της ίδιας, ή άλλης Εξεταστικής περιόδου.

Αναβαθμολογήσεις

Ν.2009/92 Αρ.19

Για την αναβαθμολόγηση κάθε γραπτού δοκιμίου προαγωγικών, απολυτηρίων και κατατακτηρίων εξετάσεων μαθητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εκδίδεται παράβολο, το οποίο αποτελεί δημόσιο έσοδο. Το ύψος του παραβόλου αυτού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

Μέχρι να εκδοθεί η παραπάνω κοινή απόφαση το παράβολο ορίζεται σε χίλιες δραχμές.

Π.Δ. 123/87 Αρ. 5

(όπως τροποποιήθηκε με τα **Π.Δ. 232/88** και το **Π.Δ.185/90**)

§1.Μέσα σε **5 εργάσιμες ημέρες** από την έκδοση των προαγωγικών και απολυτηρίων αποτελεσμάτων εξεταστικής περιόδου Μαΐου - Ιουνίου οι κηδεμόνες των μαθητών ή οι ίδιοι εφόσον είναι ενήλικες, των δημοσίων λυκείων καθώς και των ΤΕΣ μπορούν να ζητήσουν την αναβαθμολόγηση ενός ή περισσότερων γραπτών δοκιμίων τους, υποβάλλοντας σχετική αίτηση στο σχολείο φοίτησης τους μαζί με το **προβλεπόμενο κάθε φορά παράβολο. (δεν ισχύει για τα λύκεια)**

§8. Τα **γραπτά δοκίμια των ανακεφαλαιωτικών εξετάσεων περιόδου Ιουνίου** καθώς και εκείνα των μαθημάτων που διδάσκονται κατά το πρώτο ήμισυ του διδακτικού έτους και εξετάζονται κατά τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιανουαρίου, **των δημοσίων και ιδιωτικών Γυμνασίων, υπόκεινται σε αναβαθμολόγηση με τις ίδιες προϋποθέσεις και διαδικασίες που καθορίζονται στις ανωτέρω παραγράφους αυτού του άρθρου.**

Π.Δ.191/92 Αρ.2

§3. Εξαιρετικά και μόνο για τους μαθητές της τελευταίας τάξεως Λυκείων που παρακολουθούν προπαρασκευαστικά μαθήματα δέσμης η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της § 1 του Αρ. 5 του Π.Δ. 123/87 προθεσμία υποβολής αιτήσεων αναβαθμολόγησης γραπτών δοκιμίων, καθορίζεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

Οι **διευθυντές** των παραπάνω σχολείων **διαβιβάζουν τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά, με καλυμμένα τα στοιχεία των μαθητών και του βαθμού του καθηγητή,** στη Διεύθυνση ή το γραφείο δευτεροβάθμιας εκπ/σης στο οποίο υπάγονται, όπου και συγκροτείται με απόφαση του οικείου Προϊστάμενου επιτροπή αναβαθμολόγησης αποτελούμενη από καθηγητές με βαθμό Α' που υπηρετούν σε οικεία σχολεία. Στην παραπάνω επιτροπή συμμετέχουν τουλάχιστον δύο καθηγητές αντίστοιχης ή συναφούς ειδικότητας προς το μάθημα του οποίου τα γραπτά αναβαθμολογούνται και με αναλογία δύο καθηγητών ανά διακόσια (200) αναβαθμολογούμενα γραπτά κατ' ανώτατο όριο. Με την ίδια απόφαση ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Δ.Ε. ορίζει ως Πρόεδρο της παραπάνω Επιτροπής τον εαυτό του ή έναν από τους Προϊσταμένους των τμημάτων εκπ/κών θεμάτων (γενικής ή τεχνικής - επ/της κατεύθυνσης), ή ένα από τα μέλη της Επιτροπής. Σε περίπτωση όμως που ο αριθμός των προς αναβαθμολόγηση γραπτών είναι πάνω από

διακόσια (200), ορίζει ως μέλος της επιτροπής έναν από τους Προϊσταμένους των τμημάτων εκπ/κών θεμάτων (γενικής ή τεχνικής - επαγ/της κατεύθυνσης), ή τον Προϊστάμενο της γραμματείας, ο οποίος θα εκτελεί χρέη γραμματέα της επιτροπής.

Κάθε γραπτό αναβαθμολογείται από δύο καθηγητές και καθένας αναγράφει επ' αυτού το βαθμό με το οποίο το αξιολογεί. Ο βαθμός του πρώτου βαθμολογητή καλύπτεται με αδιαφανές χαρτί. Το ημίθροισμα των δύο βαθμών αποτελεί την τελική βαθμολογία του αναβαθμολογούμενου δοκιμίου.

Αν μεταξύ των δύο βαθμών της προηγούμενης παραγράφου υπάρχει διαφορά ίση ή μεγαλύτερη από τρεις μονάδες, για τη τελική βαθμολογία του δοκιμίου αποφαιίνεται ο οικείος Σχολικός Σύμβουλος ειδικότητας, στον οποίο διαβιβάζεται αυτό την οικεία Διεύθυνση ή Γραφείο.

Γ2/2788/11.6.87 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

§2. Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων και Γραφείων Δ.Ε. κατά τη συγκρότηση των επιτροπών αναβαθμολόγησης γραπτών δοκιμίων να συμπεριλάβουν σ' αυτές όλους τους σχολικούς συμβούλους ειδικοτήτων που υπηρετούν στις έδρες τους (εκτός των ειδικοτήτων των οποίων τα μαθήματα δεν εξετάζονται γραπτά), και οι οποίοι, σύμφωνα με το Π.Δ.123/87, θα αποφανθούν για την τελική βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων, στα οποία θα υπάρξει κατά την αναβαθμολόγηση διαφορά ίση ή μεγαλύτερη από τρεις (3) βαθμολογικές μονάδες μεταξύ των δύο (2) αναβαθμολογητών.

§4. Επισημαίνουμε ακόμα ότι όσοι υφίστανται κατατακτήρια εξέταση ως κατ' ιδίαν διδαχθέντες, μπορούν εφ' όσον το επιθυμούν, να υποβάλουν αίτηση για αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων τους, σύμφωνα με το Ν.Δ. 1197, αρ.4 § 6 εκτός των προαγομένων κατά την εξεταστικήν περίοδο Σεπτεμβρίου.

Το αυτό ισχύει και για τις κατατακτήριες εξετάσεις των στρατευσίμων μαθητών με την παρατήρηση ότι για τους μαθητές αυτούς που εξετάζονται περίοδο Φεβρουαρίου, για απόκτηση απολυτηρίου, ισχύει η ρύθμιση που εφαρμόζεται κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου.

Π.Δ.191/92 Αρ. 2

§ 4. Στους Σχολικούς αυτούς Συμβούλους καταβάλλεται αποζημίωση κατά γραπτό δοκίμιο η οποία καθορίζεται με την κοινή απόφαση της § 5 του άρθρου αυτού. Αντίγραφο πρακτικού με την οριστική βαθμολογία των γραπτών που αναβαθμολογήθηκαν στέλνεται στα λύκεια ή ΤΕΣ από όπου προήλθαν τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά, ο Σύλλογος των οποίων προβαίνει σε έκδοση νέου αποτελέσματος μόνο στη περίπτωση που ο βαθμός της αναβαθμολόγησης του γραπτού δοκιμίου είναι μεγαλύτερος από τον βαθμό με τον οποίο είχε αρχικά το δοκίμιο βαθμολογηθεί από τον οικείο καθηγητή.

§2. Σε περίπτωση που Διευθυντής δημοσίου λυκείου ή ΤΕΣ διαπιστώσει κακή βαθμολόγηση ενός ή περισσότερων γραπτών δοκιμίων μαθητών του σχολείου του, μπορεί μέσα στην ίδια προθεσμία που ορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο, να ζητήσει με αιτιολογημένο

έγγραφο του προς την Διεύθυνση ή το Γραφείο Δ.Ε. στην οποία υπάγεται το σχολείο του, την αναβαθμολόγηση τους, οπότε η επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου αποφαινεται οριστικά και για την τελική βαθμολογία και αυτών των γραπτών δοκιμίων.

§3.(Όπως αντικαταστάθηκε από το Π.Δ.191/92 Αρ. 2 § 5.)

Όταν τα γραπτά δοκίμια που, κάποιου μαθήματος τα οποία υποβάλλονται σε Γραφείο Δ.Ε. είναι λιγότερα από εικοσιπέντε (25) διαβιβάζονται στη Δ/νση Δ.Ε. στην οποία το Γραφείο υπάγεται διοικητικά, προκειμένου τα δοκίμια αυτά να αξιολογηθούν από την επιτροπή αναβαθμολόγησης της Δ/νσης

§4.Αναβαθμολόγηση γραπτών δοκιμίων μπορούν να ζητήσουν με αίτηση τους, συνοδευόμενη με το **προβλεπόμενο κάθε φορά παράβολο και μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες** ημέρες **από την έκδοση των αποτελεσμάτων**, οι κηδεμόνες μαθητών δημοσίων σχολείων Δ.Ε. ή οι ίδιοι οι μαθητές εφ' όσον είναι ενήλικες, που προσέρχονται σε παραπεμπτικές, επαναληπτικές ή συμπληρωματικές εξετάσεις στις εκάστοτε εξεταστικές περιόδους και απορρίπτονται.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι Διευθύνσεις Δ.Ε. στις οποίες διαβιβάζονται υπηρεσιακά τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά δοκίμια, όπου κάθε δοκίμιο αναβαθμολογείται από επιτροπή την οποία απαρτίζουν δύο Σχολικοί Σύμβουλοι οικείας ειδικότητας και οι οποίοι αποφαινεται οριστικά για την τελική βαθμολογία των δοκιμίων. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δ.Ε. και πρόεδρος της ορίζεται ο σχολικός σύμβουλος που έχει τη μεγαλύτερη συνολική υπηρεσία στο δημόσιο. Σε περίπτωση που ο αριθμός των προς αναβαθμολόγηση γραπτών είναι πάνω από διακόσια (200) ορίζεται γραμματέας της επιτροπής όπως προβλέπεται από το εδάφιο 2 της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

Γ2/4821/3.9.93 Απόφαση ΥΠΕΠΘ

Τα προς αναβαθμολόγηση γραπτά δοκίμια των μαθητών που απορρίπτονται κατά τις παραπεμπτικές, επαναληπτικές ή συμπληρωματικές εξετάσεις των εκάστοτε περιόδων, θα αναβαθμολογούνται από τους σχολικούς συμβούλους που υπηρετούν στην αρμόδια Δ/νση ή Γραφείο Δ.Ε. ή από τους σχολικούς συμβούλους στους οποίους έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα για τις Δ/νσεις ή Γραφεία Β/θμιας εκ/σης, όπου έχουν τοποθετηθεί Σχ. Σύμβουλοι αντίστοιχης ειδικότητας.

Σε περίπτωση κατά την οποία σε Διεύθυνση Δ.Ε. δεν υπάρχει Σχολικός Σύμβουλος αντίστοιχης ειδικότητας, τα γραπτά δοκίμια θα αποστέλλονται στον πλησιέστερο νομό ή Δ/νση Δ.Ε. όπου υπηρετεί Σχολικός Σύμβουλος της αντίστοιχης προς τα μαθήματα ειδικότητας ύστερα από συνεννόηση των δύο Δ/νσεων Δ.Ε.

Γ2/7555/11.10.95 ΥΠΕΠΘ

Έχοντας υπόψη :

1. Το Ν.3776/29 «Περί ιδρύσεως Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδ/ρίου»
2. Το Ν.4862/31 «Περί ξένων σχολείων»

3. Το Ν. 682/77 «Περί ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπ/σης»

4. Το Π.Δ. 123/87

Εγκρίνουμε

τα γραπτά δοκίμια , τα διατυπωμένα σε ξένη γλώσσα των μαθητών εκείνων που φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία που λειτουργούν με παρέκκλιση του προβλεπόμενου προγράμματος, να αναβαθμολογούνται από τις επιτροπές αναβαθμολόγησης που συγκροτούνται στις δ/νσεις και στα γραφεία Δ.Ε., όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, αφού κατ' αρχήν μεταφραστούν από καθηγητή Δ.Ε. με βαθμό Α' , της αντίστοιχης γλώσσας, που είναι μέλος της επιτροπής.

§5.Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών των παραπάνω επιτροπών.

§6.Τα γραπτά δοκίμια των προαγωγικών και παραπεμπτικών εξετάσεων των μαθητών των Ιδιωτικών Λυκείων και των Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών καθώς και τα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων των ιδιωτικών Γυμνασίων υπόκεινται σε αναβαθμολόγηση με τις ίδιες διαδικασίες που καθορίζονται στις ανωτέρω παραγράφους αυτού του άρθρου.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ Η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το Αρ.2 του /17.6.91 Π.Δ.)

§7.Για την αναβαθμολόγηση ..... γραπτών εξωτερικού..... (προστέθηκε με το Π.Δ.263/91 Αρ.2)

§8.(προστέθηκε με το Π.Δ. 191/92 Αρ.2 §2)

Τα γραπτά δοκίμια των ανακεφαλαιωτικών εξετάσεων, που διδάσκονται κατά το πρώτο ήμισυ του διδακτικού έτους και εξετάζονται κατά τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιανουαρίου, των δημοσίων και ιδιωτικών Γυμνασίων, υπόκεινται σε αναβαθμολόγηση με τις ίδιες προϋποθέσεις και διαδικασίες που καθορίζονται στις ανωτέρω παραγράφους αυτού του άρθρου.

Π.Δ. 376/93 Αρ.35

§3.**Μαθητές σχολείων** Δ.Ε. οι οποίοι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις εξετάζονται **προφορικά αντί γραπτά**, (σε υποκατάσταση γραπτής εξέτασης από προφορική) εφόσον υστέρησαν σε κάποια μαθήματα κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις Ιουνίου ή απορρίφθηκαν κατά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου, δύνανται, εφόσον το επιθυμούν να ζητήσουν επανεξέταση στα μαθήματα που υστέρησαν. Η νέα αυτή εξέταση πραγματοποιείται στο σχολείο που φοίτησαν ενώπιον επιτροπής συγκροτούμενης από το Δ/ντή και δύο καθηγητές ειδικότητας ή συγγενούς ειδικότητας για κάθε μάθημα.

Η αίτηση για επανεξέταση υποβάλλεται στο σχολείο φοίτησης σε προθεσμία που ορίζεται από το Π.Δ. 123/87.

Γ2/3153/8.6.93 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Σχετ. 1) Γ2/6537/3.11.92

2) Γ2/6796/12.12.92

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας, σας πληροφορούμε **ότι όσοι μαθητές Γυμνασίων, Λυκείων ή ΤΕΣ**, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις **εξετάζονται προφορικά αντί γραπτά**, **μπορούν οι κηδεμόνες** τους, εφ' όσον το επιθυμούν **να ζητήσουν αναβαθμολόγηση**, η οποία θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω σχετικά.

Β.Δ. 20.6-8.7.55 Αρ. 67

1.Ο **Γυμνασιάρχης εκάστου σχολείου μετά την λήξιν των γραπτών δοκιμασιών ή των γραπτών απολυτηρίων εξετάσεων, εάν ήθελε παρατηρήσει** τυχόν γενομένην **εις βάρος των μαθητών αδικίαν, υποβάλλει εντός προθεσμίας οριζομένης κατωτέρω τα γραπτά δοκίμια**, εφ' ων παρετηρήθη η γενομένη κακή βαθμολόγησις, αυτεπαγγέλτως και υπό ιδίαν του ευθύνην εις τον οικείον Γενικόν Επιθεωρητήν προς έλεγχον και αναβαθμολόγησιν αυτών.

Επίσης ο Γυμνασιάρχης υποβάλλει εις τον Γενικόν Επιθεωρητήν τα γραπτά δοκίμια άτινα ήθελον ζητηθή παρά του αρμοδίου Γενικού Επιθεωρητού εντός της κατωτέρω οριζομένης προθεσμίας.

Ο Γεν. Επιθεωρητής εις ων υποβάλλονται τα γραπτά δοκίμια, αφού ελέγξει και διαπιστώσει ότι ταύτα εβαθμολογήθησαν παρ' αξίαν, συγκροτεί επιτροπήν ελέγχου και αναβαθμολογήσεως γραπτών δοκιμίων αποτελουμένην εκ Γενικών Επιθεωρητών των ειδικών μαθημάτων ή Γυμνασιάρχων ή και πρωτοβαθμίων καθηγητών της ειδικότητος του μαθήματος ή των μαθημάτων εις α γίνεται έλεγχος, ήτις προβαίνει εις τον έλεγχον και την αναβαθμολόγησιν ή μη των γραπτών δοκιμίων.

2.....

3. Η διαδικασία εκδόσεως εντολής προς υποβολήν γραπτών δοκιμίων απάντων των σχολείων της Επικρατείας προς αναβαθμολόγησιν λαμβάνει χώραν εντός ανατρεπτικής προθεσμίας {(15 ημερών)} [βλέπε Π.Δ.123/87 Αρ.3 §2] από της λήξεως των γραπτών δοκιμασιών εκάστης εξεταστικής περιόδου.

4.Αντίγραφον του πρακτικού τούτου μετά του γραπτού δοκιμίου ή των γραπτών δοκιμίων διαβιβάζεται υπό του Γενικού Επιθεωρητού, εις ων υπεβλήθησαν τα γραπτά δοκίμια εις τον Διευθυντήν του σχολείου, όστις αποφάσει του Συλλόγου των διδασκόντων προβαίνει εις την έκδοσιν του νέου αποτελέσματος συντασσομένου πρακτικού, αντίγραφον του οποίου υποβάλλεται εις το Υπουργείον και τον Γενικόν Επιθεωρητήν.

5.Κατά των παρ' αξίαν βαθμολογησάντων επιβάλλονται αι νόμιμοι κυρώσεις υπό του υπηρεσιακού συμβουλίου εισηγήσει του Γενικού Επιθεωρητού, εάν εκ της αναβαθμολογήσεως ήθελε προκύψει διαφορά βαθμολογίας τριών μονάδων και άνω.

6.Πλήν της κατά το παρόν άρθρον επανορθώσεως των παρ' αξίαν βαθμολογιών δεν επιτρέπεται δι' άλλης διαδικασίας αναθεώρησις βαθμολογίας γραπτών δοκιμίων.

78087/20.7.56 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

....**αναβαθμολόγησις ενεργείται** μόνον **όταν** ήθελε **παρατηρηθή αδικία εις βάρος μαθητή** ουχί δε όταν το γραπτόν εβαθμολογήθη λίαν επιεικώς, δύναται όμως να ελεχθή ο υπερμέτρως βαθμολογήσας καθηγητής.

71042/2.8.56 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Προκειμένου περί αναβαθμολογήσεως γραπτών δοκιμιών μη ανήκοντος ειδικότητα Γυμνασιάρχου ούτος δύναται να κρίνη εκ της όλης ή συγγενούς μαθήματος επίδοσιν του μαθητού, δύναται δε να ζητήση συμβουλήν καθηγητού της ειδικότητος του γραπτού ή συγγενούς μαθήματος.

Η επιτροπή αναβαθμολογήσεως είναι δυνατόν να βαθμολογήση γραπτόν με μικρότερον βαθμόν, αλλά η επί ελλάτον βαθμολογία δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.

Γ2/2820/12.7.1988 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

Ύστερα από ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σας πληροφορούμε ότι μαθητής που απορρίπτεται κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου και ο οποίος έχει ζητήσει αναβαθμολόγηση γραπτών δοκιμιών του, υποχρεούται να φοιτά κατά το επόμενο σχολικό έτος στην τάξη που απερρίφθη, μέχρις ότου εκδοθούν τα αποτελέσματα από την αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμιών του.

Σε περίπτωση που ο μαθητής προαχθεί ύστερα από την αναβαθμολόγηση, θα εγγραφεί στην επόμενη τάξη και θα μεταφερθούν για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης του σ' αυτή οι απουσίες που σημείωσε μέχρι τότε.

Γ2/2788/11.6.87 Δ/γή ΥΠΕΠΘ

§4. Επισημαίνουμε ακόμα ότι όσοι υφίστανται κατατακτήρια εξέταση ως κατ' ιδίαν διδαχθέντες, μπορούν εφόσον το επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για αναβαθμολόγηση των γραπτών δοκιμιών τους, σύμφωνα με το Ν.Δ. 1197/72, Αρ.4 παρ. 6 εκτός των προαγομένων κατά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου.

Το αυτό ισχύει και για τις κατατακτήριες εξετάσεις των στρατευσίμων μαθητών, με την παρατήρηση ότι για τους μαθητές αυτούς που εξετάζονται περίοδο Φεβρουαρίου, για απόκτηση απολυτηρίου, ισχύει η ρύθμιση που εφαρμόζεται κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Γ2/224/15-1-93 Εγκ. ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σχετικά με τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις Ιανουαρίου ή Ιουνίου των μαθητών εκείνων που από τις κείμενες εξετάσεις προβλέπεται προφορική εξέταση, σας πληροφορούμε ότι οι μαθητές αυτοί εξετάζονται προφορικά από τον οικείο καθηγητή που διδάσκει το μάθημα, στα ίδια θέματα στα οποία οι λοιποί συμμαθητές τους εξετάζονται γραπτά.

Μαθητής εξετάζεται ενώπιον επιτροπής καθηγητών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μόνο στις κατατακτήριες, τις παραπεμπτικές ή επαναληπτικές εξετάσεις.

Επανεξέταση Μαθητών που εξετάζονται Προφορικά

Π.Δ. 376/1993 ΦΕΚ 159 τ. Α΄

Δομή και Λειτουργία Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων

Άρθρο 35

Προθεσμία μετεγγραφών - προαγωγή επανεξέταση μαθητών

3. Μαθητές σχολείων Δ.Ε. οι οποίοι σύμφωνα με τις ισχύουσες **εξετάζονται προφορικά αντί γραπτά** (σε αποκατάσταση γραπτής εξέτασης από προφορική) **εφόσον υστέρησαν σε κάποια μαθήματα κατά τις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις Ιουνίου ή απορρίφθηκαν κατά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου**, δύνανται, **εφόσον το επιθυμούν να ζητήσουν επανεξέταση στα μαθήματα που υστέρησαν**. Η νέα αυτή εξέταση πραγματοποιείται στο σχολείο που φοίτησαν ενώπιον επιτροπής συγκροτούμενης από το Δντή και δύο καθηγητές ειδικότητας ή συγγενούς ειδικότητας για κάθε μάθημα.

Η αίτηση για επανεξέταση υποβάλλεται στο σχολείο φοίτησης σε προθεσμία που ορίζεται από το Π.Δ. 123/87.

Επίδειξη γραπτών δοκιμίων

Ν. 2690/1999 ΦΕΚ 45 τ. Α΄

«Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 5

Πρόσβαση σε έγγραφα

1. **Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτηση του να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων.** Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. **Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες** και είναι σχετικά με υπόθεση του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να

δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν.

5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

6. Η απόρριψη του κατά τις παρ. 1 και 2 αιτήματος πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται εγγράφως στον αιτούντα το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ'

Επιλογή Σημαιοφόρων – Παρελάσεις

Γ4/150/24-2-2000 ΥπΕΠΘ

Σύνθεση των τμημάτων παρέλασης και τρόπος επιλογής σημαιοφόρων και παραστατών Β'θμιας Εκπαίδευσης ΥπΕΠΘ/Γ4/150 Σύνθεση των τμημάτων παρέλασης και τρόπος επιλογής σημαιοφόρων και παραστατών Β'θμιας Εκπαίδευσης

ΘΕΜΑ: Ορισμός του τρόπου σύνθεσης των τμημάτων της σπουδάζουσας και μαθητιώσας νεολαίας κατά τις παρελάσεις στις Εθνικές επετείους και του τρόπου επιλογής σημαιοφόρου και παραστατών στα σχολεία της Β/θμιας Εκπ/σης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη το Ν1566/86

Ορίζουμε τον τρόπο σύνθεσης των τμημάτων της σπουδάζουσας και μαθητιώσας νεολαίας κατά τις παρελάσεις στις Εθνικές επετείους και τον τρόπο επιλογής σημαιοφόρου και παραστατών στα σχολεία της Β/θμιας Εκπ/σης ως εξής:

1. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΕΛΑΣΗΣ

α) Τα τμήματα παρέλασης της Ιδιωτικής και Δημόσιας Β/βάθμιας Εκπ/σης καθώς και της Δημόσιας Γ/βάθμιας Εκπ/σης θα συγκροτούνται κατά ενιαίο τρόπο σε τετράδες (4x8=32 μαθητές - τριες) θα συμμετέχουν επιπλέον 1 σημαιοφόρος με 5 παραστάτες καθώς επίσης και διμοιρίτες επικεφαλής των τμημάτων (αγόρια - κορίτσια).

β) Οι μαθητές ή σπουδαστές που θα μετέχουν στα τμήματα της παρέλασης θα επιλέγονται από τους οικείους καθηγητές Φυσικής Αγωγής από εκείνους τους μαθητές που έχουν άρτια εμφάνιση, παράστημα και ήθος. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) θα συμμετέχουν εφόσον το επιθυμούν τα ίδια και οι γονείς τους και με τη σύμφωνη γνώμη του συλλόγου των διδασκόντων.

γ) Η προετοιμασία επιλογής, των μαθητών για τη συγκρότηση των τμημάτων, θα αρχίζει με ευθύνη των καθηγητών Φυσικής Αγωγής τουλάχιστον ένα μήνα πριν από κάθε παρέλαση. Θα αφιερώνεται χρόνος (10' - 12') για την εκμάθηση ανάλογων ασκήσεων (βηματισμός, κίνηση χεριών κ.λ.π.) κατά την ώρα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής. Για την άρτια και άψογη συνεργασία των Δ/ντων των σχολείων με τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής, θα πραγματοποιούνται δύο τουλάχιστον δοκιμαστικές παρελάσεις στον χώρο του σχολείου με τα επιλεγμένα τμήματα παρουσία και δευτέρου Εκπ/κού ανεξάρτητα ειδικότητας. Κάθε σχολείο συμμετέχει με δύο τμήματα (αγόρια - κορίτσια) όπου τα σχολεία στο Δήμο στην πόλη είναι περισσότερα από δέκα και από δύο (2) μέχρι τέσσερα (4) τμήματα (2 αγόρια - 2 κορίτσια) όταν τα σχολεία είναι λιγότερα.

δ) Τα σχολεία Ιδιωτικής και Δημόσιας Β/βάθμιας Εκπ/σης συμμετέχουν υποχρεωτικά στις παρελάσεις με το σύμβολο του Ελληνικού Έθνους. Τα τμήματα των σχολείων κατά τη παρέλαση θα παρουσιάζουν, ένα ομοιόμορφο σύνολο και η εμφάνιση θα είναι αυτή που θα αρμόζει σε μαθητές - τριες. Οι επικεφαλείς των τμημάτων καθηγητές Φυσικής Αγωγής, οφείλουν να ακολουθούν τα τμήματά τους από το αριστερό μέρος σε όλη τη διαδρομή της

παρέλασης. Επειδή η παρέλαση γίνεται για ανάμνηση αλλά και για τιμηθούν πρόσωπα και γεγονότα μιας ορισμένης χρονικής περιόδου που έχει αξία για μας σήμερα θα πρέπει η ποιότητα αυτής της εκδήλωσης να είναι η υψηλότερη.

2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

α) ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ – ΕΣΠΕΡΙΝΑ

Σημαιοφόρος θα ορίζεται ο καλύτερος σε επίδοση μαθητής - τρία από την Γ' τάξη με βάση τον γενικό μέσο όρο της βαθμολογίας της προηγούμενης τάξης. Παραστάτες θα ορίζονται ανεξάρτητα με το φύλο και με βάση την επίδοση του γενικού μέσου όρου της βαθμολογίας της προηγούμενης τάξης, δύο (2) μαθητές της Γ' τάξης και δύο (2) μαθητές της Β' τάξης. Ένας μαθητής - τρία από την Α' τάξη ύστερα από κλήρωση όλων των μαθητών για την εκδήλωση της 28ης Οκτωβρίου και ο καλύτερος μαθητής - τρία με βάση την επίδοση για την εκδήλωση της 25ης Μαρτίου. Για την επίδοση της Α' τάξης θα υπολογίζεται ο μέσος όρος των δύο (2) τριμήνων εκτός αν για διάφορους λόγους δεν έχει κατατεθεί η βαθμολογία του δευτέρου τριμήνου οπότε θα υπολογίζεται η βαθμολογία μόνο του πρώτου τριμήνου.

β) ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ

Σημαιοφόρος θα ορίζεται ο καλύτερος σε επίδοση μαθητής - τρία από την Γ' τάξη. Παραστάτες θα ορίζονται με βάση την επίδοση και ανεξάρτητα με το φύλο δύο μαθητές από την Γ' τάξη και δύο μαθητές από την Β' τάξη. Ο παραστάτης από την Α' τάξη μαθητής - τρία θα ορίζεται σύμφωνα με το βαθμό του απολυτηρίου της Γ' τάξης Γυμνασίου.

γ) ΤΕΕ

Σημαιοφόρος θα ορίζεται μαθητής-τρια με βάση τη γενική επίδοση του δευτέρου έτους του Α' κύκλου σπουδών. Δύο παραστάτες από τον Β' κύκλο σπουδών θα ορίζονται δύο μαθητές - τριες με βάση την επίδοση του δευτέρου έτους του Α' κύκλου με βάση την επίδοση του πρώτου έτους του Α' κύκλου. Ο παραστάτης του πρώτου έτους του Α' κύκλου σπουδών θα ορίζεται σύμφωνα με το βαθμό του απολυτηρίου του Γυμνασίου.

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

α) Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο ή περισσότερων μαθητών - τριών για τη θέση του σημαιοφόρου ή παραστατών γίνεται κλήρωση και ορίζονται ένας για τις εκδηλώσεις της 28ης Οκτωβρίου και ένας για τις εκδηλώσεις της 25ης Μαρτίου, (όταν ο ένας ορίζεται σημαιοφόρος ο άλλος ορίζεται παραστάτης). Το ίδιο ισχύει και για τους τοπικούς εορτασμούς και παρελάσεις.

β) Μαθητές που για διάφορους λόγους έχουν απαλλαγεί από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και έχουν προσκομίσει πιστοποιητικό από Δημόσιο Νοσοκομείο μπορούν να συμμετάσχουν ως σημαιοφόροι ή παραστάτες μετά και από υπεύθυνη δήλωση των γονέων τους.

γ) Στην διαδικασία επιλογής συμμετέχουν και οι μετεγγραφέντες μαθητές από άλλα σχολεία, εφόσον η μεταγραφή έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

δ) Δεν μπορούν να ορισθούν σημαιοφόροι και παραστάτες οι έχοντες ξένη υπηκοότητα και ξένη καταγωγή μαθητές. Μπορούν, να ορισθούν σημαιοφόροι και παραστάτες μαθητές που έχουν μεν ξένη υπηκοότητα αλλά είναι Ελληνικής καταγωγής. Μπορούν, εφόσον και οι γονείς τους το επιθυμούν να ορισθούν σημαιοφόροι και παραστάτες μαθητές που έχουν μεν

ξένη υπηκοότητα αλλά είναι Ελληνικής καταγωγής. Μπορούν να ορισθούν σημαιοφόροι και παραστάτες αλλοδαποί μαθητές, στους οποίους έχει επιτραπεί η αναδοχή τους σε Ελληνική οικογένεια με απόφαση Δικαστηρίου και φοιτούν τουλάχιστον δύο (2) χρόνια σε Ελληνικό σχολείο.

Κάθε προηγούμενη σχετική με τα θέματα αυτά, παύει να ισχύει.

Από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2000

Γ1/219/13-03-2001 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Επιλογή σημαιοφόρων

Έχοντας υπόψη :

1. Το εδάφιο ζ της παρ. 11 του άρθρου 4 του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167Α)
2. Τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97 (ΦΕΚ 188 τ.Α') «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις», οι οποίες ορίζουν ότι τα θέματα του παραπάνω εδαφίου του Ν. 1566/85 ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
3. Την υπ' αρ.8/21.2.2001 πράξη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
4. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του δημοσίου
αποφασίζουμε

Στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρων, παραστατών και υπευθύνων για την κατάθεση στεφάνου μπορούν να συμμετέχουν και αλλοδαποί μαθητές, οι οποίοι φοιτούν τουλάχιστο δύο (2) χρόνια σε ελληνικό σχολείο.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Γ1/678/19-07-2001 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Επιλογή σημαιοφόρων

Σας στέλνουμε την αριθμ. Φ10/84/Γ1/480/21-6-2001 (ΦΕΚ 863 τ.Β`) υπουργική απόφαση, με την οποία ορίζεται ότι στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρων, παραστατών κ.λ.π. παίρνουν μέρος και οι μαθητές που έχουν απαλλαγεί από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, ύστερα από υπεύθυνη δήλωση των γονέων τους.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ότι στη διαδικασία επιλογής παίρνουν επίσης μέρος οι μαθητές που προέρχονται από μετεγγραφή, γεγονός που σημαίνει ότι για τους μαθητές της ΣΤ` μαζί με το αποδεικτικό μετεγγραφής που εκδίδεται από τις 15 Ιουνίου μέχρι τις 10 Οκτωβρίου αποστέλλεται και αντίγραφο του Φύλλου Ημερησίου Ελέγχου ή του Βιβλίου Μητρώου (θεωρημένο και σφραγισμένο από το διευθυντή του σχολείου), στο οποίο (αντίγραφο) φαίνεται η αναλυτική βαθμολογία του μαθητή στην Ε` τάξη.

Επισημαίνεται ότι η επιλογή σημαιοφόρων κ.λ.π. γίνεται από το σύλλογο διδασκόντων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις, τις οποίες καμιά απόφαση του συλλόγου διδασκόντων δεν μπορεί να ακυρώνει και να αντιστρατεύεται, ανεξάρτητα από προσωπικές απόψεις σχετικές με το θέμα.

Υπενθυμίζεται ότι η επιλογή των σημαιοφόρων γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την παράγραφο 11 του άρθρου 13 του Π.Δ. 201/1998 (ΦΕΚ 161 τ. Α΄) και με βάση τις μεταβολές που επήλθαν με τις ακόλουθες υπουργικές αποφάσεις:

- Γ1/219/13-3-2001 (ΦΕΚ 277 τ. Β΄) για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής και των αλλοδαπών μαθητών

- Φ10/84/Γ1/480/21-6-2801 (ΦΕΚ 863 τ. Β΄) για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής και μαθητών που έχουν απαλλαγεί από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής καθώς και όσων προέρχονται από μετεγγραφή

(Η ρύθμιση λειτουργικών θεμάτων των σχολείων με υπουργικές αποφάσεις προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97, ΦΕΚ 188 τ. Α΄.)

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του Π.Δ. 201/98, για τη συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία επιλογής λαμβάνεται υπόψη ο ετήσιος Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας των μαθητών, ο οποίος προκύπτει από τους μέσους όρους των μαθημάτων, δηλαδή από την τέταρτη στήλη του Βιβλίου Μητρώου, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιμέρους βαθμοί στα τρίμηνα, από τους οποίους βεβαίως εξάγονται οι Μ.Ο. των μαθημάτων.

Γ2/61722/01-06-2002 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Επιλογή παραστάτη

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας σχετικά με την επιλογή των μαθητών της Α΄ τάξης Γυμνασίου οι οποίοι συνοδεύουν την σημαία κατά τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου ως παραστάτες, σας πληροφορούμε ότι ο Μέσος Όρος της βαθμολογίας τους για την επιλογή αυτή προκύπτει από το μέσο Όρο των δύο τριμήνων κάθε μαθήματος ξεχωριστά (οριζόντιος υπολογισμός).

Συμμετοχή εκπαιδευτικού στις σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες με ανάθεση μετά από απόφαση του συλλόγου διδασκόντων

ΥΠΕΠΘ Γ1/1133/9-10-97

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή εκπαιδευτικού στις σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Παιδείας σχετικά με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

1. Η ανάθεση των καθηκόντων στους εκπαιδευτικούς γίνεται με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων, αφού ληφθούν υπόψη η ειδικότητά τους και οι ιδιαίτερες γνώσεις τους, ώστε η υπηρεσία που τους ανατίθεται να έχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Με αυτό το

δεδομένο η συνοδεία των μαθητών σε ξενόγλωσση βιβλιοθήκη ανατίθεται στον εκπ/κό της αγγλικής γλώσσας, σε θέατρο στο δάσκαλο της τάξης που διδάσκει τη θεατρική αγωγή, στις παρελάσεις και **σε αθλητικούς αγώνες στον εκπ/κό φυσικής αγωγής**, κλπ.

2. Όταν οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται ημέρα επίσημης αργίας (π.χ. παρέλαση ανήμερα εθνικής εορτής) οι εκπ/κοί ειδικοτήτων προσφέρουν σε ένα σχολείο υπηρεσία, που είναι αυτό της οργανικής τους θέσης. Εξαιρέση αποτελούν οι εκπ/κοί Φυσικής Αγωγής που συνοδεύουν μαθητές σε παρελάσεις και διδάσκουν περίπου τον ίδιο αριθμό ωρών σε δύο σχολεία, οπότε στις 28 Οκτωβρίου συνοδεύουν τους μαθητές του ενός και στις 25 Μαρτίου του άλλου σχολείου. Σε περίπτωση όμως, που διδάσκουν πάνω από τα 2/3 των ωρών τους σε ένα σχολείο, τότε στις **παρελάσεις** συνοδεύουν και στις δύο εθνικές εορτές τους μαθητές του σχολείου αυτού. Τα αναφερόμενα στους εκπαιδευτικούς φυσικής αγωγής ισχύουν και για τους εκπ/κούς μουσικής, οι οποίοι παρουσιάζουν τα τραγούδια στις σχολικές γιορτές.

3. Όταν οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται σε ημέρα που δεν είναι επίσημη αργία (π.χ. σχολική εορτή την παραμονή της 28ης Οκτωβρίου και της 25ης Μαρτίου ή Χριστουγεννιάτικη εορτή στις 23 Δεκεμβρίου) οι εκπ/κοί ειδικοτήτων παρευρίσκονται και παίρνουν μέρος στο σχολείο που διδάσκουν τις περισσότερες ώρες την ημέρα αυτή. Σε περίπτωση που την ημέρα αυτή διδάσκουν τον ίδιο αριθμό ωρών σε δύο σχολεία, τότε παρευρίσκονται στο σχολείο της οργανικής τους θέσης. Ειδικά όμως για τους εκπ/κούς **φυσικής αγωγής** και **μουσικής** εξακολουθούν να ισχύουν οι προηγούμενες παράγραφοι.

4. Από την αρχή του σχολικού έτους τα όργανα διοίκησης των εμπλεκόμενων σχολείων, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων, ρυθμίζουν τον τρόπο συμμετοχής των εκπ/κών αυτών σε όλες τις σχολικές εκδηλώσεις. Επομένως τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους 1 και 2 εφαρμόζονται στις σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες παρουσιάζονται διαφωνίες.

5. Για τους αποσπασμένους ή τους αναπληρωτές εκπ/κούς ως σχολείο οργανικής θέσης λογίζεται αυτό της αρχικής τους τοποθέτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑ΄
Απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών

Γ2/61723/13-06-2002, Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Ύστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από το μάθημα των θρησκευτικών, την προσευχή και τον εκκλησιασμό, σας κάνουμε γνωστό ότι η απαλλαγή αυτή πρέπει να **στηρίζεται σε δήλωση του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος ή των γονέων του** αν είναι ανήλικος **στην οποία θα αναφέρεται ότι δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος**, χωρίς να είναι υποχρεωτική η αναφορά του θρησκευόμενου στο οποίο ανήκει.

Σε περίπτωση απαλλαγής του μαθητή από την παρακολούθηση του μαθήματος των θρησκευτικών, στη θέση "θρήσκευμα" στον Απολυτήριο Τίτλο δεν υπάρχει λόγος αναγραφής ενδείξεως.

91109/Γ2/10-07-2008 ,ΥΠΕΠΘ

ΘΕΜΑ: « Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων »

1. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 του Π.Δ. 201/98 για την εγγραφή μαθητών στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου απαιτείται μεταξύ άλλων και πιστοποιητικό γέννησης Δήμου ή Κοινότητας. Πα την εγγραφή μαθητών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ισχύουν τα άρθρα 8,9,10 του Π Δ. 104/79.

Η Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή της σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού, επισημαίνει την ανάγκη διευκόλυνσης της εγγραφής των αλλοδαπών μαθητών σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ως εκ τούτου, σας γνωρίζουμε ότι **οι αλλοδαποί μαθητές που δε δύνανται να προσκομίσουν το πιστοποιητικό γέννησης μπορούν να εγγραφούν** στα σχολεία με **ληξιαρχική πράξη γέννησης.**

Επίσης, οι μαθητές οι οποίοι είναι κάτοχοι των ειδικών δελτίων ταυτότητας ομογενών δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν άλλη βεβαίωση ή πιστοποιητικό για την απόδειξη των ατομικών τους στοιχείων.

2. Ύστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά **με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών από το μάθημα των Θρησκευτικών**, σας κάνουμε γνωστό ότι για την απαλλαγή αυτή απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του κηδεμόνα του μαθητή αν είναι ανήλικος ή του ιδίου αν είναι ενήλικος, **στην οποία θα αναφέρεται η επιθυμία απαλλαγής, χωρίς να δηλώνεται ο λόγος της εγκεκριμένης επιλογής.**

104071/Γ2/04-08-2008, ΥΠΕΠΘ

Θέμα: «Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων»

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 91109/Γ2/10-7-2008 εγκυκλίου μας και προκειμένου να αποσαφηνισθούν τυχόν παρερμηνείες που δημιουργήθηκαν με αφορμή τη διαδικασία απαλλαγής κάποιων μαθητών από το μάθημα των Θρησκευτικών, διευκρινίζονται τα εξής:

α) Το μάθημα των Θρησκευτικών διδάσκεται σε όλες τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα επίσημα υποχρεωτικά Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα που έχουν καθορισθεί από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Για τους γονείς των ανήλικων μαθητών ή τους ίδιους τους μαθητές, εάν είναι ενήλικοι, που για λόγους συνείδησης δεν επιθυμούν να παρακολουθήσουν το μάθημα των Θρησκευτικών, δεν είναι αναγκαία η αιτιολόγηση της άρνησης στην υπεύθυνη δήλωση που απαιτείται. Διαδικασία άλλωστε που ακολουθείται στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση για πάρα πολλά χρόνια.

γ) Η ανωτέρω εγκύκλιος μας εναρμονίζει με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ανεξάρτητων αρχών της χώρας μας.

Φ12 / 977 / 109744 / Γ1/26-8-2008

Θέμα: Απασχόληση μαθητών

Σας ενημερώνουμε ότι οι μη Ορθόδοξοι μαθητές δηλ. οι αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι, οι οποίοι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 104071/Γ2/4-8-2008 εγκύκλιο του ΥπΕΠΘ απαλλάσσονται από το μάθημα των Θρησκευτικών για λόγους συνείδησης, **κατά την ώρα διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος παρακολουθούν υποχρεωτικά τη διδασκαλία διαφορετικού διδακτικού αντικειμένου σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης.**

Στην περίπτωση, που η συγκεκριμένη τάξη λειτουργεί μόνο με ένα τμήμα, οι μαθητές αυτοί παρακολουθούν εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καθορίζεται για το σκοπό αυτό από το Σύλλογο Διδασκόντων του Σχολείου. Για μεν τους αλλοδαπούς το πρόγραμμα αφορά στο μάθημα της ελληνικής γλώσσας, για δε τους υπόλοιπους μάθημα ανάλογο με τις μαθησιακές τους ανάγκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΒ'

Τίτλοι Σπουδών

Τρόπος συντάξεως Τίτλων Σπουδών

Β.Δ. 20.6/08-07-1955

(Όπως τροποποιήθηκε με το Αρ. μόνο του Β.Δ. της 31/8-26/9/1957 (ΦΕΚ 193 τ.Α' 0

Άρθρο 54

Τρόπος συντάξεως τίτλων σπουδών

(Περιέχει ή και αναδιατυπώνει τις διατάξεις του Α.Ν. 1565/1944 Αρ.2)

Παρ. 1. Οι υπό των σχολείων Μ.Ε. εκδιδόμενοι τίτλοι σπουδών συντάσσονται ως ακολούθως:

α) Εις τα πτυχία, απολυτήρια, ενδεικτικά και αποδεικτικά σπουδών εν γένει "σχολικής χρήσεως" αναγράφεται κάτωθεν του τίτλου του σχολείου και του είδους του τίτλου σπουδών, το σχολικόν έτος καθ' ο εκδίδεται ο τίτλος σπουδών, εις το αριστερόν μέρος οι αριθμοί μαθητολογίου, βιβλίου σπουδών και πτυχίου ή απολυτηρίου, ή ενδεικτικού ή αποδεικτικού.

Εις το κείμενον αναγράφεται το ονοματεπώνυμον του μαθητού, το όνομα του πατρός και το επάγγελμα αυτού, ο τόπος καταγωγής του μαθητού, ο δήμος ή η κοινότης εις το μητρώον της οποίας είναι εγγεγραμμένος, ο αριθμός μητρώου εγγραφής, το έτος γεννήσεως και ο αριθμός και χρονολογία του πιστοποιητικού του μαθητού, ως και η εκδούσα τούτο αρχή, το θρήσκευμα του μαθητού, η τάξις ης διήκουσε τα μαθήματα ολογράφως και αριθμητικώς, το σχολικόν έτος, καθ' ο διήκουσε ταύτα ολογράφως και αριθμητικώς, ο γενικός βαθμός δι ου εκρίθη άξιος απολύσεως ή προαγωγής ολογράφως και αριθμητικώς και η επιδειχθείσα διαγωγή του μαθητού, ο γενικός βαθμός της καθ' έκαστον μάθημα ετησίας επιδόσεως του μαθητού.

Αμέσως μετά το κείμενον αναγράφεται η φράσις "Ισχυρός δια σχολικήν χρήσιν" δι όσους εκ τούτων παρέχουσι δικαίωμα εγγραφής ή μετεγγραφής του μαθητού.

Ως προς τα χορηγούμενα αποδεικτικά μετά την φράσιν "Ισχυρόν δια σχολικήν χρήσιν ή εξωσχολικήν χρήσιν κλπ" θα επακολουθή η φράσις "το παρόν εξεδόθη τη αιτήσει του « Λαβούση αριθ. Πρωτ. , υπέρ τούτου δε εξεδόθη το υπ' αρ. « Ενδεικτικό ή απολυτήριο».

Μετά το κείμενον η χρονολογία της εκδόσεως του τίτλου σπουδών και η υπογραφή του Διευθυντού ή του νομίμου αναπληρωτού του.

β) Εις τα αποδεικτικά μετεγγραφής , τα οποία χορηγούνται συμφώνως προς τας εκ των κειμένων διατάξεων απορρεούσας διατυπώσεις αναγράφεται εις το κείμενον ο αριθμός του εγγράφου και η εκπαιδευτική αρχή ήτις διέταξε την έκδοσιν, ο μέχρι της ημέρας της εκδόσεως του τίτλου σπουδών βαθμός επιδόσεως του μαθητού εκ γραπτής και προφορικής δοκιμασίας εις εν έκαστον των μαθημάτων και η επιδειχθείσα διαγωγή ως και ο αριθμός των εις έκαστον μάθημα απουσιών.

γ) Εις τα δι' εξωσχολικήν χρήσιν εκδιδόμενα αποδεικτικά σπουδών μετά το κείμενον και προ της χρονολογίας αναγράφεται η φράσις «Δι' εξωσχολικήν χρήσιν» εις δε τα απολυτήρια ή

αποδεικτικά απολύσεως δεν αναγράφεται η φράσις «δια σχολικήν χρήσιν» ή «δι' εξωσχολικήν χρήσιν».

δ) Ως προς τους αλλοδαπούς μαθητές αναγράφεται εις το κείμενον του τίτλου σπουδών και η υπηκοότης του μαθητού, το έτος γεννήσεως αυτού, ο αριθμός και η χρονολογία του σχετικού κατατεθέντος πιστοποιητικού και η εκδούσα τούτο αρχή.

ε) Οι παντός είδους εκδιδόμενοι τίτλοι φέρουν τας υπογραφάς των μελών του καθηγητικού συλλόγου, πλην των δεδικαιολογημένως απουσιαζόντων

στ) **Απολυτήρια και αποδεικτικά απολυθέντων μαθητών** ως και αποδεικτικά εξωσχολικής χρήσεως ή μετεγγραφής απασών των τάξεων δέον να φέρωσι την φωτογραφίαν του μαθητού κεκυρωμένην υπό του Δ/ντού του σχολείου, επιτρεπομένης της εκδόσεως **αποδεικτικών απολύσεως περισσοτέρων του ενός** και άνευ περιορισμού, εις δε το κείμενον θα αναγράφεται ρητώς ο σκοπός της χρησιμοποιήσεως. Ομοίως επιτρέπεται η χορήγησις δι' εξωσχολικήν χρήσιν πλειόνων αποδεικτικών της τελευταίας μαθητικής καταστάσεως αποδεικνυομένης ταύτης εκ του γεγονότος ότι δεν εξητήθη επαλήθευσις παρά σχολείου Μ.Ε. του εκδοθέντος τίτλου σπουδών σχολικής χρήσεως. Εις τα ενδεικτικά θα επικολλάται φωτογραφία του μαθητού όταν ταύτα πρόκειται να χρησιμοποιηθώσι δι' έτερον σχολείο.

Ακύρωσις παρανόμων τίτλων

Άρθρο 55

Παρ. 1. Εξελεγχθέντος ότι μαθητής τις υπεβλήθη εις εισιτήριον, κατατακτήριον, προαγωγικήν ή απολυτήριον εξέτασιν ή ενεγράφη κ.λ.π. επί τη βάσει τίτλων μη παρεχόντων αυτώ τοιούτον δικαίωμα ή ότι εξητάσθη κατά τρόπον μη σύμφωνον προς τας υφισταμένας διατάξεις, τα αποτελέσματα των εξετάσεων ή η γενομένη εγγραφή κηρύσσονται άκυρα δι' αποφάσεως του Γενικού επιθεωρητού μετά πράξιν του συλλόγου των διδασκόντων καθηγητών εν τω Γυμνασίω, οι δε εκδοθέντες συνεπεία τούτων τίτλοι σπουδών ανίσχυροι και άκυροι, ως και αι εκ τούτων δημιουργηθείσαι καταστάσεις και πάσα άλλη σχέσις.

Παρ. 2. Προκειμένου περί των προτύπων σχολείων ήτοι της Βαρβακείου Προτύπου σχολής και των πειραματικών Σχολείων των Πανεπιστημείων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, η πράξις των Συλλόγων των σχολείων τούτων κυρούται υπό του ασκούντος την εποπτείαν και επιθεώρησιν των Ιδρυμάτων τούτων.

Παρ. 3. Εις εξαιρετικές περιπτώσεις κρινομένας υπό του συλλόγου των διδασκόντων καθηγητών εν τω σχολείω, μετ' έγγρισιν του οικείου Γ.Ε. η ακύρωσις αυτή δύναται να είναι μερική, ο δε Σύλλογος των καθηγητών δύναται να υποβάλη τον μαθητήν εις εξέτασιν επί των μαθημάτων της τάξεως εκείνης ην αναγράφει ο ελεγχόμενος ως άκυρος τίτλος σπουδών, βάσει του οποίου το πρώτον ενεγράφη, εφ' όσον από της δημιουργηθείσης μαθητικής καταστάσεως του μαθητού παρήλθε τριετία και πλέον και εν τω μεταξύ παρηκολούθησεν ως κανονικός πλέον μαθητής εν τω σχολείω τούτω περισσότερα των δύο σχολικών ετών. Η εξέτασις αυτή είναι γραπτή επί της διδακτέας ύλης της τάξεως, εις τα μαθήματα, της οποίας κατά τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου υποχρεούται να εξετασθή, διενεργείται υπό

δύο καθηγητών εν εκάστω μαθήματι, ο δε μέσος όρος των υπό των δύο εξεταστών καθηγητών διδομένων βαθμών αποτελεί τον βαθμόν εκάστου μαθήματος.

Εν συνεχεία ο μαθητής ούτος υποβάλλεται εις νέαν εξέτασιν επί των μαθημάτων της τάξεως, ής κατά το προηγούμενον της ακυρώσεως της εγγραφής του έτος, παρηκολούθησε τα μαθήματα, εις ην όμως περίπτωσιν ο μαθητής ούτος απολυθή εκ του Γυμνασίου υποχρεούται ούτος εις νέαν απολυτήριον εξέτασιν, η δε εξέτασις αύτη διενεργείται κατά τον αυτών ως άνω τρόπον. Εις αμφοτέρας τας ως άνω περιπτώσεις εκδίδονται νέοι τίτλοι σπουδών υπέρ του μαθητού.

A.N. 1565/1944, Αρ.2

§1.Οι υπό των σχολείων Μ.Ε. εκδιδόμενοι τίτλοι σπουδών συντάσσονται ως ακολούθως:

α)Εις τα πτυχία, απολυτήρια, **ενδεικτικά** και αποδεικτικά σπουδών εν γένει "σχολικής χρήσεως" αναγράφεται κάτωθεν του τίτλου του σχολείου και του είδους του τίτλου σπουδών, το **σχολικόν έτος καθ' ο εκδίδεται ο τίτλος σπουδών**, εις το αριστερόν μέρος οι αριθμοί μαθητολογίου, βιβλίου σπουδών και πτυχίου ή απολυτηρίου, ή ενδεικτικού ή αποδεικτικού.

Εις το κείμενον αναγράφεται το ονοματεπώνυμον του μαθητού, το όνομα του πατρός και το επάγγελμα αυτού, ο τόπος καταγωγής του μαθητού, ο δήμος ή η κοινότης εις το μητρών της οποίας είναι εγγεγραμμένος, ο αριθμός μητρώου εγγραφής, το έτος γεννήσεως και ο αριθμός και χρονολογία του πιστοποιητικού του μαθητού, ως και η εκδούσα τούτο αρχή, το θρήσκευμα του μαθητού, η τάξις ης διήκουσε τα μαθήματα ολογράφως και αριθμητικώς, το σχολικόν έτος, καθ' ο διήκουσε ταύτα ολογράφως και αριθμητικώς, ο γενικός βαθμός δι ου εκρίθη άξιος απολύσεως ή προαγωγής ολογράφως και αριθμητικώς και η επιδειχθείσα διαγωγή του μαθητού, ο γενικός βαθμός της καθ' έκαστον μάθημα ετησίας επιδόσεως του μαθητού.

Αμέσως μετά το κείμενον αναγράφεται η φράσις "ισχυρός δια σχολικήν χρήσιν" δι όσους εκ τούτων παρέχουσι δικαίωμα εγγραφής ή μετεγγραφής του μαθητού.

Μετά το κείμενον η **χρονολογία της εκδόσεως του τίτλου σπουδών** και η υπογραφή του Διευθυντού ή του νομίμου αναπληρωτού του.

β) Εις τα αποδεικτικά μετεγγραφής .....

γ) Εις τα δι' εξωσχολικήν χρήσιν εκδιδόμενα **αποδεικτικά σπουδών** μετά το κείμενον και προ της χρονολογίας αναγράφεται η φράσις "**Δι' εξωσχολικήν χρήσιν**".

δ) Ως προς τους αλλοδαπούς μαθητάς .....

A.N. 1565/1944 , Αρ.3

§1. Η έκδοσις τίτλου σπουδών "Σχολικής Χρήσεως" δέον να μνημονεύεται εις την "Στήλην παρατηρήσεων" του γενικού ελέγχου και του μαθητολογίου δια της αναγραφής του αριθμού και χρονολογίας ην έλαβεν εις το βιβλίον σπουδών. Δι' έκαστον μαθητήν χορηγείται εις μόνον τίτλος δια σχολικήν χρήσιν, εκτός της περιπτώσεως του εδ. 3 του παρόντος άρθρου.

Γ/5361/3.7.81 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σας στέλνουμε υποδείγματα εντύπων για **έκδοση τίτλου σχολικής χρήσεως και πιστοποιητικού σπουδών.**

Για τη συμπλήρωση τους παρακαλούμε να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες οδηγίες:

1. Η **φωτογραφία** θα **σφραγίζεται** και θα **θεωρείται με την υπογραφή του Διευθυντή** του Σχολείου.

2. Ο **αριθμός πρωτοκόλλου** θα **συμπληρώνεται** και **με την ημερομηνία εκδόσεως του τίτλου** ή του πιστοποιητικού.

3. Η αναγραφόμενη πράξη θα φέρει και την ημερομηνία συντάξεως της.

4. Το **ονοματεπώνυμο** θα **συμπληρώνεται με κεφαλαία γράμματα.**

5. Το κενό που προβλέπεται μετά τη διαγωγή θα συμπληρώνεται σε περίπτωση που ο μαθητής φοιτά ήδη στην επόμενη τάξη.

6. Στη σχετική θέση του τίτλου Σχολικής χρήσεως και του πιστοποιητικού σπουδών θα **γίνεται ρητή αναφορά του ακριβούς προορισμού** τους.

7.....

8. Οι **σχετικοί αριθμοί** των **τίτλων σχολικής χρήσεως** θα καταχωρίζονται στα στοιχεία εξόδου στο Μ.Μ.

9.....

Παρακαλούμε να γνωστοποιήσετε την παρούσα στους Δ/ντες των σχολείων της δικαιοδοσίας σας και να επιστήσετε ιδιαίτερα την προσοχή τους ,στην έκδοση των τίτλων Σχολικής χρήσεως. Οι τίτλοι αυτοί θα εκδίδονται μόνο σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος θέλει να φοιτήσει σε σχολείο Μ.Ε. της Κύπρου, ξένο της αλλοδαπής ή της ημεδαπής ή σε άλλη περίπτωση που κατά τις κείμενες διατάξεις η διαδικασία μετεγγραφής δεν είναι δυνατή.

Μετά την έκδοση του τίτλου σχολικής χρήσεως αυτονόητο είναι ότι ο μαθητής διαγράφεται οριστικά από τη δύναμη του σχολείου.

Στο σημείο αυτό οι Δ/ντές των σχολείων Μ.Ε. έχουν καθήκον να ενημερώσουν επαρκώς τους ενδιαφερομένους.

Το **πιστοποιητικό σπουδών εκδίδεται για κάθε άλλη χρήση**, εκτός από τη σχολική και **σε απεριόριστο αριθμό.**

Π.Δ. 191/92 Αρ.3

Η § 5 του Αρ. 18 του Π.Δ. 104/79 καθώς και η § 2 του Αρ. 19 Του Π.Δ. 294/79 αντικαθίστανται ως εξής:

§3. ....

§4. ....

§5.Οι **τίτλοι σπουδών διατυπώνονται εις την Ελληνικήν γλώσσαν.**

Τα του τύπου, των τίτλων σπουδών ιδιωτικών σχολείων καθορίζονται δι' αποφάσεως του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

11611/11.1.1955 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Δέον να **αποφεύγονται αι διορθώσεις και τα ξέσματα των στοιχείων των αναγραφομένων εις τους τίτλους σπουδών**, διότι, εν τοιαύτη περιπτώσει, ούτοι θα καθίστανται άκυροι.

Αναγραφή Επισημειωματικής Πράξης στα Αποδεικτικά Απόλυσης των Αλλοδαπών Μαθητών

44151 /Γ2/11- 04-2011 Εγκύκλιος, ΥΠΔΒΜΘ

Κατόπιν σχετικών ερωτημάτων στην Υπηρεσία μας, σχετικά με την αναγραφή των ονοματεπωνυμικών στοιχείων με λατινικούς χαρακτήρες στα αποδεικτικά απόλυσης, σας γνωρίζουμε ότι:

Είναι δυνατόν **να αναγράφονται με επισημειωματική πράξη τα εν λόγω στοιχεία των αλλοδαπών μαθητών** στα **αποδεικτικά απόλυσης** με λατινικούς χαρακτήρες όπως αυτά αναγράφονται στο διαβατήριό τους.

Αλλαγή Επιθέτου λόγω Υιοθεσίας σε Απολυτήριο Τίτλο

19823/Γ2/16-02-2011/ΥΠΔΒΜΘ

Σας ενημερώνουμε για το περιεχόμενο της υπ' αριθμ. 399/10 Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. (Τμήμα Γ') που έγινε δεκτή από την κα Υπουργό, αναφορικά με την αλλαγή επιθέτου λόγω υιοθεσίας σε απολυτήριο τίτλο, ύστερα από σχετικό έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη:

«(...) δεν είναι δυνατή η έκδοση νέου απολυτηρίου τίτλου σε καμμία περίπτωση αλλαγής των στοιχείων απολυθέντων μαθητών και επομένως και στην περίπτωση επελεύσεως μεταβολής λόγω υιοθεσίας, αφού δεν προβλέπεται η έκδοση άλλου απολυτηρίου τίτλου σπουδών σε αντικατάσταση πρωτοτύπου.

Στα αποδεικτικά, όμως, απόλυσης που εκδίδονται μετά την υιοθεσία πρέπει να αναγράφονται μόνον τα νέα στοιχεία ταυτότητας που απέκτησε ο υιοθετούμενος δια της νομίμου διαδικασίας, χωρίς καμμία αναφορά των παλαιών και χωρίς μνεία του λόγου μεταβολής, εφόσον δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την κοινοποίηση των στοιχείων αυτών. Έτσι διασφαλίζεται το απόρρητο της υιοθεσίας και το καθήκον εχεμύθειας που επιβάλλουν οι σχετικές διατάξεις. Η αναγραφή των προβλεπόμενων από την ανωτέρω εγκύκλιο (3875/Γ2/22-06-01 εγκύκλιο του Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ) στοιχείων (του γεγονότος της υιοθεσίας και των παλαιότερων στοιχείων του μαθητή) στο αποδεικτικό απόλυσης υπερακοντίζει τον σκοπό του νόμου για τον οποίο εκδίδεται το έγγραφο αυτό, που είναι η βεβαίωση της επιτυχούς φοίτησης του μαθητή στο συγκεκριμένο σχολικό έτος και είναι αντίθετη προς τη νομοθετικά κατοχυρωμένη αρχή της μυστικότητας της υιοθεσίας.

Επισημαίνεται ότι η σύνδεση του αποδεικτικού απόλυσης με τα ως άνω στοιχεία με τον απολυτήριο τίτλο που έχει εκδοθεί προ της υιοθεσίας μπορεί να διασφαλιστεί με αναφορά

στο αποδεικτικό απόλυσης του απολυτηρίου και του μητρώου φοίτησης του μαθητή με παράλληλη καταχώρηση με επισημειωματική πράξη στο μητρώο της επελθούσας μεταβολής των στοιχείων, λόγω της υιοθεσίας. Έτσι αποφεύγεται η αναφορά του γεγονότος της υιοθεσίας στο αποδεικτικό απόλυσης που είναι πιστοποιητικό ευρείας χρήσης και τηρούνται οι νομοθετικές διατάξεις που επιβάλλουν την μυστικότητα και την μη δημοσιοποίηση των προσωπικών στοιχείων αυτής»...

Αναγραφή του Θρησκειώματος στον Τίτλο Απόλυσης

Στοιχεία σύνταξης στους τίτλους σπουδών

Γ2/131757/22-11-2004 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Απαντώντας στα υπ. αριθ. πρωτ. 4658/10-11-2004 ερωτήματα σας, σχετικά με τα απαραίτητα στοιχεία σύνταξης στους τίτλους σπουδών, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα.

1. Ο **αριθμός Μητρώου αρρένων αναγράφεται στο απολυτήριο Γυμνασίου**, το οποίο αποτελεί απαραίτητο στοιχείο εγγραφής του μαθητή στο Λύκειο. Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται αυτός υπάρχει η δυνατότητα στο σχολείο να ζητήσει από τον μαθητή να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης ή άλλο σχετικό έγγραφο (ταυτότητα) που θα παρέχει την πληροφορία.

2. Σε ότι αφορά την **αναγραφή του Θρησκειώματος στη σύνταξη του τίτλου απόλυσης**, σας πληροφορούμε ότι, σύμφωνα με την Γ2/61723/13-6-2002, ο **χαρακτηρισμός Χ.Ο. αναγράφεται**, εκτός αν έχει κατατεθεί υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία αναφέρεται το αντίθετο.

Γ2/61723/13-06-2002 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Ύστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από το μάθημα των θρησκευτικών, την προσευχή και τον εκκλησιασμό, σας κάνουμε γνωστό ότι η απαλλαγή αυτή πρέπει να **στηρίζεται σε δήλωση του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος ή των γονέων του** αν είναι ανήλικος **στην οποία θα αναφέρει ότι δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος**, χωρίς να είναι υποχρεωτική η αναφορά του θρησκειώματος στο οποίο ανήκει.

Σε περίπτωση **απαλλαγής του μαθητή από την παρακολούθηση του μαθήματος των θρησκευτικών**, στη θέση "θρήσκευμα" στον Απολυτήριο Τίτλο δεν υπάρχει λόγος αναγραφής ενδείξεως.

Αλλαγή Ονόματος Μαθητών μετά τη Βάπτισή τους

Γ2/2155/21.4.99 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σας διαβιβάζουμε την με αρ. πρωτ.2793/9.12.98 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., η οποία έγινε δεκτή από τον ΥΠ.Ε.Π.Θ.:

Επί του ..... ερωτήματος σας με το οποίο μας ρωτάτε «ποιό κύριο όνομα θα λάβουν Αλβανοί υπήκοοι, οι οποίοι έχουν διάφορα ονόματα που προκύπτουν από προσκομισθέντα πιστοποιητικά της Αλβανικής Δημοκρατίας, βαπτισθέντες πρόσφατα κατά το ορθόδοξο Ανατολικό δόγμα, ως επίσης και τη τηρούμενη διαδικασία διόρθωσης του ονόματος εφ' όσον είναι εφικτή καθ' όσον φοιτούν σε σχολεία της ημεδαπής ή έχουν ήδη λάβει απολυτηρίου τίτλους σπουδών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το κύριο όνομα των **αλλοδαπών μαθητών** από της βαπτίσεώς των θα είναι αυτό που προκύπτει από την **δήλωση βαπτίσεως**, η οποία εν συνεχεία **κατεχωρήθη εις τα βιβλία του αρμοδίου Ληξιαρχείου και εξεδόθη η σχετική Ληξιαρχική πράξη**.

Εφόσον λοιπόν επήλθε η αλλαγή των στοιχείων της ταυτότητας των εν λόγω προσώπων ως προς το κύριο όνομα δια της νομίμου οδού και καταχωρίστηκαν οι μεταβολές κατά την νόμιμη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 944/76 (ΦΕΚ 143 Α') « περί ληξιαρχικών πράξεων» , από της επελεύσεως της αλλαγής και εντεύθεν, το πρόσωπο αυτό φέρει τα νέα στοιχεία ταυτότητας τα οποία χρησιμοποιεί ενώπιον των αρχών και στις συναλλαγές, με τα οποία καθίσταται πλέον γνωστόν στην Κοινωνία, κάθε δε πιστοποιητικό που θα χορηγείται αίτηση του ενδιαφερομένου από δημόσια υπηρεσία θα εκδίδεται με το νέο όνομα ή οποιαδήποτε στοιχείο της επελεύσεως μεταβολής (Σχ. 334/96 Γνωμ. Α' Τμήμα Ν.Σ.Κ.).

Υπό τα δεδομένα αυτά κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 104/79 στα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία τα προβλεπόμενα από το άρθρο. 3 § 1 και ειδικότερα στο Μητρώο μαθητών, αλλά και το ευρετήριο καταχώρισης των μαθητών του σχολείου **θα πρέπει να καταχωρηθεί το νέο όνομα του μαθητή με επισημειωματική εγγραφή στο περιθώριο του βιβλίου της επελεύσεως μεταβολής**.

Σε περίπτωση όμως που πρόκειται για **αλλαγή ονόματος μαθητών** του προήλθε εκ της βαπτίσεως **μετά την απόκτηση του απολυτηρίου τίτλου σπουδών** σας γνωρίζω τα ακόλουθα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της § 1 α του άρθρου 54 του Β.Δ. της 20 Ιουνίου / 8 Ιουλίου 1995 (ΦΕΚ Α' 713) δια της οποίας προσδιορίζεται ο τρόπος συντάξεως τίτλου σπουδών οι εκδιδόμενοι τίτλοι σπουδών συντάσσονται εις πτυχία, απολυτήρια, ενδεικτικά και αποδεικτικά σπουδών εν γένει, εις δε το κείμενο αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του μαθητού, το όνομα του πατρός και το επάγγελμα αυτού ο τόπος καταγωγής του μαθητού, ο Δήμος ή η Κοινότης εις το μητρώο της οποίας είναι εγγεγραμμένο, το έτος γεννήσεως, το θρήσκευμα , η τάξη, το σχολικό έτος, ο γενικός βαθμός δια του οποίου εκρίθη άξιος απολύσεως ή προαγωγής, η επιδειχθείσα διαγωγή του μαθητού ως και ο γενικός βαθμός της ετήσιας επιδόσεως τους μαθητού.

Στην περ. 3 της παρ. 1 του άρθρου 54 του ανωτέρω διατάγματος ορίζεται ότι : «οι **παντός είδους εκδιδόμενοι τίτλοι σπουδών φέρουν τας υπογραφές των μελών του καθηγητικού συλλόγου πλην των δεδικοιολογημένως απουσιαζόντων**», ενώ στην περίπ. ζ' ορίζεται : ότι απολυτήρια και αποδεικτικά απολυθέντων μαθητών ως και αποδεικτικά εξωσχολικής χρήσεως, ή μετεγγραφής απασών των τάξεων δέον να φέρουσι την

φωτογραφίαν του μαθητού κεκυρωμένην υπό του Διευθυντού του σχολείου, επιτρεπομένης της εκδόσεως αποδεικτικών απολύσεων περισσότερων του ενός και άνευ ουδενός περιορισμού.

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα προκύπτουν τα ακόλουθα:

Οι δια του εδαφ. ε' του ανωτέρου άρθρου και νόμου εκδιδόμενοι τίτλοι σπουδών και επομένως και οι απολυτήριοι φέρουν τα υπογραφάς των μελών του καθηγητικού συλλόγου, πλην των δεδικοιολογημένως απουσιαζόντων, ενώ δια του εδαφ. ζ' αποδεικτικά απολύσεως εκδίδονται περισσότερα του ενός και άνευ περιορισμού.

Δοθέντος, όθεν, ότι δια των ως άνω διατάξεων των εδαφίων και ζ' και εξ αντιδιαστολής ένας μόνος τίτλος σπουδών εκδίδεται επιτρεπομένων περισσότερων του ενός και άνευ περιορισμού αποδεικτικών απολύσεως **δεν είναι κατά νόμον δυνατή η έκδοση νέου απολυτηρίου τίτλου μετά την επελθούσα μεταβολή των στοιχείων του ονόματος ή του επωνύμου** του αιτούντος **αφ' ενός μεν**, διότι δεν προβλέπεται εκ του νόμου ή έκδοσης άλλου απολυτηρίου τίτλου σπουδών εις αντικατάσταση πρωτοτύπου ο οποίος, άλλωστε φέρει τας υπογραφάς των μελών του καθηγητικού συλλόγου του σχολικού έτους, κατά το οποίο απεφοίτησε ο αιτών, **αφ' ετέρου δε**, διότι δεν προβλέπεται από τον νόμο καταστροφή εγκύρου και νομίμου τίτλου σπουδών. ο οποίος αποτελεί πλέον νόμιμα δημόσιο έγγραφο στα αρχεία της αρμόδιας υπηρεσίας.

Βεβαίως αντί της εκδόσεως νέου απολυτηρίου τίτλου, **είναι κατά νόμο δυνατή η χορήγηση αποδεικτικού απολύσεως** κατά τα οριζόμενα στην διάταξη του άρθρου 54 του ως άνω διατάγματος με το αρχικό όνομα του αποφοιτήσαντος μαθητού, εις το σώμα, όμως, του αποδεικτικού **με επισημειωματική πράξη** θα καταχωρίζεται και η επελθούσα μεταβολή και ο νόμιμος τρόπος επελεύσεως της μεταβολής ταύτης.

Επώνυμο Θετών Τέκνων

108913/1959 Εγκ. ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Το θετόν τέκνον κατά τας διατάξεις του Αρ. 1582 του Αστικού Κώδικος λαμβάνει το επώνυμον του υιοθετήσαντος, η δε μεταβολή του επωνύμου του υιοθετηθέντος εις το δημοτολόγιο ή μητρώον αρρένων ενεργείται δια πράξεως της οικείας Δημοτικής ή κοινοτικής αρχής επί τη υποβολή ληξιαρχικής αποφάσεως περί υιοθεσίας. Κατ' ακολουθίαν οι μαθητές επί τη υποβολή πιστοποιητικού εγγραφής εις τα δημοτολόγια υπό το όνομα των θετών γονέων (πατρός ή μητρός) πρέπει να εγγράφονται εις τα βιβλία του σχολείου με το επώνυμον τούτων.

Φ.200/28/250577/24.3.75 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Το Ν.Σ.Κ. δια της υπ' αρ. 156/75 γνωμοδοτήσεως του επί ερωτήματος του ΥΠ.Ε.Π.Θ.: Εάν είναι νόμω εφικτή η **έκδοσις νέου τίτλου σπουδών**, μαθήτριας κατά το **επώνυμον λόγω υιοθεσίας** της μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας της απεφάνθη ότι:

Δεν καθίσταται νόμω εφικτή η έκδοσις νέου τίτλου σπουδών της ως άνω αποφοίτου γυμνασίου μετά επιγενομένην της αποφοιτήσεως της υιοθεσίαν, υπό το νέον αυτής επώνυμον, της ταυτοπροσωπίας δυναμένης να βεβαιωθή κατ' άλλον τρόπον μη συνεπαγομένον και την αντικατάστασιν του αρχικού τίτλου.

Β.Δ. 20.6-8.7.1955 Αρ.70

§5.Οι εις έκαστον μαθητήν χορηγούμενοι τίτλοι σπουδών **δέον να ενφαινῶσι την τελευταίαν αυτού μαθητικὴν κατάστασιν**. Τίτλοι προγενεστέρας μαθητικῆς καταστάσεως εκδίδονται μόνον κατόπιν δ/γῆς του Υπουργείου και εφ' ὅσον διαπιστωθεῖ ὅτι ο χορηγηθεὶς τίτλος δεν πρόκειται να αντιστρατευθῆ εις νόμον τινά.

52127/194/26.5.1960 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

..... εγκρίνωμεν ὅπως **η επικύρωσις των φωτογραφιών ἐπὶ των τίτλων σπουδῶν των μαθητῶν παρελθόντων ἐτῶν**, οι οποίοι εκ του λόγου τούτου εἶναι ἀγνωστοί εις τον Σύλλογο των διδασκόντων **ενεργῆται ἐπὶ τη βάσει της Αστυνομικῆς ταυτότητος** του περὶ ου ο τίτλος σπουδῶν και οιουδήποτε ἄλλου στοιχείου ὄπερ ἤθελε κριθῆ ἀπαραίτητον προς τον σκοπὸν τούτον ὑπὸ του Δ/ντου του Σχολείου (π.χ. μάρτυρες, βεβαίωσις ιερέως κ.λ.π.) δια την βεβαίωσιν της ταυτότητος του εικονιζομένου.

Τα στοιχεία της επιδεικνυομένης αστυνομικῆς ταυτότητος θα αναγράφονται κάτωθεν ἢ παραπλευρῶς της επικολλουμένης και κυρουμένης φωτογραφίας.

137188/130/25.10.66 Δ/γῆ ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Εἰς ἀπάντησιν..... γνωρίζομεν ὑμῖν τα ἀκόλουθα:

1. Συμφώνως προς το ἄρθρον 1 του Ν.Δ.4379/1966 το Γυμνάσιον και το Λύκειον αποτελοῦν αυτοτελεῖς τύπους σχολείων και συνεπῶς εις τους απολυομένους εκ των Γυμνασίων **χορηγείται εν απολυτήριον και αποδεικτικὰ απολύσεως εξωσχολικῆς χρήσεως ἀνευ περιορισμοῦ τινός**, ανεξαρτήτως του αν υπέστησαν ἢ μη εισιτήριον εξέτασιν δια το Λύκειον.

Απώλεια Τίτλου Σπουδών

233.1/4/Γ2/1525/17.5.84 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

..... σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όσοι **απώλεσαν** τον τίτλο τους και επιθυμούν να εφοδιαστούν με αποδεικτικό αντίστοιχο, **προσκομίζουν στο σχολείο ένορκη βεβαίωση** (από ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφο) ότι έχασαν τον "τίτλο τους";, οπότε το σχολείο εκδίδει αντίστοιχο αποδεικτικό ή πιστοποιητικό με την ένδειξη: "ΣΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟ ..... ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ..... ΕΝΟΡΚΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ.

2. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η χορήγηση σχετικού πιστοποιητικού εκ μέρους του οικείου σχολείου λόγω αποδεδειγμένης καταστροφής των αρχείων αυτού από πυρκαγιά ή άλλη αιτία, η απόδειξη του τίτλου γίνεται με δικαστική απόφαση που εκδίδεται κατά την επ' αναφορά διαδικασία του πρωτοδικείου εντός της περιφέρειας του οποίου κείται ή εκείτο το σχολείο (Νόμος 5379/6.11.1932)

3. Σε καμία περίπτωση δεν εκδίδεται νέο ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ, ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ή ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ.

Γ2/80135/30.7.2002 ΥΠΕΠΘ

Ύστερα από ερωτήματα που υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας σχετικά με την έκδοση απολεσθέντων τίτλων σπουδών και την αδυναμία σχολείου να τους επανεκδώσει, λόγω καταστροφής του αρχείου του, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Στην ως άνω περίπτωση ο γενικός βαθμός του απολεσθέντος τίτλου όπως και η επιμέρους βαθμολογία των μαθημάτων θα προκύπτει κατά προσέγγιση από τις υπάρχουσες μαρτυρίες σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 του Ν.5379/32 "Περί τρόπου αποδείξεως καταστραφέντων τίτλων σπουδών".

Εάν ο ενδιαφερόμενος δε συμφωνεί με τις μαρτυρίες αυτές, με υπεύθυνη δήλωση του έχει τη δυνατότητα να ζητήσει επανεξέταση.

Η επανεξέταση θα αφορά όλα τα μαθήματα της τάξης για την οποία γίνεται λόγος, θα γίνεται γραπτά και προφορικά από επιτροπή δύο καθηγητών αντίστοιχης προς τα εξεταζόμενα μαθήματα ειδικότητας του οικείου σχολείου.

Τα αποτελέσματα θα εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ρυθμίζουν τον τρόπο εξαγωγής των αποτελεσμάτων κατά το χρόνο φοίτησης του ενδιαφερόμενου.

Να ενημερωθούν όλα τα σχολεία της αρμοδιότητας σας.

Επαλήθευση Τίτλου άλλων Σχολείων

Α.Ν. 1565/1944 , Αρ.3

§2. Δια πάντα τίτλον σπουδών προσαγόμενον εις άλλο σχολείο Μ.Ε. ο Διευθυντής του σχολείου , εις ο προσάγεται υποχρεούται να **επαληθεύση** τούτον και να γνωρίσει το γεγονός εις το εκδόσαν τον εν λόγω τίτλον σχολείον. Εν περιπτώσει αμελείας επιβάλλεται εις

αυτόν υπό του αρμοδίου Συμβουλίου η ποινή του προστίμου ίσου προς τον μηνιαίον αυτού μισθόν και εν υποτροπή της προσωρινής ή οριστικής απολύσεως.

Η ποινή αυτή επιβάλλεται και εις τον παραλείψαντα να παράσχη ζητηθείσας πληροφορίες σχετικάς με την επαλήθευσιν τίτλου σπουδών. Μετά την τοιαύτην γνωστοποίησιν το εκδόσαν τον τίτλον σπουδών σχολείον συμπληρεί εις την "στήλην παρατηρήσεων" του Γενικού ελέγχου και του **μαθητολογίου** δια της αναγραφής ότι ο τίτλος προσήχθη προς εγγραφήν εις σχολείον Μ.Ε., **αναγραφομένου και του σχολείου, εις ο προσήχθη απαγορευομένης εφεξής εκδόσεως άλλου τίτλου σπουδών, του μαθητή δικαιουμένου να λάβη τοιούτον εκ του σχολείου εις ο τελευταίως ενεγράφη.**

130306/30.11.54 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Δια την εφαρμογήν της προβλεπομένης υπό της παρ.2 του Αρ.3 του Ν.1565/44 **επαληθεύσεως των τίτλων σπουδών** και την εκπλήρωσιν του σκοπού, δι' ων επεβλήθη αύτη, δέον ο Διευθυντής του σχολείου Μ.Ε., εις ων προσάγεται τίτλος σπουδών άλλου σχολείου, να γνωρίση εις το εκδόσαν τον τίτλον σπουδών σχολείον άπαντα τα αναγραφόμενα εις αυτόν στοιχεία, άτινα τυγχάνουσιν απαραίτητα δια την εξακρίβωσιν της γνησιότητας του προσαχθέντος τίτλου σπουδών, ήτοι: α) Ονοματεπώνυμο, β) Πατρώνυμον, γ) το είδος του τίτλου σπουδών (ενδεικτικόν, απολυτήριον, κ.λ.π.) δ) Τους αριθμούς Β.Π.Σ. και ενδεικτικού ή αποδεικτικού, ε) την τάξιν εξ ης προήχθη ή εις ην εφοίτησεν ο μαθητής και στ) την χρονολογίαν εκδόσεως.

Γ/4790/31.7.79 Εγκύκλιος ΥΠ.Ε.Π.Θ.

§5. Έντυπα επαληθεύσεως τίτλων

Θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους τίτλους που θα κατατεθούν από τους ενδιαφερομένους, ενώ για κάθε τίτλο που παραλαμβάνεται υπηρεσιακώς δεν απαιτείται επαλήθευση.

§3. Εις περιπτώσιν, καθ' ην **δεν εξηγήθη επαλήθευσις του χορηγηθέντος τίτλου** σπουδών, δύνатаι να χορηγηθή και δεύτερος τίτλος σπουδών "Σχολικής Χρήσεως", εις ων ρητώς θα μνημονεύεται το σχολείον, εις ο ούτος θα κατατεθή προς εγγραφήν. Εν τη περιπτώσει ταύτη **υποχρεούται** το εκδόσαν και δεύτερον τίτλον σπουδών να ζητήση την ακύρωσιν του δευτέρου εκδοθέντος τίτλου εάν και εφ' όσον ανακοινωθή αυτώ ότι ο πρώτος εκδοθείς τίτλος σπουδών κατατεθή προς εγγραφήν εις έτερον σχολείον.

§4. Πάσα εγγραφή μαθητού επί τη βάσει τίτλου σπουδών θεωρείται άκυρος εάν ο τίτλος σπουδών δεν επαληθευθή εντός τριμήνου από της εγγραφής, μη επιτρεπομένης της εκδόσεως τίτλου σπουδών δια τον ούτω εγγραφόμενον μαθητήν προ της επαληθεύσεως του κατατεθέντος τίτλου σπουδών.

§5. Επί του **επαληθευμένου τίτλου σπουδών αναγράφεται ο αριθμός και χρονολογία του εγγράφου του εκδόσαντος τον τίτλον δι' ου επαλήθευσε τούτον.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΓ΄

Επιτρεπόμενα Είδη Κυλικείου

Αρ. Πρωτ. ΔΥ1γ/Γ.Π./ 93828 ,ΦΕΚ 1183 / 31-08-2006 τ.Β΄ «Απόφαση υφυπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναφορικά με κανόνες υγιεινής και καθορισμό των προϊόντων που επιτρέπεται να πωλούνται στα κυλικεία δημόσιων & ιδιωτικών σχολείων Π.Ε. & Δ.Ε.»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Α.Ν. 2520/40(ΦΕΚ 237/τ.Α΄/5-9-1940) Περί Υγειονομικών Διατάξεων.
2. Το Π.Δ.95/10-3-2000(ΦΕΚ76 τ.Α) Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης όπως συμπληρώθηκε με τις διορθώσεις σφαλμάτων με το (ΦΕΚ 123/24-4-2000 τ.Α).
- 3.Το Νόμο 3370/11-7-2005(ΦΕΚ176 τ.Α) για την Οργάνωση και Λειτουργία των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και Λοιπές Διατάξεις.
- 4.Την Απόφαση 30356 (ΦΕΚ 311 τ. Β΄ 15/3/2006 «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης Αθανάσιο Γιαννόπουλο και Γεώργιο Κωνσταντόπουλο».
- 5.Την συμπλήρωση και τροποποίηση της υπ αριθμ. ΔΥ (3-4)α/Γ.Π.οικ.70789/16-7-2004 (ΦΕΚ1125/Β) απόφασης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και του δικαιώματος υπογραφής εγγράφων». «Με εντολή Υπουργού» στους Γενικούς Γραμματείς, Γενικούς Διευθυντές και ανωτέρους υπαλλήλους του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (ΦΕΚ 1845/28-12-2005 τ.Β).
- 6.Την Υγειονομική Διάταξη Α1Β/8577/83(ΦΕΚ 526/83 τ.Β) άρθρο 42.
- 7.Την Υπουργική Απόφαση αριθμ. Α2Ε/οικ.1653/5-6-1998(ΦΕΚ563 τ.Β). Κανόνες Υγιεινής και καθορισμός προϊόντων που διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία.
- 8.Την αριθμ. 11927/Δ4/9-2-2004(ΦΕΚ 242 τ.Β) απόφαση για την λειτουργία των κυλικείων των Δημόσιων Σχολείων.
- 9.Την αριθμ. Δ.Υ 1δ/οικ.91425/1-9-2005 απόφαση για την συγκρότηση ομάδας εργασίας για τη μελέτη, επεξεργασία και τον καθορισμό προϋποθέσεων σχετικών με τον καθορισμό κανόνων υγιεινής καθώς και προϊόντων που διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία.
10. Την εισήγηση της ομάδας εργασίας για τον καθορισμό προϊόντων που θα πρέπει να διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία της χώρας.
11. Την ανάγκη καθορισμού των προϊόντων, που πρέπει να διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία, με στόχο την προστασία της υγείας των μαθητών.
12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

A. Ορίζουμε ότι τα αναφερόμενα στους παρακάτω καταλόγους, προϊόντα, πρέπει να πληρούν όλους τους κανόνες υγιεινής, οι δε μικροσκοπικοί και οργανοληπτικοί χαρακτήρες τους να είναι κανονικοί.

**B. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ
ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.**

1. Σάντουιτς – τόστ τυποποιημένα

Με ψωμί ολικής αλέσεως ή λευκό. Συνιστάται ολικής αλέσεως.

Με τυρί ή και γαλοπούλα.

Από τα λαχανικά επιτρέπεται η προσθήκη ντομάτας.

Χωρίς μαγιονέζα.

Δεν συνιστάται η προσθήκη βουτύρου ή μαργαρίνης. Αν προστεθεί μαργαρίνη τότε η περιεκτικότητα της σε trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.

2. Απλά αρτοσκευάσματα.

Όλα τα απλά αρτοσκευάσματα (άρθρο 113 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998): όπως οι φρυγανιές, τα αρτίδια, τα φρατζολάκια, τα σησαμένια κουλούρια, τα παξιμάδια, τα κριτσίνια (αν περιέχονται λιπαρές ουσίες τα trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2% των ολικών λιπιδίων), σε ατομική συσκευασία (έως 50 g.).

3. Διάφορα αρτοσκευάσματα

(άρθρο 114 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998). Από την κατηγορία αυτή επιτρέπονται μόνο τα παρακάτω:

A. Σταφιδόψωμο, σε ατομική συσκευασία, (έως 60 g.)

B. Μουστοκούλουρα, σε ατομική συσκευασία, (έως 60 g.)

Γ. Μπισκότα απλά, χωρίς γέμιση, σε ατομική συσκευασία (έως 60 g.) με τις παρακάτω προδιαγραφές:

1. Η περιεκτικότητά τους σε trans λιπαρά να μην υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.

2. Ανά 100 γραμμάρια προϊόντος: (α) η ζάχαρη να μην υπερβαίνει τα 10 g., (β) τα ολικά λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 10 g., (γ) τα κορεσμένα λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 5 g. και (δ) το νάτριο να μην υπερβαίνει τα 0,5 g.

Δ. Τυρόπιτα – σπανακόπιτα, (βάρους έως 200 g.)

Με τυρί φέτα ή κασέρι

4. Γιαούρτι « παντός τύπου», χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες.

Συνιστάται γιαούρτι χαμηλό σε λιπαρά.

5. Φρέσκα φρούτα (μήλο, αχλάδι), καλά πλυμένα και σε ατομική συσκευασία.

6. Ξηρά φρούτα (σύκα, δαμάσκηνα, βερίκοκα χωρίς κουκούτσι), σε ατομική συσκευασία (έως 50g).

7. Γάλα χαμηλό σε λιπαρά, **γάλα πλήρες** και **γάλα με κακάο** χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες, σε ατομική συσκευασία (έως 250 ml για το γάλα με κακάο, έως 330 ml για το σκέτο γάλα). Συνιστάται γάλα χαμηλό σε λιπαρά

8. Ρυζόγαλο απλό, **κρέμα** απλή (χωρίς προσθήκη άλλων συστατικών και έως 150ml).

9. Φυσικοί χυμοί φρούτων (100% χυμός), χωρίς πρόσθετη ζάχαρη, σε ατομική συσκευασία (έως 330 ml).

10. Εμφιαλωμένο νερό του 0,5 λίτρου.

11. Καφές και αφεψήματα μόνο για το προσωπικό.

Γ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΩΝ.

1. Σάντουιτς – τόστ τυποποιημένα.

Με ψωμί ολικής αλέσεως ή λευκό. Συνιστάται ολικής αλέσεως.

Με τυρί ή και γαλοπούλα.

Από τα λαχανικά επιτρέπεται η προσθήκη ντομάτας.

Χωρίς μαγιονέζα.

Δεν συνιστάται η προσθήκη βουτύρου ή μαργαρίνης. Αν προστεθεί μαργαρίνη τότε η περιεκτικότητά της σε trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.

2. Απλά αρτοσκευάσματα

Όλα τα απλά αρτοσκευάσματα (άρθρο 113 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998) όπως οι φρυγανιές, τα αρτίδια, τα φρατζολάκια, τα σησαμένια, κουλούρια, τα παξιμάδια, τα κριτσίνια, (αν περιέχονται λιπαρές ουσίες τα trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2% των ολικών λιπιδίων), σε ατομική συσκευασία (έως 50 g.).

3 Διάφορα αρτοσκευάσματα (άρθρο 114 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998). Από την κατηγορία αυτή επιτρέπονται μόνο τα παρακάτω.

A. Σταφιδόψωμο, σε ατομική συσκευασία (έως 60 g.).

B. Μουστοκούλουρα, σε ατομική συσκευασία (έως 60 g.).

Γ. Μπισκότα απλά, χωρίς γέμιση, σε ατομική συσκευασία (έως 60 g.) με τις παρακάτω προδιαγραφές:

1. Η περιεκτικότητά τους σε trans λιπαρά να μην υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.

2. Ανά 100 γραμμάρια προϊόντος: (α) η ζάχαρη να μην υπερβαίνει τα 10 g., (β) τα ολικά λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 10 g., (γ) τα κορεσμένα λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 5 g. και (δ) το νάτριο να μην υπερβαίνει τα 0,5 g.

3. Τυρόπιτα – σπανακόπιτα, (βάρους έως 200 g.).

Με τυρί φέτα ή κασέρι

4. Γιαούρτι « παντός τύπου», χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες.

Συνιστάται γιαούρτι χαμηλό σε λιπαρά.

5. Φρέσκα φρούτα καλά πλυμένα και σε ατομική συσκευασία

6. Ξηρά φρούτα (σύκα, δαμάσκηνα, βερίκοκα και σταφίδες) σε ατομική συσκευασία (έως 50 g.).

7. Γάλα χαμηλό σε λιπαρά, γάλα πλήρες και γάλα με κακάο χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες, σε ατομική συσκευασία (έως 250 ml για το γάλα με κακάο, έως 500 ml για το σκέτο γάλα). Συνιστάται γάλα χαμηλό σε λιπαρά

- 8. Ρυζόγαλο απλό, κρέμα απλή** (χωρίς την προσθήκη άλλων συστατικών και έως 150ml).
- 9. Φυσικοί χυμοί φρούτων** (100% χυμός), χωρίς πρόσθετη ζάχαρη, σε ατομική συσκευασία (έως 330 ml).
- 10. Ξηροί καρποί**, ανάλατοι, σε ατομική συσκευασία (έως 50 g.).
- 11. Μέλι**, σε ατομική συσκευασία.
- 12. Χαλβάς και παστέλι** (παντός τύπου), σε ατομική συσκευασία (έως 50 g.)
- 13. Σοκολάτα υγείας και γάλακτος**, χωρίς γέμιση, σε μικρή συσκευασία (έως 30 g.).
- 14. Εμφιαλωμένο νερό**, του 0,5 λίτρου.
- 15. Καφές και αφεψήματα** μόνο για το προσωπικό.

Δ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΧΤΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

1. Σάντουιτς – τόστ τυποποιημένα.

Με ψωμί ολικής αλέσεως ή λευκό. Συνιστάται ολικής αλέσεως.

Με τυρί ή και γαλοπούλα.

Από τα λαχανικά επιτρέπεται η προσθήκη ντομάτας.

Χωρίς μαγιονέζα.

Δεν συνιστάται η προσθήκη βουτύρου ή μαργαρίνης. Αν προστεθεί μαργαρίνη τότε η περιεκτικότητά της σε trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.

2. Απλά αρτοσκευάσματα

Όλα τα απλά αρτοσκευάσματα (άρθρο 113 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998) όπως οι φρυγανιές, τα αρτίδια, τα φρατζολάκια, τα σησαμένια, κουλούρια, τα παξιμάδια, τα κριτσίνια, (αν περιέχονται λιπαρές ουσίες τα trans λιπαρά δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2% των ολικών λιπιδίων), σε ατομική συσκευασία (έως 50g).

3. Διάφορα αρτοσκευάσματα (άρθρο 114 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, Γενικό Χημείο του Κράτους, 1998). Από την κατηγορία αυτή επιτρέπονται μόνο τα παρακάτω:

A. Σταφιδόψωμο, σε ατομική συσκευασία (έως 60g).

B. Μουστοκούλουρα, σε ατομική συσκευασία (έως 60g).

Γ. Μπισκότα απλά, χωρίς γέμιση, σε ατομική συσκευασία (έως 60 g.) με τις παρακάτω προδιαγραφές:

1. Η περιεκτικότητά τους σε trans λιπαρά να μην υπερβαίνει το 2% των ολικών λιπιδίων.
2. Ανά 100 γραμμάρια προϊόντος: (α) η ζάχαρη να μην υπερβαίνει τα 10 g., (β) τα ολικά λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 10 g., (γ) τα κορεσμένα λιπαρά να μην υπερβαίνουν τα 5 g. και (δ) το νάτριο να μην υπερβαίνει τα 0,5 g.

Δ. Τυρόπιτα – σπανακόπιτα, (βάρους έως 200g).

Με τυρί φέτα ή κασέρι

4. Γιαούρτι « παντός τύπου», χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες.

Συνιστάται γιαούρτι χαμηλό σε λιπαρά.

5. Φρέσκα φρούτα καλά πλυμένα και σε ατομική συσκευασία

6. Ξηρά φρούτα (σύκα, δαμάσκηνα, βερίκοκα και σταφίδες) σε ατομική συσκευασία (έως 50g).

7. Γάλα χαμηλό σε λιπαρά, γάλα πλήρες και γάλα με κακάο χωρίς συνθετικές γλυκαντικές ουσίες, σε ατομική συσκευασία (έως 250 ml για το γάλα με κακάο, έως 500 ml για το σκέτο γάλα). Συνιστάται γάλα χαμηλό σε λιπαρά

8. Ρυζόγαλο απλό, κρέμα απλή (χωρίς την προσθήκη άλλων συστατικών και έως 150ml).

9. Φυσιικοί χυμοί φρούτων (100% χυμός), χωρίς πρόσθετη ζάχαρη, σε ατομική συσκευασία (έως 330ml).

10. Ξηροί καρποί, ανάλατοι, σε ατομική συσκευασία (έως 50g).

11. Μέλι, σε ατομική συσκευασία.

12. Χαλβάς και παστέλι (παντός τύπου), σε ατομική συσκευασία (έως 50g).

13. Σοκολάτα υγείας και γάλακτος, χωρίς γέμιση, σε μικρή συσκευασία (έως 30g).

14. Εμφιαλωμένο νερό, του 0,5 λίτρου.

15. Καφές και αφεψήματα μόνο για το προσωπικό.

Ε. Τα προαναφερόμενα είδη, μπορούν να διατίθενται όλα ή τμηματικά, κατά την κρίση των υπευθύνων οργάνων για την καλή λειτουργία των σχολικών κυλικείων.

ΣΤ. Απαγορεύεται αυστηρά η διάθεση άλλων μη προβλεπόμενων από την παρούσα προϊόντων.

Ζ. Περιοδικοί έλεγχοι θα γίνονται σε όλα ανεξαιρέτως τα κυλικεία και σε όλους τους χώρους εστίασης δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, σύμφωνα πάντα με την ισχύουσα υγειονομική νομοθεσία.

Η. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει δεκαπέντε (15) μέρες από την δημοσίευσή της, **κάθε δε προηγούμενη σχετική απόφαση καταργείται.**

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΔ΄

Είσοδος Τρίτων στο Σχολικό Χώρο

Γ2/49181/18-05-2005 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που ετέθησαν στις υπηρεσίες μας αναφορικά με την πραγματοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, εκδηλώσεων, δραστηριοτήτων, διεξαγωγή ερευνών στα σχολεία καθώς και τη διανομή εκπαιδευτικού ή άλλου εντύπου και ηλεκτρονικού υλικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Δεν επιτρέπεται η ικανοποίηση τέτοιων αιτημάτων χωρίς την έγκριση των αρμοδίων Δ/νσεων του ΥΠΕΠΘ που έχουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τη σχετική αρμοδιότητα.

Παρακαλούνται οι Διευθυντές των Διευθύνσεων και οι Προϊστάμενοι των Γραφείων Π/θμιας Εκπ/σης και Δ/θμιας Εκπ/σης να φροντίσουν για την εφαρμογή της εγκυκλίου αυτής.

Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις στα Σχολεία Π/βάθμιας και Δ/βάθμιας Εκπ/σης

Γ7/37593/13-04-2005 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σας ενημερώνουμε ότι, για οποιαδήποτε εκπαιδευτική παρέμβαση από συνεργαζόμενους με το ΥΠ.Ε.Π.Θ. επιστημονικούς φορείς ή επιστήμονες, σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, θα πρέπει εκ των προτέρων να υπάρχει έγκριση από την αρμόδια Διεύθυνση ΣΕΠΕΔ του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και να πραγματοποιείται με την εποπτεία των Υπευθύνων Αγωγής Υγείας και Υπευθύνων Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων (ΣΣΝ).

Υπεύθυνοι για την τήρηση των παραπάνω είναι οι Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων.

Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας με ΟΚΑΝΑ για Προγράμματα Αγωγής Υγείας στα Σχολεία

24146/Γ7 /17 -03- 2011 - (ΦΕΚ 434/2011 - Αρ.24146/Γ7)

Καθορισμός Πλαισίου Συνεργασίας Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Κέντρων Πρόληψης του ΟΚΑΝΑ, για την εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής Υγείας στα σχολεία Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Την παρ. 6 του άρθ.7 και την παρ.14 του άρθ. 8 του ν.2817/2000 (ΦΕΚ Α 78) «Εκπαίδευση των ατόμων με και άλλες διατάξεις».
- 2) Το άρθρο 2 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ Α΄ 110) «Για την Ακαδημία Αθηνών και άλλες εκπαιδευτικές διατάξεις».

- 3) Την υπ' αριθμ. Υ274/2000 (ΦΕΚ Β' 1595/2010) απόφαση του Πρωθυπουργού, «Καθορισμός Αρμοδιοτήτων της Αναπληρωτού Υπουργού Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Φωτεινής Γεννηματά».
- 4) Τις διατάξεις της υπ' αρ.2672/3-12-2009 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομικών Φίλιππου Σαχινίδη» (ΦΕΚ 2408 Β).
- 5) Την υπ' αριθ. Γ2/806/12-02-1993 (ΦΕΚ Β 134/1993) Κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων (Σ.Σ.Ν.)».
- 6) Τις υπ' αριθ. Γ1/377/865/18-09-1992 (ΦΕΚ Β 577/1992) και Γ2/4867/28-08-1992 (ΦΕΚ Β629/1992) αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Σχολικές Δραστηριότητες» και την υπ' αριθ. Φ.18/160/Γ1/1132/6-12-2001 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- 7) Τα εγκεκριμένα από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) Αναλυτικά Προγράμματα Αγωγής Υγείας με τις πράξεις 17/4-12-2001 Τμήμα Π/θμιας, 21/24-9-2001 Τμήμα Δ/θμιας και 24/6-9-2001 Τμήμα Τ.Ε.Ε. και τις εγκυκλίους Φ.11.2/818/78436/Γ1/25-7-2002 και Γ2/6006/7-11-2001 των Διευθύνσεων Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- 8) Τις υπ' αριθμ 21072β/Γ2/28-02-2003 (ΦΕΚ Β304/2003) «Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.)...» και υπ' αριθμ. Γ2/5051ε/27-09-2001 (ΦΕΚ Β 1376/2001) «Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο, Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου, Ευέλικτη Ζώνη, Πρόσθετες διαθεματικές προσεγγίσεις» αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- 9) Τα σχετικά αιτήματα των κέντρων πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. προς το ΥΠΔΒΜΘ.
- 10) Το γεγονός ότι με την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη για τον Προϋπολογισμό του Κράτους και για τον Προϋπολογισμό του ΟΚΑΝΑ.
- 11) Την αναγκαιότητα συνεργασίας με τα Κέντρα Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. για την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στα σχολεία Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας, αποφασίζουμε:
1. Τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με τα κέντρα πρόληψης του Οργανισμού κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.), στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας, με στόχο την πρόληψη και την προαγωγή της υγείας του μαθητικού πληθυσμού.
  2. Οι εκπ/κοί Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την υλοποίηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας με θέματα που αφορούν στους βασικούς άξονες «Ψυχική Υγεία–Διαπροσωπικές Σχέσεις», «Πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών» ή επί μέρους θέματα συναφή με τους παραπάνω άξονες, συνεργάζονται με τα Κέντρα Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. της περιοχής τους, δια μέσου των Υπευθύνων Αγωγής Υγείας και Σ.Σ.Ν.

3. Οι Δ/ντές των σχολικών μονάδων, οι Υπεύθυνοι Αγωγής Υγείας και Σ.Σ.Ν., οι Σχολικοί Σύμβουλοι και οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής–Παιδαγωγικής Καθοδήγησης οφείλουν να στηρίζουν, να προωθούν και να διευκολύνουν τη συνεργασία των σχολείων με τα Κέντρα Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ.
  4. Τα Κέντρα Πρόληψης Ο.ΚΑ.ΝΑ., με την έναρξη της σχολικής χρονιάς ενημερώνουν εγγράφως τους Υπευθύνους Αγωγής Υγείας και Σ.Σ.Ν. καθώς και τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων της περιοχής τους, για συγκεκριμένες δράσεις που μπορούν να εφαρμόσουν σχετικά με θέματα που αφορούν τους προαναφερόμενους άξονες, καθώς και την πρόληψη και επίλυση κοινωνικών προβλημάτων στη σχολική κοινότητα.
  5. Οι Δ/ντές και οι σύλλογοι διδασκόντων των σχολικών μονάδων, δύναται να διοργανώνουν κοινές συναντήσεις μέσω των Υπευθύνων Αγωγής Υγείας και Σ.Σ.Ν. με τον Υπεύθυνο και τα στελέχη του Κέντρου Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. της περιοχής τους, όπου μπορούν να συμμετέχουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι, ο Προϊστάμενος Επιστημονικής–Παιδαγωγικής καθοδήγησης, ο Πρόεδρος ή εκπρόσωπος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων κ.ά., προκειμένου να συζητήσουν για πιθανά προβλήματα του σχολείου και να συμβάλλουν στον τελικό σχεδιασμό πρόληψης ή αντιμετώπισης αυτών με ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρέμβασης προσαρμοσμένο στις ανάγκες του κάθε σχολείου. Τη διοργάνωση συναντήσεων μπορεί να αναλαμβάνουν και τα στελέχη των κέντρων Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ.
  6. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει και παρέμβαση στους γονείς και κηδεμόνες, σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία και την ευρύτερη τοπική αυτοδιοίκηση.
  7. Τα στελέχη των Κέντρων Πρόληψης, στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος, στηρίζουν τους εκπ/κούς που αναλαμβάνουν την υλοποίηση του προγράμματος στο σχολείο με επιμόρφωση και τακτές συναντήσεις και μπορούν να συμμετέχουν στη βιωματική ομαδοσυνεργιακή διαδικασία των μαθητών/τριών μαζί με τον εκπαιδευτικό, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.
  8. Ως υποστηρικτικό υλικό θα χρησιμοποιείται το «Στηρίζομαι στα πόδια μου» του ΕΠΙΨΥ-Ο.ΚΑ.ΝΑ, το «Ψυχική Υγεία-Διαπροσωπικές Σχέσεις» του Υπουργείου Παιδείας, καθώς και υλικό άλλων φορέων, εγκεκριμένο από το Π.Ι.
  9. Επίσης καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, οι Δ/ντές και οι σύλλογοι διδασκόντων των σχολικών μονάδων, μπορούν να επικοινωνούν με τα Κέντρα Πρόληψης για τη συνεργασία τους στην αντιμετώπιση πιθανών άλλων σχετικών προβλημάτων.
  10. Η συνεργασία και το πρόγραμμα κοινοποιείται στη Διεύθυνση Π/θμιας ή Δ/θμιας Εκπ/σης καθώς και στον Περιφερειακό Δ/ντή Εκπ/σης, ο οποίος και το κοινοποιεί στην Διεύθυνση ΣΕΠΕΔ του Υπουργείου Παιδείας.
  11. Στο τέλος της υλοποίησης του προγράμματος υποβάλλεται έκθεση-αξιολόγηση από τους Υπευθύνους Αγωγής Υγείας και Σ.Σ.Ν. και από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Κέντρου Πρόληψης του Ο.ΚΑ.ΝΑ. στη Διεύθυνση ΣΕΠΕΔ και στον Ο.ΚΑ.ΝΑ. δια μέσω των Διευθύνσεων και των Περιφερειακών Δ/ντων Εκπ/σης.
- Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παρουσία Ειδικών Επιστημόνων στα Σχολεία

Φ3/180/Γ1/145/14-02-2001 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Παιδείας και αναφέρονται στη δυνατότητα παρουσίας στα σχολεία ειδικών επιστημόνων που διατίθενται από διάφορους φορείς (π.χ. Τοπική Αυτοδιοίκηση) σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

1. Στο σχολείο παρευρίσκονται μόνο οι εκπαιδευτικοί που ανήκουν σ' αυτό και κατά συνέπεια η παραμονή στο σχολικό χώρο ειδικών επιστημόνων (π.χ. ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών) που διατίθενται από διάφορους φορείς **δεν είναι δυνατή**.
2. Για ειδικές περιπτώσεις, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να συνεργάζονται με τα αναγνωρισμένα Ψυχοπαιδαγωγικά Κέντρα (Ψυχοπαιδαγωγικές Υπηρεσίες) και να καλούν στα σχολεία ειδικούς επιστήμονες - συνεργάτες τους, σύμφωνα με το εδάφιο ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Π.Δ. 201/98, όταν αυτό χρειαστεί, ύστερα βεβαίως από συνεννόηση με τους σχολικούς συμβούλους δημοτικής εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής.
3. Είναι γεγονός ότι σε πολλά δημοτικά σχολεία υπηρετούν εκπαιδευτικοί που έχουν ειδικές σπουδές ή μετεκπαίδευση στην ειδική αγωγή. Η σχολική μονάδα θα πρέπει να αξιοποιεί τους εκπαιδευτικούς αυτούς, ανεξάρτητα αν υπηρετούν σε ειδικές ή άλλες τάξεις και θα είναι οι πρώτοι από τους οποίους θα ζητείται η συνδρομή από τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση ειδικών περιπτώσεων. Είναι αυτονόητο ότι η συνεργασία αυτή δεν θα πρέπει να λειτουργεί σε βάρος των διδακτικών καθηκόντων των παραπάνω εκπαιδευτικών.
4. Στις περιπτώσεις που λειτουργούν από δήμους Κέντρα Υποστήριξης, είναι αυτονόητο ότι αυτά δεν μπορούν να στεγασθούν σε σχολικό χώρο ούτε είναι διαπιστωμένα όπως είναι οι αναγνωρισμένες Ψυχοπαιδαγωγικές Υπηρεσίες με τις οποίες όπως αναφέρουμε στην παραπάνω παράγραφο 2 πρωτίστως θα συνεργάζονται οι σχολικές μονάδες. Ωστόσο οι αρμόδιοι των παραπάνω Κέντρων Υποστήριξης (τα οποία εμφανίζονται με διάφορες ονομασίες) μπορούν να επικοινωνούν με τους διευθυντές των σχολείων, να τους ενημερώνουν για το έργο που προτίθενται να προσφέρουν και να ρυθμίζουν το θέμα της επικοινωνίας τους (γνωστοποίηση διεύθυνσης του κέντρου, τηλεφώνων, υπευθύνων κ.λ.π), ώστε, όταν θεωρηθεί απαραίτητο, να καλούνται από τη σχολική μονάδα για συνεργασία ή να γίνεται γνωστή η λειτουργία τους στους γονείς. Επισημαίνεται ότι στο σχολικό χώρο οι υπεύθυνοι των κέντρων αυτών συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς και όχι και με τους μαθητές, τους οποίους μόνο οι γονείς μπορούν να οδηγήσουν σε παρόμοιες υπηρεσίες ή να φέρουν σε επικοινωνία τα παιδιά τους με τους υπεύθυνους αυτών των κέντρων.

240/5/Γ2/1519/1985 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παρακαλούμε να γνωρίσετε στους διευθυντές των σχολείων της αρμοδιότητας σας ότι **απαγορεύεται κάθε ομιλία πολιτικού περιεχομένου προς μαθητές ή εκπαιδευτικούς** μέσα στο χώρο του σχολείου από εκπροσώπους κομμάτων, φορείς συλλογικών οργάνων ή άλλα πρόσωπα.

Γ2/2368/09-01-2007 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Οι Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υποχρεούνται να φροντίζουν, **ώστε οι θύρες εισόδου - εξόδου στο χώρο του Σχολείου να παραμένουν κλειστές καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Σχολείου.**

Με αυτόν τον τρόπο διαφυλάσσεται η ασφάλεια των μαθητών και αποτρέπεται η αναίτια είσοδος και έξοδος αυτών από τον προαύλιο χώρο του Σχολείου καθώς και η είσοδος ατόμων που ουδεμία σχέση έχουν με τη λειτουργία του Σχολείου.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Είσοδος Εκπροσώπων των Μέσων Ενημέρωσης στα Σχολεία

Φ3/1207/Γ1/988/06-11-2000 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Στα πλαίσια του ανοίγματος του σχολείου στην κοινωνία εντάσσεται και η συνεργασία του με διάφορους φορείς, μεταξύ των οποίων είναι και οι εκπρόσωποι των μέσων ενημέρωσης, οι οποίοι μπορούν να επισκέπτονται τα σχολεία και να συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς.

Ωστόσο, λόγω της ιδιαιτερότητας του σχολείου και της αναστάτωσης που προκαλείται στο πρόγραμμα λειτουργίας του, οι οποιοσδήποτε επισκέψεις δημοσιογράφων θα πρέπει να είναι προγραμματισμένες και να πραγματοποιούνται ύστερα από συνεννόηση με το διευθυντή του σχολείου.

Οι αιτήσεις των εκπροσώπων των μέσων ενημέρωσης που επιθυμούν να επισκεφτούν τα σχολεία θα υποβάλλονται στις Διευθύνσεις Σπουδών του Υπουργείου Παιδείας (Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα) και εφόσον το αίτημα γίνει δεκτό, το Υπουργείο Παιδείας θα χορηγεί σχετική άδεια, με την προϋπόθεση ότι θα λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ο σεβασμός της προσωπικότητας και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονέων, καθώς και η ομαλή λειτουργία του σχολείου.

Είσοδος Φωτογράφων στα Σχολεία

Γ1/468/08-05-1997 ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Παιδείας σχετικά με την είσοδο φωτογράφων στα σχολεία για τη φωτογράφιση μαθητών, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Οι φωτογράφοι δεν θα γίνονται δεκτοί σε ώρες λειτουργίας του σχολείου για την άσκηση του επαγγέλματος τους.

Στις περιπτώσεις εκείνες που εκφράζεται κοινή επιθυμία των γονέων να έχουν αναμνηστικές φωτογραφίες των παιδιών τους από την φοίτηση τους στο σχολείο, μπορούν οι σύλλογοι

γονέων και κηδεμόνων, με δική τους ευθύνη, να καλούν επαγγελματίες φωτογράφους, σε χρόνο εκτός διδακτικού ωραρίου και με την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται οι σχετικές οικονομικές διατάξεις (έκδοση αποδείξεων κτλ.).

Επισημαίνεται ότι οι Δ/ντές και το διδακτικό προσωπικό των σχολικών μονάδων δεν έχουν καμία ανάμειξη σ' αυτή τη διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΕ΄

Σχολικά Συμβούλια

N.1566/85 Αρ. 51

§1. Σε κάθε δημόσιο σχολείο λειτουργεί σχολικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τον **σύλλογο των διδασκόντων**, τα **μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων** και τον **εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης** στη σχολική επιτροπή.

§2. Στα σχολικά συμβούλια των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετέχουν και **τρεις εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων**, που ορίζονται με απόφαση του συμβουλίου τους.

§3. **Έργο του σχολικού συμβουλίου** είναι η εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου με κάθε πρόσφορο τρόπο , η καθιέρωση τρόπων επικοινωνίας διδασκόντων και οικογενειών των μαθητών και του σχολικού περιβάλλοντος.

§4. **Πρόεδρος του σχολικού συμβουλίου είναι ο διευθυντής του σχολείου.** Το σχολικό συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα με όσα μέλη του είναι παρόντα.

N.2621 23.6.98 (Φ.Ε.Κ. 136/A΄) Άρθρο 2

§1 α) Στο άρθρο 51 του N. 1566/1985 προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 ως εξής:

§5. Το σχολικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά τρεις (3) φορές τον το χρόνο, εντός του πρώτου δεκαημέρου του κάθε τριμήνου, έκτακτα δε οπότε το ζητήσει ο Διευθυντής ή δύο τουλάχιστον φορείς, που μετέχουν στο σχολικό συμβούλιο

§6. Με απόφαση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Δ4/ 543/21.10.98 , ΥΠ.Ε.Π.Θ.

(Φ.Ε.Κ. 1174 τ.Β΄ /11-11-1998)

Τρόπος λειτουργίας Σχολικού Συμβουλίου

Άρθρο μόνο

1 . Το σχολικό συμβούλιο κατά το άρθρο 2 του N. 2621 / 98 συνεδριάζει υποχρεωτικά τρεις (3) φορές το χρόνο, εντός του πρώτου δεκαημέρου του κάθε τριμήνου του διδακτικού έτους, έκτακτα δε, οπότε το ζητήσει ο Διευθυντής ή δύο τουλάχιστον φορείς που μετέχουν στο σχολικό συμβούλιο. Ο Πρόεδρος διορίζει ένα από τα μέλη του σχολικού συμβουλίου ως γραμματέα.

2. Το σχολικό συμβούλιο συγκαλείται, με πρόσκληση του Προέδρου του στην οποία αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση επιδίδεται στα μέλη του τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις είναι δυνατόν η πρόσκληση να επιδίδεται στα μέλη την προηγούμενη της συνεδρίασης. Θέματα εκτός ημερησίας διάταξης μπορεί να συζητηθούν εφόσον αποφασιστεί από την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι

συνεδριάσεις του Σχολικού Συμβουλίου πραγματοποιούνται στο σχολείο και εκτός του διδακτικού ωραρίου.

3. Το σχολικό συμβούλιο συνεδριάζει νόμιμα όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Για τη λήψη απόφασης απαιτείται πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

4. Το Σχολικό Συμβούλιο μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις του οποιονδήποτε για να δώσει πληροφορίες ή γνώμη σχετικά με τα θέματα που συζητούνται. Ο προσκληθείς αποχωρεί από τη συνεδρίαση πριν από την ψηφοφορία.

5. Οι αποφάσεις - εισηγήσεις του σχολικού συμβουλίου είναι ειδικού (sic) αιτιολογημένες και διατυπώνονται σε πρακτικά (βιβλίο πράξεων), που υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τα μέλη και το Γραμματέα. Στα πρακτικά αναγράφονται όλα τα ονόματα των μελών που πήραν μέρος στη συνεδρίαση καθώς και η γνώμη των μειοψηφούντων μελών

6. Θέματα που είναι αντίθετα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης του σχολικού συμβουλίου.

7. Τα σχολικά συμβούλια των συστεγαζόμενων σχολείων διατηρούν την αυτοτέλειά τους. Μπορούν να πραγματοποιούν κοινές συνεδριάσεις στις οποίες προεδρεύουν εκ περιτροπής οι πρόεδροι αυτών. Οι αποφάσεις των κοινών αυτών συνεδριάσεων καταχωρούνται στο βιβλίο των πράξεων του σχολικού συμβουλίου του οποίου ο Πρόεδρος προεδρεύει κατά τη συγκεκριμένη συνεδρίαση.

8. Το σχολικό συμβούλιο έχει ως σφραγίδα τη σφραγίδα του σχολείου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δ4/309/27.5.87ΥΠ.Ε.Π.Θ.

1. Δεν απαιτείται πράξη συγκρότησης των Σχολικών Συμβουλίων γιατί ο πρόεδρος και τα μέλη του ορίζονται ευθέως από τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν.1566/85.

2. Είναι απαραίτητη η τήρηση βιβλίου πρακτικών των συνεδριάσεων, στα οποία θα καταχωρείται η πρόσκληση του προέδρου για τη σύγκληση του εν λόγω συμβουλίου και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΕ΄

Κανονισμός Λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων

Γ2/4094/23.9.86 Δ/γή ΥΠ.Ε.Π.Θ. , «Μαθητικές Κοινότητες»

Φ.Ε.Κ. 619 τ. Β΄

Άρθρο 1

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

Το σχολείο, ως ζωντανός οργανισμός, αποτελεί θεσμό που προετοιμάζει τα παιδιά, με τη μάθηση και την αγωγή, για μια σωστή και αποδοτική ζωή, τα προετοιμάζει και τα διαπαιδαγωγεί για την απρόσκοπτη ένταξή τους σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία μετά την αποφοίτησή τους από το σχολείο. Για το σκοπό αυτό καθιερώνει το διάλογο και τη συνεργασία ανάμεσα στο δάσκαλο και το μαθητή στην αναζήτηση και στη μετάδοση της ουσιαστικής γνώσης, λευτερώνει και ενισχύει την πρωτοβουλία των παιδιών και ταυτόχρονα φροντίζει να τα εφοδιάζει με ότι είναι αναγκαίο για να γίνουν ικανά να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και στις δραστηριότητες, που συνεχώς αναπτύσσονται, της κοινωνίας μέσα στην οποία θα ζήσουν.

Η σχολική ζωή είναι το πλαίσιο που καθημερινά δοκιμάζονται οι κοινωνικές σχέσεις και η αντίληψη ζωής που το ίδιο το σχολείο παρέχει. Η δομή και ο τρόπος λειτουργίας του αντανakλά την κοινωνική συνείδηση, αλλά και καθορίζει την αντίληψη που παρέχεται στα παιδιά για τη ζωή και την κοινωνία.

Για να εκπληρώσει το σχολείο τον προορισμό του πρέπει, πρώτα απ' όλα, να είναι χώρος αποδοτικός και αποδεκτός από τους καθηγητές και τους μαθητές. Προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί η ύπαρξη σχολείου με καινούρια δομή, με σύγχρονη και επιστημονική γνώση, με δημοκρατική σχολική ζωή. Προς την κατεύθυνση αυτή η Πολιτεία παρέχει το πλαίσιο και τη συμπαράσταση που πρέπει να αξιοποιηθεί με την κοινή προσπάθεια καθηγητών και μαθητών καθώς και όλων των φορέων που έχουν σχέση με το σχολείο.

Άρθρο 2

ΕΝΝΟΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Οι μαθητικές κοινότητες, καθαρά παιδαγωγικός θεσμός, που συνδέεται άρρηκτα με την εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελούν το χώρο για την ανάπτυξη της μαθητικής πρωτοβουλίας μέσα στο σχολείο, αποτελούν κύτταρο δημοκρατικής ζωής, όπου, με το διάλογο και τη συμμετοχή οι μαθητές με πνεύμα συνεργασίας, ασκούνται στη δημοκρατική διαδικασία και στη συμμετοχή τους στα κοινά, μελετώντας και προτείνοντας λύσεις για τα προβλήματα που τους αφορούν.

2. Οι μαθητικές κοινότητες αποτελούν τη μαθητική έκφραση στα σχολικά θέματα και πρωτοστατούν στην κατοχύρωση της συνεργασίας καθηγητών - γονέων - μαθητών, για την ανάπτυξη του διαλόγου στη σχολική ζωή και την από κοινού αντιμετώπιση των θεμάτων που την αφορούν.

3. Στη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων δεν είναι δυνατό να υποβαθμίζεται ο ρόλος τους από αυταρχικές μεθόδους λειτουργίας και αντιδημοκρατικούς περιορισμούς, που θα περιθωριοποιούσαν το μαθητή στη σχολική ζωή. Αντίθετα πρέπει να εξασφαλίζονται εκείνες οι λειτουργίες, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του δημοκρατικού διαλόγου και της συνεργασίας στη ζωή του σχολείου.

4. Παράλληλα και ταυτόχρονα θα πρέπει η λειτουργία τους να συμβάλλει στη διαφύλαξη και βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στη συστηματική μετάδοση της ουσιαστικής γνώσης.

5. Στόχος του κανονισμού για τις μαθητικές κοινότητες είναι να αποκαταστήσει το πραγματικό νόημα και τον αληθινό τους χαρακτήρα. Να τις αναδείξει σε δημοκρατικούς θεσμούς, όπου με τη συμμετοχή όλων των μαθητών στις διαδικασίες τους, θα απελευθερώνονται οι δημιουργικές ικανότητες όλων των παιδιών, θα εθίζονται οι μαθητές στη συλλογική ζωή, θα αναπτύσσεται η υπευθυνότητα, θα κατοχυρώνονται τα δικαιώματα αλλά και θα συνειδητοποιούνται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των μαθητών.

6. Με τον κανονισμό αυτό κατοχυρώνεται ο ρόλος των μαθητικών κοινοτήτων και αναπτύσσεται το πλαίσιο της δημοκρατικής ζωής στο σχολείο. Στους μαθητές απομένει να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες, αναπτύσσοντας τις λειτουργίες των μαθητικών κοινοτήτων με τη συμμετοχή όλων των παιδιών στις διαδικασίες για λήψη, των αποφάσεων με επεξεργασία απόψεων, ώστε οι μαθητές να έχουν γνώμη για τα θέματα που τους αφορούν. Με την υλοποίηση αυτού του κανονισμού και τη μαθητική πρωτοβουλία οι μαθητικές κοινότητες θα αποκτήσουν ουσιαστικό περιεχόμενο και θα συμμετέχουν ενεργά στη ζωή και στη λειτουργία του σχολείου.

7. Οι μαθητικές κοινότητες είναι κύτταρα δημοκρατικής ζωής στο σχολείο. Αποτελούν χώρο πρωτοβουλίας, αναζήτησης και δημιουργίας. Συνδέονται άρρηκτα με την εκπαιδευτική διαδικασία και διαπνέονται, όπως η εκπαίδευση, από τα ιδανικά της εθνικής ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας και της κοινωνικής και πνευματικής προόδου του λαού μας. Καλλιεργούν ακόμα την πίστη στις ανθρώπινες αξίες, στον ίδιο τον άνθρωπο, το ξεπέρασμα των διακρίσεων, την ισότητα των δύο φύλων καθώς και την πίστη στην ειρήνη και τη φιλία ανάμεσα στους λαούς.

8. Με τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων κατοχυρώνεται η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, χωρίς καμιά αναγόρευση κυρίαρχης ιδεολογίας, η ελευθερία της έκφρασης και η αβίαστη ανάπτυξη της προσωπικότητας κάθε μαθητή με την άσκηση στη δημοκρατική διαδικασία και τη δυνατότητα σχηματισμού απόψεων για όλα τα προβλήματα που απασχολούν τους μαθητές. Επίσης υποβοηθείται το έργο της μάθησης και της αγωγής, η διπλή αυτή αποστολή του σχολείου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

9. Οι μαθητές συμμετέχοντες στη ζωή των μαθητικών κοινοτήτων, μέσα σε πνεύμα δημοκρατικού διαλόγου, συνεργασίας και συλλογικότητας, θα αναδεικνύονται σε υπεύθυνα άτομα, με αναπτυγμένη δυνατότητα να κρίνουν και να εκτιμούν τη σημασία και το νόημα κάθε δραστηριότητας στα πλαίσια του σχολείου.

10. Οι μαθητικές κοινότητες εκφράζουν τη θέληση των μαθητών για τη ζωή και τη λειτουργία του σχολείου. Οι μαθητές διαμορφώνουν μέσα από τις λειτουργίες των μαθητικών κοινοτήτων τις απόψεις τους και προτείνουν λύσεις στο σύλλογο των καθηγητών και τη διεύθυνση για τα προβλήματα του σχολείου.

11. Οι μαθητικές κοινότητες συμβάλλουν, μαζί με τους άλλους φορείς του σχολείου, στην άνοδο του επιπέδου των σπουδών, στην καλλιέργεια των δημιουργικών κλίσεων, της πρωτοβουλίας και της υπευθυνότητας των μαθητών, στη δημιουργία γενικά ενός σχολείου που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της νεολαίας, του λαού και του τόπου. Από κοινού με την διεύθυνση και το σύλλογο των καθηγητών, αντιμετωπίζουν και λύνουν τα προβλήματα του σχολείου, τα προβλήματα των μαθητών.

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΑ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Μαθητική κοινότητα αποτελεί το σύνολο των μαθητών κάθε τάξης ή, όπου οι τάξεις διαιρούνται σε τμήματα, το σύνολο των μαθητών κάθε τμήματος.

2. Ισότιμα μέλη κάθε μαθητικής κοινότητας είναι υποχρεωτικά όλοι οι μαθητές κάθε τάξης ή τμήματος. Τα μέλη κάθε μαθητικής κοινότητας έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στις τακτικές ή έκτακτες γενικές συνελεύσεις με δικαίωμα λόγου, ελέγχου και ψήφου, να συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ημερήσιας διάταξης των γενικών συνελεύσεων με γραπτή πρότασή τους προς το συμβούλιο κάθε μαθητικής κοινότητας, να αρθρογραφούν στις εφημερίδες των μαθητικών κοινοτήτων.

3. Τα μέλη οφείλουν να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας και τις αποφάσεις των συνελεύσεων των μαθητικών κοινοτήτων, να εναρμονίζουν τη δράση τους σύμφωνα με τα γενικότερα συμφέροντα και τις επιδιώξεις των μαθητικών κοινοτήτων, να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την πραγματοποίηση των αποφάσεων των συνελεύσεων, να πληρώνουν τη συνδρομή τους στις μαθητικές κοινότητες, εφ' όσον προβλέπεται συνδρομή με απόφαση της γενικής συνέλευσης κάθε μαθητικής κοινότητας (τάξης ή τμήματος).

4. Όργανα κάθε μαθητικής κοινότητας είναι:

α) Η Γενική Συνέλευση

β) Το 5μελές Συμβούλιο

5. Η Γενική συνέλευση, όπου μετέχουν όλα τα μέλη κάθε μαθητικής κοινότητας, δηλαδή όλοι οι μαθητές κάθε τάξης ή τμήματος, είναι το ανώτερο όργανο κάθε μαθητικής κοινότητας. Στην γενική συνέλευση οι μαθητές συζητούν και αποφασίζουν για τα προβλήματα που τους απασχολούν.

6. Η Γενική συνέλευση συγκαλείται **τακτικά κάθε μήνα** με την ευθύνη του συμβουλίου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του συμβουλίου ή με αίτηση προς το συμβούλιο του 1 /2 των μελών κάθε μαθητικής κοινότητας. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις διεξάγονται σε κάθε τάξη ή τμήμα την **τελευταία διδακτική ώρα** (Τροπ. Γ2/336/1991). Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις, ορίζονται σε διαφορετική μέρα κάθε μήνα σε συνεργασία των συμβουλίων με τους συλλόγους των καθηγητών και τη διεύθυνση.

7. Οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις συγκαλούνται εκτός διδακτικών ωρών.

8. Στις γενικές συνελεύσεις προεδρεύει το τριμελές προεδρείο που εκλέγεται από τη γενική συνέλευση. Ο πρώτος σε ψήφους εκλέγεται πρόεδρος, ο δεύτερος γραμματέας και ο τρίτος αντιπρόεδρος. Προεδρεύει ο πρόεδρος με συλλογική συμμετοχή και ευθύνη του προεδρείου.

9. Στις **γενικές συνελεύσεις** των μαθητικών κοινοτήτων των **γυμνασίων** παραβρίσκεται καθηγητής που ορίζεται στην αρχή της χρονιάς για κάθε κοινότητα από το σύλλογο των καθηγητών. Σκοπός της παρουσίας του είναι να συμβουλευεί τους μαθητές αποκλειστικά σε διαδικαστικά θέματα. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στα λύκεια και στις τεχνικές-επαγγελματικές σχολές.

10. Στην **πρώτη γενική συνέλευση** κάθε σχολικής χρονιάς, που συνέρχεται μέσα στον **πρώτο μήνα των μαθημάτων**, εκλέγεται **5μελές συντονιστικό όργανο**, το συμβούλιο της μαθητικής κοινότητας. Η πρώτη συνέλευση κάθε χρονιάς συγκαλείται με ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου (**των μελών που έχουν παραμείνει**, δεν έχουν αποφοιτήσει).

11. Η τελευταία γενική συνέλευση κάθε χρονιάς αποφαινεται για τον απολογισμό των πράξεων του συμβουλίου καθώς και για τον οικονομικό απολογισμό που τον εγκρίνει ή τον απορρίπτει. Το συμβούλιο παραμένει σε λειτουργία μέχρι και την τελευταία ώρα λειτουργίας του σχολείου κάθε χρόνο.

12. Δικαίωμα για υποβολή ή πρόταση υποψηφιότητας έχουν όλοι οι μαθητές, όλα τα μέλη της μαθητικής κοινότητας.

13. Οι εκλογές για την ανάδειξη των συμβουλίων πρέπει να ακολουθούν, ύστερα από πλατύ διάλογο πάνω στα προβλήματα των μαθητών και του σχολείου.

14. Η **διαδικασία της εκλογής** είναι η ακόλουθη:

α) Από τη γενική συνέλευση εκλέγεται **3μελής εφορευτική επιτροπή** που έχει την ευθύνη για την διεξαγωγή των εκλογών. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για το συμβούλιο.

β) Στο **γυμνάσιο ο καθηγητής** - σύμβουλος συμμετέχει στην εφορευτική επιτροπή, χωρίς ψήφο με σκοπό να συμβουλευεί τους μαθητές για διαδικαστικά θέματα.

γ) Η εφορευτική επιτροπή **γράφει με αλφαβητική σειρά τα ονόματα των υποψηφίων** σε φύλλα χαρτιού (ψηφοδέλτια), τόσα όσα είναι και οι μαθητές.

δ) Η **ψηφοφορία είναι μυστική**. Κάθε μαθητής σημειώνει, μπλε μελάνι, σταυρό δίπλα στα ονόματα των υποψηφίων της προτίμησής τους. Κάθε μαθητής έχει δικαίωμα να σημειώνει **από ένα μέχρι πέντε σταυρούς**. Ψηφοδέλτια που έχουν διακριτικά γνωρίσματα ή σταυρούς περισσότερους από πέντε θεωρούνται από την εφορευτική επιτροπή άκυρα. Οποιοδήποτε μέλος της μαθητικής κοινότητας έχει το δικαίωμα να υποβάλλει στην εφορευτική επιτροπή ένσταση, αν θεωρεί ότι παραβιάστηκε η μυστικότητα της ψηφοφορίας ή δεν τηρείται ο κανονισμός των μαθητικών κοινοτήτων. Η εφορευτική επιτροπή είναι η μόνη αρμόδια για να κρίνει την οποιαδήποτε ένσταση.

ε) Οι **πέντε πρώτοι σε σταυρούς** υποψήφιοι αποτελούν **τα τακτικά μέλη του συμβουλίου** και οι **τρεις επόμενοι** τα **αναπληρωματικά**. Σε περίπτωση ισοψηφίας, οι

εκλογές επαναλαμβάνονται μεταξύ αυτών που ισοψήφησαν. Αν μετά από δύο επαναληπτικές ψηφοφορίες παραμένει η ισοψηφία τότε γίνεται κλήρωση.

στ) Μετά την εκλογή **συντάσσεται και υπογράφεται πρακτικό από την εφορευτική επιτροπή** που κοινοποιείται με ευθύνη της στη διεύθυνση του σχολείου.

15. Το **συμβούλιο** συγκροτείται σε σώμα στην πρώτη του συνεδρίαση **με φανερή ψηφοφορία** μεταξύ των μελών του. Αποτελείται από τον πρόεδρο, το γραμματέα, τον ταμία και 2 μέλη. Το 5μελές προεδρείο συντονίζει τη λειτουργία της μαθητικής κοινότητας, και την εκπροσωπεί μεταφέροντας τις αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων στις συναντήσεις - συνεργασίες με τις άλλες μαθητικές κοινότητες, τη διεύθυνση του σχολείου, το σύλλογο των καθηγητών.

16. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου διεξάγονται εκτός διδακτικών ωρών στο χώρο του σχολείου.

17. Ο πρόεδρος του συμβουλίου προεδρεύει στις συνεδριάσεις του και συγκαλεί με ευθύνη του τις έκτακτες συνεδριάσεις του συμβουλίου. Υπογράφει την αλληλογραφία και μαζί με τον ταμία τις αποδείξεις εισπράξεων και πληρωμών. Υπογράφει επίσης την ημερήσια διάταξη του συμβουλίου της μαθητικής κοινότητας.

18. Ο γραμματέας αναπληρώνει τον πρόεδρο, τηρεί βιβλίο πρακτικών των συνεδριάσεων του συμβουλίου, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη για τις συνεδριάσεις του σε συνεργασία με τα άλλα μέλη του προεδρείου. Την ημερήσια διάταξη υπογράφουν ο πρόεδρος και ο γραμματέας. Φροντίζει επίσης, για την διεξαγωγή της αλληλογραφίας.

19. Ο ταμίας τηρεί βιβλίο ταμείου, έχει την ευθύνη εισπράξεων και πληρωμών της μαθητικής κοινότητας.

20. Τα δύο άλλα μέλη του συμβουλίου είναι ισότιμα προς τα υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου.

21. Το 5μελές συμβούλιο έχει συλλογική ευθύνη για το συντονισμό των λειτουργιών της μαθητικής κοινότητας.

22. Το συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μία φορά την εβδομάδα και έκτακτα με πρωτοβουλία του προέδρου ή τριών μελών του. Το συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 3 μέλη του.

23. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και όλα τα μέλη δικαιούνται από μία ψήφο. Το συμβούλιο είναι κάθε στιγμή ανακλητό από τη γενική συνέλευση που το εξέλεξε. Σε περίπτωση που ένα μέλος του συμβουλίου παραιτηθεί ή ανακληθεί τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο πρόεδρος, το συμβούλιο μετά τη συμπλήρωσή του, επανασυγκροτείται σε σώμα. Αν παραιτηθούν τρία ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση), επαναλαμβάνονται οι εκλογές.

24. Όλες οι ψηφοφορίες, εκτός από αυτήν για την ανάδειξη του συμβουλίου, είναι φανερές.

25. Τα συμβούλια των μαθητικών κοινοτήτων εκπροσωπούν τους μαθητές στη συνεργασία τους με τους άλλους φορείς του σχολείου.

26. Οι μαθητές είναι μόνοι υπεύθυνοι για τη λειτουργία των μαθητικών κοινοτήτων. Το συμβούλιο κάθε μαθητικής κοινότητας έχει μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας της τάξης ή του

τμήματος δικό του ερμάρια, για να φυλάει εκεί τα βιβλία και τα έγγραφα που χρησιμοποιεί. Η διεύθυνση του σχολείου πρέπει να εξασφαλίσει τα σχετικά ερμάρια.

27. Σε κάθε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεσμοθετείται η συνέλευση όλων των μαθητών του σχολείου, που συγκαλείται για να συζητήσει και να αποφασίσει για κοινά προβλήματα των μαθητών. Η **γενική συνέλευση του σχολείου** συγκαλείται **τακτικά 3 φορές σε κάθε σχολική χρονιά** με την ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του μαθητικού συμβουλίου ή με αίτηση προς το συμβούλιο των 2/3 των μαθητικών κοινοτήτων κάθε σχολείου. Οι **τακτικές γενικές συνελεύσεις σχολείου συγκαλούνται στις τρεις τελευταίες διδακτικές ώρες (Τροπ. Γ2/336/1991)** Οι έκτακτες εκτός διδακτικών ωρών. Τόσο οι τακτικές όσο και οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις βρίσκονται σε απαρτία αν **παραβρίσκονται τα 2/3 των μαθητών κάθε σχολείου.**

28. Στις γενικές συνελεύσεις του σχολείου προεδρεύει το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Στις **γενικές συνελεύσεις του γυμνασίου παραβρίσκονται και οι καθηγητές-σύμβουλοι των τάξεων με δικαίωμα λόγου.** Ο σκοπός της παρουσίας τους είναι για να συμβουλευθούν σε διαδικαστικά θέματα.

29. Στην πρώτη γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς που συνέρχεται μέσα στις **πρώτες 45 μέρες** και μετά από την εκλογή των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων, εκλέγεται 15μελές συντονιστικό όργανο για κάθε σχολείο: το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται με ευθύνη των μελών του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου της προηγούμενης χρονιάς που δεν έχουν αποφοιτήσει.

30. Οι αρμοδιότητες του μαθητικού συμβουλίου κάθε σχολείου είναι:
α) Ο συντονισμός της λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων του σχολείου.

β) Η εκπροσώπηση των μαθητών του σχολείου στη συνεργασία τους με τους άλλους φορείς (τις μαθητικές κοινότητες άλλων σχολείων, το σύλλογο των καθηγητών και τη διεύθυνση, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων του σχολείου τους, την τοπική αυτοδιοίκηση).

γ) Η προώθηση των αποφάσεων των μαθητών στα θέματα που τους απασχολούν.

31. Οι εκλογές για την ανάδειξη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου πρέπει να ακολουθούν μετά από διάλογο πάνω στα προβλήματα των μαθητών και του σχολείου.

32. Δικαίωμα υποβολής ή πρόταση υποψηφιότητας έχουν όλοι οι μαθητές κάθε σχολείου.

33. Η διαδικασία της εκλογής είναι η ακόλουθη:

α) Από κάθε μαθητική κοινότητα εκλέγεται ένας αντιπρόσωπος για την εφορευτική επιτροπή που έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή των εκλογών. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου.

β) Η εφορευτική επιτροπή γράφει με αλφαβητική σειρά τα ονόματα των υποψηφίων σε ψηφοδέλτια τόσα όσοι και οι μαθητές του σχολείου.

γ) Η **ψηφοφορία είναι μυστική.** Κάθε μαθητής σημειώνει με μπλε μελάνι σταυρό δίπλα στα ονόματα των υποψηφίων της προτίμησής του. Κάθε μαθητής έχει δικαίωμα να σημειώνει από **ένα μέχρι επτά σταυρούς.** Ψηφοδέλτια που έχουν παραπάνω από 7 σταυρούς ή άλλα

διακριτικά γνωρίσματα θεωρούνται από την εφορευτική επιτροπή άκυρα. Η εφορευτική επιτροπή είναι η μόνη αρμόδια για να κρίνει την οποιαδήποτε ένσταση.

δ) Οι **15 πρώτοι σε σταυρούς υποψήφιοι** αποτελούν τα **τακτικά μέλη** του μαθητικού συμβουλίου και οι 5 επόμενοι τα αναπληρωματικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας οι εκλογές επαναλαμβάνονται μεταξύ αυτών που ισοψήφησαν. Αν στην επαναληπτική ψηφοφορία παραμείνει η ισοψηφία τότε γίνεται κλήρωση.

ε) **Μετά την εκλογή** συντάσσεται και υπογράφεται **πρακτικό** από την εφορευτική επιτροπή που κοινοποιείται με ευθύνη της στη διεύθυνση του σχολείου.

34. Το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου συγκροτείται σε σώμα στην πρώτη του συνεδρίαση με φανερή ψηφοφορία μεταξύ των μελών του. Αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και 12 μέλη ισότιμα με το προεδρείο. Οι αρμοδιότητες του προεδρείου είναι αντίστοιχες με αυτές των μελών των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων.

35. Το μαθητικό συμβούλιο συνεδριάζει στο σχολείο εκτός διδακτικών ωρών, τακτικά μία φορά τη βδομάδα ή έκτακτα με πρωτοβουλία του προεδρείου ή 8 μελών του. Βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 8 μέλη του.

36. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και όλα τα μέλη έχουν μία ψήφο. Το συμβούλιο είναι ανακλητό από τη γενική συνέλευση που το εξέλεξε. Για να ανακληθεί το μαθητικό συμβούλιο, τη συνέλευση του σχολείου πρέπει να συγκαλέσουν τα 2/3 των μαθητικών κοινοτήτων και να παραβρίσκονται και να ψηφίσουν τουλάχιστον τα 2/3 των μαθητών που ψήφισαν για να το εκλέξουν.

37. Σε περίπτωση που ένα μέλος του μαθητικού συμβουλίου παραιτηθεί, τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος ή ο γραμματέας, το συμβούλιο, μετά τη συμπλήρωσή του, συμπληρώνει με ψηφοφορία την κενή θέση του προεδρείου. Αν παραιτηθούν 8 ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση του σχολείου) τότε επαναλαμβάνονται οι εκλογές.

38. Το **τριμελές προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου** εκπροσωπεί το σχολείο.

39. **Τρεις εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων, που ορίζονται με απόφαση του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου μετέχουν στο σχολικό συμβούλιο του σχολείου**, κατά τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν. 1566/1985. **Ο πρόεδρος του μαθητικού συμβουλίου μετέχει στη σχολική επιτροπή του σχολείου** κατά τις διατάξεις του άρθρου 52 του Ν. 1566/85.

40. Και μετά την εκλογή του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου ο κυρίαρχος λόγος παραμένει στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων, που είναι τα ανώτατα όργανά τους.

Άρθρο 4

ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Οι πόροι κάθε μαθητικής κοινότητας είναι τακτικοί και έκτακτοι. Τακτικοί είναι οι εισφορές των μελών της κοινότητας, σύμφωνα με όσα θα καθορίσει η πρώτη γενική συνέλευση κάθε μαθητικής κοινότητας.

Έκτακτοι πόροι είναι όσοι προέρχονται από προσφορές και εισπράξεις από διάφορες εκδηλώσεις της μαθητικής κοινότητας.

2. Ποσά που προέρχονται από εκδηλώσεις, στις οποίες παίρνουν μέρος μαθητές από διάφορες μαθητικές κοινότητες του σχολείου, χωρίζονται σε ίσα μέρη και μοιράζονται στα ταμεία των μαθητικών κοινοτήτων από το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου.

3. Τους πόρους της μαθητικής κοινότητας διαχειρίζεται το συμβούλιό της. Οι αποδείξεις εισπράξης και πληρωμής υπογράφονται από τον πρόεδρο και τον ταμία.

4. Οι πόροι που μένουν στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς παραδίδονται στη διεύθυνση του σχολείου και φυλάσσονται απ' αυτήν, μεταφέρονται δε στην επόμενη τάξη, ενώ το υπόλοιπο του ταμείου της τελευταίας τάξης παραδίδεται στην πρώτη τάξη του επόμενου σχολικού χρόνου.

Άρθρο 5

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ

Για να κατοχυρωθεί η ουσιαστική και απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου προϋπόθεση αποτελεί η ανάπτυξη της συνεργασίας καθηγητών-μαθητών. Τα θέματα που δημιουργούνται από τη συμπεριφορά των μαθητών μέσα στο σχολείο δεν αποτελούν αντικείμενο προστριβής και αντιδικίας αλλά αντιμετωπίζονται με διάλογο, κατανόηση και καλή θέληση.

2. Σε περιπτώσεις που δημιουργείται πρόβλημα από τη συμπεριφορά μαθητή ή μαθήτριας στο σχολείο, ανεξάρτητα και πέρα από τη διαδικασία επιβολής ποινών, όπως ορίζεται από τη σχολική νομοθεσία, η γενική συνέλευση της μαθητικής κοινότητας, στην οποία ανήκει ο μαθητής ή η μαθήτρια συνέρχεται έκτακτα με πρωτοβουλία του συμβουλίου της κοινότητας, συζητάει το θέμα και εισηγείται τον τρόπο αντιμετώπισής του στο σύλλογο των καθηγητών που έχει και την ευθύνη της τελικής απόφασης.

3. Ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας μεταφέρει στο σύλλογο των καθηγητών την άποψη της γενικής συνέλευσης της κοινότητας.

4. Ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας καθώς και το προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου παραβρίσκονται στις αντίστοιχες συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών με δικαίωμα λόγου.

5. Μαθητής, παραπεμπόμενος για παράπτωμα στο σύλλογο των καθηγητών, έχει το δικαίωμα της απολογίας.

6. Σε κάθε περίπτωση που συζητούνται στο σύλλογο των καθηγητών πειθαρχικά θέματα παραβρίσκονται στις σχετικές συνεδριάσεις με δικαίωμα λόγου και οι εκπρόσωποι των μαθητών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 6

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1. Οι μαθητικές κοινότητες των διαφόρων τάξεων ή τμημάτων μπορούν, μετά από απόφαση ή των γενικών συνελεύσεων, ή των συμβουλίων τους ή του, μαθητικού συμβουλίου του σχολείου να πραγματοποιούν κοινές εκδηλώσεις.

2. Το σχολείο, πέρα από χώρο παιδείας, μπορεί και πρέπει να γίνει χώρος πολιτιστικής δημιουργίας και ανάπτυξης καθώς και καλλιέργειας του αθλητικού πνεύματος και της άθλησης. Οι μαθητικές κοινότητες, με δική τους πρωτοβουλία και με τη συνεργασία και την τελική έγκριση της διεύθυνσης και του συλλόγου των καθηγητών του σχολείου, προωθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις (επιστημονικές διαλέξεις, συζητήσεις, ποιητικές ή μουσικές βραδιές, συναυλίες, εκθέσεις, θέατρο κ.λ.π.) που αναφέρονται σε κάθε μορφή επιστήμης και τέχνης, όπως επίσης και διοργανώσεις αθλητικών αγώνων. Σε κάθε σχολείο μπορεί να ιδρυθούν όμιλοι ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, στους οποίους μπορούν να δραστηριοποιούνται οι μαθήτριες και οι μαθητές, από διάφορες τάξεις ή τμήματα, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους (π.χ. κινηματογραφικός όμιλος, θεατρικός, φωτογραφικός, σκακιστικός, όμιλος φίλων του περιβάλλοντος, λογοτεχνικός, μουσικός, αθλητικός, πρακτικών κατασκευών κ.λ.π.). Οι συνεδριάσεις αυτών των ομίλων πραγματοποιούνται στο σχολείο, σε ώρες εκτός των διδακτικών, ικανοποιούν τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των μαθητών και καλλιεργούν το ταλέντο των μελών τους. Αρμόδιο όργανο για το συντονισμό της δουλειάς τους είναι το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου.

3. Στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών, όταν συζητούνται πολιτιστικές, αθλητικές και γενικά μαθητικές δραστηριότητες (π.χ. συγκρότηση βιβλιοθήκης, μορφωτικές επισκέψεις και εκδρομές, διοργάνωση σχολικών εορτών, δημιουργία και συντήρηση σχολικού μουσείου κ.λ.π.) συμμετέχει με δικαίωμα λόγου, το προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου.

4. Η ελευθερία της έκφρασης αναγνωρίζεται ως βασικό μέσο αγωγής και επικοινωνίας. Το δικαίωμα αυτό στο σχολικό περιβάλλον υλοποιείται με τα παρακάτω:
α) Με ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου υπάρχει στο σχολείο πίνακας μαθητικών ανακοινώσεων για μαθητικά θέματα. Η διεύθυνση του σχολείου θα πρέπει, σε συνεννόηση με το μαθητικό συμβούλιο, να παραχωρήσει το χώρο που θα αναρτηθεί ο πίνακας σε κεντρικό σημείο του σχολείου. Ευνόητο είναι πως ο πίνακας αυτός θα χρησιμοποιείται και από τις μαθητικές κοινότητες, για μαθητικά θέματα.

β) Με πρωτοβουλία επίσης των μαθητικών κοινοτήτων μπορούν να εκδίδονται έντυπα (σχολικό περιοδικό, εφημερίδα, ενημερωτικά έντυπα) από τους μαθητές για την ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων με τους συμμαθητές τους ή και τους άλλους φορείς του σχολείου. Την ευθύνη για τη σύνταξη του περιοδικού ή της εφημερίδας θα έχει συντακτική επιτροπή που θα αποτελείται από μέλη της μαθητικής κοινότητας. Καθηγητής - σύμβουλος, ορίζεται από το σύλλογο των καθηγητών, για τη συμπαράσταση και βοήθεια στην έκδοση των εντύπων.

5. Η αμφίεση μέσα στο σχολείο ανήκει στην προσωπική ευθύνη των ίδιων των μαθητριών και των μαθητών. Η μαθητική κοινότητα έχει το δικαίωμα να επεμβαίνει, όταν παρατηρούνται ακρότητες ή εκκεντρισμοί και να συστήνει συμμόρφωση σε ότι θεωρείται

αντικειμενικά ευπρεπές και είναι πλατιάς κοινωνικής αποδοχής. Τα οποιαδήποτε προβλήματα όμως σχετικά με την εμφάνιση των μαθητριών ή των μαθητών αντιμετωπίζονται με πνεύμα διαλόγου, καλής θέλησης και με συνεννόηση των μαθητικών κοινοτήτων με τη διεύθυνση του σχολείου, το σύλλογο των καθηγητών και το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων. Αν ανάλογο θέμα παραπεμφθεί για συζήτηση και απόφαση στο σύλλογο των καθηγητών, όπου ανήκει και η όποια τελική απόφαση, στη συζήτηση του συλλόγου καθηγητών παραβρίσκονται, με δικαίωμα λόγου, ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας, στην οποία ανήκει η μαθήτρια ή ο μαθητής που κρίνεται, καθώς και το τριμελές προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου.

6. Η καθαριότητα και η διατήρηση σε καλή κατάσταση των σχολικών χώρων και των μέσων διδασκαλίας (θρανία, μαυροπίνακες, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, έπιπλα κ.τ.λ.) όχι μόνο αποτελούν προϋπόθεση για τη σωστή και αποδοτική λειτουργία του σχολείου αλλά και υποχρέωση της σχολικής κοινότητας απέναντι στα μέλη της και στον ελληνικό λαό.

7. Οι μαθητικές κοινότητες και τα μέλη τους αναλαμβάνουν να περιφρουρήσουν το δικαίωμα των μαθητών να ζουν τη σχολική ζωή τους σε χώρους που θα πληρούν τις προϋποθέσεις για μάθηση, να περιφρουρήσουν την περιουσία του ελληνικού λαού. Σκόπιμη φθορά της σχολικής περιουσίας με πράξεις ή παραλείψεις αποτελεί ουσιαστικά αντικοινωνική συμπεριφορά αφού η δαπάνη για αγορά, επιδιόρθωση ή αντικατάσταση προέρχεται από τους φόρους που πληρώνει ο εργαζόμενος ελληνικός λαός. Οι μαθητικές κοινότητες σ' αυτό το θέμα συνεργάζονται και υποβοηθούν την διεύθυνση του σχολείου, που βέβαια έχει την ευθύνη για την προστασία των μέσων διδασκαλίας καθώς και για την καθαριότητα του διδακτηρίου και των υπολοίπων σχολικών χώρων. Οι μαθητικές κοινότητες επίσης μπορούν και πρέπει να επεμβαίνουν και ελέγχουν τα μέλη τους, ώστε να αποφεύγεται η αναγραφή στους τοίχους των αιθουσών διδασκαλίας, των διαδρόμων και των κοινοχρήστων χώρων συνθημάτων, σχημάτων, συμβόλων, ασέμνων λέξεων ή φράσεων κ.τ.λ. που και αντιαισθητικά είναι αλλά και την ανθρωπινή αξιοπρέπεια υποβαθμίζουν.

8. Οι μαθητικές κοινότητες σε συνεργασία και μετά από έγκριση του συλλόγου καθηγητών έχουν την ευθύνη για την παρακολούθηση των συνθηκών λειτουργίας των σχολικών κυλικείων. Το μαθητικό συμβούλιο κάθε σχολείου και εκπρόσωποι των καθηγητών θα πρέπει να ελέγχουν την καθαριότητα και τον τρόπο εξυπηρέτησης των μαθητών στα κυλικεία.

9. Οι μαθητικές κοινότητες έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν σχολικούς χώρους για τις δραστηριότητες που περιγράφει ο κανονισμός λειτουργίας τους.

Άρθρο 7

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Από την κοινοποίηση αυτού του κανονισμού παύει η ισχύς του από 31.3.1982 προηγούμενου κανονισμού λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων.
2. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται υποχρεωτικά από το σχολικό έτος 1986-87 σε όλες τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιες και ιδιωτικές.
3. Με τη φροντίδα και την ευθύνη της διεύθυνσης και του συλλόγου των διδασκόντων κάθε σχολείου, ο κανονισμός αυτός διανέμεται σε όλους τους διδάσκοντες, αναρτάται σε εμφανές

σημείο κάθε σχολείου, παραδίδεται ένα αντίτυπο στο συμβούλιο κάθε μαθητικής κοινότητας και γίνεται ευρεία ενημέρωση των μαθητών για το περιεχόμενό του.

Η τήρηση του κανονισμού αποτελεί αντικείμενο καθημερινής προσπάθειας των οργάνων της κοινότητας, βασίζεται όμως κύρια στην υπευθυνότητα των μελών της σχολικής ζωής.

Μαθητικές εκλογές

A. ΕΚΛΟΓΗ 5/ΜΕΛΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. Σχηματίζεται προσωρινό συμβούλιο κατά κοινότητα από μέλη των περσινών συμβουλίων.

Το προσωρινό συμβούλιο προετοιμάζει τις εκλογές (συλλέγει υποψηφιότητες, καταρτίζει τα ψηφοδέλτια, εξασφαλίζει κάλπη κλπ.).

2. Οι υποψηφιότητες κατατίθενται το αργότερο μέχρι 2 ημέρες πριν από τις εκλογές.

3. Τα ψηφοδέλτια γράφονται την παραμονή των εκλογών σε ομοιόμορφα λευκά χαρτιά με αλφαβητική σειρά και παραδίδονται στη διεύθυνση του σχολείου. Κάθε ψηφοδέλτιο πρέπει να περιέχει τουλάχιστον επτά (7) υποψήφιους.

4. Οι εκλογές διεξάγονται την **τελευταία διδακτική ώρα** της καθορισμένης ημέρας.

5. Η διαδικασία των εκλογών έχει ως εξής:

α) Εκλέγεται 3/μελής **εφορευτική επιτροπή** σε κάθε κοινότητα από μαθητές που δεν θέτουν υποψηφιότητα. Η εφορευτική επιτροπή εκλέγεται με ανάταση των χεριών.

β) Η εφορευτική επιτροπή παραλαμβάνει από τον Διευθυντή τα ψηφοδέλτια και τηρώντας **ονομαστική κατάσταση** των μαθητών διεξάγει την ψηφοφορία.

γ) Με την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας καταμετρά τους σταυρούς των υποψηφίων ακυρώνοντας όσα ψηφοδέλτια φέρουν διακριτικά σημάδια ή περισσότερους από πέντε (5) σταυρούς.

δ) Στο τέλος, συντάσσει και υπογράφει **πρακτικό**, στο οποίο καταγράφεται το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Το σχετικό έντυπο για το πρακτικό παραλαμβάνει από τη διεύθυνση του σχολείου.

6. Η ψηφοφορία είναι μυστική. Σε κάθε ψηφοδέλτιο σημειώνονται **μέχρι πέντε (5) σταυροί** σε διαφορετικούς υποψηφίους.

7. Οι **5** πρώτοι σε σταυρούς υποψήφιοι αποτελούν το **5/μελές Συμβούλιο** της μαθητικής κοινότητας, ενώ οι επόμενοι υποψήφιοι ορίζονται αναπληρωματικά μέλη.

8. Το 5/μελές Συμβούλιο αποτελείται από : Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Γραμματέα, Οργανωτικό γραμματέα και Ταμία.

9. Η κατανομή των παραπάνω αξιωματών γίνεται με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των 5 μελών, η οποία διεξάγεται με ευθύνη του πλειοψηφίσαντος υποψηφίου την ίδια ή την επόμενη ημέρα.

10. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί κάποιο μέλος (εκτός του Προέδρου), αυτό αντικαθίσταται από το πρώτο αναπληρωματικό μέλος.

- 11.** Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο Πρόεδρος, το 5/μελές Συμβούλιο συμπληρώνεται με τον πρώτο αναπληρωματικό και ξαναγίνεται μυστική ψηφοφορία μεταξύ των πέντε μελών.
- 12.** Αν παραιτηθούν ή ανακληθούν τρία (3) ή περισσότερα μέλη, ξαναγίνονται εκλογές.
- 13.** Για να ανακληθεί κάποιο μέλος, απαιτείται αίτηση των 2/3 των μαθητών της κοινότητας.
- 14.** Κάθε μαθητική κοινότητα δικαιούται **μία (1) ωριαία συνέλευση κάθε μήνα**, η οποία διεξάγεται κατά την τελευταία διδακτική ώρα σε διαφορετική κάθε φορά ημέρα, ύστερα από άδεια του διδάσκοντος καθηγητή και ενημέρωση του υπευθύνου του τμήματος.
- 15.** Ως πρώτη ωριαία συνέλευση του έτους λογίζεται η ώρα διεξαγωγής των εκλογών.

B. ΕΚΛΟΓΗ 15/ΜΕΛΟΥΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

- 1.** Οι υποψηφιότητες κατατίθενται στη διεύθυνση του σχολείου μέχρι την προπαραμονή των εκλογών. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι τουλάχιστον είκοσι (20).
- 2.** Σχηματίζεται η 5/μελής **εφορευτική επιτροπή** από μαθητές που δεν είναι υποψήφιοι. Η εφορευτική επιτροπή αναλαμβάνει την ευθύνη διεξαγωγής των εκλογών.
- 3.** Οι εκλογές διεξάγονται κατά τις **δύο τελευταίες ώρες της ημέρας**. Η ψηφοφορία είναι μυστική. Σε κάθε ψηφοδέλτιο σημειώνονται **μέχρι επτά (7) σταυροί**. Ψηφοδέλτια με περισσότερους σταυρούς ή διακριτικά στοιχεία ακυρώνονται από την εφορευτική επιτροπή. Μετά το τέλος της ψηφοφορίας η εφορευτική επιτροπή συντάσσει πρακτικό σύμφωνα με σχετικό έντυπο.
- 4.** Οι 15 πρώτοι σε σταυρούς υποψήφιοι σχηματίζουν το 15/μελές Μαθητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από το **3/μελές Προεδρείο** (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Γραμματέας) και από **12 ισότιμα μέλη**, ύστερα από μυστική ψηφοφορία. Οι 5 επόμενοι σε σταυρούς υποψήφιοι αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη.
- 5.** Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί απλό μέλος (πλην του προεδρείου), αυτό αντικαθίσταται από το πρώτο αναπληρωματικό. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί μέλος του 3/μελούς προεδρείου, το 15/μελές Συμβούλιο συμπληρώνεται από αναπληρωματικά μέλη και ξαναγίνεται μυστική ψηφοφορία μεταξύ των 15 μελών. Αν παραιτηθούν ή ανακληθούν οκτώ (8) ή περισσότερα μέλη, ξαναγίνονται εκλογές. Για να γίνει ανάκληση μέλους του 15/μελούς, απαιτείται αίτηση των 2/3 των μαθητών του σχολείου.
- 6.** **Γενική Συνέλευση** του σχολείου συγκαλείται **3 φορές το χρόνο** κατά τις 2 τελευταίες ώρες της ημέρας. Ως πρώτη συνέλευση λογίζεται η ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.